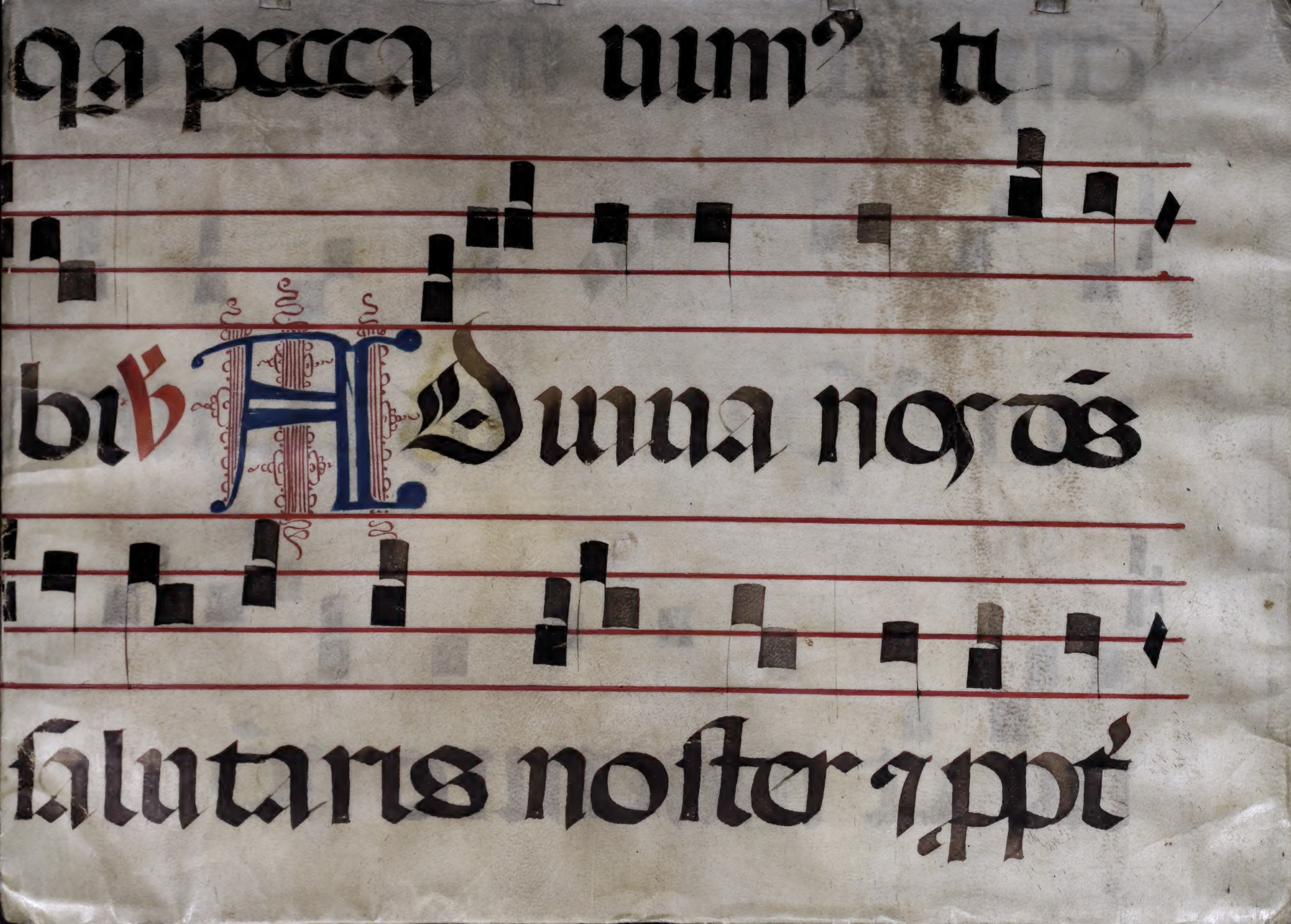
q̃a pecca uim⁹ ti
bi℟ Adiuua nos ds̃
ſalutaris noſter ⁊ ppť

Treasure Room

Jacobus de Theramo
Belial.

(Köln, Printer of Augustinus de fide = [Goiswin Gops?], ca 1473)

Cop. 5786

No Q. 404.53
Treasure Room
THE TRUSTEES OF THE PUBLIC LIBRARY OMNIUM LUX CIVIUM OF THE CITY OF BOSTON 1852 1878
J.L. Whitney Fund

S. L. B. 253

KHALAMT * BUND

[L]Jis cristi ꝛ belial iudicialiť co
ꝛā salomone iudice · a ſede diui
na dato agitata ſuper ſpolio ꝛ
violencia · per eūdē xpm̄ i infer
no · ōmiſſū ſingularē practicā cō
tinens incipit feliciter ·

[D]iuerſis xpiſi
delib⁹ atqꝫ or
thodoxe ſcē ma
tris eccľie fidei
cultoribus · hoc
breue cōpendiū
inſpecturis · Presbiter iacobus
de theramo · archidiacon⁹ auer
ſanus · et canonicus aprutinen
ſis et in iure canōico padue diſ
cipuloꝝ minim⁹ ſub vrārū orō
num recōmendacōne aīarum · ꝛ
corpoꝝ · In eo ſalutē · qui morti
ficat · ꝛ viuificat deducit ad infe
ros · et reducit · Ad aperiat dn̄s
cor veſtrū in lege ſua · et in pre
ceptis ſuis · et faciat pacē · Ex
audiat orōnes vrās · et reconſi
lieť vobis · nec vos deſerat in tē
pore malo · quia de magnis pe
riculis ab eo liberati ſum⁹ · Ipſi
magnifice grās agam⁹ · utpotē
qui adūſ⁹ ſathanam tenebrarū
atqꝫ infernorū regē pro nobis
liberandis accinct⁹ potēcia potē
ter dimicauit q̄ vniūſū mūdum
ſuis fraudibꝰ ꝛ verſucijs pduxꝫ
it ꝛ ducebat ad locum regnāte
dn̄o nrō Jhū xpō cuius ſangwi
ne redēpti ſum⁹ · p infinita ſecu
la ſeculoꝝ · Amen

[P]Oſtq̄ p ſtīe lignum
duplicem mortis ha
buim⁹ dampnacōꝫ q̄
amariſſimo morſu · i
pfundū laci · de pgenie i pge
niem aīas dire depaſtēt · neceſ
ſe erat qd ecīā mors illa p lignū
morte periret qd cōpendioſe tem
poris diluuij ſb̄ figura pōt oſtē
di q̄ omnem carnem aq̄ necan
do abſorbuit pteť noe · ꝛ famili
am ſuā q̄s in archa lignea pre
dicta aq̄ indēpnes ſaluauit · Et
ſicut p aq̄ · oīs caro mortis tem
palis recepit detrimentū · ſic eci
am p aq̄ ncc̄e erat · ut oīs caro
vite etne reciperet remedium qd
figuratīe pōt oſtendi de iſraheli
tico pplo · ad terram pmiſſiōis
iter hn̄te q̄ p medium maris ru
bri aqꝝ illeſ⁹ habuit viā nichť
aliud ſignificās · n̄ nr̄e r̄genera
cionis ſacri baptiſmatis aquā
Quia ſicut ppľs ille terram pro
miſſionis īgredi non poterat · n̄
p̄mo p medium maris rubri tr̄ā
ſiſſꝫ aqꝝ · Sic ppľs xpian⁹ pa
diſum eius terram pmiſſionis
intrare non poterat · n̄ p̄mo tran
ſeat per mediū regeneracionis
baptiſmaliū vndarū qd nobis
oſtenſū fuit p noſtrū redempto
rem · et dei patris vnigenitū in
terris naſcentē · morientē · et a
mortuis reſurgentem Iuxta qd

J L Whitney
Mar. 15 1927
L

iam fuerāt ꝓmiſſum elcō abrahe
pr̄iarche cui d̄s ait· per memet
ipſū iuraui q꞉ magnam rem feci
ſti et nō pepciſti vnico filio tuo
yſaac ꝓpter me·q̄ſi velit dicere
⁊ ego aliā rem tibi faciā maiorē
q̄a nō parcā vnico filio meo ih̄u
ꝓpter te ⁊ ſemē tuū·in quo oēs
gentes in maledictione dāpna
te recipiāt bn̄dictionē·de quo ſe
mine in extremis poſitus iacob
iude filio ſuo ſic cecinit dicens·
Non auferetur ſceptrū de iuda
nec dux de femorē eius donec ve
niat qui mittendus eſt· et ipſe
erat expectacio gencium ideſt bn̄
dictio· et quē expectabunt gen
tes venturum humana ⁊ hebrea
pelle ideſt carne veſtitū ſicut de
medio ignis deus ineffabiliter
fuit moyſi locutus Prophetam
ſuſcitabo eis d̄ medio fratrū ſuo
rū ſimilē tui ⁊ ponā verba mea
in ore eius loquetᷣ q꞉ ad eos om
nia que precepero illi· Et hoc e
rat ſignū ꝓphete illius qđ in no
mine domini ꝓpheta ille predix
erat et nō euenerit·huic dn̄s nō
locutus eſt· Et quomodo dn̄s de
medio fratrū ſuorum ſuſcitabit
illū audi yſaiam· Ecce virgo cō
cipiet et pariet filiū et vocabitᷣ
emanuel Et quomodo concipiet
⁊ pariet illū virgo· Dic ꝙ ſicut
virga florem· Audi eundē Egre
dietᷣ virga d̄ radice yeſſe ⁊ flos

de radice eius aſcendet in quo e
rat ſpiritus dn̄i ⁊ deum patrē ſu
um vocabit·quod ī ſpiritu ille ci
thariſta dauid predixit dicens
Ipſe inuocabit me pater meus
es tu·et ego primogenitū ponā
illum excelſum pre regib꞉ terre
Et quia ſancti p̄res ſciētes has
eis repromiſſiones eſſe factas·
eorū miſerabilibus clamoribus
degentes in inferno celos infeſ
tabant dicentes· Obſecramꝰ te
dn̄e mitte quē miſſurꝰ es·vide
afflictionē populi tui· ſicut locu
tus es veni et libera nos Propt̄
qđ deus clamoribus eoꝝ feſſus
pie in trinitate ſic fuit locutus·
Quis ibit ex nobis· Illico filius
reſpondēs dixit· Pater ī capite
libri ſcriptū eſt de me ut faciam
volūtatem tuam·complaceat in
hoc tibi dn̄e· Ait pr̄· Conplacet
Tunc ait filiꝰ ſupradc̄is clamā
tib꞉ de inferno ad patrē dicens
Holocauſtū ꝓ pccō nō poſtulaſ
tis·tūc dixi ecce venio Quo au
dito ī leticia magna degētes in
īferno aiūt ad filiū· Dn̄s iudex
nr̄ dn̄s legifer nr̄ dn̄s rex nr̄·tu
venies ⁊ saluabᷣ nos· Poſt hoc
d̄s ait filio ſuo· Ergo fili accīgē
gladio t ſup femur t potētiſſie
ꝓcede ⁊ regna Qui ꝓſpiciēs ad
virginē quā pre oīb꞉ elegeāt et
miſſo ad eam angelico nuncio·
cuiꝰ v̄ba aure audiēdo credidit

aure mox filiū dei credendo cōce
pit Et vt tantū cōmerciū hoſti
hūani gñis ꝑpan⁹ eēt celatum
mox ioſeph vir iuſtum nutu dei
ante deſpōſata ꝙ ānūciata ſibi
copulauit in ſponſū Et quia ut
ait angel⁹ ad thobiaꝫ hij nāqꝫ
qui cōiugiū ſuſcipiūt vt deū a
ſe ⁊ ſua mente excludant ⁊ libi
dini ſuiant habet poteſtatē ſu
per eos demoniū· ſꝫ qui ſancte
⁊ honeſte coniugiū obſuant ab
hijs fugat̄ demoniū et hec pōt
eſſe racio quare demoniū nichil
de īcarnacōne dn̄i ſcīe potuit il
lum vero cdens filiū Joſeph Et
veni ēte tpe quo puerpeá paret
xpm̄ peperit deū ⁊ hominē ver
quia ſicud ſine libidīe vterꝫ vgi
nis introiuit ſic ſine corrupcio
ne ab eius thalaō foras· exiuit
In mūdo creuit cū homībus cō
uerſando et in q̊ ab eo īteptacō
nibus diabolus ſupat̄ predixit
Et venit iux̄ ſignū moyſi datū
q̊ predixit mortuis· ſurgite· et ī
venit ſurgentes· cecis illuīami
et lepꝰ mūdamī· mutis loq̄mī
Infirmis curāmī et oēs curāban
tur Filis fuit moyſi ī· hūanita
te ⁊ legū dacōe ⁊ preceptorū· q̄
volens ī iudea a populo iudeoꝝ
capt⁹ a preſidē pylato ex falſis
c̄minib⁹ eū crucifigendum maī
bus ⁊ pedib⁹ penetratis videli
cet die xxv marcij fuit· dāpna

tus in cruce qꝫ pendens · et he
ly hely clamans ꝓ nobis· pctō
ribus ſpm̄ emiſit et ſuū corpus
mortuū ut iam ipſe predixerat
in corpoꝛ terre reliquit ſepelien
dum· ſicud euangl̄orum veritas
plenius atteſtatur· et q̄ tēpali
morte ſupatus fortibus virib⁹
angelorū ⁊ archāgelorū celeſti
um exerciciū victor· vexillum
in manu tenēs· ⁊ ſicut potens ī
prelio mox deſcēdit ad inferos
eos que ab inobdn̄ cerene in ſua
poteſtia circūdedit Quorū īfer
norum prīcipes ſuaui eius voce
clamādo admonuit dicēs Tol
lite portas principes veſtras ⁊
eleuamini porte etnales quia ī
troibit rex glorie· Ad quā vocē
prīcipes infernorū tremefacti
reſiderūt de īferis dicētes Quis
ē iſte rex glorie Ait rex dn̄s for
tis ⁊ potēs dn̄s potēs in prelio
Vnde ipi prīcipes infernorū in
vnum redacti inceperūt alias
diſcutē quis eſſet iſte rex gloiē
ita fortis ⁊ potēs ⁊ miābātur
multū cū nūquam talis mortu⁹
deſcēdeāt ad inferos cū tantis
viribus ⁊ potēcia decreuere por
tas firmari et muros· et ſeres·
meli⁹· ſolito cuſtodiri · Que vi
dens dn̄s Jh̄s ⁊ emiſſa ad dcōs
prīcipes alia voce dcens· Tolli
te ⁊c· Et dicti prīcipes inferna
les recuſātes dcās portas apiē

ſed pociꝰ eas in melius firmā
tes aiebāt. Quis ē iſte rex glo
rie. At dictus ihesus videns ſe a
dictis pñcipibꝫ eludi tamq̄ꝫ du
cus debellator ī medio extminij
et ī ipſos ꝓncipes impetu facto
dictas portas ereas ⁊ vectes fer
reos eidem reſiſtentes vim vi re
pellendo ꝯfregit. ⁊ in albo vexil
lo cruce rubente ꝑ muros et tur
res precipitatis demonijs tāq̄ꝫ
victor exultans capta preda dic
tū infernū intrauit ⁊ quos ſuos
cognouit fore captiuos exiñ fo
ras potenter extraxit. quoſqꝫ in
paradiſo ꝟi honorifice collocauit
necnō ⁊ ſathanā omniū maloꝝ
practicatorem vinculis ferreis ⁊
mortiferis in ꝓfundum laci ſub
firma clauſura religauit. Et ab
eunte dicto ihesu ꝟ loco inferna
li eumqꝫ ſequentibꝫ ꝓmis parē
tibus regibꝫ ⁊ ꝓphetis necnon
et alijs qui in lege domini ābu
lauerunt ⁊ in ea meditabantur
die ac nocte pſallentibus et di
centibus. aduenisti redemptor
noster. Ibi gaudiū ſine triſticia
ibi lux perhennis ibi voces mo
dulancium organorum ibi lacri
me iocundi amoris ibi odor ſua
uitatis et cithara et pſalterium
cū canticis nō defuerunt. dicen
tes et cantātes. Confitemī dño
qm̄ bonus. qm̄ in ſeculū mīa eiꝰ
Dicant nunc qui redēpti ſunt a
domino quos redemit de manu
inimici et de regionibꝫ cōgrega
uit eos. quē pſalmum totū lege
ſi vis. Tunc adimpletū fuit illꝰ
ꝓpheticum. Ad veſperum demo
rabit̄ fletus ⁊ ad matutinum le
ticia. quia captiuam duxit cap
tiuitatē et dedit dona hominibꝫ
et ad reſumendū corpus quod
reliquerat in corde terre tribꝫ di
ebus et tribꝫ noctibꝫ ad hoc ut
non detur ei videre corrupcionē
quo corpore reſūpto et aduenie
tibus demonijs ad videndū ea
que dictus ihesus in iam dicto
inferno fuerat operatus et non re
ꝑtis ibi ꝓmis parētibꝫ patriar
chis ac ꝓphetis atqꝫ eis viden
tibus ſathanā eorum regem vī
culis ferreis in profunda fouea
abyſſali captiuatum. ipſa demo
nia pacientia manus ad manꝰ
⁊ rugitus dātia ut leones ama
riſſimis lacrimis flebāt in q̄bꝫ
valde triſtabātur. Vnde nō valē
cia q̄cq̄ꝫ ꝓ eoꝝ remedio cogitarē
moꝛ vniuſitatis ſub ſigno preco
nis demoioꝝ oīm ꝯgregata mul
titudine ⁊ ſurgēte in medio illo
cū aſtaroth ſic prudent̄ eſt locu
tus. Frēs mei amabiles ⁊ predi
lā modicū vires aſtucie ⁊ ſapie
noſtre valuerīt ideo ceſſent meſ
ticie noſtre ſꝫ ſicut ꝓuidi ⁊ ſaga
ces tātum de recupacione iuriū
noſtroꝝ ꝑditorū pertractemus

Nos ſcimꝰ bene ꝙ deus om̄ipo
tēs iuſtꝰ ē et apud ipm̄ non eſt
acceptō Si iuſticiā habuerimꝰ
illico eandē ab eo conſequemur
Nos ſumꝰ ſpoliati vt bene ſcio
quia bene ꝓbabimꝰ tā de poſſeſ
ſione ꝙ̄ violencia. Quibꝰ pro
batis incōtinēti iudicial' ſeque
tur reſtitucio Iura ſūt ſatis ſup
hoc clā. de ꝓ̄ceta ⁊ ſil'it hēꝰ ad
huc clariora et ideo ſup hoc ſit
ſagax nr̄a ꝓuiſio Quibꝰ ab Aſ
taroth dictis oīa demoīa quaſi
euigilācia a triſticia gaudia ince
perūt recupare. Michi videtur
ait aſtaroth ꝙ ad huc habēmꝰ
nobiſcū viros q̄ iuris doctā hūt
piciā q̄rū hēamus cōſiliū ⁊ ſecū
dū nobis decta ꝑ ipōs ita obſer
uādo de iuribus nr̄as ꝑditas per
agamus. ⁊ aduocatis in eoꝝ pñ
cia peritis talit eiſdē ipi dedere cō
ſiliū Eſt neccīariū quod vniuſali
ter vnū cōſtituatis procuratorē
āt plures vel ſindicos ꝓuidos
et ſagaces q̄ noīe vrē vniuſita
tis agē ⁊ defendē valeāt ⁊ poſ
ſint quia vniuſitas ſiue collegi
um neccio ꝑ ꝓcuratorē l' ſindicū
agē habꝫ vt de Iuris calūp c in
ptra tādum ⁊ c Impator et ix
q iij Cum ſcimꝰ ⁊ viij q iij quia
epi Et nō in c i ſindi l vi Qui
bus dcīs ⁊ ab oībus placito aīo
receptis icōtinēti dcā infernoꝝ
vniuſitas conſtituit ꝓcurēm vl'

ſindicū belial iur. ſpitū pñtē vo
lētē ⁊ acceptātē ſub inſtrumēto
publico in predcā cauſa dans q̄
ei vniuſitas predcā ſpecialē po
teſtatē impetrādi agēdi ⁊ defen
dēdi ēmīa ⁊ defectus obyciendi
iurādiqꝫ de calūpnia et veritate
dicenda et gnāl'r ⁊c̄ ꝓmittētes
ratū ḡtū et firmū tenere et habē
⁊c̄ ut de ꝓcuratori c i de officō d
legati coꝝ de reſcriptis ex cere
de ꝓcuratore q̄ ad agendū li vi
⁊ e ti non pōt in cle Qui ꝓcura
tori. Infernalis hita procuraci
one moā poſt oīa vniuſorū do
mī adiens cōſiſtoriū in q̄ xxiij
erāt cāūquaqꝫ ſeniores ⁊ patar
che in giro ſedētes milia miliū
miſtrabāt ei ⁊ decies cētena mi
lia aſſiſtebāt ei corā quo voce i
trepida. et alta melliflue ſic ex
titit locutus

Altiſſime dñorū domīe ⁊
rex regum quē nullum
latet ſecretū et cuiꝰ vo
lūtati nꝰ reſiſtē pōt in
viijs iuſtis. et in oībus opibus
ſanctꝰ. placeat ad me infimū
et totꝰ infernal' congregacōis
ꝓcuratorē vrē pietatis aures in
clinare audientes que vrē celſi
tudini ſimpliciat ſiū dcāturꝰ. Cū ſa
than et alia demoīa in inferno
degēcia mediāte vrā tradicione
ſiaud noueri ſātas vrā poſſede
rat hūerat tenuerat hoīes i tras

degentes et eoꝝ animas cũ omi
iurisdictiõn et iurisdominij vel q̃
si tanto tempore cuius cõtraria
hominum memoria non existit
quidam qui dicit᷑ ihesus fili⁹ io
seph ⁊ marie suis demeritis a su
is ꝓprijs mortuus in mundo cũ
tantis virib; et potencia descen
dit ad īferos ꝙ omnia demoīa
vehemēter ab eo fuerant treme
fcã insimulq; dicẽtia ꝙ nũq̃ tã
potẽter aliquis mortuus descen
derit ad īferos dicẽs et clamãs
Aperite portas regi glorie . Et
cũ ipsa demonia dicerẽt . quis ẽ
iste rex glorie . ipse vͦ dixit . do
minus fortis et potẽs in prelio
ꝓpter qđ videntes demones tã
tam in eo potenciã seras ferreis
portas ereas pl⁹ solito fortius
serauerunt . Que videns dictus
ihesus subitaneo in eos impetu
facto predcãs portas in nichilũ
redigendo cõfregit et totũ infer
nũ dominio ptãte et iurisdictiõn
vel quasi totalit᷑ spoliauit et sa
thanã catenis igneis multũ cru
deliter captiuauit . Quare altis
sime dñe ꝓcuratorio nomīe quo
sup̃ de predcãs ꝯtra prefatũ ihm
peto execuċõe michi fieri iusticie
cõplementũ . Et q̃nq̃ altissime
dñe vos huiusmodi cause iudicẽ
eligere deberem tamen alme pa
ter quia lites sine suspicione ꝓ
cedere debent ut de excep cũ int

priorem . et iij q v quia suspecti
q̃a causa filij est causa patris et
econũso ut de testi super eo . ⁊ ij
q vi biduum . vͦ palam . sed ipse
ihesus pluribus vicibus dixit in
mundo viuens ꝙ deus est pater
meus . Quare peto p vestram sã
tatẽ vni viro neutri pti suspec
to qui iuris habet periciam pre
dictã causam decidendã ꝯmitti
seu si placet delegari . Cui ꝓcurã
tori dominus sic ait . Cuius dyo
cesis ẽ iste ihesus . Ait ꝓcurator
Nazarene dyocesis . quia bethle
em natus nazareth est nutritus
Ait dominus Committat᷑ causa
in dyocesi iherosolimitana que
non distat abinde per dietam .
ut de rescriptis statutum § cum
autẽ li vi . Ait belial . Sanctissi
me pater aduertat sanctitas ve
stra ꝙ res de qua agitur ẽ alibi
Ait dñs . Non est curandũ quia
quis trahi debet ꝺ loco originis
vel vbi habet domiciliũ vigorẽ re
scripti infra dictã ut in iã dcõ §
in glo olim dicebamus . Amodo
aduertas si in iherusalem recu
ses iudicem impetrare propter
suspicionẽ nam ciuitas est insig
nis et ibi habet᷑ copia peritorũ
Ait procurator . Contentor ibidẽ
causam committi . Ait dominus
Contentaris de salomone iheru
salem rege Respondit ꝓcurator
Ita domine . quia iustus ꝺ iudex

et ſemꝑ iuſticiā dilexit et equi
tatē vidit vultus eius vnde do
minꝰ ſub reſcpto ſuo eidem tali
ter delegauit

Alpha ⁊ o Salomōi regi
Jhrlm ſalutē ca uſā vex
tendā inter ꝓcuratorē in
fernalem nomīe et pro
parte tocius inferni cōtra quen
dam Jhm̄ filiū Marie ⁊ ioſeph
dioc Jrlimitañ de quibuſdā; vio
lēcijs ⁊ ſpolijs ꝑ predcm̄ Jhm̄
vt aſſeritur infferno factis · tā
de domīnio et ꝓtātē miōi ⁊ iu
riſdictōne vel quaſi oīm hoīnū
eorū q; aīarū taliter duximus
cōmittendā vt vocatis q̄ fuerint
euocādi audias omnia tam ad
poſſeſſorīū q̄ͣ ad cōmune peta
torīū iudiciū ꝑtinēcia q̄ vtraq;
ꝑs duxerit ꝓponēda ⁊ cā; ipſā
fine debito terminēs · Teſtes ve
ro qui fuerīt nominandi ſi ſe o
dio amore ꝟ timore ſubtraxerīt
etc · Datū ꝑadiſi xxvi die men
ſis marcij · indictione etc · Hec
forma ꝓbatur de teſti ſpo · Cū
ad ſedem Qui ꝓcurātor habito
Reſcpto mox hora debita cū nō
tijs ⁊ teſtibus dcm̄ regem ſalo
monem acceſſit et genuflexus
corā eo ſic humilit locutꝰ eſt Vni
uerſorū dn̄s vos ſalutat · et hanc
lrā; ac ſuam benedcōnem vobis
mittit · Salomon vero breto re
gali depoſito et capite ſuo incli
nato deuoē lrām · ſatis reuerenter
ſuſcepit Qua perlecta carta et
bulla ſtilo et filo ſatis diligēter
ꝑſpectis ꝓut ad eiꝰ ſpectat of
ficiū quia oportet iudicē cuncta
rimari ut xxx q v iudicā rē ⁊ i c
cum iohānes de fi · inſtrumēto rū
⁊ nullū imbi repēriens viciū fal
ſitatis mandauit danieli eiꝰ cu
rie actoꝝ notario idem reſcriptū
apud acta redigi ⁊ iſcribi hanc
eciā pn̄tacōnem et recepcōnem
eiuſdē ut de ꝓba qm̄ ꝯtra ac de
omībꝰ alijs iam dc̄is dictus ꝓ
curātor ſibi publicum pecijt fieri
inſtrumētū ⁊ ſic ſup hūc actum
Salomon ꝑpetuatus eſt ſuam
iuriſdictionē ut in c licet de of
fi dele · et in c ne āqui de heren
li vi Et quia ad nichil aliud de
bet vocari actor · pn̄tato reſcpto
niſi ad citacionem ad quam hū
dam dictus infernalis ꝓcurā corā
iudice ſupplicitter inſtabat · Cui
ꝓcurātor Salomō ſic ait · Quo
iudicio vis expiri · quia alit nō
debemus te admittere ad citacō
nē niſi eo expreſſo ut v q ij Si
primates ⁊ iij q ix i dictis locu
tus dictꝰ ꝓcurator ait poſſeſſo
rio dn̄e Quo audito mandauit
Judex actorū notario iſcriptis
more curie fieri citacionem ⁊ eā
dem · apud acta redigi et inſcbi
vt in ſupraſcripto c qm̄ contra i
hac forma vt ſequitur

Salomō rex ihcruſalem
iudex delegatus a ſede
diuina datus in cauſa v̇
tente inter belial ꝓcuratorē īfer
nalē ex vna parte et ihesū ex a
lia. azaheli velociſſimo curſori.
ſalutē. Mandatū diuinū ſeu lit
teras diuinas nos recepiſſe no
ueris in hac forma. Alpha et o
ut s̄. Volentes igit̄ ut decet mā
datis diuinis humiliter obedire
tibi in hac parte autoritate qua
fūgimur precipiendo mandamꝰ
quatenꝰ prefatū ihesū ex parte
noſtra īmo potius diuina citare
cures ut die tercia poſt recepcō
nem pn̄ciū coram nobis ī domo
habitacōis noſtre ꝑ ſe vel ꝓcu
ratorē legitimū ſe pn̄tet. Quē
terminū ei ꝓ duobꝫ edictis et t̄
cio pemptorē ꝓpter viarū diſtā
ciā ut parciū parcamꝰ laboribꝫ
et expenſis aſſignamus reſpon
ſurus de iure belial ꝓcuratori in
fernali de quibuſdam violēcijs
et ſpolijs in dicto inferno ꝑ dic
tū ihesum factis in preiudiciū ⁊
iniuriā dicte infernalis ꝯgrega
cōis ꝓut in ſuꝑdicto reſcripto
ꝯtinet̄. Alioq̄n ſcd̄m formā mā
dati nob̄ tradita q̄ntū de iurē po
terimus ꝓcedemus cuiuſcumqꝫ
abſencia nō obſtante. q̄ ſi idem
terminꝰ incidit in die feriata ſe
quētī non feriata quē eciā eidē
pemptē aſſignamꝰ ſtudeat ꝯpa
rere. dieꝫ autē tue citacōis et for
mā et q̄cquid inde feceris ⁊ corā
q̄bꝫ fidelit̄ referre cures qm̄ tue
relacōi ut nūcio nrō iurato da
bimꝰ plenā fidē. In cuiꝰ rei teſ
timoniū pn̄tes lr̄as ſigilli nr̄i fe
cimꝰ appenſione muniri. Datū
ihrlm̄ xxvij die mēſis marcij ⁊c̄
Hec forma ꝓbat̄ de in itẽg reſ
ti cū ex lr̄as in ſi de do ⁊ ꝯtu c ſi.
Et citato ihu iux̄ formā pretac
tā et azahele curſore reūſo et ꝑ
eū dc̄e citacōis relatione facta
et in ſcriptis ſub hac forma re
dacta infraſcriptꝰ azael retulit
ſe citaſſe ihm̄ ut in citacōis for̄
ꝯtinet̄. de ꝓb qm̄ ꝯtra. et de ap
cūi pati. Vnde ihc̄ citatus vidēs
q̄ ꝑſonalit̄ adeſſe non poterat
qm̄ ad neccioꝛa vōbat̄. ſ. ad miſ
ſioñ ſpūs ſcī in aplōs mittēdos
in oēm terrā ad predicandū ver
bū dī. ꝯſtituit ad iſtā cauſam ꝓ
curatorē legitimū ſub publico ci
rographo moyſen legū magr̄m
pn̄tē volentē et acceptantē ad a
gend ⁊ defendend iurandūqꝫ de
calūpnia et veritate dicenda. et
gn̄alit̄ ⁊c̄ hn̄s gratū ratū ⁊ firmū
et releuās eū ab oī onere ſatis
dandi ꝓmittēs ſb̄ ypoteca oīm
bonorum ipſius de iudicio ſiſti ⁊
iudicatū ſolui ⁊ cet. Hec forma
ꝓbat̄ ff iudic̄ ſol l ꝫ ad defendē
et iuſtis ſatiſdans § ſi autē. et
in c mand de ꝓcur̄ e ti c i in cle

[T]ermīo citacionis aduie
ente ea hora qua solitū
est iudicibus ius reddi
in mediate post vesp͛as ⁊ ante
noctis tenebras vt i c Cōsuluit
de offi dele ad peticōnem pat͛
infernalis i iudicio cōpntis dic
tus ihesus extitit vocat⁹ vt est
moris vt i c veritatis de do ⁊ cō
tu Qui ihesus confisus de pat͛
suo non cōparuit nec eciā eius
pat͛. qui credidit sequētem di
em hui⁹ citacionis peremptor͛
ꝓpter q̄d peciit dictus pat͛ in
fernalis scribi apud acta suam
cōpicōnē et sui adūsarii cotuma
ciam. ꝓpter ꝙ petebat se ponē
dum inpossessiōn cāe rei dicens
fuande ꝙ hoc fieri debet nō ob
stante ꝙ cā sit possessoria ut li
te non cōtestata c accedens. cui
pat͛ iudex salomō respōdit dcēs
se pro nūc nolle facere missiōn
nec cōtumacie inscripcōnē. ꝓpt
q̄d dictus procurator vociferans
ait. O sapiētissime salomon vbi
est iusticia nōne iuste peto Ait
salomō. Iuste petis ʒ hāc iusti
ciam possum⁹ tpare expectan
do contumacē in alium diem ne
mini faciendo iniuriam ut c Cō
suluit de offi dele. Unde manda
uit scribe actorꝝ. ꝙ scribēt hui⁹
diei ꝓrogacōnem in aliū diem
Altera autem die videlicet xxx
prima mensis marcii hora iudi
cii solita moyses pat͛ ihesu liti
me conparuit. excusando se ꝙ
ante non conpuit error͛ ductus
hera hoā debita cum hodie cre
deret sue citacōnis diem pempt͛
fore offerēs apud acta suum liti
mū ꝓcuratoriū petens q; apud
acta illud redigi et inscribi. Et
facta alta ꝓclamacione. respōdit
moyses dicens assum et requisi
tus si vellet aliqd ꝯ cōtra resc͛p
tum vel psonas opponere vel obi
cere ꝙ nunc ꝓponat Qui moy
ses respōdens ait q̄uq̄ bne possē
cōtra rescriptū ꝯ psonas oppon͛
sed tū pro nunc nolo. cui pat͛
infernalis ait Quidquid obicē
posses dic nūc palam Moyses
ait vis ut obiciā. Rñdit pat͛
volo. At moyses apiēs os suum
ait. Nōne tu es excōicatus et q̄
cōstituerūt te in pat͛. nōne ex
supbia vrā eiecti fuistis de celis
tāq̄ excōicati ⁊ sepati a cōsorcō
dei et scōrū angelorū nōne hoc
notoriū ē vniūso mūdo et certe
ꝓpter hoc non tenebar citatus
ad citacōnē tuam cōparere quia
psonam non hēs standi in iudi
cō vt i c intelleximus de iudiciis
et ff. Si q̄s cau l fu⁹ eo magis
cū tuū pricipiū sit viciosū hoc ē
ēpti impetracio facta p excōica
tum ergo ⁊ citacō q̄ secuta est ex
eo debet eē viciōsa et ꝓ nulla re
putari vt in c i de rescēptis li vi

Itẽ cõmiſſio cauſe facta eſt in lo co inimicoꝝ dnī mei ihu qm̄ ibi iſrahelite eum pſecuti ſunt ⁊ occiderūt ꝓpter quod ↄueniēs eſt hmōi loci ſuſpicio· ut in c accedens ut lit non ↄteſt· de appel ex ptē· ff de iudic l ſi longius· ⁊ xxxiij q ij ſine · et iij q ix hortamur· Jtē ibi nūq̄ reperies ꝙ dn̄s meus ihs die feriata potuit citari videlꝫ die paſche azimoꝝ que vbiqꝫ eſt inſignis et celebris · Nōne eadē die vox horrida preconis debuit quieſcere · ut ff de fer̄ l i· C e ti l ſi et de fer̄ c ſi· et v q ij c i · tn̄ volūtati iudicis volui acquieſcē tali die citatus cōparui licet non tenerer ut notatur in c veniens de accuſa· ⁊ v q ij c i · et de reſcript̄ ſtatutū § cū autē in glo ſup v̄bo citet partes ſed ad iſta non abūto· treāū de iſta cauſa nomine vniūſitatis infernalis īrendo diſceptare· Quibꝫ quidē auditis per ꝓcuratorē infernalē ipſe tamq̄ non valēs hec pati tale moyſi ſuaue dedit reſponſū · O moyſes inſpiciente ſic ſapis īmo deſipis iō non poſſū ſuſtinere tuam ſapientiā ſtaē in tali errore ne audientes ꝓ veritate ſumāt · quia error cui nō reſiſtitur approbatur et veritas cū minime defenſatur opprimit̄ ut lxxxiij di error· et c ↄſenti̅t̄ Cum tu dicas me et ↄſtituentes me in ꝓcuratorē excōmunicatos eſſe quia ꝓiecti a celis ⁊c · qui cōſtituerunt me in vnū redacti ſunt vniuerſitas et vbi nāqꝫ q̄ ſo rpera ꝙ vniūſitas ſiue collegiū poſſit excōmunicari Nōne iura contrariū ſapiunt· ut xxiiij q iij ſi heres· ⁊ de ſen ex romaū § vniūſitatē li vi · Quare ergo dicis vniūſitatem īfernalē eſſe excōmunicatā Sed ut verius ſcias talis vniuerſitas fuit bene ſegregata ab angelis dei tamq̄m hij qui foris ſunt ſicut iudei et ſarraceni a criſtiaīs et ab eccleſia romana · ut ij q i multi · et lxv di qui ſinceram · Sꝫ dic michi precor ſi ſcd̄m iura tua iude⁹ vl̄ ſarracenus ꝓ iuſto debito valeat criſtianum accuſare· Certe hoc non repio ꝓhibitū · nec eſt caſus de caſibꝫ notatis in c iudi de iudeis· facit ad hoc c licet in fra de teſti· et C de ſacriſi paga l criſtianus · ergo valde bene tenebaris ad meam peticionē citatus comparere· quia tamq̄ ſeparati ab angelis paradiſi vocamur demonia· Ad illud vero quod dicis de loco ſuſpecto · hoc in tua reſideat voluntate ſi velis mutare locum cum de eo michi prouideat ille qui celū palmo concludit et terrā appendit in nichili et q̄ eſt oīm reꝝ opifex It ad id qd̄ dicis ꝙ ihs non debuit citari

die feriata ymmo potuit ꝛ debu
it tali die citari cū ipē fecerit in
inferno atrocē iniuriā atq; cap
tiuauerit regem infernoꝝ ꝫ de
tali atroci iniuria atq; delibera
ta cauſa potuit die feriata citari
vt ff de feri l i ij et iij· Et nō rv
q iiij in ſūma Ergo tue obiectio
nes non obſtāt· Sed vnum ꝺ
Moyſes tibi dicere nō omitto
nōne tu es īfamis qui hoīē oc
cidiſti et in ſabulo credens eum
a nemine videri abſcōdiſti ꝛ cō
dēpnatus a pharaone ꝑcul aufu
giſti vt Exodi ij c ꝓpter qđ re
licite tāꝗ infamem ꝓcuratorē ab
iſto iudicio depellē poſſem ·vt
in q vij Infames ꝫ nolo nec pe
to ymmo poci⁹ tecum ꝗ cū alio
de hac cauſa intendo expiri·Ad
cui⁹ dicta ſtupefact⁹ moyſ ſilu
it vnde vidēs ſalomō creſcē cō
trouſiam ī blaſfemijs voluit v
ti officio ſuo videlicet reducere
ptes ad cōcordiā vt v q ij ·Si
primates ꝛ xxiij q iiij Si quis
membrorum ff de vſu fructu E
qſſ maū et de trāſac c vltimo v
bi de hoc Cui ſalomoī ait belial
dn̄e ſalomon·licet verū ſit offi
ciū primo ſi poteſtis partēs re
ducere ad concordiam ego tam̄
pro me cōtentor cōcordari reſti
tuant̄ primo iura inferni expo
liati per ihm̄ ·et ipē ſtet ꝑ fac
tis ſuis·et infernus ſtabit pro

ſuis Tu valde errās ait moyſ
quia īfernus et omnes hītātes
in eo ſunt ihesu et non inferni
Ait belial Ergo intēdam⁹ ad li
tigiū Ait moyſes Intendamus
Et belial tāꝗ ꝓuiſus omnibus
alijs obmiſſis·ſciens ꝙ expeñ
ſuis dbeat offerre libellum tres
ſub eadem forma libellos in iu
dicio illico obtulit quorū vnum
ꝓ ſe habuit aliū iudex in actis
retinuit reliquum vero moyſ manū
aliter obtulit vt in q iij offerat̄
vt de ꝓba quoniam cōtra Cui⁹
tenor talis eſt

Dicā vobis illuſtriſſio
viro domiō domino ſa
lomone rege ierlm̄ ⁊c̄ ꝓ
ponit belial ꝓcur̄ et ꝓcuratorio
nomine et ꝓ parte tocius infer
nalis cōgregacionis contra ihe
ſum ꝛ quācumq; aliam perſonā
pro eo lrīme īteruenientē dicēs
ꝙ cum ipā īfernalis vniūſitas
tenūerit et poſſederit vtrauſq;
ſexus homines ꝛ eorū animas
tam ī terris ꝗ in corpore īferni
degentes ac eciā poteſtatē ꝛ iu
riſdictionem exercēdam ī pre
dictis per eandē·quidam tamē
qui dicitur iheſus filius ioſeph
ꝛ marie nūcupatus quodā auſu
temerario ductus predictā vni
ūſitatē infernalem de poſſeſſio
ne predictorū violenter deiecit
ac eciam ſpoliauit nec non ipā

ſpolia ipſa detinz indebite occu
pata contra iuris debitū et iuſti
cie voluntatē necnon ſathanam
eorundē principem in eadem vi
olentia in fouea abyſſali turpi
ter captiuauit ac eciā ipſū nunc
detinet captiuatū. Quare dñs
procurator nomine quo ſupra pre
fatū ihesum per vos et veſtram
curiā petit ſibi ſentētialiter cō
dempnari ⁊ ſe reſtitui ad omnē
predictorū poſſeſſionem vel q̄ſi
cū omnibz hominibz et eoꝝ ani
mabz pceptis et qui pcipi pote
runt put iuſtum fuerit et equi
tas ſuadet rationis ꝓteſtans de
expenſis dampnis et eoꝝ inter
eſſe. Hec forma ꝓbatur ꝺ foro
cpe ex pte l de or cog c iij. de reſ
ti ſpo grauis ⁊ c cū ad ſedem. et
ibi dum dicit vl quaſi ꝓpter iu
riſdictionē et ptātem que ſunt
icorporalia que non poſſidenē
ꝫ quaſi. ut de cā poſſ et ꝓprieē
cū eccleſia. et ꝺ iudicibz c vlt̄io
Quo libello oblato et perlecto
moyſes pecijt terminum ad re
ſpondendū dicto libello. Ait beli
al. Dñe iudex ſi placeat abbre
uientē dilationes quia melius ē
hanc cauſam ſub breui ↄpendio
expedire q̄ꝫ ſub lōgo diſpendio
ꝓrogare. Hoc dico quia habeo
bonā cauſam et probationes et
iura alia in ꝓmptu parata. Ait
moyſes. Ita fiat ſicut petit beli
al cū meliora ipſo habeā iura ſim
mo dñe iudex cū vrgeat neceſſi
tas q̄a iā dñs me⁹ ihc aſcendet
in celū et mittet ſpm̄ ſanctū in
aplōs p eū mittendos ad predi
candū de regno dī ꝓ ſalute hūa
ni generis. Ergo magna neceſ
ſitate vrgēte ac ſuadēte pietate
cū infernus lōgiſſimis tpibus
captiuatū tenuerit humanū ge
nus grauiſſime illud affligendo
piū eſt ꝓ eiuſꝺ liberacōne me ta
li mō eunꝺ defendē q̄ꝫ diebz feri
atis ſiue nō feriatis dicta cauſa
agatē. Ait belial. In hoc ↄſētior.
ut de ſe c vlt. Unde ait iudex. Li
benē et vtit ſe ad moyſen dicēs
Tibi aſſignam⁹ terminū ad pmū
diē apl ad rn̄dendꝺ libello et ad
oīa alia pn̄tis negocij decisioni
neceſſaria pagēda nrō re ↄſpec
tui pn̄tabis. de do et ↄtu c venab
et ſic apꝺ acta in ſcriptis eſt re
dactū Quo termino aduenīēte
et preſentibz in iudicio partibz
inſtante infernali ꝓcuratore pe
titur moyſes libello reſpondere.
et preceptus a iudice humiliter
ſe inclinās taliter ipſe fuit locu
tus. Sapientiſſime ac illuſtriſ
ſime rex iheruſalēm iūctis ma
nibus veſtram obnixe deprecor
dominationem ut ad fraudulen
ta verba et ad fraudulentiora
facta ipſius peſſimi ac nequiſſi
mi inimici placeat non adūtere

quia melliflua ſunt extra intra
q̊3 amara q̄ m̄ ſcriptum ē fel dra
conum vinum eoꝝ et venenum
aſpidū inſanabile. Et ſicut vrā
nouit dominacō ipē poſuit ī ce
lo bellum fraudem in padiſo odi
um inter pmos fratres ⁊ ī om
ni noſtro opere zizaniā ſemina
uit nā ī cōmeſtioē poſuit gulā
ī gnācione laſciuiā in pauſacio
ne accidiam in cōuſacione inui
diam in ꝓfectu ſeu dn̄acioē ſu
pbiaȝ hic aīmas temptat corpo
ra pulſat in vigilādo mouet ad
praua opa ī dormiēdo ad ſomp
nia turpia letos mouȝ ad diſſo
lucionē trīſtes autē ad deſperacio
nem Quid plurā oīa mala mun
di ſunt ſua puitate conmiſſa fa
cit c habet hoc ꝑpū i q iiij ⁊ de
ſūma trinitate firmit § diabolus
Jdeo placeat ſumme cauē ne a
predcō decipi poſſitis. Turba
tus facie belial tale moyſi dedit
rn̄ſum. Cottidiana fornax tua
lingwa iux illud velle loqui mlt
tum ſapit omni tēpore ſtultum
vt ſcriptura docet garrula ling
wa nocet c. Si tcōr xliij di di
mittam⁹ iſta ait belial rn̄deas
libello Moyſ ait libenter Et qꝫ
qꝫ te obtinere poſſem de ꝑpeta
te obiciendo cōtra tuam peticio
nem incontinēti ꝓbandā vt ff
de exhibēn le iij § ibidē ar de ce
tog ſup ⁊ qd̄ approbat Innoc in
c vltimo de cauſa poſſ Scd vo
lo qꝫ directe in tua nequicia te
confundam

Recipiēdo dco qꝫ ſathā
et omnis diabolica con
gregacio ⁊ tu pmo ihe
ſum ſpoliaſtis oībꝫ ſ te petitis
in libello claudendo ſibi portas
hēditatis ſue ⁊ cōtra eum domi
num et regem vniūſoꝝ rebellan
do et eundem ſpoliando de eiſdē
Qui iheſus vidēs tantam in vo
bis rebellionem incōtinenti vos
a predictis hēditate et poſſeſſi
one ſuis vim vi repellendo reie
cit eandem qȝ recupando quam
excepcōnē nūc in ſcriptis in iu
dicio porrigo et eam offero me
ltīmis teſtibus et documentis
comꝓbare ad quam ꝓbandam
debeo de iure admitti atqȝ peto
accione poſſeſſoria non obſtā
te vt in c olim de reſti ſpo de ho
mici Significaſti ⁊ in c dilcō 8
ſen ex li vi et iurato de calūp p
moyſen ſicud ē de iure vt 8 reſti
ſpo lrās ēca finem Ait belial ſal
ua reuerēcia tua ⁊ legum tuarū
quia non ē ſic An ignoras qꝫ tā
ſpoliantis ſit puilegiata et nul
la excepcōe admiſſa. Si agēs
poſſeſſorio ꝓbat poſſeſſionē
et eiectionem debet incōtinenti
reſtitui vt in c Cōſuluit de offi
dele et de reſti ſpo Olim et qui
filij ſūt ltīmi Item nōne vides

q̄ predo eciā de iure est restituē
dus· ut in c ex lr̄is de resti spo·
et ff de vi et vi ar l i § qui vi a
me·ergo iuste iudex cogatis eū
litem ɔtestari repulsa ipsa iam
exceptione· Cui respondit moy
ses· O belial tu dicis q̄ nulla ex
ceptio admittatur in causa pos
sessoria·non sic te fingas me de
cipere posse quoniam multe ex
ceptiones admittūtur quas for
te non ignoreas·p̄ma de alia spo
liacioē ut de or cog c si· Item ex
ceptio pacti de non petendo·et
alie que no c ex insinuatione de
ꝓcuratorē in glo si· Itē si posses
sio sit sub condicione· Itē si ex
precario vel ex gracia· Istoꝝ ob
iectio impedit restitutionem ut
ɛ q iij quia·vel si obiciatur q̄ in
continēti reiecit ut in c olim de
resti spo·et ff de vi et vi ar l i §
vim vi· et in supra allegatis iu
ribus·ita q̄ exceptio mea debet
admitti· Replicans belial tale
moysi dedit responsū O moyses
nūquid ista exceptio est de illis
exceptionibus que impediunt
litis contestationē·de quibꝫ est
casus in c exceptioē de lit̄ ɔtest
li vi· Certe ibi ipsa nō noīatur
ergo si placet ɔtestemꝰ litē Ait
moyses· Audienciū gracia salua
ita dici potest de excep ɔsang·
que impedit restitutioēꝫ vxoris
si probetur· ut in c lr̄is de resti
spo· et tamen non est exceptio
de exceptioibꝫ in dicto c per te
allegato· Itē de exceptioē mea
est expressum in iure· que si ꝓ
betur impedit restitutionē imo
agentē possessorio excludit·ut
in predicto c olim·et iuribꝫ sup̄
allegatis· Unde belial genuflex
us corā salomone sic extitit dul
citer locutus Rex sapientissime
radij vestre sapiētie p totum re
splenduerūt orbem· ad cuius sa
pientie famam regina saba a fi
nibus terre cum donis ꝛ muneri
bus eandē venit auditura·cuius
nodosas questiones et dubia cō
traria ꝛ grauia soluendo enodas
tis·in sapientia et diuicijs sup
omnes principes et reges terre
inenarrabiliter habuistis mag
nificētiam· et terra vniuersa ve
strū vultum videre desiderabat·
ut vestre sapientie affluentiam
quam deus vobis fuerat elargi
tus videre posset·et ꝓpter quā
diuersarum rerum noticiā qua
si de mundo vniuerso habuistis
Jō vos ꝛ eandē precibꝫ q̄bꝫ pos
sū deprecor humiliter ut vestra
sapiētia videat si predcā excep
tio d̄ iure admitti debeat vel ne
semper super ea vestram fieri in
terlocutoriam postulans· Unde
prenoīatus salomon iussit libꝛ
iuris apportari ꝛ vidēs vtriusqꝫ
ptis allegata et ea bn̄ digesta ī

eadem inſtācia taliter fuit iter
locutus partib⁹ pn̄tibus. Nos
ſalomon ꝛc̄ Cum in cauſa q̄ vti
tur inter belial ꝓcuratorē īferni
ex vna pte et moyſen ꝓcuratorē
iheſu ex alia pte pro pte ipſi⁹
moyſi fuit talis excepcio pemp
vt ſupra ꝓpoſita Nos vero ha
bito pitoꝝ conſilio ꝛ dc̄as ptib⁊
pn̄tib⁊ ꝓtribunali ſedeñ ītloquē
do ꝓnūciamus ſupradictam ex
cepcionem admittēdam fore et
eam admittimus. Hec forma
ꝓbat̄ de libelli oblacione c ij et
iij Et ſic apud acta pſcribā fu
it redactum Ex quo vociferans
belial dixit grauor non ḡuatis
ait ſalomon cōſule pitos et ſi ḡ
uatis interlocutoria reuocabo vt
de appel cum ceſſātē Quibus a
ſalomone dictis ſiluit belial vn
de dictus Salomō dedit termi
num pemp dicto moyſi vſq; ad
diem quintum apl̄is ad ponen
dum articulandum et ꝓbandū
nec non ad vlteriora eē ꝓceden
dum vt ſupra hee dilaciones ꝓ
bantur per c in cau̇s de teſti ꝛ c
pn̄cau̇ e tı li vi ꝛ vſus litigānci
um hoc obſeruat quia ponere ꝛ
articulare ſūt de gnē ꝓbacōnū
vt poſſ; nōta in c Cum io de ſi ī
ſtrumenta data ſepe dicta dila
cione ipē moyſ̄ tamq̄ ſolicitus
infraſcriptos poſicōnes et arti
culos in iudicio obtulit tenoris
ſubſequentis

Poſicōnes ꝛ articuli ob
lati ſua die et infra ter
minum p moyſen iheſu
ꝓcuratorē ꝓ probacione ſue ex
cepcionis ꝓpoſite contra ꝛ aduꝰ
ſus peticionem oblatam contra
dictū moyſen p belial infernoꝝ
ꝓcuratorē ſup quibus iure pmit
tēte peciit dictus moyſ̄ predic
tum belial medio iuramēto ſigil
latum interroḡri et reſpōdere cō
pelli vt ī ſuis ꝓbacionibus per
eius belial cōfeſſionem valeat
reuelare vt in c i de cōfeſſ̄ li vi
et ff de iur̄ iur̄ cū qui. In p̄mis
ponit ꝛ ꝓbare intendit dictus
moyſes q̄ homo ex inobediencia
cecidit ī mortem vt geñ iij c et
pſal cēteſiō vi. Sedeñ in tene
bris et ī vmbra mortis vincti in
mendicitate et ferro q̄a exacer
bauerūt eloquiū domini et cōſi
liū altiſſimi irritauerūt. Itē
ponit et ꝓbat̄ intēdit q̄ mors
illa duratura erat donec fili⁹ dei
veniēt vt in pſalmo c iiij humi
liauerūt inconpedib⁊ pedes ei⁹
ferrū ptrāſiuit aiā; eius. donec
veniret v̇bū eius. Item pſalmo
c vi Miſit v̇bū ſuum ꝛ ſanauit
eos ꝛ ēripuit eos de interitib⁊ eo
rū Item ponit vt ſup̄. q̄ de⁹
eſt dominus terre et orbis terra
rū et inferni. ac habitaciū ī eis
et in eiſdem fecit q̄dq̄d voluit ꝛ

eiuſdē inferni poſſeſſionem ha
buit et habet ut in pſalmo xxiiij
dn̄i eſt terra et plenitudo eius·
et p̄s clxvi· regnū tuū regnum
oīm ſeculoꝝ· ꝛ i regū ij· dn̄s mor
tificat et viuificat deducit ad in
feros et reducit· et p̄s clvi· deus
noſter pre oīb; dijs oīa q̄cunq;
voluit fecit in celo et in terra in
mari ꝛ in oīb; abyſſis Itē po
nit ꝛ ꝓbare intendit ꝙ ipſe ds
tāq̄ habens dominiū ꝛ poſſeſſi
onē inferni ad preces heliſei aī
mā pueri filij vidue iā defūcti d
iam dicto inferno extraxit· ꝛ in
eo puerū predictū viuificando et
ſuſcitauit· ut iiij regū xi· Itē
animā latrūculi de iam dicto in
ferno extraxit ut iiij regū xiij·
Itē ponit ut s̄ ꝙ ds ab eterno
genuit filiū ſuū ut p̄s cix· ante
luciferū genui te· et p̄s ij· dn̄s
dixit ad me fili⁹ me⁹ es tu ego
hodie genui te· et yſaie liij· an̄
me nō eſt formatus ds et poſt
me non erit· ego ſū dn̄s et non
eſt pret̄ me ſaluator· et yſaie vl
timo· nūquid ego q̄ alios parē
facio ipſe nō pariā dicit dn̄s ꝛc̄
Itē ponit ut s̄ ꝙ ds oīa predcā
dedit filio ſuo prefato ī heredita
tē ſuā ut p̄s ij· poſtula a me et
dabo tibi gentes hereditatē tuā
et p̄s lxxi· ꝛ dn̄abit̄ a mari uſq;
ad mare et a flumīe uſq; ad ter
minos orb̄ t̄raꝝ· et yſaie xlviij·

dedi te in fedus populi ut ſuſci
tares t̄rā et poſſideres heredita
tes diſſipatas ut dicēs hijs q̄
vincti ſūt exite et hijs qui in te
nebris reuelamini· Itē ponit
ut s̄ ꝙ dn̄s di filius ꝓ redēpcōe
ſedenciū in tenebris et ut terre
et orb̄ terraꝝ ꝛ habitanciū in eis
plene cape poſſet poſſeſſionem
ſcd̄m omnia ſcripta ꝓphetaꝝ ex
virgine natus mortuus et ſepul
tus et a mortuis reſurrexit ſicut
pleni⁹ habet̄ in euāgelio ꝛ hoc
notum eſt quaſi vniūſo mundo·
Itē ponit ut s̄ ꝙ prefatus di fili
us hn̄s dominium inferni ꝛ poſ
ſeſſionē animā puelle aīam ado
leſcentis et aīam lazari de iam
dicto inferno viuēs in terris ex
traxit et eoſdē de morte ad vitā
reſuſcitauit ſicut notoriū ē ꝛ eu
angeliū hoc plene teſtat̄ Itē
ponit vt s̄ ꝙ duo fil̄ ꝛ eodē mō
vnā et eandē rem poſſidere nō
pn̄t in ſolid ut de ꝓba lic;· et ff
de acquiē poſſ l poſſideri § ex cō
trario· Itē ponit ut s̄ ꝙ ſi ds
poſſidebat infernū quomodo ſa
than et demoniorū congregacio
poterant infernum poſſidere ni
ſi ipſa demonia tunc nomine di
domini ſui eūdem poſſediſſent
et iure cautum eſt ꝙ is poſſidet
cuius nomine poſſidetur· ut de
reſtitutione ſpo cum veniſſet· et
de reſcrip ſi diligēti· et digeſto

acq̄re poſſ l q̄dꝫ meo et l gn̄alit
Itē ponit vt s̄ q̄ ſathan et demōioꝝ cōgregacio clauſ ⁊ fir matis portis īferni predictum dei filiū vocantem et clamātem apite portas regi glorie ī dictū īfernū intrarē n̄ pmiſerūt eū qꝫ ſua hēditate poſſeſſiōe et iure ſpoliando Item ponit vt ſup̄ q̄ incōtinēti vim vi repellendo pradcūs dei filius predci īferni portas ſibi rebelles cōfregit po tēter et intrauit ⁊ fecit de eo et de aīabus ibi reptis vt de ſuis hēditate ⁊ poſſeſſiōe vt de hōi ci ·ſighcaſti de teſti ſpo olim et de ſen ex dilcō li vi Item po nit vt ſup̄ q̄ depredcis oībꝫ et ſingulis eſt publica vox et fama iter hoīēs ⁊ per hoīēs ⁊c̄ quia ad hoc poītur de fama quia ea pbata cū vno teſte ī ſilibꝫ pba cōibꝫ īduc̄it vt in c veniens de teſti cū ſilibꝫ· Quibꝫ poſicōibꝫ ⁊ ar p moyſen ī iudicio oblatis ⁊ apud acta p ſcribam redactis et receptis ſaluo iure impertinen cie et non admittēdorum vt de elec cōſtitutis in glo ſi in cle pe ciīt dcūs moyſes citari ptem et teſtes tam ad rūdendū eiſdē q̄ ad vidēdū teſtiū iuramēta·Vt in c In nomie dn̄i·de teſti cū ſimil libꝫ·Quam citacōeꝫ mandauit incōtinēti ſalomō fiendā cuius forma talis eſt·

Salomō rex iclm̄ iudex a diuina ſede datus ī cauſa vtēte īter belial pcurātoꝝ infernalem ex vna pte et moyſen pcurātorē iheſu ex alia Azaheli velociſſīo curſori ſalutē · mandatum diui nū ſeu litteras diuinas nos reci piſſe noueris huius tenoris et continencie Alpha et o ⁊c̄ verū quia certis ⁊ pemp t̄minis corā nobis in iudicō p moyſen iheſu pcurātoreꝫ excepcōibꝫ ꝑpoſitis cōtra libellū et in eo petita p be lial procuratorē infernoꝝ ſuper quibus probandum neceſſario habet teſtes pducere·Quare ꝑ p̄ncium auctoritate cōmittim⁹ atqꝫ mandam⁹ vt īfraſcriptos teſtes citare debeas pemp vt p̄ ma die poſt citacōnem tuam co ram nobis in domo habitacōnis nr̄e pſonalit̄ debeāt cōpere ſub pena excoīacionis iuraturi ⁊ p hibituri teſtimonium veritatis ſuper hījs de quibus per nos ⁊ nr̄ꝫ curiaꝫ fuerint interrogati Item eciam pemp citare cures predictū belial q̄ ſub eadē pen̄ corā nobis eodem termino com pareat eorundē teſtiū iuramen ta viſurus atqꝫ rūſurus poſicō nibus ⁊ articulis p predictum moyſen pro eius iuīc pbacione in iudicō oblatis cites ⁊ referas ⁊c̄ datum die ij aprilis· Et hec

forma ꝓbatur de teſti in nomīe dnī. et de teſti cog c i et ij. quoꝝ nomina ſunt hec videlicet abra hā yſaac iacob dauid iohannes baptiſta ariſtotiles virgilius ⁊

Vibꝫ quidē § ypocras . teſtibꝫ citatis atqꝫ iudici et apud acta relatis . necnon iudice ꝓ tribunali ſedē te preconie vocatis ⁊ pſonaliter comparentibus belial vna cum eis ꝯparens et interrogatus ſuper poſitionibꝫ predictis reſpōdere recuſabat. ſed iuſſus a iudice timens ne ꝓ confeſſo haberetur ut de ꝯfeſſ c ij li vi. cōfeſſus fuit poſitioēs exceptis quibuſdam. pᷣmo ꝙ ſathan et eius congregacio dyabolica fuerint veri poſſeſſores ⁊ non deus. ſcđo ꝙ dei filius nondū venerit nec eſt natus nec mortuꝰ. tercio ꝙ dictus ihesus nō vim vi repellendo ſed ſpoliando infernum intrauit Quibꝫ reſponſioībꝫ hītis iudex in forma iuris a predcās teſtibꝫ ſingillatī incepit recipe iuramēta ſacroſcās euangelijs corpalit̄ tactis ſup iam dictis poſitioībꝫ ⁊ articulis dicere veritatem pro vtraqꝫ parte et nullā inferendo falſitatem r̄motis odio precio timore ⁊ amore vel commodo tēporali ut iij q ix hortamur. et ij q iiij nulla. et ī c fraternitatis de teſti. Et nota ꝙ ſi iuramentum ſit a teſte preſtitū đ dicenda veritate ſup poſitionibꝫ et articulis ⁊ vltra ipſos aliquid dixerit eius dictum qđ vltra dixit non valet quia depoſuit non iuratus et ideo dictum quod vltra dixit non valet. Scis ergo cautus ꝙ ſemp teſtem facias iurare đ veritate dicenda ſup poſitionibꝫ et totali cauſa facit ad hoc c de teſtibus cum ſimilibus.

Vibꝫ ſic pactis vidēs belial ꝙ teſtes ad iuramēta admittebantur ſine mora ſe oppoſuit dicēs. Dn̄e iudex debent ne iſti ī teſtes recipi Rn̄dens moyſes ait. quare non. Ait belial. Nonne cauſa ipſoꝝ agit̄. Ipſi ſūt de ſpolijs et nemo debet eſſe teſtis in cauſa ſua. ut iiij q iij itē nullus. Ait moyſes . Salua ſemp reuerēcia q̄a exceptiones nō debent nūc ꝓponi de iure ꝯtra teſtes ſed debent reſeruari tpe diſputatioīs q̄a nō expedit nūc teſtes tali mō reꝓbare donec ꝯſtet an ꝯtra te depoſuerīt ⁊ tūc pn̄t reꝓbari tā in pſonis q̄ꝫ dcās ꝓteſtacōe premiſſa ut in c pn̄ciū de teſti. ⁊ c ex pte et de excep deīqꝫ. et đ ſymo licꝫ niſi ī caſibꝫ ut cū oppomit̄ ꝙ teſtis ē odioſus ex cā criminali. et tunc ſtatim hoc debet probari. ut C de teſtibus. Quē ſi dicatur. Itē ſi obiciat̄ teſti ꝙ ſit ſeruus

et ſi dicat ſe liberū nō debet ad
mitti niſi oſtenſa carthama manu
miſſionī § e ti autem . Si dicat
teſtis ad hoc ꝙ dicͤ ꝙ cauſa ſit
ꝓpͥa iſtorū teſtiū cū ipſi ſint de
ſpolijs non bn̄e dicis quia ſi tu
agis contra iheſum et non cōtra
iſtos et tuum reſcriptum nō po
teſt extendi ad alias perſonas
preter quam ad expreſſas ī eo
vt ī c J ⁊ e de offi delega cū fili
bus Tu ſcis bene ꝙ ꝑ alios nō
ita bn̄e ſiaud ꝑ iſtos ꝺ iure meo
poſſem ꝓbare que ī inferno ſi
erunt quia ea que doīm ſiunt ſi
nō pn̄t per alios ꝓbari ꝑ illos
ꝺ domo ꝓbantur ſicud ea que ſi
unt in tāplō iij vt ī c iij ꝺ ꝓba
et de teſti veniens inſi ⁊ C de re
pendijs l confeſſiū § plagas et
§ de qōnibꝯ l ītterrogati . Ait be
lial . tu non aduꝰtis ad illud qm̄
illi teſtes ꝑtim ſunt de familia
ipiꝰs iheſu qui oīno recipi non
debēt vt ff de teſti l penul ⁊ ad
huc ipiꝰs iheſu domeſtici § e ti
l ij et iij q v c i ⁊ iij Ait moſes ſi
ſūt familiares nō tn̄ habitātes
in domo ꝓpͥa iheſu nec poteſt
eis iheſus ipē niſi quātum a iu
re permittatᷣ imparare vt iij q v
in ſumma et iij c in lr̄is de teſti
q̄a ſemper eos appellauit aīcos
et non ſeruos Ait belial nonne
iheſus eſt dominus Rn̄dit moy
ſes et ait ſi ipī teſtes ſunt eius

ſeruiētes ergo admitti nō pn̄t
vt § ſi quacumqꝫ poteſtate ſu
ēit l vna . Ait moyſes verū ē ſed
ipē iheſus extraneus eſt a quoli
bet ipōrū . licet quilibet ipōꝝ ip
ſius filius ſeruus vel amicus ſit
Quia ſecūdum leges filius dici
tur in ptāte pris q̄ uſqꝫ ſit emā
cipatꝰ eo emācipato dicitur ex
neus ſicut quilibꝫ alius ⁊ tamē
ē eius filius ita iheſus pater ⁊
ſpiritus ſāctus emācipauit eos
dum dedit eis liberū arbitrium
faciendi qꝺqꝺ liberet ſiue bonū
ſiue malum vt de pei di ij liberē
Jtē modica faīliāitas nō nocet
v ff de v ſig l late § Amicͤ de app
Ex īſinuatis vt lite nō cō . Acce
dens ij nonne vides ꝙ frater ꝓ
fratre teſtatᷣ vt de preſūp lr̄is
cum filibꝯ Ait iudex finire altra
cati reſeruētur tꝑe diſputacōis
ꝓducatis teſtes depoſitᷣos ſup
hoc ⁊ cū ꝓducti fuiſſēt ad iurā
dū ilico belial fuit ꝓteſtatus . cō
tra ꝑſouas ⁊ dcā ⁊ dicēda ꝑ eos
vt in c pn̄cn̄ de teſti et ꝓteſta
ciōe facta icōtinēti belial pauit
ſe ad introgatoria dāda q̄ iudi
ci obtulit eū qꝫ rogās vt ſcdm̄
ea dcōs teſtes diligenᷣ exaīare
placēt quorum forma talis eſt

Jn primis ſi dixēit teſtes ve
rū eſſe ꝙ Jheſꝰ natus ſit ī mū
do mortuꝰ et ſepultus atqꝫ ꝙ re
ſurrexit a mortuis . queratᷣ ab eo

quomõ ſcit et ſi ibi pñs fuerat ⁊
ad quid ipſe ibi erat et ſi vidit·
Jtẽ quo ãno menſe ⁊ die id fuit
Jtẽ in quo loco natus fuit in q̊
mortuus et ĩ quo reſurrexit qua
domo qua parte domus vel quo
loco vel qua parte loci ⁊ qui ibi
erant preſentes·§ Jtẽ ſi cognoſ
cit illũ ihm et cuius etatis ẽ vel
ſtature ſeu coloris ⁊c̃ ut in c pre
ſenciũ de teſti li vi·§ Jtẽ ꝙ ipſe
ſit filius dei quomodo ſcit ut s̃ ·
Jtẽ ſi dixerat verum eſſe ꝙ vim
vi repellendo dictus ihc infernũ
ſpoliando ĩtrauerat queratur ab
eo quomodo ſcit ut ſupra·

Vibus ſecrete et ſigillatim
examinatis iux̃ interogato
ria more daniel ut in c venerabi
lis de teſti·et c̃ de teſti l nullũ·
cũ ſimilibꝫ·plene fuerũt ꝓbata
per ipſos ea que belial ĩ articu
lis negauit lateqꝫ deponẽtes de
natiuitate et vita et morte et re
ſurrectione iheſu xpĩ· et ꝙ ipſe
ihc eſt verus dĩ filius de ſciẽcia
deponẽtes ꝙ ipſi abrahã yſaac
et iacob in celeſti comitiua ĩter
fuerũt qñ deus intonuit ſup̃ dic
tũ ihm tã in lauacro q̃ꝫ in tranſ
figuracione in monte dicẽs· hic
eſt filius meus dilectus ipſũ au
dite· Jdem iohẽs baptiſta depo
ſuit qñ dcm̃ ihm in iordane bap
tizauit · § Alij v̉o teſtes qui in
inferno fuerũt dixerũt ꝙ dñs in

tãto tonitruo dictã vocẽ emiſit
ꝙ ipſi ⁊ oẽs alij ĩibi exiſtentes
ſupradcã ꝓlata audierũt· et quõ
demonia p̃mo predcõ ihu violẽ
ciã intulerũt nõ pmittencia eũ
ingredi in ĩfernũ· ⁊ quõ iſte ihc
vĩ vi repellendo reintulit eis ⁊c̃
de ſcĩa tpe et loco pleiſſime de
ponẽtes ut in c cũ cã de teſti ⁊c̃·

t Eſtibꝫ rite rẽceptis ⁊ ex
amĩatis ĩſtabat moyſes
ut eoꝝ dcã publicarent̃·
et q̃a publicata non poterãt niſi
adũſa pte citata· ut de ſen et re
iudi cũ i et a·qua citata et ĩ ter
mĩo viꝫ vi die aplis ptibꝫ cõpa
rẽtibꝫ hĩcinde facta renũciacõne
in teſtibꝫ ꝓducendis·predictoꝝ
teſtiũ dicta fiere publicata ⁊ co
pia hincinde decreta· et ſic apd̃
acta redacta· aſſignato termĩo
vſqꝫ ad diẽ viij eiuſdẽ mẽſis ad
rẽcipiendũ copiã tocius ꝓceſſus
et ſup eodẽ coiã iudice diſputand̃
ꝓut a iurẽ req̃rit̃ ut de ꝓba qñ
cõtra cũ ſimilibꝫ· De q̃bꝫ belial
male ↄtẽtus cum copia ꝓceſſus
ad ĩfernũ deſcendit ſup iã dicto
ꝓceſſu demonioꝝ ⁊ maxĩe iuris
pitoꝝ q̃rendo ↄſiliũ Et cũ hilari
vultu a toto ĩferno fuiſſet rẽcep
tus et recitatis ſuis ꝓbitate et
ſagacitate quas in iam dicto ꝓ
ceſſu fuerat exptus tamẽ inter
iam dicta demonia fuit obtentũ
ꝓ meliori ꝙ poſtq̃ꝫ de iure non

poterunt poſſeſſionem recupare
dominium mundi ⁊ inferni quod
agatur ſuſpēſo poſſeſſorio iudi
cio de eorundem ꝓprietate ante
quam ī poſſeſſorio agat cōclu
datur vt de cā poſſ ⁊ ꝓꝓeta paſ
toralis ⁊ ſic iniūctum fuit belial
ut ageret qui accedens ad iudi
cem eo die quo debeat ꝺ ꝓceſſu
diſputare et neglecta diſputacio
ne peciit ſe admitti a iudice be
nigne ad cāz ꝓꝓetatis ſuſpenſo
iudicio poſſeſſorio et ſic apud
acta pro eius parte ſcribi fecit
Quib⁹ a moyſe auditis taliter
fuit ipē locutus · domine iudex
aduertatis quia ipē nequam intē
dit intrare vt cauſa pluſ quā de
bet uel a iure pmittatur ꝓroge
tur vos ſcitis bene ꝙ cauitus ē
euitādus vt i c Auditor ꝺ reſcp
tis in cle · Tamē ego peto pro
cedi in lite cepta vt terminet̄ vt
C quomodo ⁊ qñ autem q̄ ſemel
Ait belial · nonne poſſum ex be
neficio iurī intentarē petitorium
ſuſpēſo poſſeſſorio et nondum
in eo concluſo · ut de cā poſſ et
ꝓꝓeta paſtoālis ⁊ de teſti ſigiſſ
tauerūt · Ait moyſes Quid loq̄
ris totum cōtrarium dicunt ipſa
iura videlicȝ ꝙ de petitorio poſ
ſit trāſiri ad poſſeſſionē ⁊ non
ecōtra Ait belial vide gloſā pri
mā que hoc notat Ait moyſ q̄
modo poteſt hoc eē quia ſi hoc

eſſet veritas · tūc ꝓꝓetas preiu
dicaret poſſeſſorio ſȝ ꝙ hoc nō
ſit verum eſt euidens argumētū
de ce cog cum dilectus et c vlti
mo · Ait belial que dicis locū ha
bent ſi a diuiſis partibus intēta
rentur ſed quādo intētantur ab
eadem non ſic et ſic loquuntur
iura · Item mea cōuencio eſt ex
preſſa tua excep ē tacita ſubla
to expreſſo quō remanebit taci
tum certe non remanet vt C ſi
reus ꝑ accū mortu⁹ fu l vltima
⁊ quod nō de cle cō quod ate Ergo
non poteſt peti ꝓcedi in cauſa

Dic michi Ꝑ moyſes
ſi iudex delegatus ſē
tenciauerit ſuper poſ
ſeſſorio · nonne cog
noſcere poterit de ꝓꝓetate nec
dicet̄ functus officio ſuo et hoc
ꝓpter connexitatem cauſarū vt
de ſequeſtr̄ c i quanto magis ſi
ſñiatū nō fuerit et ponatur ſine
preiudicō ꝙ obtinueris in poſ
ſeſſorio · ſi poſtea obtineam de
ꝓꝓetate · nonne cum ipā propri
etate recupeābo poſſeſſionem t̄
adiudicatam certe ſic quia poſ
ſeſſoriū ſeq̄tur ꝓꝓetatē vt ff de
poſſ l bona fides ff Si pignora
accipiātur l ſi rem xvi q iii § p̄
mo ⁊ in c cum dilectus de poſſ
Ergo valde et de iure debeo ad
mitti Ait moyſes peto iterloq̄
vnō ſaloñ talit̄ extitit ītloncut⁹

q̄ p̄mo renūciato in totū poſſeſ ſorio iudicio p belial intētato ip ſe ad agendū de ꝓpetate admit teretur · alle ad hoc glo io an c vnici de cā poſſ et ꝓpet in cle v̄ ſpoſ · Unde renūciacōne p belial facta ſub eadē iudicii inſtantia iudex vtriq; partē apud acta p empt citauit ad dandū ꝛ recipi endū libellum de iure ad diē ix hora iudicii ꝛ ad vlteriora cauſe ꝓceſ ꝛc ut s̄ dictū eſt · Ait moy ſes · opoꝛtet acquieſcere ſ; male ꝯtentoꝛ · Ait belial Quare male ꝯtētatis · Forte de teſtib; · et q̄d valent eoꝝ dicta · Nūquid abra hā eſt publicus ꝯcubinarius nō ne dictū eſt ſibi eice ancillam ꝛ filiū eius · geñ xxi · cuius ratione dictū ſuū non valet · ut iii q iiii conſangū · Quid valet teſtimo niū yſaac mēdaciſſimi piuri · q̄ cū interrogatus fuiſſet ſi rebec ca eſſet vxoꝛ ſua dixit q̄ non ut geñ xxvi · ratione cui⁹ dictū ei⁹ non valet ut xxii q v puuli · et de teſti teſtimoniū Itē iacob nō ne fuit fraudulentus īuaſoꝛ fur et latro · qui ſuis fraudulenciis recepta benedictione ingreſſus eſt hereditatē eſau fratris ſui p̄ mogeniti ut geñ xxvii · cui⁹ teſ timoniū eciā nichil valet · ut ff de furtis l non poteſt · Itē quid valet teſtimoniū dauid homici de ꝛ adultera ut ii regū xi Certe nichil ut de teſti ex pte a cum ſi milib; · Ubi eſt virgilius qui de ceptus ſpecie mulieris in ciſta ad turrim ſuſpenſus ſpectaculū fuit omni trāſeunti Et vbi ypo cras qui inuidia ductus interfe cit nepotē ſuum · Et ariſtotiles qui fraudulēter arripuit arma rium ſalomonis tēpoꝛe alexan dri et eius ſapientiam et philo ſophiā fraudulenter ſibi approp̄ auit · De iohe baptiſta nichil dico qui omi bōitate eſt plenus tamē dictū ſuū in mei preiudici um modicū valet · q̄a dictū vni us dictū nullius ut de teſti licet i et ii · De quo ergo lamentaris o moyſes · Ait moyſes · Si fuiſ ſēt dicta teſtiū debite diſputata bene probarē tibi q̄ valerent · Ait belial · Hec ꝓbantur per ſa cram ſcripturā ꝛ que per ſacram ſcripturam ꝓbanť · eſt euidens argumentum in iure · ut v q vlt epiphanium · et de ma et obe is q; · Ait moyſes · Intendas ad li bellum · Adueniēte termino cita tionis predicte et partib; vtriſ q; in iudicio comparentibus aſ tutus belial tres ſub eadem foꝛ ma obtulit libellos huius teno ris et continentie ·

Coꝛā vobis illuſtriſſimo dn̄o ꝛc ꝓponit belial ꝓ curatoꝛio noīe ꝛ ꝓ pte toci⁹ infernalis ꝯgregaciōn̄ ꝯtra ihm

vel aliā pſonam pro eo ltime ī teruēiētem. Qꝫ cum dicta vniūſitas infernalis tenuēit poſſederit ⁊ habuerit infernum ⁊ terrā vniūſam mare et omnia q̄ in eis ſunt et maxime hoīnes ī dicta terra degētes ad plenam ⁊ totalem iuriſdictionem ꝓꝑetatem et dominiū ipiūs et tāto tēpore cuiūs cōtrarij memoria hominū non exiſtit ex largicione et tradicōne et ēpudiacōne factis in ſathanam et eius vniūſitatem infernalē p altiſſimū infernorū dñm ꝓpter peccatū ⁊ ī obedienciam p̄mi hominis ade pleniſſime ptinē que oīa ſepe dicta dictus iheſus temeritate quadam pocius quam iurē auctoritate ſibi aꝓpauit ymmo pocius vſurpauit et dictos ſathanam ⁊ vniūſitatem infernalem inde amouendo in graue preiudicium et iactuā eorundē Quaē ꝓcurātor ſupdictus et procurātorio nomine quo ſupra petit oīa predicta ad ꝓꝑetatem ⁊ dominium iam dicte vniūſitatis p vos et dictam curiam ſentencialiter adiudicari ⁊ predictum iheſum ſentēcialiter exinde amoueri ꝓteſtans de expeñ dampnis ⁊ intereſſe Et hec forma ꝓbatur per c int dilcōs de ſi inſtru et p c Abbate ſane de ſen ⁊ ■ iudi li vi. Quo libello perlecto inde ſimilem dedit moyſi libellum nec non ēminum ad diem decimam menſis eiuſdem ad reſpondēdū et litem conteſtandum et ad vlteriora cauſe ꝓcedēdum et cetera Termino ſupra dicto adueniēte coram iudice partibus ambabus pñtibus moyſe iſtañ belial lite conteſ ſepe dicto libello. Rñdit dicens nego narrata ꝓ vt narrantur et petita ꝓ ut petuntur. fieri nō debere hec conteſtacio diſiūctiue ſit aliqñ q̄a ī libello petuntur et narrantur vera ⁊ falſa mixtim. Ita q̇ p illam diſiūctiuam ſaluatur vt ꝺ teſti ſpo cum ad ſedē facta litis conteſtacione et ea apud acta ſcripta et redacta. Iudex in cōtinēti fecit aptibus iuramentum calūpnie preſtari ſub forma notata in c i de iuramēto calūpnie ſub hijs verſibus conprehēſa Illud iuretur qꝫ lis ſibi iuſta videtur et ſi queratur verum nō inficiatur nil promittetur nec falſa ꝓbacio detur vt lis tardetur dilacō nulla petetur. Et nota qꝫ cum ſemel eſt iuratum de calumpnia Amplius in eadem cauſa non iuratur vt C e ti autē hodie ſed ꝺ malicia ſic cū ꝓ oīa ſiēit aliq̄ excepcō et dilacio petatur vt ꝺ excep paſtoālis et de teſt vltra ēciam et de iuāmento calump c penul li vi in fine Item nota q̇ tale iuramētū calūpnie ī pricipali

cauſa preſtitū ſeruat partem in
dempnem ī condempnatione ex
penſarū. quia ibi eſt ignorātia
facti. ſ3 non in cauſa appellatiōis
quia ibi eſt ignorantia iuris. no
tač hoc in c circa ſi de do et ↄtu.
et in illa nōtur ignorantia de re
gulis iuris libro ſexto. Et nota
ꝙ ſindicus vniuſitatis hoc iurā
mētum preſtat in animam pro
priam et ꝓcurator alterius ſpe
cialis in ſuam et domini ſui ani
mā ut notat gloſa in c in ptrac
tanď de iuramento calumpnie ⁊
e ti c penultimo li vi in glo Pe
na vero recuſantis eſt ut actor
cadat ab inſtituta cauſa reus ve
ro habetur pro confeſſo e ti c ſi
Quibȝ quidem partis belial pe
ciīt dilationē pro teſtibus et a
liīs iuribus et defenſionibus ſu
is ꝓducendis Unde iudex dedit
eidē ⁊ alteri parti terminū triū
dierū. qui terminus cadit ī xiiī
diē aprilis ad ipſas defenſioēs
⁊ alia iura ꝓducenda. ꝓpter qď
nō ꝙ dilatio dari debet iudice
ſedeñ ꝓ tribunali et vtraqȝ pte
pñte et cauſa cognita de plano
vel ſemiplano ut iiī q iiī § ſpaci
ū a iudice. Et data dilatioē of
ficiū iudicis cōquieſcit donec tē
pus dilacōis effluxerit. ut C de
dilationī ſiue ps. et de app c ſig
nificauit Et nō ꝙ hodie in dila
tioibȝ ꝓ teſtibȝ ꝓducenď iudex

conſiderata diſtantia locoꝝ et tē
poꝝ qualitate inducias ↄcedit.
ut de app cū ſit romana. qď de
iure ciuili eſt ſecus. ut iiī q iiī §
ſpaciū. et C de dilač l i. Qua di
latione p belial recepta teſtium
ꝓducendoꝝ et iuriū alioꝝ incōti
nēti ſollicitus de ſuo iure poſitio
nes et articulos ꝓtulit in iudi
cio ī forma q̄ ſequič īſraſcripta

Poſitiones et articulos
ꝓ parte belial utš in a
lio preambulo. ponit et
ꝓbare ītendit belial ꝓcurator ⁊
ꝓcuratorio noīe quo ſup̄ ꝙ deus
hominem maſculū extra padiſū
et feminā in padiſo creauit. ut
geñ i et iī c. ¶ Itē ponit ꝙ ďs
dictū hominē tulit et poſuit in
padiſū voluptatis ut oparet et
cuſtodiret illud. geñ e c. ¶ Itē
ponit utš ꝙ ďs eiď precepit ne
de ligno ſciētie boni ⁊ mali com
ederet adiciēs quia in quacūqȝ
hora comederet morte moreretč.
geneſis e c. ¶ Itē ponit ⁊ ꝓba
re intendit ꝙ ad ſuggeſtionem
ſerpentis callidioris cūctis ani
mantibus que deus creauit de
predicto ligno comedit cōtra ďi
preceptum. geñ iiī c. ¶ Itē po
nit ꝙ ďs ꝓpter predcām īobedi
entiā eiecit dictū hoīem de pa
diſo voluptatis in maledictionē
ut operaretur terram de qua ſūp
tus fuerat. ut geneſis eoď capič

¶ Item ponit vt ſupra ꝙ poſt
predictam inobediēciam male
dictionem et eiectionem deus
eūdem hominem tradidit ī ma
nu ſathane ⁊ diabolice congre
gacionis poſſidendum vt iſaye
xl iiij Pater tuus peccāuit vt īt
pretes tui preuaricati ſunt ī me
et contamīaui pn̄cipes ſanctos
⁊ dedi ad interfcōnem iacob ⁊ iſ
rahel in blaſfemiam. ¶ Itē po
nit vt ſupra ꝙ deus poſt tradi
cionem predcāꝫ dictū hominem
repudiauit ⁊ vendidit eum pre
dictis ſathane et infernali con
gregacōn̄ vt iſaie l c hec dicit
domin⁹ deus quis ē hic liber re
pudij matris vr̄e quo dimiſi eā
aut q̄s eſt creditor me⁹ cui ven
didi vos Ecce enim īniquitati
bus vr̄is venditi eſtis et in ſce
leribus vr̄is dimiſi matrē vr̄aꝫ
¶ Itē ponit vt ſupra ꝙ dictus
ſathan et eciam infernalis con
gregacio vtrauſꝫ repudiati hoī
nis corporalem habnerunt poſ
ſeſſionem vt pſalmo xlviij Si
cud oues in inferno poſiti ſunt
⁊ mors depaſtet illos ¶ Itē po
nit vt ſup̄ ꝙ hoībus creſcētib⁹
in terra ſathan et infernalis cō
gregacio iam dictis valde dila
tauerunt imperium ſuum ſuper
eos et vniūſam terrā que in ea
dem dampnacione erat cum pri
mis parētibus eorū vt Abacuc

iij c Egrediatur dyabolus ante
pedes eius ſtetit et menſus eſt
terram aſpexit et diſſoluit gen
tes et contrita ſunt montes ſeculi
¶ Itē ponit vt ſupra ꝙ dictus
ſathan fuit et ē pn̄ceps tocius
inferni vt ezechielis xxviij cap
¶ Itē ponit vt ſupra ꝙ dictus
ſathan fuit ⁊ eſt rex egipti vt
ezechiel xxix c ¶ Itē ponit vt
ſupra ꝙ dictus ſathan fuit et ē
rex tyri vt ezechielis xxviij cap
¶ Itē ponit vt ſupra ꝙ fuit et
eſt dominus ciuitatis illius ꝓpe
mare poſite cui nullus negauit
tributum vt ezechielis xxvij c
¶ Itē ponit ut ſupra ꝙ fuit et
eſt dux iſrl̄ vt ezechielis xvi c
¶ Itē ponit ut ſupra ꝙ ipē ac
eciam vniūſitas infernalis ſup
omnes gentes et naciones ptā
tem et iuriſdictionem exercuerūt
⁊ dominiū habuerunt ut ezechi
elis xxxij c ¶ Itē ponit vt ſup̄
ꝙ bona fide et iuſto tytulo pre
dict⁹ ſathan et īfernalis cōgre
gacio poſſiderunt et preſcripſe
runt ſpacio quatuor milium ā
norū et vltra vt Eccleſiaſ xl c
Iugum graue ſuper filios adā
a die exit⁹ d̄ ventre matris eo
rum ¶ Itē ponit ut ſupra qꝫ
de predictis ē publica vox et fa
ma inter homines et per homi
nes atqꝫ ꝓ vero reputabantur
¶ Itē ponit ut ſup̄ ꝙ deus nō

irritat ea que ꝯ ſuo dꝫe ꝓcedũt
ut in pſalmo lxxxviij ..

[E]T nota ꝙ poſitionibꝫ de
bet pars adu̾ſa medio iurã
mento de veritate dicenda reſpō
dere. que ſi iuſſa a iudice recuſa
uerit habetur ꝓ confeſſa. ut de
confeſſ c ij li vi. et debet reſpon
dere eiſdem ꝑ verba credo vel nō
credo . nec eſt dandum tempus
ad deliberandũ quia ex preſũpci
onibꝫ informat ſuam credulita
tē ut notatur in c quoſdã de pre
ſumptionibꝫ. et hoc fit ut pars
agens releuetur ab onere ꝓban
di. ut ff de iureiurando l cũ qui .
et in c i de confeſſ li vi .

[Q]Vibus quidem articulꝭ
et poſitionibus ut ſupra
in iudicio preſentatis ⁊
rec̃eptis ſaluo iure impertinenti
um et nō admittendoꝝ ut nōẽ
in c ꝯſtituc̃ de elec in cle in glo
penult. peciit belial teſtes et ꝑ
tē citari ꝓut ſup̃ in alia forma
continetᷣ. § Quibꝰ quidẽ teſti
bus qui longiſſimis ãnis in in
ferno deguerũt necnō et moyſe
citatis ⁊ relatis atqꝫ ꝑtibꝫ ꝯpa
rentibus coram iudice prout ſu
pra in alia forma continetur pe
ciit belial procurator ĩfernalis
moyſen procuratorem iheſu per
iudicem ſingillatim ſuꝑ poſitio
nibꝫ et articulis premiſſis ꝯ ve
ritate dicenda medio iuãmento

interrogari et ſingillatĩ ad que
libet reſpōdere. Juſſusqꝫ a iudi
ce ꝑ ordinem omnes poſiciones
predc̃as fuit ꝯfeſſus hac tamen
excepta ꝙ nō ad ſuggeſtionem
ſerpentis homo peccauerit ſed
magis ad dyaboli ſuggeſtionẽ.
qui inuidia plenus ꝑ ſerpentem
hominẽ innocentẽ fecit peccare
Audi ſapientẽ ſapientie tercio.
Deus creauit hominem iexter
minabilẽ. ad imaginẽ ſue ſimili
tudinis fecit illũ. Inuidia autẽ
dyaboli mors introiuit ĩ orbem
terraꝝ. Belial vero hilaris factꝰ
ꝓpter ſepedictam ꝯfeſſionẽ ad
ꝓximũ dictũ non aduertens a
it iudici Dñe iudex confeſſio ꝓ
curatoris nocet dño. ut lite non
conteſt accedẽs. et c cũ oli de rã
poſſ ⁊ ꝓprieẗ. et ꝓpterea amodo
teſtibꝫ non egeo. qm̃ ex ore eiꝰ
audiuiſtis. ⁊ iure cautũ eſt ꝙ in
cōfitente nulle ſunt partes iudi
cis niſi in condempnando. ut de
trãſac preterea. et de ꝯfeſſ c ij.
et ff ad l aquili l ꝓuide § ſi. Jō
deprecor dominationem veſtram
ut dictum moyſen ad audiendã
ſententiam placeat mandare ci
tari. q̃a ius dicit. nos in queq̃
ſententiã ferre non poſſumꝰ ni
ſi in conuictũ aut ſponte ꝯfeſſũ
ut ij q i nos. Ait moyſes beliali
Tu belial es male morigeratus
et ꝑuerſus. adhuc non expoſui

Judici factum meum ⁊ infrīgis
michi in ore verbū Audi me pa
ciēter ſi placet. Ait belial volēs
trufare de moyſe. loquens dn̄e
quia audit ſeruꝰ tuꝰ dicit moy
ſes obiciendo cōtra tuas poſicio
nes ⁊ articulos tuos dico q̄ dic
tus ſathan ⁊ diabolica cōgrega
cio fiut pn̄ceps ⁊ rex ꝑ ut ī po
ſicionibus et articulis tuis con
tinetur ſed nunc non eſt impa
tor nec pn̄ceps nec rex q̄a iuſ
te eius d̄meritis id ē malis me
ritis ſentencialiter per ommipo
tentem deum fuit ꝑuatus ⁊ ihe
ſus dominus meus eiuſdem dei
filius d̄ predictis regnis p eun
dem ommipotentē ltime fuit in
ueſtitus ſicud per publicā iudi
cialem ſentēciam clare apparet
Ait belial. vbi eſt iſta ſentencia
proba eam. Ait moyſes peto p
iudicem ad hanc excepcionem
pemp me admitti. Quam ſalo
mon admiſit ⁊ ſic apud acta ſē
bi fecit. At moyſes in cōtinenti
et in eadem inſtācia iudicii por
tauit librū yſaie c xlvij et ean
dem excepcionem cepit legere
in hijs verbis et forma

Redemptor deus exci
tuū nomē illius ſanc
tus iſrl̄ vlcōm capiā
et non reſiſtet michi
homo denuda turpitudinem tu
am diſcoopi humerū tuū reuela
crura tranſi fluīa ſede tace et in
tra in tenebras filia caldeorū et
infernorum quia non vocaberis
vltra domina regnorum q̄a ira
tus ſum ſuper populum meū et
cōtaminaui hereditatem meam
et dedi eos in manū tua et non
poſuiſti eis miſericordias ſup
ſemen aggrauaſti iugum tuum
valde et dixiſti in ſempiternū
ero domina non poſuiſti hoc ſu
per cor tuū neque recordata es
nouiſſimi tui et nunc audi hec
dilatata alias dilata ⁊ habitās
confidenter que dicis in corde
tuo ego ſum et non eſt preter
me amplius nō ſedebo vidua ⁊
ignorabo ſterilitatem venient h̄
tibi duo ſubito in die vna ſteri
litas et viduitas vniūſa venerīt
ſuper te ꝓpter multitudinē ma
leficiorum tuorum ⁊ ꝓpter duri
ciā incātatorū tuorū vehemēter
et fiduciam habuiſti ni malicia
tua et dixiſti nō eſt qui videat
me ſapiencia tua ⁊ ſciencia tua
hec deceperunt te et dixiſti in
corde tuo Ego ſum ⁊ preter me
nō eſt vltra veniet ſuper te ma
lum et neſcies ortum eius et ir
ruet ſup te calamitas quoniam
non poteris expiare. Veniet ſu
per te miſeria repente quā neſ
cies ſta cum īcantatoribus tuis
et cum multitudine maleficiorꝫ
tuorꝫ ſtent et ſalutēt te anguēs

celi qui ꝯtemplanẗ ſidera celi ⁊
ſuppputant menſes ut ex eis ãnũ
cient ventura tibi Ecce facti ſũt
ſicͭ ſtipula·ignis cõbuſſit illos·
non liberabũt animã ſuã de ma
nu flãme· non ſũt prune quibꝫ
calefiant neqꝫ focus ut ſedeant
ad eũ·ſic facta ſũt tibi in quibꝫ
cunqꝫ laboraueras·negociatores
tui ab adoleſcentia ſua vnuſqͥs
qꝫ in via ſua errauerũt non eſt
qui ſaluet te· et dixi cristo meo
ciro cuiꝰ apprehendi dexterã ut
ſubiciam ante faciem eius gen
tes et dorſa regũ ꝯuertã et api
am ante eũ ianuas et porte nõ
claudenẗ·et dixi· In tẽpore pla
cito exaudiui te ⁊ in die ſalutis
auxiliatus ſum tui et ſeruaui te
⁊ dedi te in fedus populi ut ſuſ
citares terram ⁊ poſſideres here
ditates diſſipatas ut diceres hijs
qui vincti ſũt exite et hijs qui ĩ
tenebris ſũt reuelamini· Viuo e
go dicit dñs qͣ oĩbꝫ hijs velut
ornamẽto veſtieris et circũdab
tibi eos qͣſi ſponſa qͣ deſerta tu
a et ſolitudĩes tue ⁊ terra ruine
tue nũc anguſta erit pre habita
toribꝫ et longe vagabuntur qui
abſorbebant te·yſaie xlix· Qua
ſentẽtia ante ſalomonẽ lecta pe
ciit moyſes eã apud acta redigi
et inſcribi· Ait belial· Domine
iudex nichil ſcio de hac ſentẽtia
et non credo ipſam recte latam

quia numqͣm ad eam audiendã
ſathan vel infernalis congrega
cio fuerunt citati neqꝫ vocati· A
it moyſes· Nõne preſumitur de
hijs que a iudice ſunt facta vel
acta·ut de elec bone· de renunci
in preſentia·et in c poſt ceſſioñ
de ꝓba·et ij q vi hoc eciam· Ait
belial· Verum eſt ꝙ creditur ſen
tencie iudicis vbi conſtat de ꝓ
ceſſu cauſe·ſed vbi reuocatur in
dubium de proceſſu iudicis non
eſt preſumendũ de iuſto ordine
niſi ꝓbetur p acta· Nã victores
nõ aliter potiũtur ſentẽcijs niſi
eas oſtenderũt rcẽ latas· Auc de
hijs qui ingred ad appel § illud
collatione viij·et maxime cũ al
tera pars preſens non fuerit vł
ꝓcurator·quia ſi fuiſſet preſens
et non appellaſſet tũc veritatem
diceres ut notat innocencius in
c qm̃ de ꝓba· Speculator in c d
iſtru edit § reſtat in v in ſũma
nõ ĩ c i de ꝓ ĩ cle· Et ſi velles di
cere ꝙ acta ſunt pdita ꝓba per
ditionem vel proceſſum per teſ
tes·ut de priuilegijs cum olim
de teſti albertus · de re iudicata
ſicut· Codice de teſti lege publi
cati· Ait moyſes· Quid dicis tu
miſerrime· Nonne vides ꝙ lit
teris epiſcopi creditur eciam ſi
non probetur de proceſſu·ut de
probationibus poſt ceſſionem
et vndecima queſtione iij Tue·

Ait moyſes belial diſtingwe te
pora ⁊ cōcordabis ſcripturas vt
ij q i ſi peccauerit ſi queř de ex iu
dicialibus et tunc eius ſcripture
credit ſine alio adminiculo · Si
de iudicialibus et tunc non cre
ditur ň habeat teſtium ſubſcrip
cionem vel ꝙ conſtiterit ltimis
documētis ut in predicto c qm̄
de proba ⁊ de teſti cum a nobis
vnde ait ſalomon iuſte petit be
lial doce tu moyſ ⁊ iuſtifica ſen
tenciam tuam exactis q̄a alias
te non admittemus ad dictam
ſentenciam Ait moyſes libenter
domine Et ait moyſes ad belial
O belial dic michi nequiſſime
Ait belial O moyſes eſto ſapiēs
dic quidqđ vis et coram iudice
nō loquař de me vituperoſe quia
pacienter audiam · Ait moyſes
nōne deus vidit manifeſte totū
hominū maliciam que erat in t
ra et cunctam cogitacionem cor
dis eorū intētam eſſe ad malū
omni tēpore poſt peccatū hois
et ante diluuium Ait enim peni
tet me feciſſe hominē delebo in
quit hominem quem creaui a fa
cie terre et omnes hoīes in di
luuio aquaꝝ deleuit vt geñ vi ⁊
vij c Item poſt diluuium quid
dixit deus · Clamor ſodomorū
⁊ gomorreorū multiplicatus eſt
⁊ peccatū eorum aggrauatum ē
nimis deſcēdam ⁊ videbo ſi pec

catum eorum cōſūmatum ſit ac
nōne deus pluit ex hoc inibi ig
nem ⁊ ſulphur ⁊ ſubuertit has
ciuitates vt geñ xviij et xix de
accu c qualiter ⁊ qñ ⁊ ij q i de⁹
Item vltra hoc quot adulteria
quot homicidia quot ciuitates
deſolate quot prodicōnes quot
grauia mala in mundo ſūt neq̄ſ
ſime ꝑpetrata alias patrata cor
concipere mens premeditari et
lingwa dicere nō ſufficeret ſicud
clarius in canone biblie patet
nūquid mūdus excerbatus fuit
ab aquis et ciuitates ſic exuſte
fuerant 8 regno īferni ac ſatha
ne · quem tu dicis ſathanam et
inferni imperatorem et pńcipem
mundi ſicud in poſicōibus tuis
in actis ſupˀ poſitis plenius con
tinetur nōne infernus et ſathā
tenetur de peccato poſtꝙ mun
dus ſub eorū regimine errauit
quō poteſt excuſacio tua valere
quin ſunt eorum ſuggeſtionū pa
trata ar c quauis de regulis iu
ris nunquid dicere poſſes mun
de ſunt eorū manus a ſangwīe
hoc vt lxxxiij di ephes poſtꝙ
ſub eorum regimine erant · Itē
dic michi O belial an ſi rex vel
pńceps fuerit diſſipator vel ne
gliēs regni ſui regiminis ſi ꝓpter
hoc poſſit et debeat regno ꝓua
ri Si dixeris ꝙ nō mēdaciū di
cis vt de elec ꝙ ſicud i ſi xij q ij

vinceremus. et lxxxi di. v. de hoc.
Item vltra hoc nonne sathan et i
fernus pmiserunt se pro deo co
li in mundo quasi vniuſo. Non
ne ppter hoc grauiter deliqrūt
in deum & dominū ſuum qui pre
cepit ſe ſolū in mundo adorari.
ut exodi xx et deuteronomij iij
propter quod ſathan & infern9
potuerūt regno mundi priuari.
ut de re iudi ad apoſtolice. & xv
q vi alius. et de voto licet. Dic
michi o pphane nonne illa fue
runt manifeſta deo ut iudici ac
eciam et alijs cum ipſe deus de
ſcenderit ad videndū clamorem
ſodomorū & gomorreorum ſi ope
compleuerant ut geneſis xxviij
et xxix. atq; vidit cunctam ho
minum naturam pnam eſſe ad
malum ut geneſis vi. Itē nōne
ppter cultum principis inferna
lis ipſe deus infinitos reges oc
cidit et gentes multas pcuſſit.
ſeon regē amorreorū et og regē
baſan & omnia regna chanaan
ppter cultum ſathane et infer
ni et ydolorum eius. ut ioſue xij et
pſalmo c lvi. Poſſunt ne hec b
giuerſatione celari cū ipſorum teſ
tes ſint celū et terra et populus
vniuerſus. ut de purga cano cū
dilectus. Nunquid in hijs opor
tuit accuſatorē habuiſſe. Certe
nō ut ij q i manifeſta et in c eui
dentia de accu. ac eciā in hijs or

dinem iudiciariū obſuari. Cer
te non ut de iureiurando ad noſ
trā iij. Et non credas o belial q
iuſtus deus ſathane et inferno
fecerit iniuſticiā quoniā via iu
ris egit cōtra ipſū. Audi ieremi
am l c. Ecce ego mitto ad te o
ſupbe dicit dñs exercituū. quia
veniet dies tuus tēpus viſitaci
onis tue et cadet ſupbus & corru
et et non erit qui ſuſcitet eum.
Et qa talia mandata non egēt
de iure teſtium depoſitionibz de
clarari cū talia pbationē vel or
dinem iudiciariū non requirant
cum ſint notoria deo ut iudici &
alijs ut de teſti v ſuper eo. ſe
ſi nō fuiſſent notoria iudici ut
iudici et alijs tunc oportuiſſet
tale notorium ſeu manifeſtū p
bari. ut de elec bone ij & iij c ad
noſtram de cohabitatione cleri
corum et mulierum. quia ſenten
tia in hijs qñtumcunq; notoria
fuit neceſſaria. ut de diuor por
ro. et de app cum ſic. et iij q i de
us. Ideo vniuerſorum dominus
ad eam audiendam ſathanam
et infernum citari fecit ac eciā
de eorum delicto et regni priua
tione valde in ea ipſe deus con
doluit. Cuius tenor citatiōis ſe
quitur in hec verba.

AUdite verbum dei prī
cipes ſodomorum id
eſt peccatorum audi
bus pcipite legē dei
vr̄ populus gomorre qm̄ facta
ē meretrix ciuitas plena fidelis
iudicij iuſticia habitauit in ea
nunc autem homicide argētū
tuum i ſcoriam verſum eſt vi
num tuum mixtum ē aqua prī
cipes tui infideles ſocij furꝫ oēs
diligunt munera ſequntur retri
bucōnes pupillos non iudicant
cauſe viduarū non ingrediūtur
ad eos ꝓpter hoc ait dominus
exercituū fortis iſrl heu ego cō
ſolabor de hoſtibus meis et vin
dicabor de inimicis meis et con
uertam manū ad te et excoquā
ad purum ſcoriam tuam ꝛ aufe
ram oē ſtagnū tuū ꝛc̄ ut iſaie c i

Item dictū ē ſathanā
ipſe deus fecit citari
pſonaliter ezechiel
xxviij c p eo qꝺ ſupbe dixerat
ꝙ deus ego ſum in hec verba et
factum ē verbum domini ad me
dicens fili hoīs dic pncipi Tiri
hec dicit dominus deus eo qꝺ
eleuatum ē cor tuum et dixiſti
deus ego ſum et in cathedra dei
ſedi in corde maris cū ſis homo
et non deus ꝛ nō dediſti cor tu
um quaſi cor dei Ecce ſapienci
or es tu daniele oē ſecretū nō ē
abſconditum a te id ē in ſapiē
cia ꝛ ꝓuidencia tua feciſti tibi
fortitudinem ꝛ eleuatum ē cor
tuū in robore tuo ꝓpterea hec
dicit dominus eo qꝺ eleuatum
eſt cor tuum quaſi cor dei idcir
co ego adducam ſup te alienos
robuſtiſſ ios gēciū ꝛ enudabūt
gladios ſuos ſuper pulcritudinē
ſapiencie et pollūet decorem tu
um interficient et detrahent te
monieris i interitu occiſorū in
corde maris nunquid dicens lo
queris deus ego ſuum

Item tercio dictum ſatha
naz citari fecit ꝓpter ſu
pbiam et arroganciam
eius p eundem ezechielis xxix
ꝛ xxxij c factū eſt verbū dn̄i ad
me dicens fili hominis loquerē
contra pharaonem et dices hec
dicit dominus . Ecce ego ad te
pharao rex egipti draco magne
qui tubas in medio fluuiū tuoꝝ
et dicis meus ē fluuius et ego
feci memetipiū ꝛ ponam frenū
in maxillis tuis leoni gencium
aſſimulatus es et dracom qui
eſt in mari ꝛ ventilabas cornu
in fluibus tuis et conturbabis
aquas pedibus tuis ꝛ conculca
bas fluia eorū . ꝓpterea expan
daz ſup te rethe meum in mul
titudine populorū multorū et
extraham te in ſagena mea et
piciam te in terram vides ergo
quātā fecit de⁹ i inferno eqtatē

Tres ſucceſſiue ad duincendã eius maliciã fieri fecit citatioẽs ut in c pput de do et ↄtu: et i auc ut cũ de app cog § ſed et hec col viij. C de iudi auten iubemus. ⁊ in c cũ olim de do et ↄtuma. Ait belial. Ipſe citationes loquũtur contra regẽ tuũ et contra pharaonẽ regem egipti et non cõtra ſathanã et infernum. Ait moyſes Nõne tu neqꝫ in poſitionibꝫ tuis apud acta pñtatis ⁊ datis dicis ſathanã eſſe regem tuũ ⁊ regem egipti. Ergo quem dicis. Item o belial expecta modicum quia tibi veritatem oſtendam ⁊ iuſtificationẽ ſententie ex veris pceſſibꝫ. Dic michi nõne deus elegit abrahã ex omĩ ſemine ſumens eum ſibi in ſeruũ atqꝫ fedus iniens cum eo eiqꝫ dicens. Multaplicabo te vehementer nimis et vltra non vocaberis abrã ſed abraham quia patrem mlta rum gẽcium conſtitui te ⁊ ſtatuens pactum cum eo ĩ generationibus ſuis federe ſempiterno dicens. ego ſum deus tuus ⁊ tu et ſemen tuum populus meus eris eiſqꝫ imponens circumciſionem et cerimonias multas. ut geneſ xvij. Ergo dic michi q̃d fecit atqꝫ patratus eſt pñceps infernalis in dicto populo dei ⁊ domini eius et regno eiuſdem cũ primo educebatur dictus populus de terra egipti ad terram pmiſſionis. quid contaminatus fuit in predicto populo. Nõne ipſe infernalis princeps fecit eum ydolotrare dicens. Hij ſunt dij tui iſrahel qui te eduxerunt de terra egipti ut exodi triceſimo ſecũdo capitulo et pſalmo cẽteſimo quinto ſic legit. Et fecerunt vitulũ in oreb. et adorauerunt ſculptile. propter quod in populo dei deciderũt gladio plꝰ q̃ꝫ viginti tria milia. Item nõne predictus princeps infernalis in dicto populo dei p filios chore videlicet dathan et abyron fecit ſciſma inſurgere volentes caput ſacerdocij aaron imitari. pter qd terra aperuit os ſuũ ⁊ ipſos cũ ſyñgoga eoꝝ viuos abſorbuit ut numeri xvi ⁊ pſalmo c v. Aperta eſt terra et deglutiuit dathan et operuit ſup congregationem abyron. Item nõne ipſe ĩfernalis princeps fecit populũ dei iniciari beelphegor. ut numeri xxv. Item nonne ipſe princeps infernalis pſecutus fuit dauid vnctũ dñi p ſaulem malum ſpiritum in ſe habentem vſqꝫ ad mortem incluſiue. ut p̃mo regũ decimo octauo. Itẽ nonne ſurrexit ſathan cõtra iſrahel ut dauid rex numeraret populũ propter quod peſte perierũt ex populo vltra ſexaginta milia.

Item nonne dictus pricepes in
fernalis ſepauit decē trib⁹ iſrł
a vero rēge roboam eligētes eis
ieroboā in regem que tribus ex
ceptis duab⁹ dcō pncipe inſti
gāte receſſerūt·cū dcō ieroboā
a cultuā veri dei ydola qꝫ adoran
tes dcō pūcipe dicēte ei Si reū
tatur populus iſte ad dn̄m ſuū
roboā inficient te ꝛ reuertētur
ad dn̄m · ꝓpter qd poſuit in cō
ſilio ſuo vt facēt duos vitulos
aureos et dicēt toti populo no
lite vltra aſcēdē i irlm̄ Ecce dij
tui q̄ eduxerēt te de terra egipti
vt iij regū xij c· Itē nōne dn̄s
pūceps aſcēdit i abhoiacōnē ſu
p altare ſcā ſcōrū et imbi ꝓ deo
vero a dcō ꝑlō dei ſe fecit adora
ri q̊t ibi adultēa ꝛ hoīcidia q̊t
deſolacōes ciuitatū q̊t occiſioēs
ſacerdotū et ꝑli dei facta fuerūt
vt machabe i et ij libro Itē dic
michi nōne ꝓpter hoc dn̄s pū
ceps veſter videtur crimen leſe
maieſtatis in deū temeāria pre
ſūpcōe regnum eiuſdem dei ſic
occupādo ꝛ deſtruēndo cōiſſiſſe
ſi cōtrariū dixeris mendaciū di
ces q̄d loquūtur iurā ſuper hijs
nūquid de iure ꝓpter hoc infer
nalis pūceps regnum qd tene
bat a deo ſup oēs gentes potuit
ab ipō deo ꝛ dn̄o vniūſorū ꝓua
ri et per eum in etnā morte iuri
dica ſentēcia dāpnāi ꝛ fiſco dei
perpetuo regnū et ei⁹ dominiū
applicari vt C ad l iul maieſta l
quiſq̄s vi q i § verū ꝛ i c vergē
tes de hēti et meli⁹ i c paſtoał
et de ſen ꝛ re iudica i cle Quāe
hoc egit īfernał pūceps i ꝑlō
dei quē ipē preelegerat ex oīb⁹
gētib⁹ et regnis ꝛ hoc ipē prin
ceps negāe non poſſꝫ nōne ipē
tunc dixit credens preocupaē
dictum regnum dei ponam ſedē
meam ad aquilonem et ſimilis
ero altiſſimo nonne ꝓpter hoc
eiectus fuit de ſepulcro ſuo qua
ſi ſtirps īvtilis quaſi fame pol
lutus et obuolutus cum hijs qui
interfecti ſunt gladio deſcēdit
ad profundum alias fundamē
ta laci quaſi cadauer putridum
nonne tunc ceſſauit exactor q̄e
uit tributum quia dominus con
triuit baculum impiorū vīgam
dominanciū cedentem populos
gentes qꝫ ꝑſequentem crudelit
vt iſaie xiiij c quare non ſtabat
iuribus ꝛ termīs ſuis contētus
vt de deci c i xxi q ij § i ꝛ ij Sꝫ
quia ſupra ꝓxime dicta nō erāt
publica deo iudici ꝛ alijs ut ſūp
acta fuerant Ideo ipē deus tam
quam iuſtus iudex p ꝓbacionē
dicte notorietatis preconie Eze
chielꝫ et dauid pemp citari fe
cit necnō dictum pūcipem vēm
vt eorūdem teſtiū iuramenta vi
deret vt de teſti in nomine dn̄i

Cuius tenor talis est.

Fili hoīs dic monti seyr̄
Hec dicit dn̄s deus. Au
diui vniu̇sa o℗pbria tua
q̄ locutus es de montibꝫ iſrahel
dicēs. deserti nobis dati sūt ad
deuorand̄. et īsurrexiſtis aduer
ſū me ore vrō et regnaſtis adu̇
ſum me. v̇ba veſtra ego audiui.
Hec dicit dn̄s letare vniu̇ſa ter
ra in ſolitudinē te redigā ſicuti
gauiſus es ſup hėditatē domus
iſrahel eo ꝙ fuerāt diſſipata ſic
faciā tibi. At eciā citam⁹ dauid
et ezechielē ut corā nobis ꝯpare
ant medio iuramēto depoſituri
teſtimoniū veritatis ut ezechie
lis xxxv. Et quid dauid corā ip
ſo deo et dn̄o vniu̇ſoꝝ fuerit teſ
tificatus audi eundē. Deus vlti
onū dn̄s deus vltionū Vſqꝫ quo
peccatores dn̄e vſqꝫ q̊ gloriabū
tur. populū tuū dn̄e humiliaue
rūt et hereditatē tuā vexauerūt
viduā et aduenā interfecerunt
et pupillos occiderūt. et dixerūt
non videbit dn̄s nec intelliget
d̄s iacob. polluerunt tēplū ſanc
tū tuū poſuerūt iheruſalē in po
moꝝ cuſtodiā. poſuerūt morttici
na ſeruoꝝ tuorū eſcas volatilibꝫ
celi carnes ſanctorū tuoꝝ beſtijs
terre. effuderūt ſanguinē eoꝝ tā
ꝙ aquā in circuitu iheruſalem.
nec erat q̄ ſepeliret. incenderūt
igni ſanctuariū tuū in terra pol
luerunt tabernaculū nomīs tui
dixerunt in corde ſuo cognatio
eorū ſimul. quieſcere faciamus
oēs dies feſtos dei a terra. Vide
domine quāta malignatus eſt ī
imicus in ſancto. § Itē quid teſ
tis fidelis ezechiel fuit teſtifica
tus audi eundē c xxij. Ecce prī
cipes iſrahel ſinguli in brachio
ſuo fuerunt in iheruſalē et effu
derūt eoꝝ ſanguinē. patrē ⁊ ma
trē ꝯtumelijs affecerūt in ea ad
uenā calūpniati ſūt in medio e
ius ac pupillū et viduā ꝯtriſta
uerūt apud ipſam ſanctuaria tu
a dn̄e ſpreuerūt et ſabbata tua
polluerūt. ſcelus opati ſūt ī me
dio ei⁹. verecundiora patris diſ
cooperuerūt et īmundiciā men
ſtruatė humiliauerunt et vnuſ
quiſqꝫ in vxorem ℗ximi ſui opa
tus eſt abhoīationē. ſocer nurū
ſuam polluit nepharie. Frater ſo
rorē ſuā filiā prīs ſui oppreſſit ī
te et tui deus fuit oblitus. Dic
michi o belial probātne ad ple
nū dicti teſtes de nequicijs et
ſceleribꝫ p principem infernalē
in regno dei commiſſis atqꝫ pa
tratis cum in ore duorum vel tri
um teſtium ſtet omne verbum.
ut c in omni de teſtibus. et c li
cet. A quibus teſtibus preclariſ
ſimis piiſſimus de⁹ pleniſſime
tamq̄m iudex informatus corde
ingemiſcēs ⁊ dolens de iuridica

priuacōne tocius impij pricipis
infernalis quaſi lacrimoſe ſic fu
it locutus vt ezechiel xxviij O
cherub tu ſignaculum ſimilitu
dinis dei plenus ſapiencia et p
fectus decore ī delicijs padiſi fu
iſti omīs lapis preciosus opera
mētum tuūm ſardius topazion
et iaſpis criſolitus onus berill9
ſaphirus carbunculus atqȝ ſma
ragdus aurꝫ opus decoris tui et
foramina tua in die qua cdit9
es para ſunt tu cherub extent9
et protegens et ꝓſtratus et po
ſui te in monte ſancto dei in me
dio lapidum ignitorū ambulaſ
ti pfectus in vijs tuis a die con
dicionis tue donec inuenta ē in
iquitas in te in multitudine ne
gociacioīs tue repleta ſunt inte
riora tua iniquitate ꝛ peccaſti ꝛ
eieci te de monte ſancto dei et p
didi te O cherub ꝓtegēs te de
medio lapidum ignitorū in ter
ram ꝓieci te āte faciē regū dedi
te vt cernerēt te et ad huc ma
la peioribus aggregando dupli
cauit interius malum ſuum ꝓpē
qꝫ de9 vniūſoꝝ dñs pricipē īfer
nalem ad audiendam ſentenci
am citari fecit in forma q̄ ſequi
tur vt ezechiel xxi c ·hec dicit
dominus deus ·Tu autem ꝓpha
ne impie dux iſrl cui9 venit di
es in tēpore tribulacōnis prefini
tate hec dicit dominus ·Auferā

cyndarim tollam coronam iniq̄
tatis ponam eā ve qui predaris
nōne ipſe predaberis et qui ſp
nis nonne ꝛ ipē ſperneris cum
cōſumaueris depredacōnem de
predaberis Et cū fatigatus deſi
eris contempnere cōtempneris
vt Iſaie xxxiij c ve corone ſup
bie ꝛ flore decidenti glorie exal
tacōnis eius pedibus cōculcabi
tur corona ſupbie et erit flos
decidens glorie exaltacōnis ei9
vt yſa xxviij c ideo veni ad iudi
cium o ꝓphane q̄a hodie deſtru
etur ſupbia impij tui dic michi
o belial·nūquid prīceps īferna
lis comparuit ad audiēdum ſentē
ciam cum dixiſti qꝫ nō fuit ipſe
prīceps citatus ſed ecce qualit
ipē fuit ad eam citatus ſi nō cō
paruit contumax fuit ſed ſentē
cia bene fertur in citatum contu
macem ut de offi dele conſuluit
in glo iij c veritatis de do ꝛ cōtu
et in cle ſexe de v ſig ·Sed ipē
deus tui pricipis videns contu
maciā ſentēciam iam dictam in
ſcriptis ſedēs pro tribunali tu
lit ꝓ ut ſupra continetur ut de
ſen et re iudi c ſi li vi vnde ait
moyſes O belial dic michi eſt
iuſtificata ſentencia ſupra dicta
exactis Ait belial neſcio Ait mo
yſes domine iudex peto vrāȝ int
locutoriam ſup iuſtificacōne iaȝ
dicte ſentēcie et ſic ſcribi fecit

apud acta · ꝓpter qđ ſalomō re
cipiens ſupradicta allegata et e
is bn̄ recenſitis atq; digeſtis in
terlocutus fuit p ſup̄dicta acta
dictā ſententiā iuſtificari · et ſic a
pud acta fecit ſcribi ·

Qe audiens belial vehe
ment̄ fuit obſtupefcūs
et genuflex⁹ corā iudice
ſalomone ⁊ iūctis manib; lacri
mabilit̄ ab eo poſtulauit ut eū
in ſua iuſticia recomendatū hr̄et
cū aliq̄ intēdebat obicē ꝯtra pre
dcā · quib; obiectis et ꝓbat̄ cre
debat ilico ſuū obtinē intentū ·
Cui ſalomō dixit · Audacter loq̄
re qm̄ ſi iuſticiā habueris eanđ
executiē ꝯſeq̄ris Ait belial · q̄ꝙ
moyſi videat̄ iuſtificaſſe ꝓut ip
ſe aſſerit et vos interlocuti fue
ritis ſ̄dictā ſententiā ex act̄ tn̄
ih̄c eius dn̄s in executiōn eiuſđ
ꝯtra debitū iuris ⁊ iuſtīe modū
exceſſit capiēs infernū terre ve
bis ⁊ habitāciū in eis poſſeſſio
nē pn̄cipe nr̄ō vl̄ alio eius noīe
ac eciā inferno irreq̄ſitis neq;
citatis ad eanđ · ponat̄ ſine pre
iudicio ait belial ꝙ nr̄ princeps
ſeu īfernus fuerit de iure p̄uat⁹
oīb; ſup̄dictis tam̄ de facto poſſi
debat · debuitne ipſe ſic remoue
ri a poſſeſſione non citatus q̄a
forte poterāt ſibi aliqua ꝯpetē
de iure retinendi eādē · Certe ta
liter remoueri nō debuit ut xvi
q iiij nolumus · de conceſ preben
cū noſtris · de reſti ſpo in lr̄is · de
cauſa poſſeſ et ꝓpriet c ij · et ē
expreſſū C de rei ven l ſi · Ideo
ſi ipſi ih̄u ut aſſerit̄ ſentēcialit̄
tradita fuerūt mundus vniūſus
infernus homines et anime ini
bi degētes debuit agere ut ſibi
traderet̄ poſſeſſio predictoꝝ ſū
marie agendo cū poſſeſſoē roca
to · C ſi p vim vel alio modo l vl
tim̄ · de preben licet epūs li vi ·
Memini eni licet ſuā rem auto
ritate ꝓpria occupare · C vn̄ vi l
ſi quis in tantā · xvi q vi placuit
et de preben cū qui li vi · ⁊ de di
uoꝛ porro · Sed predictus dn̄s
ihesus moyſi in nullo ſepedictis
obſeruatis omīa ſupradcā teme
ritate quadā inuaſit · penā dcē
legis ſi quis · et alioꝝ iurium te
mere incurrendo et violēta poſ
ſeſſione excluſa meo nomine q̊
ſupra temere ac illicite occupa
uit atq; omīno detinet occupa
ta · Quare iuſtiſſime iudex cum
ſim paratus omnia iſta in omni
euētu ꝓbare ꝙ eiſđ ꝓbatis pla
ceat dicto ih̄u temerario ⁊ violē
to poſſeſſore excluſo meo noīe
quo ſup̄ plene eandē adiudicare
§ Quib; p belial dcīs et attēte
p moyſen auditis talit̄ moyſes
iudici fiducialit̄ fuit locut⁹ · Rex
ſapiētiſſime ſalomō q̄ꝙ verba
belial bene et ſubtiliter prolata

videāt audiēciū autēs demulcē
tamen ſalua eius gracia quia ꝓ
vt narrantur de ihesu meo dn̄o
ſūt vera quia belial debꝫ ſcire ꝙ
execucio ſentēciarū ē duplex vi
delicet mera et mixta Mera ex
ecucio dicitur qn̄ partibus pre
ſentibus cognitum eſt de cauſa
ab aliquo iudice ⁊ ipē mandat
alicui ꝙ ſentenciam exequatur
vt codice de execu rei iudi l exe
cutoꝝ et l ſi ut ꝓponis et talis
executor nō debet audire excep
cōnes quia nullam habet cogni
cioēm ſed tantū meram execucio
nem ut in c paſtoralis de off del
niſi talis executor ſciēt ſcienter
ſentēciam per ipm̄ exequēdam
latam eē auctoritate falſarū lrā
rum ut de crimine falſi ſup eo ꝰ
per falſa inſtrumēta vel ꝑ dolū
adūſarij ⁊ ſi iſta obiciantur co
ram tali executore debet ipē ſup
ſedere ⁊ nō cognoſcere de excep
cione ſed pocius negocium deꝫ
ſupiori referre ut de ſen et re iu
de cetero ⁊ in c ſi qn̄ de offi del
ſi execucio ſit mixta puta ꝙ ha
beat cognicionem annexam vt
cum domin⁹ mādat alicui reſti
tui rem ſuam vel mādat alicui
dāi beneficium coram tali execu
tore admittuntur excepciones
et habet ipē cognicōn̄ ipārū ut
de offi dele ex ꝑte xxv q ij et ſi
cognicio ⁊ de reſcript ſi qn̄ ⁊ in

c licet epūs de preben̄ li vi. Et
taliter tua excepcio o belial deꝫ
intelligi uec nō ⁊ iura ſupius ꝑ
te allegata qm̄ execucionem ꝙ
dominus meus ihesus habuit
a mero executore ſcilicet ab an
gelo dei qui nullam cogniciouē
habuit niſi meram execucōnem
ſentencie dei coram quo angelo
affuit eciam et ſathan ut atteſ
tatur zachar̄ in c dicēs. Et oſtē
dit michi dominus ihesū ſacer
dotem magnum ſtantem coram
angelo dei ⁊ ſathan ſtabat ad
dexteram eius vt adūſaretur ei
Et dixit dominus ad ſathan in
crepet inte dominus ſathan et
increpet dominus inte q̃ elegit
ihrlm̄ ⁊ ihesus indut⁹ erat veſti
bus ſordidis ⁊ ſtabat ante faci
em angeli q̃ rn̄dit ⁊ ait ad eos
qui ſtabant coram ſe dicens Au
ferte veſtimenta ſordida ab eo
et dixit ad eum Ecce abſtuli a
te iniquitatem tuam et indui te
mutatorijs et dixit ponite cyn
darum mūdam ſuper capud ei⁹
et poſuerūt cyndarum mundaꝫ
ſuper capud eius et induerunt
eum veſtibus et āgelus domini
ſtabat et conteſtabatur ihesum
dicens hec dicit dominus deus
exercituū ſi in vijs meis ambula
ueris et cuſtodiam meam cuſto
dieris tu q̊ꝫ iudicabis domū me
am ⁊ cuſtodies atria mea ⁊ dabo

dabo tibi ambulantes de hẏs q̃
nũc aſſiſtunt . Audi iheſu mag
ne ſacerdos tu et amici tui q̃ ha
bitant corã te qui viri potentes
ſunt ecce ego adducã ſeruũ me
um orientẽ quia ecce lapis quẽ
dedi corã ihũ ſup lapidẽ luminis
ſeptẽ celi ſũt. Ecce celabo ſculp
turã eius ait dñs et auferã iniq̃
tatẽ t̃re illius in die vna. Quid
videt̃ tibi o belial fuitne legiti
me dei ſentẽtia ꝑ ſupradictũ an
gelũ executa in cuius executioẽ
eciã et ſathan affuit ſicut ſ̃ pꝫ
Vid dicis o belial . confi
terisne te iuridice eſſe
ↄuictũ. Ait belial. Certe
nequaꝗ̃. quia que tu dicis et q̃
dcã ſũt v̓a ſũt de v̓o meſſia q̃ de
bet ſaluare populũ iſrahelitacũ.
in quo meſſia requieſcet ſpirit⁹
dnĩ ſpũs ſapientie et intellcũs
ſpũs ↄſilii et fortitudinis ſpũs
ſciẽtie et pietatis et replebit eũ
ſpũs timoris dnĩ. Ipſe enim nõ
ſcd̓m viſionem oculoꝝ iudicabit
neqꝫ ſcd̓m auditũ arguet ſed in
iuſticia arguet populos. et pcu
tiet terrã virga oris ſui et ſpũ
labioꝝ ſuoꝝ interficiet impium.
ꝓpter cui⁹ iuſticiã habitabit ſiꝉ
lupus cũ agno. ⁊ pardus cũ ag
no accubabit . vitulus et leo et
ouis ſiꝉ morabunt̃ et puer puu
lus minabit eos. yſaie xi. Sꝫ ip
ſe qui dicit ſe iheſũ et ꝓmiſſum
in lege meſſiã non ſolũ ꝙ ipſe
pacẽ non dedit aliis atqꝫ nõ fe
cerat iuſticiã ſꝫ cũ populo iudeoꝝ
continuã habuit rixã. qui popu
lus dictũ ihm crucis ſuſpendio
dãpnauit et reprobus ab eodẽ
populo vſqꝫ in hodiernũ diem
ẽ habitus. ac eciã cũ ipſe ihc in
humanis eſſet q̃d fuit locutus.
Non veni mittere pacẽ ſꝫ gladi
ũ veni enĩ ſepare hoĩem adu̓ſus
patrẽ ſuũ ⁊c̃ mathi xi. Si ipſe
ihc aliqua ſigna et miracula in
terra fecit maiora feciſti tu moy
ſes in egipto in ↄſpectu pharao
nis ac eciã helias anteꝗ̃ rapt⁹
eſſet et eciã eius diſcipulus hel
iſeus. Ergo ſi debet meſſias ſal
uare populũ iudaicũ et ipſe ab
eod̓ populo eſt occiſus quõ fuit
ipſe meſſias. Ait moyſes O beli
al ꝗ̃ ſtulte ⁊ ↄtra veſanã mentẽ
tuã locutus es . temerario motu
auſus fuiſti os tuũ ponẽ in celũ
diuinũ et admirabile cõmerciũ
ita ꝓphane ⁊ ore ſacrilego noĩa
re. vẽ lingua tua trãſibit ſup ter
rã. An ignoras ꝙ creator hũani
generis aĩatũ corpus ſumẽs de
v̓gine deq ua naſci dignatus eſt
et procedens homo ſine ſemine
largitus eſt nobis ſuam deitatẽ
atqꝫ ut homo ꝓ toto hũano ge
nẽ mori voluit. Ait belial. Edi ſ
ſere q̃ſo. forte me error opp̓mit
At moyſes apiens os ſuum ait.

hoc non ignoras q̄ deus forma
uit hominem de pura et v̄ginea
terra que ad huc in ſe nō recepe
rat maculā alicuius peccati nec
aliquis in ea preter ipm̄ deum
fuerat nec fuit opatus vt gen̄ i
et ij c Item plene noſti q̄ deus
hominen ſine iniquitate et labe
peccati de dicta terra ad ſui ſimi
tudinem formauit Item q̄ dic
tus homo extra padiſum ad dei
ſimilitudinem formatus ī ani
mam viuentem ſine labe alicui⁹
peccati in padiſo peperit mulie
rem evam eidem conſociam Itē
ꝓhibitus a deo ne de ligno ſciē
cōmederet quia in eo eāt mors
et nōne reus mortē deceptōne
dyabolica contra ꝓhibitū de lig
no cōmedit Item q̄ per illū lig
ni eſum factus fuit ſimilis deo
ſciēs bonum et malum Item ipē
in continenti peccatū cognouit
et dei timorē ꝓpē que in medio
ligni a facie dei ſe abſcōdit Itē
q̄ ꝓpter eiuſdem hominis ino
bedienciam ipē homo a deō deo
expulſus fuit a padiſo vt labo
ribus ⁊ ſudoribꝫ fatigatus mor
te infernali morētur. Itē q̄ dic
tus homo repudiatus a deo ven
ditus fuit in manus inferni
Vnq̄d o belial dices
iſtum hominē forma
tum ⁊ creatū ex v̄gie
et incorrupta matre
et ſine aliquo peccato ſimilē qꝫ
deo ex ſuggeſtione dyabolica in
padiſo peccātem et dyabulo vē
dito potuiſſe redimi ab aliquo
nato iniquitatibus atqꝫ in pec
catis cōcepto nōne de⁹ ꝓſpexit
ſuper filios hominū ſi erat ītel
ligens aut requirens deū ⁊ oēs
decliauerūt ſimul inutiles fac
ti ſunt et nō eāt qui faceret bo
num non erat vſqꝫ ad vnū. Itē
O belial nūquid nō neceſſario
oportebat q̄d ipīus peccatoris
redempcō fieret per aliū natum
ex v̄gine ſine peccato concepta
que conciperet et pareret abſqꝫ
dolore ⁊ libidine ācuius peccati
hominem deo ſimilem. Et ſicut
adā de terra formatus ſine pec
cato pepit mulierem et ſine do
loē et labe alicuius peccati p q̄
ingreſſa fuit mors ī orbem ter
rarū Ita ſimilitudinarie oporte
bat mulierem naſci ſine aliquo
peccato que virꝫ ſimilez deo paē
ret ſine dolore et labe ācui⁹ pec
cati per quā dicta mors in orbe
terrarꝫ deſtruēt et vita recupeā
retur amiſſa. Quia licet nouū
fuerat virꝫ feciſſe feminā Ita et
nouū fuerat feminaꝫ pere virū
vt iere xxxij c quia creauit de⁹
nouū ſuper terram . feīna circū
dabit virꝫ. Et ſicut adam peccā
uit in padiſo per ſwaſū dyabo
licū ī gula ⁊ ſuperbia ipſe vero

extra paradiſū omnino non pec
cauit ut yſaie liij. eo iniquita
tē non fecerat neqȝ dolus fuit in
uentus in ore eius. ſȝ dyabolum
pocius et mortē in ſimilibȝ ſup
bis et guloſis pſuaſionibus de
ſtruxit. Si adam ↄtra ꝓhibitū
dei de ligno ſcientie comedit ad
ſuggeſtionem dyaboli ut morte
moreret̃ . ipſe vero ad preceptū
dei de ligno mortis comedit diſ
ſuadente dyabolo ut vitā recupa
ret eternā. yſaie liij. et dn̄s volu
it ↄterere eū in īfirmitate ſi po
ſuerit pro peccato animam ſuā
Et ſi adam ꝑ eſū ligni ſimilis
factus fuit deo in ſapiētia. ipſe
vero in eſu ligni mortis ꝑdidit
ipſam ſimilitudinē ſapientie et
ſcientie ut priſtinā dei ſimilitu
dinē ꝑditam ꝑ peccatū in mor
te nobis recuparet. yſaie liij. et
poſuit dominus in eo iniquitatē
omniū noſtrū. oblatus eſt quia
ipſe voluit. Et ſi adā cognito ſu
o peccato ī dei timore ↄſtitutus
in medio ligni ſe abſcondit. ip
ſe vero cognita dei miſc̃dia in ſu
a caritate in qua omnē expulit
timorē ī medio ligni crucis pa
lam in facie dei ſe ↄſtituit. ut ie
remie xi. Venite mittamus lig
nū in panem eius ꝛc̃. Et ſi adā
fuit ꝓpt̃ peccatum a deo expul
ſus de paradiſo. ipſe vero morte
ſua deſtruēs illud peccatū eūdē
adam reincorporauit ſibi. yſaie
liij. ꝓpter ſcelus populi mei ꝑ
cuſſi eum et dabit impios pro
ſepultura ⁊ diuites ꝓ morte ſua
Si adam propter iam dictum
peccatū repudiatus et venditus
fuit dyabolo atqȝ inferno . ipſe
vero moriendo eundem de mani
bus dyaboli et inferni liberauit
ut yſaie quinquageſimo ſecūdo
Gratis venūdati eſtis et ſine ar
gento redimemini. Si ipſe adā
totum mundum per lignum dul
cia ſugendo dampnauit. ipſe ve
ro totum mundum amara ſugen
do ſaluauit. yſaie liij. Sicut o
uis ad occiſionem ductus eſt ⁊
coram tondente ſe obmutuit. de
anguſtia et de iudicio ſublatus
eſt . Et ne mireris o belial cum
non ignores omnis res per
quaſcūqȝ cauſas naſcit̃ . ꝑ eaſdē
econtrario diſſoluitur . ut de re
gulis iuris omnis libro quinto
Sic directe ⁊ neceſſario oporte
bat in redemptionem humani
generis operari ſiue obſeruari .
ſicatio. quia res d̕ facili reuertit̃
ad ſui naturā ſcilicet ad liberta
tē priſtinam ut xxxv di ab exor
dio. et ff d̕ pactis l ſi vnus §
ſi in ſpē dat̃ Sed iſte homo na
tus ex puriſſima virgine ↄcep
tus ſine peccato et ipſe natus
ex eaſ ſine peccato nonne fuit
ih̄s filius dei quem tu pſequeris

nonne hec ſaluacio ſiue redemp
cō fuit ꝓmiſſa abrahe patriar
che qui obediendo deo ymmola
uit filiū ſuum iſaac ꝓpter cuius
obedienciam deus ade inobediē
ciam deleuit dicens eidem abra
he. In ſemine tuo benedicentur
omnes gentes et eundem cōſti
tuit patrem multaꝝ gencium q̃
ſi volēs ꝙ de tali priuilegio ade
gauderet et quā benedictionem
ipē deus voluit ī figura ipi abra
he oſtendere in filio ſterilis vt
ſemen acciperet in ſemīe eiuſdē
abrahe ꝑ filium virginis marie
ſed ſi per obediēciam abrahe in
obediencia ade fuit deleta vnde
ſequitur qꝺ dictum ſemen abra
he tam ex ꝑte dantis ꝙ̃ eciā ex
ꝑte ſuſcipiētis debebat a pecca
to mundū eē ſicut fuerūt adam
et eua ante peccatum ſed q̃a cū
ipſe abraham eēt conceptus in
iniquitate non poterat hominē
abſq; alia iniquitate natum et
formatum redimere ⁊ maxime
deo ſilē; q̃s diſſilis deo poterāt
hoīne; abſq; vllo peccato natū
⁊ formatū redimere nōne omēs
poſt adam ſumus cōcepti et na
ti ⁊ in iniquitatibus ⁊ peccatis
nonne ꝓpter hoc ſumꝰ diſſimi
les deo in quo nulla ē iniquitas
ſed omnis equitas hūdat ideo
neceſſe fuit vt ipē iheſus dei fi
lius tēpe prefinito homo fieret

de v̾gine vt hominē ſibi ſimilē
de v̾gine terra natū redimēt

Ait belial hec ſunt im
poſſibilia o moyſes
que tu dicis ꝙ uirgo
debeat parere et cōclu
dere vis ꝙ maria mater ipius
iheſu fuit virgo ī partu et poſt
partum nōne ipā habuit in viꝝ
ioſeph ⁊ ex eo natus eſt ipē ihe
ſus hoc ē manifeſtū cui cōtradi
ci non poteſt. Ait myoſes verū
eſt ꝙ ioſeph ſponſus eius fuit
ſed tamē carnaliter eaꝫ nō cog
nouit et poſtꝙ̃ deſponſata fuit
concepit de ſpiritu ſancto et licꝫ
hoc tibi fuit incognitū o belial
tamen noli mirari quia tāte ſūt
vires matrimoniales ſacramen
ti ꝙ ab eo demonium effugatur
qū ſancte ⁊ honeſte obſeruatur
hoc ꝓbatur thobie vi c ideo ne
mireris ſi neſcis aliquid de īcor
rupcōne virginis marie nonne
ioſeph voluit eaꝫ occulte dimit
tere cōſiderans eaꝫ impregnatā
et dicens huius rei ſe eē neſciū
vt mathei ij c. Sed vt huius v̾
ginis habeas veritatē ſcito ꝙ de
us miſit filiū ſuū de ea naſcituꝝ
q̃a ſicut femina ꝑ quam mors
introiuit in orbem terrarū nata
fuit ex incorrupto viro adam
ita deus et homo naſci debebat
ex incorrupta femina per quā
vita excluſa morte ingrederetꝰ

in orbem terrarū. Et quomō po
terit dici femina icorrupta niſi
virgo. Et ne mireris ſi hec tibi
fuerūt incognita cū hijs minora
tibi fuerūt et ſūt incognita. O
belial ſciuiſti vnq̄ȝ vbi erat cor
pus meū anteq̄ȝ reſuſcitaſſ; me
dn̄s ihc intrantē cū eo in ſanctā
ciuitatē cū locus ſepulture mee
fuerat incognitus uſq; ad tēpus
predcm̄ ut deuť c vl. Dic michi
ſcis tu locū vbi poſita eſt archa
fedˀis. Ait belial. ſcio. Ait moyſ
Vbi. Dixit belial. Jh̄emias poſu
it eā in ſpelunca montis in quē
tu aſcendiſti ut videres dˀi here
ditatē et ibi eā muro inſtruxit.
Ait moyſes. ieremias michi iſtā
ſpelūcā. Ait belial. Neſcio eam
q̄a locus erat incognitus donec
ꝯgreg; dn̄s ꝯgregationē ppli ſui
et ꝓpicius fiat ut ij mach ij. Er
go ait moyſes ne mireris ſi tibi
fuerat incognitū qn̄ ihc creator
hūani generis ſine peccato hu
manū corpus de v̓gine iā dicta
ſūpſit qđ eſt maiꝰ ſup̄dc̄is que
tu ignoraſti ꝛ ignoras. et ſi hec
videnť tibi ꝯtra humanū curſū
nature noli mirari. q̄a m̄lta fecit
dˀs que ꝯtra naturā fuerūt. Pri
mo rubꝰ ardebat et non cōbure
bať ut exodi iiij. virga moyſi v̓
ſa ē in colubrū ut exodi vij. ex
petra pcuſſa aque manarūt. ut
exodi xvij. ſara ſenex et ſterilis
cōcepit et pepit ut gen̄ xxi. vir
ga aarō ſicca floruit ut numeri
xvij. aque iordanis ſteterūt et
verſe ſūt retrorſū ut ioſue iij. aſi
na ꝯtra naturā locuta eſt. ut nu
meri xxij. ſol v̓ſus eſt retrorſū
decē horis. ut yſaie xxxviij. fer
rum ſuper aquas natauit ut iiij
regū vi. Itē ex ſicco dente max
ille aſini aquē emanauerunt et
ex eis refocillatus eſt ſampſon.
ut iudicum vi. Si deus in ſupra
dictis voluit contra naturā ope
rari. quid miraris de virgine de
qua ipſe erat naſciturus. quod
ipſe dauid loquens in pſalmo c
liij ſic ait De fructu vētris tui
ponam ſup ſedem tuam Qui da
uid fuit de ſemīe ipſius abrahe
dˀ tribu iuda quam deus dilexit
et ex ea ſe naſciturum ipſe pro
miſit ut geneſis xlix Non aufe
retur ſceptrum de iuda et dux
dˀ femore eius donec veniat qui
mittendus eſt ꝛ ipſe erit expec
tatio gencium. ideſt ipſe erit ve
rus meſſyas qui ſaluabit gen
tes ihc criſtus dn̄s noſter

Ed quia ſancti patres
ſcientes ꝙ per nullum a
lium q̄ȝ per ipſū deum
poterant redimi atq; ſaluari in
ceperunt clamare dˀ inferno di
centes. Utinam dirumperes ce
los et ad nos uſq; deſcenderes.
et nunc dn̄e pater noſter es tu

nos vero lutum tu factor noſter
⁊ opa manuū tuarū oēs nos ne
iraſcaris domine ſatis ne vltra
memineris iniquitatis nrē ecce
domine reſpice pplūs tuus nos
Ciuitas ſancti tui facta ē deſrta
iheruſalem deſolata nūquid ſu
per hijs continebis te domine
tacebis ⁊ affliges nos vehemē
ter vt yſaie lxiiij ꝓpter q̄ incli
natus deus in miſericordiā ipē
trinus et vnus ſic fuit locutus
quem mittam ⁊ quis ibit ex no
bis Ait filius Ecce ego quaſi ve
lit dicere cum homo peccauerit
in ſapiencia tua que ego ſū ego
ſapiencia tua redimaꝫ Et deus
ait ei vade ⁊ dices pplō huic au
dite audiētes et nolite intelligē
et videte viſionem ⁊ nolite cog
noſcere Excecra cor populi hui⁹
et aures eius aggraua ⁊ oculos
eius claude ne forte videat ocu
lis ſuis et auribus ſuis audiat
et corde ſuo intelligat ⁊ conuer
tatur et ſanem eum · Ait filius
vſque quo domine ⁊ dixit deus
donec deſoletᷣ ciuitas abſqꝫ ha
bitatore et domus ſine homine
vt yſaie vi ergo o belial ſi deus
miſit filiū ſuum ad populum iu
daicum non miſit eum ut ſalua
retur dictus populus in aduen
tu dcī filij dei qm̄ dixit de⁹ dcō
filio ſuo Excecra cor populi hui⁹
et aures eius aggraua ne forte
audiat ⁊ ſanem eum ideo dcūs
populus iudaicus grauatus cor
de cecatus oculis ſurdus auribꝫ
nō potuit cum dicto filio dei pa
cem habere qm̄ eum nec audire
nec videre poterat Et hec racio
eſt quare non fuit pax inter po
pulum iudaicum ⁊ ipm̄ iheſum
quem predicti iudei occiderūt
in ad implecōne verbi dauitici
pſalmo xciij Captabant in ani
mam iuſti et ſagwinem innocē
tem condempnabant Sed tūc
fiet pax cum dicto populo iuda
ico a dicto filio dei qn̄ dom⁹ iſrl
fuit abſqꝫ habitatoē quia potiſ
ſime filius dei miſſus fuit in do
mū patris ſui quia eum gentes
exſpectabant vt ſupra dictum ē
et ipē erit exſpectacio gencium
Itē quia pmo dictus dei filius
debebat ſaluum facerē populum
gencium et ſcandaꝫio populū
iudeorum

It belial dic michi o
moyſ quare imputa
tur iudeis mors xpi
poſtq̄ fuerant obce
cati ab ipſo iheſu atqꝫ indurati
corde certe ipſe iheſus fuit ī cul
pa et non ipī iudei · Ait moyſes
obcecacō ⁊ īduracō cordiū iudeo
rum fuerant ſicut obſecacō et in
duracō cordiū gencium ⁊ ſic ipī
iudei et gentes equo iure ambu
labant ad credēdū iheſū ſed tū

ipſi iudei audierunt predicatio
onē ipſius ihū viderūt ſigna et
miracula magna que nūq̄ aliq̄s
fecit et noluerūt credere·et hoc
eſt peccatū q̄d eis imputatᷣ et
nō mors caſti q̄a ſi credidiſſēt
ei illa mors eis īputata fuiſſet·
ſicut negatio petro et eius cru
cifixio gentibꝫ·ſꝫ gētes vidētes
poſt trāſfixionē tanta mirabilia
que fiebāt ꝑ ipſū ihm̄ crediderūt
ut ps̄ xliij · ꝓplūs quē nō cogno
ui ſeruiuit in auditu auris obedi
uit michi·filij alieni mētiti ſūt
michi ꝛc̄ Et hec nō fuit potiſſi
ma cauſa ſui deſcēſus ad iudo̓s
ut eos ſaluaret ſꝫ ut d̓ domo pa
tris ſui ſiue eccleſia ipſe filius
ſumeret predicatores aplōs· ut
ipſis iudeis et populis gen̄ciū
predicarēt ut in yſaia d̓r· quō ſi
inferāt filij iſrahel mun⁹ in vaſe
mūdo in domo dn̄i et aſſumā ex
eis ſacerdotes ꝛ leuitas dicit do
min⁹ q̄a ſicut celi noui et terra
noua q̄ ego ſtare facio corā me
dicit dn̄s ſic ſtabit ſemen vr̄m
ꝛ ſemē eoꝝ·yſaie vlt·ut ipſe d̓s
ait filio ps̄ xlviij· Pro pr̄ibꝫ tu
is nati ſūt tibi filij ꝯſtitues eos
pr̄ncipes ſup omnē terrā· memo
res erūt noīs tui dn̄e in oī gn̄a
tione et generacōne·de quo ꝓx
ime dicto locutus fuit yſaias i·
Filios enutriui et exaltaui ait
dn̄s·ipſi autē ſpreuerūt me·bos

cognouit poſſeſſorem ſuū et aſi
nus preſepe dn̄i ſui·iſrahel autē
me non cognouit· ꝓpter quam
incognitionē neceſſario dictus
populus iudaicus debebat eum
cruci affigere ut teſtatᷣ idē yſa·
Dilata locum tentorij tui ꝛ pel
les tabernaculorū tuorū ne par
cas longos fac funiculos tuos et
clauos tuos ꝯſolida·ad dexterā
enim et ad leuā penetrabis · et
ſemen tuū gentes hereditabunt
de qua gente hereditante ſemē
iudaicum dicitur yſaie ix · Po
pulus gencium qui ambulabat
in tenebris vidit lucem magnā
Habitātibꝫ in regione ūbre mor
tis lux orta ē eis·de qua loquitᷣ
pſalmus clx·et nox ideſt infide
litas ſicut dies illuminabitur·ꝛ
iterū· et nox nocti indicat ſcien
tiam·Videsne o belial q̄m clare
ſcripture ſancte d̓ filio d̓i loquū
tur qui ſemen dicitur populi iu
daici ꝛ quem penetratum in dex
tera et ſiniſtra gentes heredita
bunt in ſecula

Ait belial·Hoc non aſcē
dit in cor meum neqꝫ a
ſcendere poteſt ꝙ deus
tradiderit in mortem filium ſuū
pro homine ſeruo et viliſſimo
famulo·Hoc abhorrent leges ꝛ
natura non ſuſtinet ꝙ deus mo
riatur pro ſeruo ſicut dictum ē·
hoc omni audiēti ē incredibile·

Et q̄ peius ē quia tu moyſes di
cis deum eē paſſibilē; cū ipē ſit
īpaſſibil̄ Ait moyſes dic michi
o belial q̄ ſunt magis obediētes
legi de⁹ vel hoiēs . Ait belial de
us quia ipē precepit eam obſer
uāi Ait moyſes ſi deus ē magis
obediens legi q̄ hoiēs ⁊ ipſi ho
mines ꝑ v̓tute obediētie. legis
et virtute caritatis cōtra natuāꝫ
ꝓpos ſuos filios ī mortem tradi
derūt q̄tomagis ipē deus pro
obediēcia legis debuit filiū ſuū
tradere in mortē hūano gnēi in
ſua lege ꝓmiſſū nonne ꝑ obedi
ēcia legis pater occidit filium
et frater fratrē vt . Exodi xxxij
Nōne rex iſr̄l dedit filiū ſuū ꝑ
ꝑplō obſeſſo fame īholocauſtum
in caritate vt iiij regū vi c. Nō
ne abraham ad preceptum obtu
lit filium ſuum inholocauſtum
vt gēn xxij . Et nōne gepte ga
lapicis ꝓpter votū qđ fecit filiā
ſuam vnicam deo obtulit ī holo
cauſtū vt iudicū xi c. Jtē nōne
mater ſwaſit ſeptē filijs potius
trucidāi q̄ eos legē dei preuari
cari vt ij macha viij c Ergo nō
mirēis ſi deus miſeātor et miſe
ricors ſuū filium ī lege ꝓmiſſū
ꝑ redēpcōne ꝑpli in mortē tradi
derit et ne credas q̄ p illā mor
tē deus paſſus fuēit ꝫ caro qua
ipē deus īdutus erat orta ex ſeſe
abrahe . p q̄ oēs gētes debebāt
bn̄dici paſſa fuit Et ipē de⁹ vt
hō paſſ⁹ fuit qꝛ ſicut caro ade ī
duxit maledcōnem ita iſta cāo
ihesu induxit bn̄dictionem

Modo vēo ꝓſequor or
dinem ſcriptuē . Ait
moyſes nōne dictus
filius dei recepto mā
dato a ſuo patre miſit interius
precurſorē ſuū qui viam ei⁹ ꝑpa
rauit īhēmo viꝫ iohēm baptiſtā
inq̄ ad impletur illđ malachie
iij c Ecce ego mitto angelū me
um q̄ ꝑparabit viam ante faciē
meam ⁊ ſtatī veniet ad tēplum
ſanctū ſuum dn̄ator dn̄s quem
vos quēitis ⁊ angel⁹ teſtamēti
quē vos vultis ⁊c. Poſt hoc q̄d
fecit certe īſpexit humilitatem
āicille ſue dauitice nate et cōcep
te ſine labe pcci deſcēdēs deus
de celis in ei⁹ vtero ſe recludēs
et tunc ad impletur illud ſapiē
cie penultimo . dū medium qui
etū ſilēciū teneret omnia ⁊ nox
in ſuo curſu mediū iter haberet
omp̄s ſermo tuus dn̄e exiliens
de celo a regalibꝫ ſedibus venit
vt dux⁹ debellator in medio ex
citū ⁊c . Et qui tn̄ſactis diebꝫ
nature de bcā ſua ancilla v̓gine
et ex qua humanā ſumēs carnē
natus ē in mūdo ⁊ ſic adimpletˀ
iſtud yſaye vij c. Ecce v̓go cōci
piet ⁊ pariet filium ⁊ vbi pepit
illū ī betlehē iude ⁊ ſic adīpletˀ

iſtud michee v. Et tu bethleem
ephrata pꝫ uulꝰ es in milibꝫ iuda
ex te michi egredietᷣ qui ſit do
minator in iſrahel . et egreſſus
eius a diebꝫ eternitatis. Nōne
natus fuit inter duo aīalia. ut
abacuc iij . Dn̄e audiui auditū
tuū et timui cōſideraui opa tua et
expaui. in medio duū aīaliū co
gnoſceris Et yſaie i. Cognouit
bos poſſeſſorē ſuū. ⁊ aſinus pre
ſepe dnī ſui. Et qualē pepit fili
ū dicta ancilla v̓go audi yſaiā
ix. Paruulus natus ē nobis et
filius datus ē nob̓. et factus eſt
pn̄cipatus ſup humerū eius. et
vocabitᷣ nomē eius admirabilꝭ ds
fortis pr̄ futuri ſclī. pn̄ceps pa
cis. mltiplicabitᷣ eius īperiū et
pac̄ nō erit finis. Quo puero et
filio nato nōne ſtellā nouā celi
dederūt ⁊ magi ab oriente vene
rūt uſqꝫ ad locū natiuitatis eiꝰ
ac eundē filiū cū donis et mune
ribꝫ adorauerūt. et tūc īpletū fu
it illud numeri xxiiij. Orietᷣ ſtel
la ex iacob et ſurget vir ex iſra
hel et percutiet duces. ⁊ illud yſa
lx. Oēs de ſaba venient aurū ⁊
thus deferētes. ⁊ ps lxxi. Reges
tharſ et inſule munera offerēt.
reges arabū et ſaba dona addu
cēt. ꝓpter qd̓ a dn̄s magis he
rodes illuſus irato animo ut dic
tū puerꝝ ⁊ filiū ihm occidere poſ
ſet infantes ⁊ pueros in bethle
em occidit. in quo adīpletur il
lud ieremie xxxi. Vox ī excelſo
audita eſt lamētatiōis fletus ⁊
luctꝰ rachel plorās filios ſuos ⁊
nolens ꝯſolari q̄a non ſūt. quia
rachel fecunda ꝑle bethleem ſe
pulta fuit ꝓpter hoc ꝓpheta lo
quitur taliter. Nōne ex timore
puerorꝝ occidendorū p herodem
maria mater eius tollēs predic
tū filiū ſuum ihesū fugit in egip
tum quouſqꝫ ab angelo precep
ta in iudeam reuerteretur. et tūc
adimpletum fuit illud ozee xi c
Ex egipto vocaui filium meum.
Qui puer ihesus in mundo creſ
cens in eodem cū hominibꝫ fuit
conuerſatus atqꝫ ab eiſdē viſus
Et ſic adimpletum fuit illud ba
ruch tercio capitulo. Hic eſt de
us noſter et non eſtimabitur a
lius aduerſus eum. Hic adinue
nit omnem viam diſcipline . et
tradidit illam iacob puero ſuo ⁊
iſrahel dilecto ſibi Poſt hec in
terris viſus eſt. et cum homini
bus conuerſatus eſt. Item quis
vnq̄m in mundo viuens in no
mine domini tanta et talia mira
bilia et miracula fecit atqꝫ ope
ratus eſt ſicut ipſe dominus ihe
ſus fecit . Qui ſolo verbo mortu
os ſuſcitauit ⁊ leproſos munda
uit. cecos illuminauit. aurēs ſur
dorū patefecit atqꝫ omnes mor
bos curauit. ut yſaie xxxv caplō

deus ipē veniet et ſaluabit nos
tūc apientur oculi cecoꝝ et aures
ſurdorū ꝑtebūt tūc ſaliet clau
dus ſicut ceruus et apte erunt
lingwe mutorū predixit et venit
iuxta ſignū a deo dicto populo
iudaico p me datū oībꝰ populꝭ
ſalutaria precepta inſtituens et
ſic adimpletū ſunt illud deutro
xviij c ꝓphetam. Suſcitabo eis
de medio fratrū tuorū ſimilem
tui ⁊ ponā verba mea in ore eiꝰ
loq̄tur q; ad eos oīa q̄ precepo
illi et hoc erit ſignū ꝓphē illiꝰ
qꝫ ī noīe domini ꝓpheta ille pre
dixerit ⁊ non euenīt hinc dn̄s
locutus non eſt nōne ipē iheſꝰ
ſimilis fuit michi in hūanitate
preceptoꝝ ⁊ legum dacōe qui a
ꝑlō iudaico in oībꝫ legibus et
preceptis et ſignis fuit ſpretus
atq; contemptus tanꝗ ſi in bel
zebuch facēt ea vnde ad imple
tū ē illud yſaie i ca . Filios enu
triui et exaltaui ipi autem ſpre
uerūt me . cognouit bos poſſeſ
ſorē ſuū et azinus preſepe domi
ni ſui Jſrł autē me nō ↄgnouit
ꝓpter qꝺ ipē iheſꝰ ait illi ꝑlō
Ecce cōuertor ad gētes q̄ vbū
dei indignum feciſtis vnde adi
pletū ē illud yſaye lxv ecce ego
ad gētes que neſciebāt me et q̄
non inuocabāt nomen meū ex
pādi tota die manus meas ad
ꝑlm̄ incredulū qui ↄ̄dicit tota
die via nō bō poſt cogitaciones
ſuas vocaui ⁊ non reſpondiſtis
locutus fui et non audiſtis ⁊ fa
ciebatis malum in oculꝭ meis et
que nolui elegiſtis. ꝓpter quod
Ecce ſerui mei ↄmedent et vos
eſurietis. Ecce ſerui mei bibent
⁊ vos ſicietis ⁊ pš xviij ꝑlūs q;
non ↄgnoui ſeruiuit michi ī au
ditu auris obediuit m̄ filij alieī
mentiti ſūt michi ⁊c nōne poſt
hoc ipē iheſus ſcdm̄ preceptum
datum a deo ſibi elegit de eius
ꝑlō duodecim pn̄cipes ⁊ aplōs
iux̄ numerū patriarchaꝝ patꝝ
cōſtituēdos ī predicacōibꝫ ſuper
omnē terram vt ille cytharista
in ſpiritu predicēs ait pš xliiij.
ꝓ patribꝫ tuis nati ſūt tibi filij
cōſtitues eos pn̄cipes ſup oēm
terram mēores erūt noīs tui do
mine in omni gnēacione ⁊ gnā
cōnem nōne ipſe iheſus publice
baptiſmū in dcō populo iudeoꝝ
predicauit ⁊ predicādū cōſtituit
in nomine eius in quo adimple
tur illud yſaie lij c Jſte aſperget
gētes multas ſuper ipm̄ cōtine
būt reges os ſuū ⁊ zachar̄ xiiij
c Et erit ī die illa. exibūt aque
viue de ihrlm . Jtē nōne ipē ihe
ſꝰ voluit baptiſari a ſuo precur
ſore in q̄ baptiſmo vox pr̄is ſui
audita eſt et ſpūs ſanctus deſcē
dit ſuper eū vt pſał xxviij vox
domini ſuper aquas ⁊ yſaie lxi

Spirit⁹ domini ſuper me eo ꝙ
vnxerit me. ad annunciandum
manſuetis miſit me ut mederer
contritis corde ⁊c̄ et yſaie xlij.
Ecce ſeruus meus et ſuſcipiam
eū. electus meus. cōplacuit in illo
aīe mee. dedi ſpm̄ meū ſup eū
ut iudiciū gentibus ꝓferret ⁊c̄
Nōne ipſe ihc aſinā ⁊ pullū aſ
cēdit atqȝ ſedit ſup eos ītrans
iheruſalē cū exultacōne et iude
oꝝ honorificētia regia. Et tunc
adīpletū fuit illud zacharie ix.
Exulta ſatis filia ſion iubila fili
a ihrlm̄ ecce rex tuus venit tibi
iuſtus et ſaluator. ipſe paup et
aſcendēs ſup aſinā et ſup pullū

Tem nōne qn̄ ipſe ihc aſine
ihc cenā fecit cū diſcipulis
ſuis ipſe panē et vinū in
ſacrificiū ſui corpis et ſanguīs
ſui obtulit ꝯficiendū. vnde illud
in eo adimplet̄ dauiticū ps c ix
Dixit dn̄s dn̄o meo ⁊c̄. tu es ſa
cerdos in eternū ſcd̄m ordinē mel
chiſedech q̄ panē ⁊ vinū obtulit
deo in ſacrificiū cui⁹ pncipiū nō
legit̄ neqȝ finis. gen̄ xiiij. Et nō
dixit ds tu es ſacerdos ſcd̄m or
dinē aaron q̄ carnes in igne in
ſacrificiū obtulit. ergo iuſte fcā
eſt legis ſacrificij mutatio aarō
p ihm̄ nouū ſacerdotē ſcd̄m ordi
nē melchiſedech. Et noli mirari
o belial cū dixerū ihm̄ panē ⁊ vi
nū i ſacrificiū veri corpis ⁊ ſan
guinis ſui īſtituiſſe et inibi pa
nē veram carnē et vinū verū ſan
guinē eſſe. quoniā ſi veritas īui
ſibilis fuit in igne ſacrificij et
ſanctificatio ſcd̄m ordinē aaron
quāto magis veritas inuiſibilis
eſſe debet in pane et vino ſacri
ficij ſanctificatiōis ſcd̄m ordinē
melchiſedech Nōne qn̄ ſacerdo
tes qui captiuati et trāſmigrati
fuerūt ex iheruſalē i babiloniā
abſtulerūt ſanctū ignem de alta
ri et quem ſaluari cupiētes abſ
conderunt eū in ſpelunca. quem
ignē poſt lxx annos hij qui reū
ſi ſūt de captiuitate inuenerūt i
loco ignis aquā craſſam quā ac
cipiētes atqȝ eā aſpergentes ſu
p holocauſtū ſtatim ignis accē
ſus eſt ⁊ dn̄o holocauſtū libaue
rūt ut ij machab ij. Sȝ dic mic
hi o belial ſi ignis fuit abſcōſus
quō repta eſt in loco eius aqua.
ſi aqua ſup holocauſtū erat aſp
ſa quō ignis accenſus eſt. ſi ap
paruit in loco ignis aqua vbi e
rat ignis. ſi videbat̄ ignis vbi
erat aqua. Certe dicendum eſt
ꝙ ignis in aqua ⁊ aqua in igne
tranſſubſtantiatus et tranſſub
ſtantiata fuit. et ſic in veritate
panis in carnem et vinū in ſan
guinē tranſſubſtantiātur. Et ꝙ
in pane et vino debet eſſe ſacri
ficium gencium probat̄ yſaie i
et xliij c. Poſt hec nonne ipſi

iudei inierũt cõſiliũ q̃mõ dictũ
ihesum ꝓderent in mortẽ ꝓpter
qꝫ impletũ fuit illud ꝑhete xi c
Ego quaſi angnus manſwetus
qui portatur ad victimam ⁊ ɔg
noui quia ſup me cogitauerunt
cõſilia dicentes. Mittam⁹ ling
num in panẽ eius ⁊ eradiamus
eum de terra viuẽcium et nomẽ
ei⁹ non memoretur ampli⁹. Itẽ
nonne ipẽ ꝓditus ſeu traditus
fuit a iuda ei⁹ diſcipulo in maĩ
bus iudeorũ ꝓ precio denariorũ
xxx vt ĩ pſal xl. Etenĩ hõ pacis
mee in q̊ ſperabã qui edebãt pa
nes meos magnificauit adũſũ
me ſupplãtacõnẽ. Et zaharie xi c
Et appẽderũt mercedẽ meã tri
ginta argẽteos et dixit dñs ad
me ꝓice illud ad ſtaiariũ decorũ
preciũ qꝫ appciatus ſum ab eis
et tuli trigita argẽteos ⁊ ꝓieci
illos in domo dñi ⁊c̃ Item nõne
diſcipuli ei⁹ fugierunt cum ipẽ
traditus fuit a iuda ⁊ p iudeos
captus ꝓ eo venientes cũ armis
et fuſtibꝫ ⁊ tũc ad impletũ fuit
iſtud zacharie xiij. Framea ſuſci
tare ſup paſtorẽ meũ ⁊ ſup vir
meũ coherẽtem michi dicit dñs
exercituũ percuciam paſtorẽ ⁊ diſp
gẽtur oues gregis. Item nõne
ipẽ ihesus a predcĩs iudeis illu
ſus fuit facie velatus increpat⁹
atqꝫ percuſſ⁹ et tũc adimpletum
fuit illud yſaie l Corpus meum
dedi percuciẽtibꝫ et genas meas
vellẽtibꝫ faciem meã nõ auerti
ab increpãtibꝫ et cõſpuẽtibꝫ in
me dñs deus auxiliator meus ⁊
ideo ñ ſũ cõfuſus. Itẽ nõne ipſe
ihũs fuit flagellat⁹ ⁊ durẽ caſti
gatus a predictis iudeis ĩ q̊ ad
impletum fuit illud pſal lxxij
Ego laui inter innocẽtes man⁹
meas ⁊ fui flagellatus tota die
et caſtigacio mea in matutinis
Itẽ nõne ipĩ iudei ihm̃ crucifix
erũt pforantes ei⁹ manus ⁊ pe
des in quo adimpletur illud pſ̃
xxv. Dñs regñuit a ligno. de q̊
ligno habẽt figurã ezech xxxvij
Circa medium de duob⁹ lignis
iſrl̃ et iude que redacta ad vnũ
ſignificãt crucem yſaie liiij c di
lata locũ tentorij tui ⁊ pelles ta
bernaclorũ tuoꝝ extẽde ne parcas
longos fac funiculos tuos ⁊ cla
uos tuos cõſolida ad dextrã enĩ
⁊ ad leuã penetrab̃ ⁊ ſemẽ tuũ
gẽtes hẽditabũt et zachã xiij c
Que ſũt plage iſte ĩ medio ma
nuum tuarũ ⁊ dicet hijs plaga
tus ſũ ĩ domo eorũ q̃ diligebãt
me ⁊ pſal xxi. Foderũt manus
meas et pedes meos dinũerauerũt
oĩa oſſa mea diuiſerũt ſibi
veſtimẽta mea ⁊ ſup veſtẽ meã
miſerũt ſortẽ. Itẽ nõne predcĩ
iudei dñõ ihesu ſitiẽti dederũt
fel ⁊ acetũ ⁊ tũc adĩpletũ ẽ illud
pſal lxviij Et dederũt in eſcam

meã fel ⁊ in ſiti mea potauerũt
me aceto · § Itẽ q̃d locutus eſt
iudex nr̃ ſapientiſſimꝰ ſalomõ
cũ in humanis ageret de inſipiẽ
tia ⁊ inuidia iudeorũ dictũ ihm
crucifigenciũ ſapiẽ ij · in pſona
iudeoꝝ ſic · Circũueniamꝰ iuſtũ
qm̃ inutilis ẽ nobis et ↄtrarius ẽ
opibꝫ noſtris et im ꝓperat nob̃
peccata legis et infamat ĩ nos
peccata diſcipline noſtre · ꝓmit
tit ſe ſcientiã dei habere et filiũ
dĩ ſe nominat · factus eſt nobis
in traductionẽ cogitacionũ noſ
traꝝ · grauis ẽ nobis eciã ad vi
dendũ · qm̃ diſſimilis eſt alijs
vita illius ⁊ ĩmutate ſũt vie eiꝰ
tãq̃ nugaces exiſtimati ſumus
ab illo et abſtinet ſe a vijs noſ
tris tãq̃ ab ĩmundicijs · et pre
fert nouiſſima iuſtoꝝ ⁊ gloriať
deũ ſe patrẽ hr̃e · Videamꝰ ergo
ſi ſermones illius veri ſint ⁊ tẽp
temus que ventura ſũt illi ⁊ ſcie
mus q̃ erũt nouiſſima illiꝰ · Si
enĩ verus eſt filius dei ſuſcipiet
eũ et liberabit eum de manibꝫ cõ
trarioꝝ · contumelijs ⁊ tormẽtis
interrogemus illũ ut ſciamꝰ re
uerẽciam eius ⁊ ꝓbemus pacien
ciã eius · morte turpiſſima ↄdẽp
nemus eũ erit enim ei reſpectus
ex ſermonibꝫ illius · Hec cogita
uerũt et errauerũt · excecauit enĩ
eos malicia eoꝝ et neſcierũt ſa
cramenta dei neqꝫ ſperauerunt
mercedẽ iuſticie neqꝫ iudicaue
rũt honorẽ aĩaꝝ ſanctaꝝ · qm̃ ds̃
creauit hoĩem inexterminabilẽ
et ad imaginẽ ſue ſilitudinis fe
cit illũ Inuidia dyaboli mors in
trauit ĩ orbẽ terraꝝ · imitanť ãt
eũ qui ſũt ex pte illius Quid ti
bi videť de hoc o belial · nõne iu
dex nr̃ ſalomon bñ ꝓphauit de
modo iudeorũ tenendo in morte
ipſius ihesu · videť ne tibi q̃ ad
lrãm ipſi iudi hec ſeruauerũt ·
Ait belial · bñ fuerũt fatui ⁊ exce
cati ſi ꝓmiſſus in lege ipſe fuit
⁊ nõ cognouerũt eũ · Ait moyſes
ſi dñm glorie cognouiſſent nũq̃
eũ crucifixiſſẽt · Ait belial · hoc
nõ credo · Ait moyſes · nõne ipſe
ihũs fuit crucifixus inť duos la
trones · Certe ſic · et tũc adĩple
tũ fuit illud yſaie liij · et cũ ſcele
ratis deputatus eſt · Itẽ ipſe dix
it pendẽs in cruce · pr̃ ignoſce il
lis q̃a neſciũt quid faciũt · ⁊ tũc
ĩpletũ fuit illud yſaie e c · et ipſe
peccata multorum tulit et pro
trãſgreſſoribꝫ exorauit ut nõ pi
rent · Itẽ nonne ſol obſcuratus ẽ
in morte eius · in quo adimpleť
illud amos octauo capitulo · Et
erit in die illa dicit dominus ds̃
occidet eĩ ſol in meridie et tene
breſcere faciam terram in die lu
minis et ponã eum quaſi luctũ
vnigeniti et nouiſſima eiꝰ qua
ſi diẽ amarũ · Hec amos ꝓpha

Itē nōne petre ſciſſe ſunt ⁊ mō
tes apti ī diuiſionē vt zachārie
xiiij c. Et ſcindetur mons oliua
rum ex media pte ſui ad oriētē
et occidētem grandi valle et fu
gietis ſicut fugiſtis a facie tre
motus in diebꝰ oſye regis iuda
Item nōne ipſe moriens emiſit
ſpiritū eundē qꝫ patri ſuo cōmē
dando in quo adimpletur illud
pſal̄ lxvij Deus noſter deꝰ ſal
uos faciēdi ⁊ dñi domini exitus
mortis ⁊ illud pſal̄ xxx. In ma
nus tuas domine cōmendo ſpm̄
meum ⁊ illō yſaie liij. ꝓpter ſce
lꝰ ꝑplī mei percuſſi eū ⁊ dabūt in
pios ꝓ ſepultura ⁊ diuites pro
morte ſua eo ꝙ iniq̄tatē nō fece
rit neqꝫ dolus fuerit inuētus in
ore eius et ego volui cōterē eū ī
īfirmitate et ſicut ouis ad occi
ſionem ducetur et ſicut agnus
coram tondēte ſe obmuteſcet ⁊ ñ
apiet os ſuum de anguſtia ⁊ de
iudicio ſublatus eſt gnācōnem
eiꝰ q̄s enarrabit et daniel̄ ix c
et poſt lxij ebdomedas occidet̄
xp̄us et non erit eius populꝰ q̄
eum negaturus ē Itē nōne ipē
mortuus eſt ꝓpter pccātū hūa
ni generis Et yſaie liij. Vere lā
gores noſtros ipſe tulit et dolo
res noſtros ipſe portauit ⁊ nos
reputauimꝰ eum quaſi leꝓſū et
percuſſū a deo et humiliatum Et
yhē trenoꝝ iiij c. Spū oris nr̄i
xp̄us dominꝰ captꝰ eſt ī pccis
noſtris cui diximꝰ ī vmbra tua
viuemꝰ ī gētibꝰ. Itē nōne vnꝰ
militū lācea latus eiꝰ apuit vt
pſal̄ cētesimōquarto. Ferꝝ trāſi
uit aiāꝫ eius. Et yſaie liij Ipſe
enim vulnēatus ē ꝓpter iniq̄ta
tes nrās attritus eſt ꝓpter ſce
lera nrā diſciplīa pacis nrē ſup
eum et liuore eiꝰ ſanati ſumus
omnes nos q̄ſi oues errauimus
vnuſquiſqꝫ ī viam ſuam declīa
uit et dominus poſuit in eo ini
q̄tates oīm nrm. Et zacharie xij
Et aſpiciēt in me quē cōfixerūt

Item O belial nonne
congruū fuit vt pone
ret deus in mortem fili
um ſuū ꝑplī iudaici ꝑmogeītum
ꝓ liberacōne ⁊ ſaluacōne ꝑplī gē
cium a ſeruitute infernali ſicut
populus gencium poſuit ꝑmogeī
tum filiū ſuum pharaoēꝫ ꝓ libe
racióe et ſaluacióe populi iudai
ci a dura ſeruitute egipti. Item
ait moyſes nōne ego vſus fui ī
virga domini ⁊ eiuſdem dī pre
ceptum graues plagas ⁊ ſigna
magna ī egipto ⁊ nūqnā valui
liberarē populū iſrliticū de manū
pharaonis niſi in morte ꝑmogēiti
eiꝰ. Vt exodi xij. Ita oportuit
ꝑplm̄ gēcium librāri a ſeruitute
infernali p mortem ꝑmogeniti
ꝑplī iſrlitici q̄ erat mors filij dei
ſicut ꝑplūs iſrliticꝰ librātꝰ fuit

morte pmogeniti genciū et hoc
ondit michi dñs in via ait moy
ses cū me mitteret in egiptū p
liberacōne populi iā dicti et dix
it michi ipse ds in hec vba. dic
pharaoni. hec dicit dñs deus. fi
lius meus pmogenitus israhel.
dixi tibi. dimitte filiū meū ut
seruiat michi et noluisti dimit
tere eū ecce ego interficiā filiū
tuū pmogenitū. et cū ipse pmo
genitus filius pharaonis esset in
itinē occurrit ei dñs et volebat
eū occidere ſ; tamē tulit ilico ſe
phora acutiſſimā petrā et circū
cidit prepuciū filij sui tetigitq;
dñs pedes eius et ait. ſponſus
ſanguinū tu michi es ut exodi
iiij. Ecce quō ds voluit occidere
pmogenitū genciū et occidit q̄a
proceſſit ad actū ſ; tñ eund occi
ſū p aſperſionē ſanguis filij ſui
ſponſi ſanguinū ideſt a morte p
mogeniti ppli iſrahelitici eū libe
rauit cui9 populi iſrahelitici pri
mogenitus ihc eſt quē hic pſeq
tis. Itē nōne ea etate qua adā
fuit formatus et peccauit. ead
etate ipſe ihc moriendo predicti
ade peccatū deleuit ut ps xciiij
quadraginta ānis proxim9 fui rc.
Itē nōne mox moriēs in cruce
in aīa deſcēdit ad inferos et ſua
morte crudelē mortē dedit infer
no et mūdū ſanguine ſuo nō ar
gento redemit et pmos parētes
et alios de eodē liberauit in quo
adimplet illud ozee xiij. de manu
mortis liberabo eos de morte re
dimā eos. ero mors tua o mors
morſus tuus ero inferne. et zach
ix. Tu q; in ſanguine teſtamē
ti tui emiſiſti victos tuos de la
cu ubi nō erat aqua. Itē nonne
pncipē infernalē ipſe ihc deſcen
dēs ad inferos vinctū piecit in
lacū inferiorē in tenebris et vm
bra mortis. Nōne in occurſum
deſcenſus illius in lacū totus in
fernus conturbatus eſt. nōne ſuſci
tauit gigantes. nōne principes
terre q̄ inibi erāt d ſolio ſuo ſur
rexerūt et ante ipſū inclinātes
atq; pſpicientes dixerūt. nōne
iſte eſt vir qui conturbauit terrā
q̄ percuſſit regna q̄ poſuit orbem
deſertū et vrbes eius deſtruxit.
et vinctis eius nō aperuit car
cerē. et tu vulneratus es ſicut et
nos. nrī ſimil effectus es. detrac
ta eſt ad inferos ſupbia tua con
cidit cadauer tuū. Subter te ſter
netur tinea et opimentū tuum
erunt vermes ut yſaie xiiij.

Ic michi o belial nonne
hec fuerūt vba q̄ in infer
no fuiſti et hec vidiſti.
Nōne ipſe poſtq̄ vicit infernū
et mortē ilico reſūpſit corpus ſu
um quod fuerat ī corde terre tri
bus diebus et trib; noctibus ſi
cut ionas in ventre ceti. ione ij

Et eciã reſurrexit a mortuis tã
q̃ꝑ p̃mogẽitus mortuorum ⁊ prĩ
ceps regum terre que videns in
ſpũ ille cytharíſta dauid ſic fuit
locutus pſal̃ xv. Nõ dabis ſcm̃
tuũ videre corrupcõnẽʒ nec aĩãʒ
meam relĩques ĩ inferno ꝓpter
hoc letatũ eſt cor meũ et exulta
uit ligwa mea inſup ⁊ cãro mea
req̃ſcet in ſpe Itẽ pſal̃ iij Ego
dormiui et ſompnũ cepi ⁊ exſur
rexi. Itẽ ſophonie iiij dicit dñs
exſpecta me in die reſurrexiõis
mee infuturũ quia iudiciũ meũ
vt cõgregẽ gẽtes vt pſal̃ lxxv
De celo auditũ feciſti iudicium
terra ĩtimuit ⁊ quieuit cum exſur
gẽt in iudicio deus vt ſaluos fa
ceret oẽs rectos corde et mãſue
tos Itẽ pſal̃ xl Tu autẽ miſerẽ
mei et reſuſcita me ⁊ retribuam
eis. Et ſi ipẽ ihũs aliũ a morte
reſuſcitauit ẽ ne hoc dubitabile
ꝙ ipſe a mortuis reſurrexit. q̃d
ad hoc dicis o belial nonne om
nia iam dicta ſcripturãrũ cõpleta
ſunt in xpõ ihũ quem tu ſic pſe
queris nũq̃d dicis ſcripturãʒ mẽ
dacem cũ nephas ſic dicẽ ꝙ ſa
cra ſcriptura mẽciatur vt xxiiij
q v. Quid ergo dicis michi O
belial nunquid ipẽ reſurgens a
mortuis iam aſcendiſſʒ in celũ
niſi fuiſſʒ tua litigia et tue fan
taſtice q̃ſtioẽs vt ꝓphẽ teſtãtur
de eius aſcencione in celum per
eũ ſic̃da vt pſal̃ xvij. Et aſcen
dit ſup cherubin et volauit ſup
pẽnas ventorũ. Et pſal̃ lxvi do
minus in eis ĩ ſyna ĩ ſcõ aſcen
diſti in altũ cepiſti captiuitatẽ
dediſti dona hominibꝫ. Et pſal̃
xviij. A ſũmo celo egreſſio eius
⁊ occurſus eius vſqʒ ad ſũmum
eiꝰ ⁊. quãe aſcendit ĩ celũ dicẽ
dũ eſt ad parandũ ſedem ſuam
in celo qꝛ regnũ eiꝰ omĩbꝫ dñã
bitur vt pſal̃ lxxxv Oẽs gẽtes
quaſcunqʒ feciſti venient ⁊ ado
rabũt coram te domine et glorifi
cabũt nomen tuũ Itẽ ſi mathu
ſalem et enoch iuſti ⁊ helias in
ꝓpriis corporibꝫ ac eciã moyſes
vt aliq̃ dicunt aſſumpti fuerũt
vt gẽn v xxiiij et deutro vltiõ et
iiij regũ quãto magis et ihesus
Item nõne poſt eius aſcenſioẽʒ
miſſurus erat ſpm̃ ſcm̃ in ſuos
aplõs ⁊ in alios q̃ credituri ſũt
in nomine eius vt adimpleatur
iſtud ꝙ ſcriptum eſt yſaie xliiij
c effũdam ſpm̃ meum ſup ſemẽ
tuũ et benedcõnem meã ſup ſtir
pem meam et germĩabũt inter
herbas quaſi ſalices ⁊c̃ ⁊ iohel̃
ij c ⁊ iij Effũdam ſpm̃ meum ſu
per oẽoꝫ carnem ⁊ ꝓphetabũt
filij veſtri ⁊ filie vrẽ ⁊c̃. Et pſal̃
cẽteſĩotercio. Emitte ſpm̃ tuum
⁊ creabũtur et renouabis faciẽ
terre Et ſapĩ i c. Qm̃ ſpũs dñi
repleuit orbẽ terrarũ ⁊c̃. Quid

videt̃ tibi de hoc o belial· esne
confuſus in malicia tua· Ait beli
al· Amice moyſes ↄfuſus nō ſū·
quia que tu dicis verificabūt̃ cū
deus fiet homo q̃a tēpus ſaluaci
onis adhuc non inſtat· Ait mo
yſes· Tu belial dicis ꝙ per me
dicta erūt vera cū d̃s fiet homo
O ſtulte in dictis tuis nōne ipſe
ihc̃ deus eſt homo et ſpūs ſcūs
eſt d̃s· Nōne ezechiel i c vidit
in ſimilitudine rotam in rota et
ſpūs vite erat in eis· q̃ habent
ſignificare patrē et filiū et ſpm̃
ſanctū· nōne abrahā tres vidit
et vnū adorauit ut geneſ xviij
Nōne dauid ſic cecinit dicens·
p̃s lxvi· Benedicat nos d̃s d̃s
noſter bn̄dicat nos deus· Ecce
dauid noīat tres deos ⁊ ad vnū
reducit cū dicat· et metuant eū
omnes fines terre· Itē ſicut tu
dixiſti in deceptione ade geñ iij
Scit enī d̃s ꝙ in quacunqꝫ die
comedetis ex eo apientur oculi
veſtri et eritis ſicut dij· Ecce q̊
modo tu p̃mo nominaſti eū deū
ſc̃do deos· tāꝙ in d̃o cognoſcēs
trinitatem ſanctā· Et ipſe ihūs
de ſe loquit̃· Accedite ad me et
audite· hec oīa a principio ī abſ
condito locutus ſum ex tēpore ā
teꝙ̃ fierēt ibi eram· et nūc dn̄s
deus miſit me ⁊ ſpiritus eius ut
yſaie xlviij· Et quid ait d̃s pat̃
de filio ſuo audi yſaiam xlvi ca·

Viri ſublimes ad te trāſibūt et
tui erūt ⁊c̃ tantū in te eſt d̃s et
nō eſt abſqꝫ te d̃s· vere tu es d̃s
abſcōditus ſaluator iſrahel· Itē
quid ait filius ut yſaie xliij· Añ
me non eſt formatus d̃s ⁊ poſt
me nō erit d̃s· ego ſū d̃s et abſ
qꝫ me nō ē ſaluator· Ita ꝙ ipſe
d̃s factus eſt homo d̃ ſemine ab
rahe de ſtirpe dauid ⁊ tribu iu
da· Et ſupradicta p mea dicta
verificata ſūt· § Ait belial· Bñ
cognoſco d̃m trinū ⁊ vnū ȝ quō
verificat̃ ꝙ ipſe ſūpſerit carnem
ex ꝓgenie dauid ſicut tu dixiſti
neſcio· An forte d̃s irritū fecit
pactū ſuū qd̃ pepigit cū dauid
⁊ domo eius ut iij regū viij· ubi
d̃s locutus ē dauid dicēs· Non
auferet̃ vir de te corā me q̃ ſede
at ſup thronum iſrahel ita tñ ſi
cuſtodierint filij tui legem meā
ut ābulent corā me ſicut tu am
bulaſti· et hoc pactū fuit iureiu
rando firmatū· ſicut ī pſalmo di
cit̃ De fructu ventris tui ponā
ſup ſedē tuā ſi cuſtodierīt filij ⁊c̃
Modo videndū ſi filij ſeruauerīt
legem et viam dei ſicut dauid·
p̃mo ſalomon adorauit ydola et
deū neglexit· ut iij regū xi· ſecū
do roboam et abias filius eius
quoꝝ corda non fuerunt pfecta
coram deo ſed in grauibus pecca
tis ambulauerunt ut iij regū xi
Item rex ioram filius ioſaphat

nonne adorauit ydola in excelſ
vt i paralipō xxi c ⁊ ei⁹ fili⁹ · Eg
gocias ſiliter vt e li c xxij · Jtē
nūquid cor aggas fuit rectū cū
deo et ſic de alijs et maxime de
manaſſe qui omnia oꝓbria ob
ſeruauit cōtra deū · Ergo o moy
ſes ſi filij dauid non ambulaue
runt p viam domini et pactum
iureiurando firmatum fregerūt
quomodo eſt poſſibile ꝙ de⁹ in
carnari elegerit ī ſtirpe dauid
que fuit preuaricatrix pacti et
iuramenti ipi⁹ dei · Ait moyſes
o bone belial ꝙ̄ ſubtiliter dubia
moues et ego dico tibi qꝫ licet
predicti mortaliter peccauerunt
non tamen fregerunt pactū in
tantum ꝙ ꝓpter hoc ſtirps da
uid fuit reꝓba et ſi bene aduer
tiſti inſtrumētū pacti predicti
ꝙ habetur pſalmo lxxxviij · Jbi
nō legūtur ea que tu dicis cui⁹
clā eſt talis inter cetera · Jpē in
uocabit me pater meus es tu et
ego ꝑmogenitum ponam illum
⁊ ponam ī ſeculum ſeculi ſemen
eius Si autem dereliquerint fi
lij eius legem meā ⁊ in iudicijs
meis non ambulauerūt ſi iuſti
cias meas ꝓphanauerunt man
data mea non cuſtodierūt · Viſi
tabo in virga iniquitates eorū
et in verberibus peccata eorum
Sed tamen miſericordiam me
am non diſpergam ab eo neq;
nocebo in veritate mea neque
ꝓphanabo teſtamentū meum ⁊
que ꝓcedūt de labijs meis nō
faciam irrita ſemel iuraui ī ſanc
to meo Si dauid menciar ſemē
eius in eternum manebit Ergo
o belial ſi predicti reges filij da
uid peccauerūt ⁊ deum irritaue
runt tamē deus viſitauit in gra
uibus verberibus peccata eoꝝ iuxͣ
pactum ſupraſcriptum ꝓpter ꝙ
non tollitur qꝫ deus deſierit in
carnari ex ipſa ſtirpe dauid ꝙ̄
tu dicebas reprobam ſuꝑ dc̄is
tuis racōnibus ⁊ ꝙ predicti filij
dauid derelinquētes deū fuerūt
verberati a dicto deo ꝓbatur in
allegacōnibus tuis ꝓxime dc̄is
Et quia licet ipſe criſtus ſemē
non receperit ex linea regali ſa
lomonis ꝓpter regum peccata
Tamen dictum ſemen ſumpſit
ex linea nathan filij dauid frīs
vterini ſalomonis luca teſte c iij
qui fuit nathan qui fuit dauid
qui fuit yeſſe

Ad aliud ꝙ dicis qꝫ
tēpus saluacōnis nō
īſtat ad huc O belial
audias me ſi placet
nonne nabugodonoſor vidit p
ſompnum quatuor regna terre ⁊
aliud quītum regnum celi qꝫ in
eternum ſtare debet ⁊ altri gen
ti non dabitur per ſtatuam an
ſe poſitā cui⁹ ſtatue caput aurū

erat qd ſignificat eius regnū. ſ.
babiloīs. pectus eius ⁊ brachia
erant argentea que habent ſig
nificare regnū darij rgis caldeo
rū. venter et femur erāt ex ere.
qd habet ſignificare regnū alex
andri et grecoꝝ. tibie erant fer
ree. pedū aūt quedā pars erat
ferrea ⁊ quedā fictilis. qd habꝫ
ſignificarē forte regnū romanoꝝ
Itē idem rex nabugodonoſor vi
dit lapidē abſciſū de monte ſine
manibꝫ ⁊ ꝑcuſſit ſtatuam in pe
dibꝫ eius ferreis et fictilibꝫ ⁊ cō
triuit eos. et tunc contrita ſunt
parit̄ ferrū teſta es argentū et
aurū et quaſi in fauillā ⁊c. et la
pis qui ꝑcuſſit ſtatuā factus eſt
mons magnus et impleuit vni
uerſam terrā Daniel vero expo
nens predcā ꝓut expoſita ſūt ⁊
maxime de lapide illo dicens qꝫ
in tēpore qrti regni terreni ds
ſuſcitabit regnū qntū celi ideſt
ſanctoꝝ hominū alias preſbite
roꝝ. qd etiā ꝓbat̄ danielis vij
de viſione quatuor beſtiarū que
ſignificant ſcdm eundē danielē
quatuor regna terre. et ſubſeqn
ter regnū ſanctoꝝ. qd in eternū
ſtabit et non diſſipabitur neqꝫ
alteri populo dabit̄ ſed cōminu
et et conſumet vniuerſa regna
hec. et ipſū ſtabit in eternū. ut
danielis ij c. Sed ut ſcias o be
lial de abſciſione dicti lapidis

ſine manibꝫ ⁊ eius tēpore mani
feſte complet̄ in dicto iheſu q̄
fuit ⁊ eſt lapis de monte abſci
ſus ſine manibꝫ. mons eſt ds tri
nus et vnus in quo beneplacitū
eſt ſibi habitare. lapis ē ipſe ihe
ſus qui a deo genitus fuit ſicut
a monte lapis abſciſus ſine ma
nibꝫ. Vel aliter. Mons dicit̄ ge
nus iacob de quo mōte ipſe abſ
ciſus eſt ideſt carnē ſūpſit ſine
opatione virilis ſeminis qd eſt
ſine manibꝫ. Et ipſe lapis non
ꝑcuſſit ꝑmum regnū nec ſcdm
neqꝫ terciū. ſ; quartū regnū ro
manū ꝑcuſſit qd ipſe cōminuet
et cōſumet ⁊ alia regna tria que
a dicto quarto rgno poſſident̄
et qui ihs lapis natus fuit flo
rēte dicto regno qrto tēpore oc
tauiani et mortuꝰ tēpore tiberij
et eodē tēpore reſurrexit atqꝫ re
gnum ſacerdotale celeſtiū hoīm
tunc incepit ꝑncipiū habere. qd
regnū ſacerdotale qrtum regnū
romanū cōſumet et id ſibi appli
cabit ut danielis vij. et ibi cla

Tē o belial. ſ; tuus ꝓbat̄.
vis ut tibi oſtendā tēpus
abſciſionis dcī lapidis ⁊ na
tiuitatis ihū ac eē eius mortis ne
ceſſarie. qd tēpus āticipari ſeu
ꝓrogari nō potuit ait belial. Li
bent̄ audirē. Unde moyſes aperi
ens librum danielis nono cap.
et incepit legere in hec verba.

Ecce vir gabriel quem videā;
in viſione a pñcipio cito volās
tetigit me tēpore ſacrificij veſp
tini tetigit me et locutus ē mic
hi Dixit q; daniel nūc egreſſ9
ſum vt docerem te et intelligēs
Ego autem veni vt indicarem t̄
quia vir deſideriorꝫ es tu autem
animaduerte ſermonem et intelli
ge viſionem lxx ebdomade abre
uiate ſunt ſup ꝓplm̄ tuum ⁊ ſup
vrbem ſancta; tuam vt cōſuma
tur preuaricacō et finē accipiat
peccatū et deleatur iniquitas ⁊
adducatur iuſticia ſempiterna
⁊ impleatur viſio ⁊ ꝓphecia vt
vngatur ſanct9 ſcōrū. Scito er
go et animaduerte ab exitu ſmo
nis vt iterꝫ edificetur ihrlm̄ vſ;
ad ducem xpm̄ ebdomade ſunt
ſeptem et ebdomde lxij erunt et
rurſū edificabitur platea et mu
ri in anguſtia tpm̄ ⁊ poſt ebdo
medas lxxij occidetur xpūs et
nō erit ei9 ꝓplūs qui eū negatu
rus eſt et ciuitatem ⁊ ſanctuari
um diſſipabit ꝓplūs cum duce
venturo et finis eius vaſtitas ⁊
poſt finem belli ſtatuta deſolacō
Cōfirmabit autem pactū mult̄
ebdomoda vna ⁊ in dimidia eb
domeda deficient hoſtia ⁊ ſacri
ficium ⁊ in tēplo erit ab homiā
cio deſolacōnis et vſq; ad conſu
macōnem ⁊ finem pſeuerabit de
ſolacō vt daniel ix Unde moyſ

quaſi ex nimia loquela feſſus
aperuit os ſuum ⁊ ad ſe ſpiritū
attrahens talit̄ belial fuit locu
tus dic michi o belial exitus ſer
monis angelici ſup̄ vocati quo
āno fuit. nōne fuit in āno ꝑmo
regni darij regis medorū cuius
patruus cyrus obtinuit viribꝫ
regnū caldeorꝫ babilonie q; reg
num caldeorū deſtruxit tēplum
dei ⁊ ihrlm̄ nec non ioachym re
gem ihrlm̄ cū magna pte ſacer
dotum et iudeorū in captiuitatē
trāſmigruit in babiloniam vt iiij
Regū vlt̄ c et daniel i c Et ab
vrbe condita ccxliiij āni tūc curr
rebāt viz qn̄ dictus ſermo exitū
habuit a predicto angelo nunc
videndū eſt quid ſit ebdomada
breuiter dico qd ſeptē ſunt āni
ꝓbacio dies in ꝓpheīs recipit̄
ꝓ āno vt Ezechiel iiij c Ibi di
citur diē ꝓ āno do tibi ꝫ quel;
ebdomeda hab; dies ſeptem er
go quel; ebdomeda habet ſeptē
ānos vt leuit̄ xxv. Numerabis
q; tibi ſeptem ebdomedas ānorꝫ
id eſt ſepcies ſeptem que ſimul
faciūt ānos xlix ita ad lrā; . ſed
dic michi o belial nōne a die ex
itus ſermonis angelici vſq; ad
iterāta; reparacionem tēpli ſancte
ſanctorꝫ et ciuitatis ihrlm̄ p pō
peyū factā ex deſolacione facta
tpe machabeorꝫ cōplete ſūt eb
domade lxxij al̄ lxij que ſunt in

ānis cccc xxxiiij Certe q̄ꝺ ſic ꝓ
bo· Angelicus ſermo exitū habu
it āno a ꝯdita vrbe cc ⁊ xliiij· et
iterata tēpli et ciuitatis reparatio
facta ꝑ pompeiū fuit āno ab vr
be condita dc lxxix· demas ex iſ
tis ānis cc et xliiij· nōne rema
nēt cccc et xxxiij· Itē ſup̄ in da
niele dicit̄ ꝙ poſt hec elapſis
ſeptē ebdomadis naſceret̄ criſtus
Nonne o belial ſeptē ebdomade
ſunt āni xlix· certe ſunt· ſed cri
ſtus ipſe natus fuit āno a cōdi
ta vrbe dc lij tempore octauiani
ſcd̄m quoſdā · licet ſcd̄m alios
fuerūt anni dcc xv non curo de
variacōne cronicaꝝ dūmodo eb
domade ſint vere ꝯplete in ihū a
dicto tēpore exitus ſermonis et
ſup̄dicta iterata tēpli ⁊ ciuitatis
reparatio fuit āno ab vrbe cōdita
dc lxix· vnde demas ex ānis dc
lij vel xv natiuitatis xpi cc xliiij
verus nūs predcāꝝ ebdomadaꝝ
manet diſtinctus ſi nō ſū decep
tus a cronica· et ſeq̄t̄ ī daniele·
et poſt lxij ebdomadas occidet̄
xp̄c· hic nō ponit̄ tēpus prefini
tū iā dicte mortis niſi poſt· ſed
nō eſt curandū q̄a poſt q̄ꝫ habemꝰ
certā natiuitatē habemus certā
mortē· ſꝫ ipſe mortuꝰ fuit tpe ti
berij āno īperij eius xviij et a cō
dita vrbe āno dcc lxxxiiij · poſt
mortē vō xpi ꝑ nō longa tpa de
ſtruet̄ iudeoꝝ regnū et ſacerdo
ciū eius et erat in tēplo abhoīa
tio ⁊c̄ ſcd̄m ipſū danielē· et hec
fient ī medio ebdomade ꝑ ꝓplm̄
rōnū cū duce vēturo ſcd̄m ipſū
daielē· Quid videt̄ tibi de hijs
o belial· nō pudeat te ꝯfiteri cri
ſtū ihm̄ mūdi redēptorē natū eſ
ſe quē tu dicebas natū non eſſe

It belial· Audi me o mo
yſes· ſemꝑ fuiſti fidelis
deo viuo q̄a noluiſti eū
dimittē qn̄ filia pharaoīs adop
tauit te in filiū et pociꝰ elegiſti
vocari ſeruus dī q̄ꝫ filius regine
ꝓpter q̄ꝺ poſuit ds virgā ī ma
nu tua et te dm̄ in ꝯſpcū pharao
nis fecit· ut educeres ꝓplm̄ ſuū
ex egipto ad terrā ꝓmiſſionis·
et nūc video in te ſimilē fidelita
tē erga ipſū ihm̄ ꝓpterea dic mic
hi ſcd̄m fidelitatē tuā cū daniel
videat̄ narrare ꝓut ſup̄ allegaſ
ti ꝙ peccm̄ accipiet finē ꝑ mor
tē xpi· mō ſi peccatū accepit fi
nē ꝑ mortem xpi et deletū eſt q̄
re acceſſoria peccata non acce
perūt finem ut deleant̄ et male
dictiones reuertātur in benedic
tiones· Quoniam quid ait deꝰ
ad ſerpentem qui decepit euam
Sic ait · quia feciſti hec male
dictus es inter omīa animātia
et beſtias terre · Super pectus
tuū gradieris ⁊ terram comedes
cunctis diebus vite tue· Inimi
cicias ponā inter te et mulierē·

et ſemen tuum et ſemen illius
Quid dixit mulieri·multiplica
bo erūpnas tuas et contemptus
tuos in doloē paries filios tuos
et ſub viri ptāte eris ⁊ ipē dn̄a
bitur tui·Quid enī ait ade ma
ledicta terra in ope tuo in laboē
comedes panem cunctis diebus
vite tue vt gen̄ iij c Unde ſi dele
tum eſt peccatum p mortē ihesu
quaē ⁊ pene que deſcēderūt ex
peccato non ſunt delete nonne
ſi tollaē pncipale tollitur et ac
ceſſoriū certe ita vt ī regula ac
ceſſoriorum de re Iuē li vi xvi q
vij et hoc diximus ꝙ acceſſori
um eſt pena peccati quia ceſſā
te peccato debꝫ ceſſare ⁊ effcūs
ei⁹ vt de app cum ceſſante ⁊ de
cōſang et affi non debꝫ ergo ſi
pccm̄ ē remiſſū qꝛ p obediēciā
cōtra inobedienciā ipē ihesus p
ei⁹ mortem grām ēſtituit certe
et pena cū ipō peccato debēt eē
remiſſa qꝛ ſi pena duāret pecā
tum nō eſſꝫ remiſſum vt in re
gula pccm̄ ō re iuē li vi de vſuē
cū tu ⁊ xiiij q vi c ij·Sed ſupra
dicte pene malediccionū nō ſūt
abolite per mortem ipſius ihū
que ſunt effectus cauſe ergo q̄
modo peccatum cauſa ē abolitū
Ergo concludo qꝺ ipſe ihesus
nō fuit verus meſſias nec per
eius mortem peccatum eſt abo
litum ade et poſteriorum eius

Uc audiēs moyſes cō
turbatum eſt cor ei⁹
et quaſi vtus eius de
reliqueāt eū ⁊ lumen
oculoꝝ eius cū ipō non erat ſed
tn̄ intra ſe ipm̄ aiebat domine
declārō ꝑmonū tuoꝝ illuīat me
qui intellectū das puulis Et illi
co apiens os ſuum dixit·O beli
al multum te intricas p apices
iuē quouſqꝫ puenias ad ſcīaꝫ ve
ritatis dico tibi ꝙ tam peccatū
q̄ꝫ pena eius effectu ſūt abolita
vis vt tibi hoc oſtendam·nōne
deus pmo dixit ade ex omni lig
no padiſi cōmede de ligno autē
ſcīe boni ⁊ mali nō comedas·In
quacūqꝫ enī die cōmederis mor
te morieris ꝙ licꝫ cōmedens nō
ſtatim mortuus fuit mor tamē
in aīa ⁊ corpoē fcūs fuit morta
lis nam cū deus vellet exquirē
hoc peccatum quid dixit adam
deo mulier quam dediſti michi
ī ſociam dedit michi de ligno ⁊
cōmedi ·Unde ait deus mulieri
quare hoc egiſti Ait mulier ſer
pens decepit me et comedi·Ayt
deus cū tu mulier ſis ſapiencior
ꝑpente pmiſiſti te ab eo decipi
Et tu adam cum tu ſis forcior ⁊
cōſtancior mulieē·audiſti vocem
ei⁹ ·querebatis effici ſiles michi
qui ſū deus oīm creator ēbidiſ
tis voci ſerpentis pocius q̄ꝫ voci
mee·Per memetipm̄ ait deus

magna fuit ſupbia veſtra preter
peccatū ꝓhibitionis eſus ligni
ideo graui pena digni eſtis. ſed
ꝓ primo peccato q̄a comediſtis
contra ꝓhibitionē aliā penā vo
bis non infero niſi ꝙ morte mo
riemini ſicut predixi vob. Pro
ſcḋo peccato q̄a peccādo credi
diſtis ſupbe ⁊ temerarie ſimiles
michi fieri in omni v̓tute quaſi
recuſantes cognoſcere me verū
eſſe deū ⁊ oīm creatorē a primo
dignū eſt ut veſtra ſupbia peīs
corporeis humiliet̄. tūc ait mu
lieri. in dolore paries filios. et
ſub poteſtate viri eris. viro dix
it. maledicta terra in ope tuo. ī
laborib⁹ comedes ex ea cunctis
dieb; vite tue. ſerpēti dixit ma
ledictus inter omnia animātia
ɾc̄. Jdeo ꝓpter hoc ipſe deus im
poſuit tamq̄ꝫ ꝓpter noua crimi
na ſupradcās nouas penarū in
labore ⁊ dolore maledictioēs q̄a
ſi ꝓ p̄mo peccato ipſas penarū
maledictiones impoſuiſſet ſeq
ret̄ ꝙ deus eſſet īiuſtus q̄a iudi
caſſet bis ī idipſū ꝓ vno pecca
to. qḋ eſſet ɔtra illḋ de pe di iij
§ hijs auctoritatib;. Ergo clarē
liquet diuerſa fuiſſe delicta et
ſic diuerſas penas ꝓ eis impo
ſitas niſi illa pena mortis non
ſuffeciſſet ꝓ illo peccato q̄a tūc
ds potuiſſet inferre duas peās
xxi q v c ſi quis cui⁹l. de rapto
in archi. et de calūp cū fortu⁹. ſ;
pena mortis bn̄ ſufficiebat que
tm̄ p deū ꝓ illo pcc̄o impoſita
fuit imo dico ꝙ ſi multiplex fu
iſſ; pena expreſſa ꝓ pcc̄o vno.
mitior deberet eligi ut li di eos
xxiiij q i ſi q̄s dedit. q̄a in peīs
benignior ē int̓pretatio faciēda.
ut ij q vi nōnḋ. et de re iu in pe
li vi. et eo maxie q̄a pena ꝓpū
caſū excedē nō debet ut pen̄ di
§ pene. ff de peīs l ſi. de īt̓preta
cōne e ti. et c felič li vi. Ergo cō
cludenḋ ē ꝙ duo fuerūt delicta
et diu̓ſa ⁊ duas penas ⁊ diu̓ſas
ꝓ eiſḋ fuiſſe īpoſitas ſ; q̄a p̄or
fuit pena mortis q̄m pena labo
ris ⁊ doloris. iō p̄mo debuit abo
leri ut in re q̄ p̄or de re iu li vi.
de preben cū qui e li. de or cog cū
dilc̄s. ſ; ipſe ihc p̄mo deleuit pe
nā mortis aīe moriendo ⁊ poſt
ea penā doloris corpis reſurgē
do. q̄a ante ſuā mortē laborē et
dolorē paſſ⁹ fuit ut homo. poſt
reſurrectionē in nullo paſſus fu
it nec poterat pati q̄a totū pec
catū cōſūmatū fuit in eo ac eciā
pena peccati. ſ; predictā penā
mortis quo ad aīam voluit abo
leri poſt eius mortē p ſcm̄ bap
tiſma ut ipſe ait diſcipulis. Jte
baptizate omnes gētes in nomi
ne patris et filij et ſpūs ſancti.
Et ſi quis nō renatus fuerit ex
aqua et ſpiritu ſcō non intrabit

regnum celorū ſed penā laboris
et doloris noluit nec demonſtra
uit eſſe abolitum donec omnes
homines ī nomine eiꝰ baptiſa
ti emitterent ſpm̄ ⁊ a morte reſur
gant ſicut ipſe ihūs ſpm̄ emiſit
et a morte reſurrexit et hoc erit
cum venerit ſecundo tpe gnālis
viſitacōnis p dictum ihm̄ ſiē de
quia ſicut ipſe poſt ↄmiſſū mor
tis peccatum p adam et punitū
inquiſiuit qua de cauſa eueniēt
⁊ recipiens cauſam peccati peccā
tes in laboribus ⁊ doloribꝫ puni
uit ſic poſt abolitum pccm̄ mor
tis p eius mortē ſecundo veniēs
tpe gnālis viſitacionis et reci
ens cāꝫ pene laboris ⁊ doloris p
baptiſmū et penitēcias coequa
ti ipām penaꝫ laboris ⁊ doloris
delebit ⁊ dices Surgite mortui
et venite ad iudiciū ⁊ omnes re
ſurgent cum corporibꝫ ꝓpiis in
q̄bꝫ viuētes fuerūt ī m̄do q̄ꝛ reſur
rexioneꝫ affectauit dauid pſal
xv. Caro mea requieſcet in ſpe
quia nō dediſti ſanctū tuum vi
dere corrupcionem et pſal xxvi
Credo vidē bona domini ī terra
viuenciū et iob xix. Scio enim
qꝺ redemptor meus viuit ⁊ in
nouiſſimo die de terra ſurrectu
rus ſum et rurſum circumdabor
pelle mea et in carne mea vide
bo deū ſaluatorem meū. Quem
viſurus ſum ego ipē et nō aliꝰ

id eſt a me ⁊ oculi mei cōſpectu
ri ſunt et yſaie xxvi viuēt mor
tui tui domine interfecti mei reſur
gent de qua gnāli reſurrexione
habetur plene. Ezechiel xxxvij
c hec dicit dominus deus. Ecce
ego apiāꝫ tumulos vrōs ⁊ edu
cam vos de ſepulchris vrīs pplꝰ
meus et educam vos in terram
iſrl ⁊ ſcietis quia ego dominus
cū aperuero ſepulchra veſtra et
eduxi vos de tumulis vrīs pplꝰ
meus ⁊ dedero ſpm̄ meū in vob
et vixeritis ⁊ requieſcere vos fa
ciam ⁊c̄ Et tūc abſterget deus
omnēꝫ lacrimāꝫ ab oculis ſcōrū
⁊ iam non erit amplius neque
luctus neqꝫ clamor nec vllus do
lor nō eſurient neqꝫ ſicient nec
cadet ſup illos ſol neqꝫ vllꝰ eſtꝰ
qm̄ priora trāſierunt quia ſi ſic
non ſiēt tūc dei ſñia eſſꝫ mauis
quia totus adaꝫ mortuus fuit ⁊
tota caro adequa tō mortua ceſ
ſabunt labores et dolores p mor
tē xpī impoſita tota carni exſpec
tacō p ſentēciaꝫ dei vel dicēdum
qꝺ ſi pena laboris et doloris fu
iſſet p mortem xpī abolita om
nes crederent in xpm̄ ſed regnū
eiꝰ celeſte vim patitur id ē qꝺ
via violēta bonorū opm dictum
regnū capient et intrabunt
AIt belial O moyſes
q̄d fiet de populo iu
daico nūquid erit in

obliuione coram deo quia tu dicis dictos iudeos iniuste occidisse dictū ihesū filiū dei. Certe ait belial ego repio q xp̄c debet negari a populo nō suo ut daniel ix sic. et nō erit ei9 pplūs q̄ eū negaturus ē. Ergo si ipse ihc ē ds sicut tu asseris o moyses vere ei9 popul9 est iudaicus sed ipse negandus est a non suo populo ergo ipse ih̄s negatus et mortuus a iudaico populo non fuit xp̄c qui populus est dei. ⁊ qui populus scd̄m preceptū legis dei dictū ih̄m interfecit ut deut xviij ibi ad lrām dixit ds. o moyses. pph̄eta autē q̄ arrogātia depravatus voluerit loqui in nomine meo que ego nō precepi illi ut diceret ā ex noīe deoꝝ alienorū interficieč. sed si ipse popul9 iudaicus cognouisset q ds ihesus locutus fuisset ī noīe dnī. certe eū non occidissent ꝫ pocius audiuissent iuxta qd̄ preceptū illius fuerat p te o moyses. Nōne ipse ih̄c genus electū regale sacerdociū gens sancta populus acq̄sitionis quos ipse ds a p̄ncipio dilexit et fouit populus circūcisus ex genere abrahe ⁊ semp in ipso pplō recto ds notus fuit. nōne liberat9 dñs popul9 de egipto sicco pede mare trāsiuit ⁊ ei9 inimicos operuit mare. Nōne illi populo pluit māna in deserto. Nonne ds die noctuqꝫ in colūpna nub̄ ignisqꝫ preibat. solus iste pplūs dignus fuit legē di accipe ⁊ vocē eius audire. in qua lege eidē pplō pmissus est xp̄c ad quē veniet ⁊ liberabit eū a pccīs ei9. ergo tibi o moyses scludo qih̄c non ē xp̄c nec fuit Vnde subridēs moyses videbač trufare de belial et ei9 dñs dixitqꝫ ei. O belial an ignoras q sicut ds pater regnauit in iudeis p circūcisionē ita filius debꝫ regnare in gentibꝫ p baptismū et spūs sāus p iflāmationē caritatis in oēs hoīes ut fiant vnū ouile et vnus pastor. et sicut pač nō regnauit ī iudeis sine filio ⁊ spū scō sic filius nō regnabit in gētibꝫ sine prē et spū scō. Sꝫ si ipse fili9 debebat regnare p baptismū eciā cū prē ⁊ spū scō. ergo in aduētu filij di ipse pplūs iudaicus nō pplūs dei erat nec eciā eius filij. ꝫ ipse pplūs negauit iesū di filiū atqꝫ occidit. ergo bñ dicit daniel q nō erit ei9 pplūs qui eū negaturus ē. ⁊ q hoc sit verū pbač ysaie lxv. Ecce ego ad gētes q̄ nesciebāt me ⁊c. Ad aliud qd̄ dicis q iudi iuxta preceptum legis occiderūt cristum īmo contra. quia ipse in nomine domini locutus fuit predixit et venit iuxta signū datum a deo. ut in predicto xviij c deuterō.

Et vt ibi ſequitur ſi quis nõ au
diuerit ꝓphetã; illũ extmīabit
de plebe mea ſi ipſe ꝑplũs gen⁹
electum fuit nũc non eſt q̃a iux
yſa Gens hereditabit ſemẽ dcĩ
ꝑplĩ iudaici vt yſaie liiij c ergo
deus erat et ẽ genus electum et
ꝑplũs iudaicus genus reꝓbũ ſi
ipẽ populus iudaicus tot ⁊ tan
ta bñficia habuit a deo ſemp tñ
ipſe populus eidẽ deo ingratus
fuit nã illis pedibus q̃bus mac
arũ tñſiuit videbat autẽ ydo
la que fecit . Item ipſo ore quo
paulo ante ob vocem adũſarioꝝ
cantauit ſimulachá ſibi fieri po
poſcit . Item illis oculis quibus
deum in nube vel in igne cõſpicẽ
ſolebat ſimulachá ītuebat̃ mã
na apud iſtum ꝑplm̃ faſtidiũ fu
it ſemp contra deum murmuãs
ad egyptũ . vnde ipm̃ populum
manu valida eiecerát volens re
dire . Item nonne deum irritat
dictus ꝑplũs vt omnes de ꝑplõ
morerẽtur nec plus ex ſeīoribꝫ
eiuſdꝫ ꝑplĩ q̃ꝫ duo homines t̃raꝫ
ꝑmiſſionis intrarẽt Sed quid
antiqui replicant cum et ſi illa
mīme feciſſet hoc ſolum nemo
ipm̃ ꝑplm̃ iudaicum dignum iu
dicarẽt qꝫ dñm ihesum ſemper
ꝓphãm eidẽ vocibus reꝓmiſſũ
nõ ſolum ſuſcipẽ alias recipere
non voluit ſed eciam morte tur
piſſima peremit fecerunt ne hoc

gentes vnq̃ꝫ dijs vel ydolis eoꝝ
quos et que ſub magnis reuerẽ
cijs habebant et qñ hoc dijs la
pideis et argenteis ipẽ gentes
faciebant quid feciſſent ſi deus
immortalis nociuiſſet eis certe
maiorá hijs ideo ipẽ deus noluit
ipſaꝫ gentes p filiũ ſuum iheſũ
xpm̃ hẽditare vt pſal̃ ij . ait pẽ
Poſtula a me et dabo tibi gen
tes hẽditatẽ tuã et poſſeſſionẽ
tuam terminos terre

It belial o moyſ̃ miá
bilis es ī dcĩs tuis ſꝫ
tñ dic michi ſi filius
habet in hẽditatẽ gẽ
tes quid fiet de ꝑplõ iudaico nũ
quid exſpectabũt deum īcarna
ri vt liberáret populum ſuum de
manu inferni ait moyſes certe
nõ ſꝫ filius dei iaꝫ venit in mun
dum ⁊ in eo mortem ſuſcepit ꝓ
omni populo gente et ligwa q̃
credituri ſũt in nomine ei⁹ vt
yſaie xxviij c . Et ꝓieciſti poſt
t̃gum tuum omnia peccata mea
quia non infernus confitebitur
tibi neqꝫ mors laudabit te qui
deſcẽdunt in infernum non ex
ſpectabunt qui deſcẽdunt in la
cum veritatẽ tuaꝫ viuens viuẽs
ipẽ confitebitur tibi ſicut ⁊ ego
hodie pater filijs notam faciet
veritatem tuam Ergo ſi veritas
viuẽs ſicut ipẽ ꝓphã huãnit vi
uebat nõ exſpctabat̃ a dãpnat̃

que veritas viuēs iam nota facta
eſt iudeis quō iudei expectabūt
dm incarnatū cū ipſe ds ſuum fi
liū qui eſt veritas in mundū mi
ſerit ꝓ redēptione toci⁹ humani
generis. de quo habet̄ in figura
numeri xvij c. ubi ds michi pre
cepit ꝓpter querelam filioꝝ iſra
hel contra aaron ſanctū pontifi
cē ſumere a pncipibꝫ duodecim
tribuū virgas duodecī p ſingu
las tribus et vniuſcui⁹qꝫ tribꝫ
nomē ſcriptū in virga fuerūtqꝫ
virge xij preter vgā aaron q̄s
cum poſuiſſem corā dn̄o in taber
naculo teſtimonij ſequēti die in
greſſus īueni germinaſſe virgā
aaron in domo leui ⁊ turgentes
erupant flores qui folijs dila
tati in amigdolas formati ſunt
et receptis a me virgis ſingul'
a ſingulis tribubꝫ virgā aaron
precepit dn̄s referri in taberna
culū teſtimonij ut ſeruetur ibi ī
ſignū rebelliū filioꝝ iſrahel. Mō
videnđ eſt q̄ eſt iſta vga aaron
poſita in tabnaculo teſtīonij ⁊c̄
Eſt vgo maria poſita in tabna
culo di que ſine adiutorio huma
ni ſeminis ſꝫ obūbratione altiſ
ſimi erupit ī gēmas cōceptiōis
filij di. eruperunt flores purita
tis qui folijs caritatis dilatati
in amigdolā formati ſūt ideſt ī
diuinitatē et humanitatē. qm̄ a
migdalus habet duos cortices
et nucleū. pma cortex amara re
preſentat hūanitatē alia cortex
et durior repreſentat diuinitatē
dulce nucleū repreſentat animā
hoc eſt qđ illa vgo concepit et pe
perit amigdalū ihesū criſtū dm
et hominē. deū latentē ⁊ hoīem
manifeſtū ⁊ animā incluſam in
hūanitate et deitate quia homo
nō dicit̄ ſine aīa cū ſit ipſa for
ma corpis hominis. et hec vgo
cū ſuo amigdalo xp̄o precipitur
referri in tabnaculū teſtimonij
ideſt in eccleſiā ſanctā ut inibi
ſeruet̄ in teſtimoniū rebelliū fili
orū iſrahel. quorū querele quieſ
cēt a deo. et nō morient̄ carnalit̄
quia tēpore adueniente p ſignū
dicte virginis cognoſcent ſe re
bellaſſe in deū ⁊ ſaluabunt̄. ſed
vnū ſcias o belial q in tempore
prefinito ipſoꝝ iudeoꝝ fiet ſalua
cio p ipſū filiū di qui eſt veritas
Audi ꝓphetā ezechielem xxxvi
Tollā quippe vos de gentibꝫ et
congregabo de vniūſis terris ⁊ ad
ducā vos in terrā veſtrā et effun
dā ſup vos aquā mundā et mū
dabimini ab oībꝫ inq̄namentis
vr̄is et dabo vob' cor nouū ⁊ ſpm̄
nouū ponā in medio vr̄i. auferā
cor lapideū de carne vr̄a et dabo
vob' cor carneū Et ieremie xxiij
In diebus illis ſaluabitur iuda
et iſrahel habitabit confidenter
et hoc ē nomen qđ vocabūt eum

Juſtus dominus nr̄ ꝓpter hoc Ecce dies venient dicit dn̄s et non dicetur vltra viuit domin⁹ q̄ eduxit filios iſr̄l de tra egipti ſ; viuit dominus qui eduxit ſe mē iſrahel de terra aquilonis et de cunctis terris ad quas eiece rā illos ⁊ habitabunt ī terra ſua et Jere xxxiij

Jt belial o moyſ; qn̄ erūt dies illi ait moi ſes vis ediſcē ait be lial loquere quia au dio vnde loquens moyſes dixit audi danielem xij c et a tpe cū ablatum fuerit iuge ſacrificium et poſita fuerit abhominacō in deſolacōne; dies mille ccc et xc Beatus q̄ puenit et exſpectat ad dies mille et ccc et xxxv tu autem vade ad prefinitū tēpus ⁊ ſtabis in ſorte tua ⁊ ī fine die ꝝ āmodo adūtas ad me o belial q n̄ iſta abhominacō deſolacōis in templo dei cito fiet et exinde auferetur ſacrificiū quia ipē ihe ſus de ea dixit vt machabeorū xxv ·Cum videritis abhomina cōnem deſolacionis que dicta ē a daniele ꝓphā ſtantē in loco ⁊ vt opinor o belial tal' deſolacio erit anno lxxiiij cōputādo a na tiuitate xpi et in anno a cōdita vrbe octingeſio xxvij Nunc nō dicit daniel a tpe ablati ſacrifi cij vſq; ad dies mille ccc c x q̄

ſūt ī annis xpi ccc lxiiij qm̄ dies ꝓ anno datur in ꝓphetis vt ſup̄ ꝓbatum ē quia adiūctis lxxiiij annis xpi qui precedere debent deſolacōz templi iudeoꝝ ad ſup̄ dictos annos ablati ſac ficij numer⁹ ccc lxiiij oſten ditur et tūc in illo anno ī regno xpi incipiet vna grauis et infer nalis turbacio que non matureſ cet vſq; ad xxvi ānos ſubſequē tes in augmēto mali quibus cō pletis incipiet deficē in aucmē to boni quia ſicut ab illo anno ī cepit vigē malū deficiēte bono ſic illis ɔpletis incipiet vigē bo num malo deficiente in qua tbu lacōne ſol ſacerdocij obſcurābit luna impalis et tpalitatis non dabit lumen ſ; in ſagwinem cō uertitur ſtelle que erūt lucentes in celo ecc̄e ſicut erūt vices te nentes aplōꝝ xpi cadēt de celo et omnes v̓tutes celorum ecc̄e xpi mouebuntur Tūc ſurgent pſeudo ꝓphē et dabūnt ſigna ⁊ ꝓdigia in potēcia ſathaē quia de⁹ recedet a ſanctuario ſuo ꝓ ter multiplicatas abhomiacōes in eo per eius paſtores et q̄uia peccata ⁊ omēs maledictiones que habent' deutro xxviij c·Cō plebunt' ī populis ſicut cōpleta fuerūt in ṗplō iudaico Sed dicit daniel Beatus qui exſpectat ⁊ puenit ad dies mille ccc xxxv

qui ſũt in ãnis dñi M cccc ix ⁊
tũc oĩa predcã ꝑ magna parte
erũt ꝯpleta necnõ iudeoꝝ ſalua
cio pfecta mediante ſpũ ſcõ· q̃a
ſicut tempore magne pacis ipſe
ihc deſcendit de celis de iuda v̉
gine naſciturus ſic in pace veni
et qñ dictos iudos erit ſaluatu
rus ut ſeq̃r in daniele Tu autẽ
vade ad prefinitũ tẽpus et ſtab̉
in ſorte tua in fine dierũ· et yſa
ie vi· Et erit in die illa adiĳciet
dñs ſcd̉o manũ ſuã ad poſſiden
dũ reſiduũ ꝑpli ſui qui relinq̃tur
ab aſſiriĳs ab egipto et ab ethi
opia et ab elam et a ſennaar ⁊
ab emath et ab inſulis maris ⁊
leuabit dñs ſignũ in naciones
et ꝯgregabit ꝓfugos iſrahel et
diſperſos iuda colliget a quatu
or plagis terre et cãtabũt in di
e illa· Cõfitebor tibi dñe qm̃ ira
tus es michi ꝯũſus eſt furor tu⁹
et conſolatus es me ⁊c̃· Necnõ
omẽs gentes laudabũt dñm et
collaudabũt eum oẽs populi et
hoc in magno planctu veniẽtes
dicent ut zacharie xĳ· Et aſpici
ent in me quẽ confixerũt et plã
gent planctũ quaſi ſup vnigeni
tum ⁊ dolebunt ſup eum ut dole
ri ſolet in morte vnigeniti· et e
rit in die illa planctus magnus
in iheruſalẽ· Familia dauid ſe
orſũ ⁊ ceẽ· Et tunc apprehendẽt
decem homines ex omnibus lin
guis gentium fimbriam viri iu
dei dicentes· Ibimus vobiſcum
audiuimus enim quoniã vobiſ
cum deus eſt ut zacharie octauo
et corporaliter ĩ iheruſalem ha
bitabunt ut zacharie p̃mo c· ze
latus ſũ ſion zelo et indignatio
ne magna· Hec dicit dominus·
reuerſus ſum ad ſion et habita
bo in medio iheruſalem· et voca
bitur ciuitas veritatis filĳ dei q̃
eſt veritas· Hec dicit dominus·
adhuc habitabũt ſenex et anus
in plateis eius et vir et bacul⁹
in manu eius pre multitudine
dierum· et platee ciuitatis com
plebuntur infantibus· et puelle
ludẽtes in plateis eius· Hec di
cit dominus ſi videbit̃ difficile
in oculis reliquiarum populi hu
ius in diebus illis· Nunquid in
oculis meis erit difficile dicit
dominus Qua ſaluatione iuda
ica perfecta poſt ſpacium mille
annorum erit tempus in abomi
nationem deſolationis et defici
ent hoſtia et ſacrificium in reg
no chriſti ſicut fuit in regno dei
patris ſui per gog ⁊ magog de
quibus habetur ezechielis trice
ſimo nono capitulo Poſtmodũ
vero adueniet dominus iheſus
iudicaturus mundum ⁊ eundem
igne cõſumere· et ea hora et die
veniet in qua homines nõ puta
bunt qm̃ nullus poteſt ſcire diẽ

Judicij etiam ꝛ filius dei super
terrā et eo tpe homines edifica
bunt domos ꝛ nō inhabitabūt
ꝛ plantabūt vineas ꝛ nō bibēt
vinum · Juxͣ autem erat dies do
mini magn⁹ ꝛ velox nimis vox
dei amara tribulabitur vbi for
tis dies irē dies illa dies nebule
caliginis et turbinis dies tube ꝛ
clangoris sup ciuitates munitas
et super angelos excelsos ꝛ tri
bulabūtᷣ hoīes et ambulabūt
vt ceci q̄a domino peccauerūt ꝛ
effundetᷣ sanguis eorū sicut vi
rus ꝛ corpoꝛā eorū sicut stercorā
sed argentum eorū ꝛ aurū non
poterit liberāre eos ī die furoris
domini in igne celi eius deuora
bitur omīs terra quia cōsumacō
nem cū festinacōne faciet cūctis
habitantibus in terra vt sopho
i c et psalᷣ xlix deus deoꝝ dn̄s⁹
locutus est ꝛc̄ lege totum si vis
ꝛ iohelis iij c quia ecce ī diebꝰ
illis et in tpe illo cum conūtero
captiuitatē iuda et ihrlm̄ cōgre
gabo omēs gentes ꝛ educā eos
ī valle iosaphath et disceptabo
cum eis ibi super pplō meo ꝛ hē
ditate mea isrl quas dispserūt
in nacōnibus et terrā meam di
miserūt Sup pplm̄ meum mise
runt sortez ꝛ posuerūt puerum
in pstibulum et puellam vēdi
derūt p vino clamate hec ī gē
tibus sanctificate bellum suscita
te robustos cōsurgant et ascen
dant gentes in valle iosaphat
quia ibi sedeo vt iudicem omēs
gentes ī circuitu mittite falses
quia maturauit messꝫ ꝛ domin⁹
de sion rugiet ꝛ de ihrlm̄ dabit
vocem suam et mouebūtᷣ celi et
terra o belial sunt ne plura dicē
da es ne bene declātus de domi
no meo ihesu cristo quem tu sic
persequeris ⁝ ·

Jt belial nequaquaꝫ
nec eū cognosco · Ait
moyses o scelerate et
fili nequam nōne na
bugodonosor exͣ legem dei cōsti
tutus cognouit filiū dei et tu di
cis te eum ignorare ut danielis
iij quid ait · Ecce video viros q̄
tuor solutos ꝛ ambulantes ī me
dio ignis ꝛ nichil corrupcionis
in eis est ꝛ spēs quarti similis
filio dei ergo si nabugodonosor
sectator legis tue cognouit filiū
dei quomodo poteris eum licite
ignorare vis vt dem tibi sacre
scripture figuraꝫ cui cōtradici nō
poterit de morte ihesu per quā
huānum genus saluari debebat
nec non de eius ascēcione in ce
los · Ait belial libenter audiam
ait moyses lege leuiᷣ c xiiij pre
cipitur leꝓsum duci ad sacerdo
tem qui p eius mūdacione pre
cipitur offerre p se duos passe
res viuos et lignum cedrinum

vermiculũ et yſopũ et vnum ex
paſſerib; immolari debet ſacer
dos in vaſe fictili ſup aquas vi
uas aliũ autẽ viuũ et ligatũ in
ligno cedrino cũ vermiculo et y
ſopo cocco intinget in ſanguĩe
paſſeris ĩmolati et coaſperget
illũ qui mundandus eſt ſepties
ut inde purget̃ ⁊ dimittet paſ
ſerẽ viuũ ut in agrũ auolet · Le
pſus mundand⁹ eſt adã cũ poſ
teris ſuis vel mundus peccatis
plenus · p ſua mundatione ad
ducit̃ ad deũ ſacerdotẽ cui pre
cipitur ut offerat duos paſſeres
viuos et lignũ cedrinum ut ſup̃
in lege · duo paſſeres hij ſunt e
iuſdẽ nature et ſanguinis et ſig
nificãt xp̃m mortuũ ⁊ viuũ qui
alligatus fuit in cruce ⁊ ibi im
molatus atq; ĩtinctus ĩ ſangui
ne ſuo et aquis ſacri baptiſma
tis viuentib; · et deus ſacerdos
coaſperſit ⁊ mundauit adam le
proſũ vel mũdũ ⁊ dimiſit a cru
ce reſurgẽs a mortuis ⁊ volauit
ſiue aſcendit ĩ celum et iſte ſan
guis xpĩ paſſeris eſt ſanguis fe
deris qd̃ deus pepigit cũ ſuo po
pulo iſrahelitico de quo habetur
exodi xxiiij · et q̃ xp̃c dicat̃ paſ
ſer pbatur p ſcripturã dicentẽ ·
Factus ſũ ſicut paſſer vnicus ĩ
edificio Itẽ poſſet induci figura
de ſerpente eneo ſuſpenſo in lig
no ut numeri xxi · Itẽ figura de

ſanguine vacce ſeu vituli ut nu
meri xix · et multa ſimilia · Non
ne illud potiſſimũ figuratiue adĩ
pletur qd̃ de ioſeph ſcribit̃ qui
de fame tẽporali totũ mundum
liberauit pter quod ⁊ ſaluator
mundi extitit appellatus · Qui
ioſeph primo miſſus fuit a ſuo
patre iacob ad eius fratres paſ
tores gregũ ſi pſpera eſſent cũc
ta erga ipſos Et qui ioſeph dic
tos fratres accuſans de crimĩe
peſſimo ab eiſdẽ venditus p tri
ginta argenteis fuit prĩcipi ex
ercitus pharaoĩs Et qui ioſeph
morans in domo dicti principis
et omnia domus eius in manu
ſua tenẽs et tamẽ recuſans ſtu
prum domine ſue ab eadem ex
titit eodem crimine apud prin
cipem accuſatus pallio eiuſdem
ioſeph ab eadem oſtenſo · A quo
quidem principe ipſe ioſeph in
larcum innocenter miſſus in lig
neis compedib; ſuos pedes hu
miliauit vinctisq; duob; alijs
aſſociatus quorum vnus ſcilicet
pincerna regis pharaonis liberã
tus ad vitam alius vero eiuſdẽ
regis piſtor ad mortem turpiſſi
mam extitit condempnatus ·
Poſt hoc prefatus ioſeph a dic
tis cõpedib; abſolutus p̃m⁹ poſt
pharaonẽ totius egipti extitit
dñs · Cui pharao rex dedit ĩ vx
orem filiã putifaris ſacerdotis ·

Et tunc ipẽ erat annorũ trigin
ta et ſaluator mundi ab eodem
pharaone fuit appellatus ⁊ com
pletis ãnis ſeptem fertilitatis
infra quos tanta frugum habũ
danciam aggregauit in horrea
egipti velut arenã maris ⁊ ſep
tem annis alijs famis et ſterili
tatis aduenientibus infra quos
nec arari nec ſeri nec meti pote
rat ꝓpter ꝙ omẽs ꝓuincie veie
bant pro pabulis emendis ad
horrea egipti frẽs q̊que ioſeph
qui eundem vendiderũt ex ſteri
litate fames tꝑales paciẽtes co
acti ſũt ad horrea egipti pro ci
bis emendis venir̃ quibus hor
reis ⁊ toto regno preerat ioſeph
frater eorũ icognitus eis ⁊ ipſe
cognitis fratribꝫ et eleuans vo
cem ſuam cũ fletu dixit ·ego ſũ
ioſeph frat̃ vẽ quez vendidiſtis
ad huc pater meus viuit quoſꝫ
ĩ viculo caritatis extitit ãplexa
tus vt ·Geñ xxxvij xxxix xl xli
xlv ⁊ xlvij c ·nõne hec cõpetũt
ihesu ſaluatori ſpuãli animarũ
toci⁹ mundi que dcã ſunt ſalua
tori tꝑali corporis tocius mun
di qui iheſus miſſus fuit a prẽ
ſuo ſũmo deo ad frãtes dcã ihũ
ſacerdotis iudeos et paſtoꝛ̃s aĩ
maꝝ ſpũales ſi ſncta eẽnt ꝓſpe
ra erga ipõs et qui iheſus eoſdꝫ
apud patrez accuſans de crimi
ne peſſimo invidia moti vendi
derũt eum pꝛĩcipi excitus ſacer
dotum dei viui argenteis t̃gita
et qui iheſus morãs ĩ domo dic
ta pꝛĩcipis omnia ſpũalia dom⁹
eiuſdꝫ in manu ſua habens hinc
inde predicãdo eam et recuſans
ſtupꝝ domine ſue ſynagoge ab
eadẽ extitit accuſatus apud pꝛĩ
cipem de ſtupro ꝙ filiũ dei ſe fe
cit oſtenſa tuĩca eius ꝓpter qđꝫ
ꝑ eundem pꝛĩcipem ad mortem
in ligno crucis dampnari fecit
duobꝫ vinctis hinc inde aſſocia
tis quoꝝ vnus liberatus ad vitã
ꝑpetuaꝫ alter vero ad ꝑpetuam
iehennam dãpnatus fuit ·poſt
hoc vero ipẽ iheſus abſolutus a
compedibus crucis ꝓ̃mus poſt
deum patrem ſuum tocius mun
di extitit dominus ·Cui iheſus
ipẽ deus pater ecclĩaꝫ melchiſe
dech filiam ſac̊dotis qui pꝛĩcipi
um ſue gnãcõĩs non habuit ne
que finem dedit vxorem Et tũc
ipẽ annoꝝ erat triginta qñ ince
pit ſtare ãte ɔſpectum dei ꝑ pre
dicacõnem et appellat⁹ fuit ſal
uator mũdi ſpũalis ⁊ cum ſpũa
litas precellat tꝑalitatẽ in tꝑe
ſeptuageſies ſepcies quia diffe
rũt inſimul ſicut ſol a lũa Ideo
ſi tꝑe fertilitatis regnum ſalua
toris tꝑalis fuerũt anni ſeptez
tꝑa vero ſpiritualis fertilitatis
ſeptuageſies ſeptem ſepcies an
ni erunt Vñ ɔpletis ſeptũgẽtis

annis fertilitatis ſpũaliũ regni ſaluatoris ſpũalis ĩfra quos tã tarũ animaꝝ ſanctaꝝ abundan tiã ipſe ſaluator aggregabit in horreis eccleſie ſicut arenã ma ris et ſeptingẽtis aliis ãnis fa mis ſpũalitatis aduenientibꝫ ĩ fra quos nec p predicatioẽꝫ nec ſeminationẽ v̾bi dei et xp̃i qua ſi medici paganoꝝ et infidelium preter xp̃icolas aggregatos in horreis xp̃i eccleſie ab eadẽ po terit aggregaꝛ. ſʒ tñ in fine iſto rũ ãnoꝝ creſcet intm̃ fames ſpi ritualitatis q̀ oẽs ꝓuincie infi deliũ veniẽt ad horrea cristiani tatis pro cibis ſpũalitatis emẽ dis. ffrẽs quoqꝫ iheſu qui eunđ vendiderũt ex ſterilitate famem ſpũalẽ patientes coacti ad hor rea xp̃ianitatis venient quibus preeſt et toti regno dei ipſe ihc incognitus a frĩbꝫ iudeis ſʒ ipſe cognitis frĩbꝫ iudeis leuabit vo cẽ cũ fletu dicẽs. Ego ſũ xp̃c fra ter vr̃ quem vendidiſtis. adhuc pr̃ meus iacob viuit. q̃s in vin culo caritatis ãplexabiť ſicut io ſeph amplexabať fratres ſuos ſicut pleniſſime docet hiſtoria in geñ. De iſta fame ſpũali lo quiť amos viii. Ecce dies veni ẽt dicit dñs et mittã famẽ in t̃ ra nõ famẽ panis ſʒ audiendi v̾ bũ dei ⁊c̃. Si ultra q̃reres figu ras ſacre ſcripture ⁊ maxie in li bris q̃s ego ꝯpoſui o belial oẽs predictoꝝ figure tendũt in veri tate noui ſacerdocii ipſius xp̃i ⁊ maxie in hiis p me geſtis đ vir ga michi data p deũ in qua mľ ta et magna mirabilia feci ſicut in v̾ga crucis ipſe ihc maiora fa ciet hiis ut exodi p totũ. Itẽ de abrahã ĩmolante filiũ yſaac ſup̃ ſe ligna gladiũ ⁊ ignẽ portantẽ ut geñ xxii. necnõ in libro iudi cũ quot ꝑli p̃ncipes noiãť ĩ fi guris tot in veritate ꝓnũciãť de ipſo ihu Samuel in heli mor tuo ⁊ ĩ occiſione ſaul veterẽ legẽ abolitã demrãt. porro in ſadoch atqꝫ dauid veri ſacerdocii noui qꝫ ĩperii ſacr̃menta teſtanť p̃mꝰ tercius et q̃rtus regũ a ſalomo ne uſqꝫ ad ieconiã. A ieroboam filio nabath uſqꝫ ad ozee regnũ iuda et regnũ deſcribiť iſrahel. Si hiſtoriã reſpicias verba ſim plicia ſunt. ſi in lr̃is ſenſũ laten tẽ inſpexeris hereticorũ contra eccleſiã cristi bella narrãť. mľ taqꝫ alia poſſent đ hiis recitari que cauſa breuitatis omitto At belial obmutuit ⁊ quaſi commã ducãs linguam hincinde vadẽs et premeditando requiem non habens ꝑmanſit quaſi confuſus Poſtea videns moyſes q̀ nich il dicebatur pro parte belial pe ciit in cauſa concludi.

It belial ſalua gracia
non ſic ſed ſtatuatur
termin⁹ arbitrarius p
iudicē infra quē ego
vel tu moyſes debeamus ꝓponē
excepcōnes vel allegacōnes vel
defenſiones cauſe cōpetentis et
quo termino trāſacto et predcīs
defenſioibꝫ nō allegatis vel ne
glectis habeatur pro renūciato
eiſdē et p iudicem concludatur
in cauſa de noſtro expreſſo con
ſenſu vt C de iudi le · Iubemus
extra de teſti ſignifi ꝛ c Cū tam̄
§ ſi Ait moyſes bene dicit belial
ꝛ ita fiat Vnde iudex ſtatuit ter
minū duoꝝ dieꝝ qui cadit i xv
diem menſis aprilis ad defenſi
onē ꝓponendum et allegandū
et ſe defendendum pro vt ſupra
ꝓxime dictum eſt et ita ſcriptū
fuit apud acta quo termino ſta
tuto mox belial deſcendit ad in
feros et ſalutatis ſocijs omnia
predicta habuit narrare Vnde ꝛ
inter demoīa obtētum fuit pro
meliori ꝙ corā ſalomoē vltra⁹
ꝓ parte inferni excepcōnes ſeu
allegaciones vltra⁹ nō ꝓponā
tur ſꝫ pocius in dicta cauſa con
clūdatur · Et ſi in futurū contin
gat per dictum ſalōnem ſenten
ciam ferri contra infernum · qꝫ
ab ea appelletur ꝛ omiſſum i cā
pncipali opponatr in cauſa appel
lacōnis mediāte appellacōne vt
de ſi inſtru cum iohannes et de
teſti fraternitatis ꝛ ita mandatū
fuit belial vt agēt · Vnde belial
coraꝫ iudice in termino ꝯparēs
nec non et moyſes in eadem pn̄
cia affuit ꝛ petiti a iudice ſi ali
quid velint ꝓponere ſeu allega
re vel ꝓducere aut dicere i eoꝝ
cauſa Qui belial ꝛ moyſes dixe
rūt vno ore ꝙ non ſed in conti
nenti ipi renūciauerunt allega
cōnibus et omnibꝫ eorū ꝓbacō
nibus et in cauſa cōcluſerunt ꝛ
voluerūt haberi ꝓ cōcluſo et ſic
ſcptū fuit apud acta ꝛ de ꝓxīe
audit et de cauſa poſſꝫ et ꝓpēt
paſto et de ſi inſtru cum dilect⁹
licet aliqui dicant qꝫ aliud ſic
renūciare allegacōnibꝫ et aliud
cōcludere p c · Qm̄ cōtra de ꝓba
de quo non multū curandum eſt
factis talibꝫ queſtioibꝫ et renū
ciacionibꝫ mandat iudex ptibꝫ
ꝙ omēs allegacōnes ꝛ defenſio
nes factas ſuper hijs i ſcriptis
ſibi aſſignent et pn̄tent ſuper
quibꝫ ipſe intēdit maturē delibe
rarē atqꝫ pitos conſulē Cui mox
in ſcriptis p ptes tradite fuerūt
vt de cōſwetudine ad nūꝫ et xv
die Eſto ſubiectus nec non mā
dauit vtriqꝫ pti ꝙ cū ipē hēat
conſulere ſapientes ꝛ iurē pitos
ſup toto ꝓceſſu ꝙ infra ſpaciū
vnius diei que eſt xviij aprilis
alias xvi debeant cōcordare de

conſiliariis eligendis vel ꝙ eiꝰ
iudici debeant in ſcriptis aſſig
naſſe quos ſuſpectos habeant ⁊
ſic apud acta ſcribi fecit ut iij q
v q̃a ſuſpecti. partes v̇o eidẽ re
ſponderũt dicentes. O ſapiens
iudex nemimẽ habemꝰ ſuſpectũ
quatũ parciũ dicta iudex ipſe a
pud acta ſcribi fecit. vñ ſalomõ
reexemplato toto ꝓceſſu ſup eo
incepit pitos conſulere q̃d iuris
ſit de ꝓceſſu. et ṗmo vulpianũ
ſc̄do ſceuolã ⁊ ſubſequent̃ alios
iuris cõpoſitores quomõ et q̃d
de ꝓceſſu eis videret̃ et qualit̃
ſit in dicta cauſa ꝓnunciandũ.
Qui piti recenſentes totũ ꝓceſ
ſum et eũ plene diſcucientes cõ
ſuluerũt dicto ſalomoni hoc mõ
fore ꝓnũciandũ ſup eo q̃a cũ e
ciã ĩ iſto ꝓceſſu ſint due q̃ones
ṗncipales viz vna emergẽs ⁊ a
lia ĩcidẽs. et d̃ incidẽti ſit plene
cognitũ ⁊ ꝓbatũ tamẽ ſup prin
cipali erat ꝓnũciandũ q̃a eo ip
ſo ꝙ ꝓnũciat̃ ſup principali ſa
tis intelligit̃ eſſe ꝓnũciatũ ſup
incidẽti ut C de or iudi l i. et iij
de or cog c i. et nõ ĩno c cũ inter
ſi de elec. Quo hĩto ꝯſilio moy
ſes inſtabat ut ſentẽtia ferret̃ ⁊
ꝙ ptes ad eandẽ audiendã cita
rent̃ ut de re iudi cauſã Sz ſalo
mon inſtant̃ req̃ſitus mandauit
actoꝝ ſcribe pciũ pempt̃ citatio
nẽ fieri in hac forma ut ſequit̃.

alomõ rex iheruſalẽ at
qz a diuina ſede ſpãlis
delegatus in cauſa vertẽ
te inter belial inferni ꝓcuratorẽ
ex vna parte ⁊ moyſen ꝓcurato
rẽ iheſu parte ex alia. Azaheli
velociſſimo curſori. ſalutẽ. Cum
a diuina ſede certa cauſa verteſi
inter ptes ſupdictas nobis fuit
ſpecialit̃ delegata ꝓut ĩ reſcrip
to diuino ꝯtinetur. Et q̃a iuris
termino ⁊ ordine obſeruatis in
ea ꝓceſſimus uſqz ad concluſio
nẽ cauſe incluſiue partibꝰqz co
ꝝ nobis ſupplicit̃ inſtantibus
ad hoc ut dcã cauſa celerẽ habe
at expeditionẽ ꝙ diffinitiuam
ſentẽtiã ferre debeamꝰ de eadẽ.
Ea ꝓpter tibi autoritate noſtra
ymmo verius diuina committi
mus et mandamus q̃tenus mo
yſen ꝓcuratorem iheſu ac belial
ꝓcuratorẽ inferni pempt̃ citare
debeas atqz cites ut die ṗma q̃
eſt xviij aplis poſt citationẽ tuã
hora iudicij corã nob̃ legitime
debeant ꝯparere in loco ſolito iu
dicis audituri a nobis ſentẽtiã
diffinitiuã ſup iam dicta cauſa
ferendã Alias ſi nõ compareant
eorum abſentia vel alterius eoꝝ
dem nõ obſtante qua diuina re
pleti preſentia quantum de iure
poterimꝰ ꝓcedemꝰ cites et reſe
ras qm̃ tue relationi dabimus ſi
dẽ plenã. Hoc ꝓbat̃ de offi dele

Conſuluit de deo ꝛ cōtu veritatis
in cle ſepe de vͦboꝝ ſigni citatis
autem dictis moyſe ꝛ belial per
azahelez et relacione citacionis
facta atqꝫ apud acta ſcripta et
termino citacionis adueniente
et dicto ſalomone ꝓ tribuāli ſe
deñ ptes iam dicte in iudicō vt
eſt moris vocate fuerūt vt de deo
et cōtu veritatis ꝛ cum pſonalit
in iudicio ſe pñtarent ptes ſalo
mon ſignito qꝫ ſignaculo crucis
tlēz i ſcptis ſmā ꝓtulit vt ſeqͤ
Nos ſalomon. rex ihe
ruſalem ꝛ iudex a ſe
de diuina ſpecialiter
datus in cauſa ꝛ qōe
vͦtentibꝫ int belial ꝓcuratorem
infernalis cōgregacōnis ex vnā
pte et moyſen ꝓcuratorem ihesu
ex alia pte olim ꝓ expedicione
dicte cauſe lr̄as diuinas accepi
mus in hec verba Alpha et o ꝛc̄
ponatur totus tenor. Quarum
lr̄aꝝ auctoritate dictum iheſum
coraꝫ nobis in iudicio ad inſtañ
dicti belial ltīme fecimus euoca
ri atqꝫ citari eiuſqꝫ noīe eiuſdꝫ
iheſu ltīnio ꝓcur̄ conparente pro
pte dicti belial q̄dam libellꝰ cōti
nens poſſeſſoriā actionem por
rectus extitit contra eiuſdꝫ ihſū
ꝓcuratorē licet dictum iudicium
poſſeſſoriū poſtmodū coraꝫ no
bis i totū fuerit p dictum belial
abrenūciam et ſubſequent intē
tatū p eundꝫ iudicium ꝓpetatis
i quo iudicō p pre dictum belial
q̄dam libellꝰ corā nobis extitit
oblatus tenoris et continencie
ſubſequētis. Coram vobis ꝛc̄ et
ponatr̄ tenor eiꝰ ꝓ ut ſup̄ conti
netur lite ergo coram nobis ltī
me cōteſtata preſtito hinc inde
iuramēto de calūp factis que po
ſicionibus et in iudicio oblatis
nec nō rñſionibꝫ ad ipās ſecut̄
in quibꝫ quidꝫ rñſionibus cōtra
predictas poſicōnes ꝛ contenta
in eis pemp p ꝓcuratorem dicti
iheſu extitit obiectum qꝫ de pe
ticōībꝫ et poſicōnibꝫ p belial in
ferni ꝓcuratorē ꝓ vniūſorū deū
iur̄ ordine obſeruato fuit cogni
tū et ſenteciatum adiudicatū et
execūtum cōtra dictum infernū
et ipōꝝ diabulorū cōgregacōēꝫ
ꝓ dicto iheſu quē ipſe deus ſen
tēcialiter orbis terre ꝛ vniūſoꝝ
heredem conſtituit et p quē ipē
fecerat ꝛ ſecula de qua quidꝫ īci
dētī queſtioē plenarie iur̄ ordi
ne obſeruato tñ ptibus vocatis
nos qꝫ cognoſcēres eandꝫ q̄ſtio
nem incideñ p iuridicaꝫ indaga
cōnem ltīme eſſe probatam ſed
quia eterni ꝓuidēcia iudicis de
cuius vultu recta iudicia ꝓdeūt
vt recti iudices eligant̄ in orbe
qꝫ terraꝝ vt rcē iudicēt iuſticiā
diligant ꝛ eorū oculi reſpiciant
equitatem. Ea propter dei etni

predicti nomine inuocato ſedeñ
ꝓ tribunali adiũctoq; nob̃ dañ
ele actoꝝ nõtario tamẽ ſup predic
tas iuriſperitoꝝ ↄmunicato ⁊ ha
bito ↄſilio diligẽti et ꝓpter hoc
partib; in noſtra pñtia citatis
et ↄſtitutis et ſententiã ferri po
ſtulantib; in hiis ſcriptis. Sen
tẽciamꝰ et ſniãndo ꝓnunciamꝰ
ſup peticione et q̃ſtione princi
pali dictũ belial ꝓcuratorẽ noĩe
tociꝰ inferni et ipſũ infernũ et
totã ↄgregationẽ infernalẽ nul
lũ ius dominiũ ſeu iuriſdictionẽ
in orbem terraꝝ et habitãciũ in
eo habere nec eciam habuiſſe a
die ſepedcẽ adiudicate ſentẽtie
Itẽ ſentẽtiamꝰ ⁊ ſentẽtiando ꝓ
nũciamus dictũ ihesũ verum do
minũ eſſe atq; fuiſſe orbis ter
raꝝ et habitanciũ in eo atq; ius
dominiũ et iuriſdictionẽ de oĩb;
predictis et eoꝝ ſingulis habere
ac eciã habuiſſe a die ſepedicto
adiudicate ſentẽtie. Itẽ eadẽ au
toritate ſentẽciamꝰ et ſentenciã
do ꝓnũciamꝰ ſathanã tꝗ̃ oĩm
maloꝝ patratorẽ et quaſi tocius
ſeculi deſtructorẽ p predictũ ihe
ſũ in ꝓfundo laci captiuatũ de
iure eſſe et fuiſſe. Et quẽ ſatha
nam ad predictũ carcerẽ in pe
nam premiſſoꝝ perpetuo ſentẽ
cialiter condempnamus ⁊ nichi
lominus dictum ihesũ uł eius ꝓ
curatorem ab impeticione dicti

belialis procuratoris infernalis
abſoluẽtes eũq; legitimis expẽ
ſis ↄdẽpnãtes. quaꝝ taxacionẽ
in poſterũ reſeruamus Hec for
ma ꝓbat̃ de or cog c cũ ſimilib;
et de ꝓaũ audit ⁊ de peñ calũp
cũ ſimilibus. Unde notarius ſe
ſubſcripſit hoc modo. Lata et
lecta et recitata eſt predicta ſen
tentia in ſcriptis p ſup̃dictũ iu
dicẽ pro tribunali ſedeñ die xvi
ap̃lis me nõtario ſubſcripto pñte
et eidẽ aſſiſtente qui in omnib;
et ſingulis actis cauſe predcẽ in
terfui et de mãdato predcĩ iudi
cis ſcripſi. Moyſes vͦo notariũ
et teſtes rogauit ut de predicta
ſentẽtia ⁊ eius ꝓlatione publi
cum conficerent inſtrumentum.

Elial ãt magnis clamo
rib; excitatꝰ ut leo rugi
ẽs ↄtra ſalomonẽ ſic lo
cutus fuit. Nõ voluiſti abſconde
re volũtatẽ tuã q̃a tuliſti ſniãm
ꝓ ↄſanguĩeo tuo cato et ſãguis
ſtũxerũt te ut ĩ c g̃ue de prebeñ
Cui ſalõn ait. tu male dicis no
bis ↄtumeliã inferre tũ ſi ſenti
as te ex ſnĩa aggrauati ad ſupi
orẽ appella ut ij q vi oĩs oppſſus
Tũc vniꝰ diei ĩteruallo dato ſe
cundo die q̃ fuit xviij ap̃ł belial
redacta in ſcriptis appellatione
dictũ ſalomonem adiuit cũ no
tario ⁊ teſtib; et ĩ forma q̃ ſeq̄t̃
corã eo ſuã appellationẽ emiſit.

Oraȝ vobis ſtrenuiſ
ſimo dn̄o ſalōe iheru
ſalem rege ac a ſede
dīna ſpeciali iudice
delegato ī cauſa et queſtioē vtē
te inter belial ꝓcuratorem infer
noꝝ ꝓcuratōio nomine ꝛ ꝓ parte
eiuſdem ex parte vna ꝛ iheſum
filiū ioſeph marie ex pte altera
de quibuſdꝫ violencijs ꝛ ſpolijs
ac eciam de dn̄o orbis terraꝝ et
habitanciū in eo ꝓ ut in ēſcrip
to dīno pleni⁹ cōtinetur verū ꝓ
pte dicti belial ꝓponitur qdꝫ cū
in dicta cauſa iuxta conmiſſam
vobis ptātem ꝓceſſeratis ī qua
magis carnlitatis affectū quaȝ
iudiciū ſequens racionis ꝓ dcō
iheſu et ꝯtra dictū belial nomīe
quo ſup̄ ſentēciam diffinitiuaȝ
ſi ſentēcia dici meretur iniquam
tuliſtis ſentēciaȝ et quaȝ dictus
belial dicit eſſe nullam ꝛ ſi qua
eſt ex ea ſenciēs ſe ꝛ cauſaȝ ſuaȝ
et dictam vniūſitatē infernalē
indebite ac ꝯtra iuſticiaȝ aggra
uari atqȝ condēpnari ī hijs ſcꝑ
tis ad deum vniūſoꝝ dominū et
ad eius ſedem diuinam ꝓuocat
et appellat nec non vno ꝯtextu
aplōs et ꝓceſſus inſtanť petit
et inſtantiſſime iteꝝ ac iteꝝ pe
tit cum inſtancia ſubmittens ſe
dictus belial ac dcāȝ vniūſitatē
infernalem atqȝ bona ipōꝝ ſub
ꝓtectione et defenſione dei vni
ūſorū dn̄i et ei⁹ ſancte ſedis in
hibens qȝ vobis ſub pena que a
iure infert̄ iuſte appellacōni nō
deferenti quod dicta appellacio
ne pendeñ cōtra predictū belial
vel vniūſitatē predictam in nul
lo debeatis īnouare vel attēpta
re A qua quidꝫ appellacōne ꝛ ꝓ
teſtacōne non intendit recedere
p aliqueȝ actum cōtrariū diūſis
vel a diūſis niſi expreſſe vel in
ſcriptis renūciaret eidꝫ hec for
ma ꝓbatur ij q vi § forma. Et
nō qꝫ ſi appellet̄ ī cōtinēti eminit
tit̄ lata ſentēcia ſufficit viua vo
ce appellaē et ſine ſcriptis vt c
de appel l de litigia ſecus ſi non
in cōtinenti ꝛ hoc differt diffi
tīa ab īterlocutoria qꝛ ab īterlocu
toria ſiue applāt̄ ī ꝯtīēti ſiue ex
īteruallo īfra decē dies ſiue ī iudi
cō ſiue ex̄ iudiciū ī ſcꝑtis appel
lari debet vt de appel Cordi li vi
differt autē in alio quia quādo
appellat̄ a diffinitīa non eſt ne
ceſſe exp̄mere cauſam ī appella
cōne vt ij q vi § forma . ſed qn̄
appellat̄ ab interlocutoria ł agḡ
uacōne et tunc ſit ꝓ ut ī predcō
c Cordi et c cum ſpāli de appel
vnde dicta appellacione p ſalo
moneȝ recepta ꝛ admiſſa ſi ꝛ in
quātum de iurē debꝫ admitti ſta
tuit ťminū iurē ad aplōs et pro
ceſſum recipiendum vt in c ab
eo de app et ī c quāuis e ti ī cle

Ait belial. Dn̄e ſalomon multū
ꝓrogatᷓ cauſa mea ſed ſi placet
detis michi terminū duoꝝ uł tri
ū dieꝝ ad recipiendū aplōs et
ꝓceſſū et ad pn̄tandū me cum
dn̄s aplīs corā diuina ſede duo
tū alioꝝ qui terminus cadit ad
xxiij diē aprilis. Ait ſalomon fi
at tibi ſicut petiſti. ⁊ ilico dani
eli mādauit taliter ꝓut pecijt
expediri. ꝓpter qđ belial data
mercede danieli eūdem rogauit
ut cicius expediretᷓ qm̄ ipſe beli
al bn̄ ſciebat ꝙ vſus litiganciū
hoc obſeruat ꝙ apli ⁊ ꝓceſſus
expeñ a ꝑpellanť dari debeāt. ut
in c q̄uis de appell in cle in glo
ſup v̄bo oblatus. Quo termino
duoꝝ dierū adueniēte predictus
belial pn̄cialiter ſe ꝯſtituit corā
eo et predictos aplōs iterū cum
īſtantia poſtulauit Cui ſalomō
aplōs ſub hac tradidit forma

a

Almo et trino deo vniū
ſoꝝ dn̄o atqꝫ tocius ma
chine mundi ſūmo opifi
ci. Salomō rex iheruſalē iudex
delegatus a diuina ſede datus.
ſeipſū ad pedū oſcula beatoꝝ Ve
ſtre diuinitati pn̄ciū tenore faci
o manifeſtū ꝙ cū deciſio cauſe q̄
vertitur inter belial ꝓcuratorem
infernalē ex vna parte et iheſū
ex alia michi p v̄ram diuinitatē
delegata fuerat in hūc modum.
Ipha et o. ⁊c. et ponatᷓ totus
tenor. Et lite corā me ꝯteſtata
receptis ꝓbacionibꝫ et confeſſi
onibꝫ hincinde factis iuris ordi
ne in omnibꝫ obſeruato contra
predictū belial ꝓcuratorem īfer
nalē diffinitiuā ꝓmulgaui ſen
tētiā. A qua quidē ſentētia appł
lauit dn̄s belial et inſtanť apo
ſtolos pecijt ſibi dari ꝓpter qđ
ipſū ab obſeruatiane iudicij mei
abſoluens eundē ad pedes v̄re
diuinitatis cū pn̄tibꝫ lr̄is dimiſ
ſorijs remitto et ad maiorē cui
dentiā predcōꝝ mei ſigilli muni
mine roboratis Hec forma ꝓba
tᷓ ij q vi foř ap lōꝝ. ff de libell di
miſſor̄ l vna. Sꝫ ſi appelletᷓ ab
interlocuť vel grauamine inſerā
tᷓ ſemp tenor appel in aplīs et ſi
iudex deferat appellaciōi vel nō.
cū in aplīs a diffinitiā danđ nō
ſit multū necē. et hoc obſeruatᷓ
inť litigātes. Nō ꝙ iudex ī apo
ſtoł dimiſſꝫ ſp debet deferre ap
pellacōi a diffinitiā q̄a cauſa nō
exprimitᷓ in ea ſed ſufficit dicere
appello ab iniqua ſententia ut
de ap cū cauſa que. ſecus eſt in
appellatione ab interlocutorī in
qua cauſa exprimitur. ut in c cor
di. et in ea ſi a iudice de appella
tione libro ſexto. Cui appellati
oni iudex poteſt ſicut ſibi videtᷓ
iuſtum deferre vel non deferre.
ut in capitulo cū appellationibꝫ
eodem titulo libro ſexto.

Vibuſquidez apoſto
lis per belial manuã
liter receptis ſciens
predcũs belial ꝙ pre
dicti t̃mini prefiniton habebat̃
loco edicti pemp quo ad ipſum
appellantem ⁊ eciam ad ipſum
appellatũ ideo in dicto termino
vz xxij die aplis cora; diuina ſe
de pſonalit̃ conpuit vt in c ſepe
de appel ⁊ ad tollendꝫ oẽ dubiũ
ſue compicõis de die compicõis
eiuſdꝫ fecit fieri publicum iſtru
⁊ nichilõin⁹ conſtitueñs ſe dcũs
belial cora; ſede diuina vbi con
ſiſtorialit̃ reſidebat et decies cẽ
tena milia aſſiſtebãt ei intrepi
de taliter et vbotenus ꝓpoſuit
factum ſuum dicens viſibiliũ ⁊
inviſibiliũ creator et ſũm⁹ opi
fex qui cõfeſſionem et decorem
induis amict⁹ luĩe ſicut veſtim̃
to extendens celum ſicut pelle;
tegens aquis ſupiora ci⁹ ſedes
tua ĩeternũ virga regni tui vir
ga directionis odis iniquitate;
et diligis iuſticiã me oppreſſũ
⁊ in iuſticia agg̃uatum cum vrõ
teſtimonio ſub tuba yſay dixeẽ
querite iudiciũ ſubueĩte oppreſ
ſo Jdeo dextrã vtutis veſtre me
placeat honorac̃ q⁊ ſicut nouit
veſtra diuinitas cauſa; vertẽdã
inter me ꝓcuratorio nomĩe et ꝓ
parte tocius inferni ⁊ quenda;
ihesũ ſup quibuſda; violencijs
atq; ſpolijs et de domĩio orbis
terra; ⁊ habitãciũ. Illuſtra regi
ſalomoni vrẽ ſanctitatis ĩſcrip
to duxẽitis cõnmittendam qui
carnalitatis ſequẽs affcm̃ ⁊ nõ
iudiciũ rõnis ꝓ dicto ihesu con
mittẽdam cõtra me nomĩe et ꝓ
parte quo ſup̃ diffinitiua; lice;
inig̃ tulit ſentẽciam ſi ſentẽcia
dici merẽtur A qua quidꝫ ſentẽcia
licet nulla vel ſi aliq̃ fuerit ſen
ciens me et cauſam meã nec nõ
vniũſitatẽ ĩfernalem ex ea agg̃
uari ꝓ ut iura decñũt ad ſcĩtatẽ
vrã; in hijs ſcriptis duxi appel
landũ. Quare altiſſime domĩe
cũ ſim paratus de eiuſdꝫ ſentencie
iniquitate plene docẽ qꝫ alicui
iudici neut̃ pti ſuſpecto dcã; cã;
appellacõnis audiendꝫ placeat
delegare Cui ꝓcurã domin⁹ ayt
habes aplõs ſeu lr̃as diſſorias
tue appellacõnis Ait belial dñe
habeo. vnde porrigens manũ ſu
am ad marſubiũ et ex ĩde extra
hens aplõs ipõs ſũmo deo pre
ſentauit. Quibꝫ lr̃s ait domĩ⁹
Contentatis de ihoſeph filio ia
cob regni egipti vicario rñdẽs
belial ait ita domĩe. vnde domi
nus ſub ĩſcripto ſuo dcõ ioſeph
talit̃ dcãm cauſam delegauit vt
ſequitur in hijs verbis
Ex regum et domin⁹
dñanciũ ioſeph nato
iacob pr̃iarche regni

egipti vicario. Salutē. Veniēs
ad preſentiā nrām belial ꝓcura
tor infernal' nobis lamentabilit'
expoſuit q̄ cū inter ipſū actorē
noīe quo ſup̄ ꝑte ex vna et moy
ſen ꝓcuratorē ihū ex alia ſup q̄
buſdā violencijs atq; ſpolijs in
ferni orbis terrarꝝ ꝛ habitanciū
in eis et de eorūdē ꝓprietate corā
illuſtriſſimo rege ſalomone ihe
ruſalē iudice delegato materia
queſtionis verteret. idē q; ſalo
mō carnalitatis ſequēs affectū
et nō iudiciū rōnis ꝯtra predic
tū belial diffinitiuā tulit ſentēci
am licet iniquā et iniuſtam ꝓut
nobis fuit expoſitū ꝛ ſi qua fuit
ex ea ſentiens ſe grauari noſtrā
audientiā appellauit. Ea ꝓpter
mandamꝰ ut vocatis eis qui fu
erunt vocandi ꝛ auditis hīcinde
ꝓpoſitis in cā dicte appellatiōis
legitime ꝓcedas ſentēciā ipām
infirmare vel ꝯfirmare appellaci
one remota cures ſicut ꝺ iure fu
erit faciendū. Teſtes vō ꝛc̄. Da
tū padiſi xxij die aprilis. Quo
reſcripto p belial hito mox dcm̄
ioſeph acceſſit et genuflexꝰ co
rā eo oſtendit atq; preſentauit
eidē dictū reſcriptū ꝓut ſup̄ in
alia forma ꝯtinet' necnō īſtru
mentū ſue appellationis atq; a
plōs ꝛ ꝓceſſus. deprecās eundē
ut in predcā cauſa iuxta predcē
ꝯmiſſiōis lrās ꝓcedere placeat
ꝓut fuerit equitatis et rōnis.
Ait ioſeph. libent'. et quid petis
ut p me ī dicta cauſa fiat. Dn̄e
ut inhibeat' ꝑ pte vrā eidē regi
ſalomoni ne forte qḋ abſit pen
den̄ mea appellacōe ad executio
nē ſue ſnīe ꝓcedat. Ait ioſeph.
libent'. vn̄ ilico mādauit ſue au
dien̄ actorꝝ nōtario in ſcriptis mo
re curie fieri inhibitiōn̄ ut ſeq̄t'.
Illuſtriſſimo dn̄o meo regi ſalo
moī oli ſpeciali delegato ī cā ꝛc̄
Joſeph vicarius egipti et ſpāl'
auditor cē appellatiōn̄ v'tentis
inter belial ꝛc̄ In dn̄o etno ſalu
tē. Mouerit vrā dn̄atio me rece
piſſe mandatū diuinū ſeu lrās
huiꝰ tenoris ꝛc̄. Et q̄a ex certa
ſcientia diuine ſeḋ ſupradcē cog
nitio cauſe michi ſpāliter ſit cō
miſſa ꝓpter qḋ videt' q̄ dcā di
uina ſedes ad ſe receperit dicte
appellacōis cognitionē et vrām
delegatā iuriſdictiōn̄ reuocauerit
cū effectu. quare dicte ſentencie
executō ſuſpendat' a iure donec
appellacōnis cā diſcutiat'. ꝓpter
qḋ vob expreſſe inhibeo ut pen
dente corā me dicta cā appellac'
in nullo ad executionē eiuſdē ꝓ
cedatis. Datū xxiij die aplis.
Hec forā ꝓbat' de off dele paſtorē
§ preterea. Qua executa ꝓut de
iure req̄rit' inſtabat belial ut fi
eret citacō ſui aduſarij ī cā app'.
Vn̄ ioſeph iuſſit eā fieri hac forā

Joſeph natus iacob regni egip
ti vicarius et ſpecialis auditor
a diuina ſede datus in cauſa ap
pellacōnis vertente inter belial
ꝓcurātorē infernalē ex vna pte
⁊ iheſum ex alia azaheli velociſ
ſimo curſori ſalutē nouĉis nos
recepiſſe a ſede dīna quaſdꝫ lr̄as
delegacōnis tenoris et ɔtinêcie
ſubſequentis rex regum ⁊c̄ volē
tes vt decet diuinis mandatis
hūilit̄ obedic̄ tibi ſup̄ dc̄a aucto
ritate madam⁹ vt iheſū vel moi
ſen eius ꝓcurātorem pemp cites
vt ſecūda die poſt huiuſmodi ci
tacōꝫ tuaꝫ hora iudicij corā nob̄
debeat compere ī ſolito loco nr̄e
habitacionis ⁊c̄ vt in ꝑma cita
cōne ſequitur vt ad fineꝫ Datū
xxiiij die aprilis

Po ihū citato et rela
to iux̄ formā predic
te citacōnis ī t̄mino
ſepe dicto lḡime com
puit moyſes eiuſdꝫ ihū ꝓcur̄ et
ſalutato ioſeph ꝓtribunāli ſedeñ
mox ihūs precomie in iudicō vt
moris ē fuit vocat⁹ ⁊ illico moyſ̄
rn̄dens dixit aſſū ego ei⁹ ꝓcu
rator de cuius ꝓcuracōnis man
dato corā ioſeph plene cōſtabat
mox aſtutus belial tres ſub ea
dē forma obtulit libellos tenoȓ
et continencie ſub ſequencium

Coram vobis magnifico et
Potenti Domino domino
ioſeph et cetera ꝓponit dicit et
allegat Belial infernalis ꝓcu
rator contra iheſum filiū ioſeph
⁊ marie et moyſen eius ꝓcurato
rem t̄ aliam perſonam lḡime ꝓ
eo lḡime interuenientem quod
ab olī illuſtris ſalomō rex ihe
ruſalem atqꝫ a diuina ſede ſpā
liter delegat⁹ in cauſa v̉tente ī
ter predictos ſuper domino mū
di orbis terrarum ⁊ habitāciū
in eis primo cognito de predcā
cauſa contra dictum belial nomī
ne quo ſupra diffiām ſentenciā
ſi ſentencia dici meretur protu
lit licet nullā per quā ad iudi
cabatur mundus orbis terraꝝ ⁊
habitancium in eis ſupra dicto
Jheſu cū ipē iheſus p ſuaꝫ mor
tē r̄edimēit dcm̄ mōꝫ p pccm̄ ade
dāpn̄tū ⁊ cū hoc ſit ſatis īiqū
et cōtra iuris volūtatē quo iure
caneȓ qꝫ pccā ſuos debēt teneȓ
autores ſed cū ipſe iheſus nō fu
it actor pcci ſed pocius adā ſi
cud clare habeȓ de iuȓ diuio Ex
quo dict⁹ belial ſenciēs ſe ex di
cta ſentēncia multipliciter ledi
ad ſedē diuinā appellauit quare
ſup̄ dcūs belial ꝓcurator nomie
q̊ ſup̄ petit per vos et vrām cu
riaꝫ ꝓnūciaȓ ipm̄ bn̄ ⁊ lḡime ap
pellaſſe ⁊ dcāꝫ ſmāꝫ ſi ſmā dici
poteſt nullā caſſā et irritā ꝓnū
ciaȓ ac eciaꝫ declārı nulli⁹ fore
moīmēti uel ſi aliq̄ ſic petit eā

tāq̄ꝫ iniquā remedio appellacio
nis caſſari ac iniuſtā ꝓnūciari
ꝓteſtans de expen̄ ⁊c̄. Hec fo͞e
ꝓbaꝛ de in itegrū reſti ex lr̄is i
fi. Et nō ꝙ qn̄ appellaꝛ ab inter
locut ſeu grauamine an̄ ſniām i
tali cā appellacōis nō eſt neceſſa
rius libellus neqꝫ ↄteſtatio litis
cū in ea arguaꝛ pocius iniq̄tas
iudicis q̄ꝫ ptis. qua ꝓbata reuo
cabit ipſe iudex grauamē. quo re
uocato citabit ptē ⁊c̄ ut nō in c
de ap. et ino in c cū ↄtingat de
offi dele. et melius nōt io an ī c
ij de iurā cal li vi in no. qđ ē ſec⁹
in cā ap a diffinitiua ut ī predic
tis iuribꝫ ī qua libell⁹ porrigeꝛ
Quo ſup̄dcō libello lecto et obla
to filiis libell⁹ p ioſeph moyſi da
tus fuit. Unde moyſes termino
nō petito ad eanđ vltro ſe ↄſti
tuit ad petita in dicto libello rn̄
denđ dicēs. Liberator egipti ple
nus ſapiā ⁊ decore petita in dic
to libello p belial lit ↄteſt nego
fieri debere ꝓut petūꝛ imo peto
ipſū belial tāq̄ꝫ cauilloſū reici et
ad petita nō admitti Tū ſapi
ētiſſimus ſalomō neminē pciū
aggrauando cū conſilio magnoꝝ
iuriſperitoꝝ p̄mo digeſto ꝓceſſu
diffinitiuā ꝓtulit ſniām iuridi
cā verā et iuſtā. § Ait belial. bn̄
oſtendā tibi ꝙ nō iure protulit
et ait. Iuretur de calūpnia. quo
iuramento preſtito ab vtraqꝫ p

te ꝓut eſt iuris et hoc q̄a alia
cauſa eſt appellationis a p̄ncipa
li ut de reſti fraternitatis. de fi
de inſtru cū iohes. de iura calūp
c ij li vi. Et totus gaudēs belial
ait moyſi. Priuilegiū eſt ī iure
ꝙ non oppoſitū ⁊ non probatū
in cauſa principali opponam ⁊
probem in cauſa appellationis
a diffinitiua ut in ꝓxime ſupra
allegatis. quod eſt ſecus in ap
pell ab interlocut vel grauamīe
ante ſentētiam ut in c de appell
in clementinis.

ed ego o moſes nouā
cauſam proſequor in
iſta appellatiōis cau
ſa videlicet ꝙ iheſus
nō potuit ſuſtinere penam pro
peccato ade. quia pena ſuos de
bet tenere actores. et pena non
debet protrahi vlterius q̄ꝫ de lic
tū fuit ī exceden̄ reptū ut đ hijs
que fiunt a maiori parte capitu
lo queſiuit. et de electione ſi cō
promiſſarius § porro libro vi.
Sed quid habuit pati pro ipſo
primo parente adam cum ipſe
dn̄s iheſus nō peccauerit ſicut
teſtatur petrus apoſtolus. qui
peccatū nō fecit nec īuentus ⁊c̄
ſed ipſe adam ſicut patet in bi
blia ⁊ pena debet de iure ſuos te
nere actores et vtiqꝫ non alios.
Ergo quomodo poteſt iheſus p
mortē ſuam ade delere peccatū.

Ayt moyſes. tibi dico o belial q̄ñ
dyabolica ſuggeſtione precedē
te dcm̄ fuit Eue ꝙ ſi ipā comme
deret de ligno vite ſcīe boni et
mali dei haberet ſimilitudinem
⁊ ipā ad dcām ſuggeſtionem ꝯ
medēs dedit viro ſuo Ade credē
tes ex inde fieri ſilēs deo nūq̄d
ipā eua ⁊ adā cōmiſūt ex hiis
crimen leſe maieſtatis in deum
ꝓpt̄ qd ipi cū poſteris ſuis merī
to debuerūt dāpnari ſatis edo
cent Jui vt vi q .i. § verū vbi
q̄ʒq̄s cū filiribus ⁊ C ad l. Jul
ma l quiſq̄s vt in c v̄gentes de
hētic Sed q̄a deus in predcōs
noluit hr̄e dcē pene ꝑpetuitatē
ſʒ eam limitauit vſqʒ ad aduen
tū v̄bi ſui id eſt filij ſui vt pſal
c vi Sedētes ī teneb̄s ⁊ vmbra
mortis vinctos ī mendicitate ⁊
ferro q̄a exacerbauerunt eloq̄a
dnī ⁊c̄ Sed miſit v̄bū ſuū ⁊ ſa
nauit eos. Sed dic michi o be
lial mlt̄a ſūt hētici vno ⁊ eodem
pccō ⁊ vn⁹ illoꝝ agens in iudi
cio de eo victoriā aſſeq̄t̄ nūq̄d
alijs ꝓſit tal̄ victoria. certe ſic
vt in c vna de app ij q vi § ſunt
q̄ꝝ et c ſi vn⁹ ex pluribꝯ appel l
xi. et ij. Sed ihesus ꝓmiſſus
in lege tāquam homo ex ſemie
Adā erat ī eadem dāpnacōne ſi
cut ⁊ cetera fuerūt et erāt hoīēs
Jdeo ipſe tāq̄ȝ homo tm̄ ꝯcept⁹
ſine pccō ⁊ qui pccm̄ non fecit
nec inuētus ē dol⁹ ī oř ei⁹ adā
ſine pccō formatū licet pccōrē
⁊ ei⁹ pccm̄ vīcēdo oīdēs qʒ ei⁹
obediencīā contra ipſi⁹ ade ſup
biā ⁊ inobedīēciā crucis miſte
rio ſe cōſtituit ⁊ ade ⁊ poſteroꝝ
mortē ipē moriēdo deuicit ſicut
mūdo appaēt manifeſtū Ergo
ipē Jhesus pro adā pccōre po
tuit penā pcci portare cū ipē A
dam ſecūdꝫ carnem fuit pr̄ ihū
ergo ipē Jhesus tamquā filius
ade tenebat̄ debitum patris ſui
Adam perſoluere ſecundum iu
ra vt de ſolut c i

Jt belial o moyſes tu
dicis ꝙ dyabolica ſug
geſtione ⁊ dolo homo
peccauit ꝑ quod vis
tacite cōcludere q̄d dyabolica ꝯ
gregacō et ego tam ꝙ̄ doloſi de
beamus vel debeā repelli ab hoc
iudicīō et ſic vultis cōcludere ho
minem debē abſolui ab impeti
cione mea ſecundꝫ q̄d docēt iura
vt in c dilecto in ſi de excep et ī
c intellexim⁹ ⁊ in c ſi de adulte
rio ymmo doloſi nō fuimus et ſi
fuimus fatuitas ipſi⁹ homīs de
bʒ ei magis nocē ꝙ̄ cū dolo nr̄o
cōpēſari qm̄ ſic dcm̄ fuit ei ꝙ ſi
comederet eſſʒ ſilīs deo hoc cre
dere maxīa fuit fatuitas que fa
tuitas plus ē ꝙ̄ dolus ar c cū di
lecti q̊ iur̄ cā ꝑr q iij cōſtituit et
in c ex parte conuerſi coniuga

Ad ſcdm qd dicis q ihc tamq
hō et de ſemine ade deuicit eius
peccatū et poſteroꝝ. forte hoc
cōcedere tibi q tāq ↄſors eiuſd
litis ſine mādato potuiſſet age
re licet tamē de rato debuit cauē
ut nōt c cum mo de conſti. et in
c cū dil ā de do et ↄtu. et C de cō
ſor eiuſd litis l ij. niſi eſſet ↄiūc
ta pſona ut de reſcrip nonnulli.
Sꝫ demū michi ait belial q to
tus mundus vel hoīes mundi et
ipſe adā dāpnati ex dcō pecca
to ratū habuerūt actū iheſu vel
ei9 ſaluationē. Ait moyſes. imo
o belial tibi dico q ſi dicta ſug
geſtio tendiſſet ad bonū nulla
eſſet ↄpēſatio neccāria delictoꝝ
neqꝫ eſſet peccatū. et ſic loquū
ē iura p te allegata. ſꝫ ſupdicta
ſuggeſtio fuit ad mortē et tunc
magis punit̄ ſuggeſtor q faciēs
lxxvi di tanta . et in c firmit̄ de
ſūma tri § dyabol9. qa intentio
ſuggeſtoris fuit ut ſocios potu
iſſet habere penaꝝ. Jdeo tua ex
cuſatio nichil valet Ad aliud re
ſpondendo libent̄ oſtendā. Non
ne patres ſcī in limbo inferni ia
cētes inceſſant̄ clamabant dicē
tes. Oſtende nob dñe faciē tuā
et ſalui erimus q facies dei fuit
ihc. et ps c vi. et humiliatū eſt
in laboribꝫ cor eoꝝ et infirmati
ſūt nec fuit q adiuuaret. et cla
mauerūt ad dñm cū tribularēt
ꝛ d neccitatibꝫ eoꝝ liberauit eos
et eduxit eos de tenebris et vm
bra mortis et vincula eoꝝ diru
pit. Ecce iam pbatum eſt.

Jt belial. Satis miror
vboꝝ tuoꝝ o moyſes Ait
moyſes Cur miraris Ait
belial. Nōne in ſcripturis pteſ
tat̄ deus irrita non facere q de e
ius ore pcedunt ut ps lxxxviij
ſed ipſe ds dixit ade ſi de ligno
comederis morte morieris ut ge
ij. quō potuit hoc pccm ꝛ mors
ex eo orta aboleri. Nūquid īiuſ
tus ds Fecitne ludibrio ipſe ds
talē legē ſeu preceptū homini cū
lex non vbis ſed rebus debet po
ni ut C de bonis q liberis l vlt §
niſi. et coīa de legat l ij in fi. de
v ſig intelligeñ. et de elec ↄmiſ
ſa § porro li vi. Ergo ſi iuſta fu
it lex dei ſeu preceptū iuſte fuit
dampnatus homo contrauenīēs
et ſi iuſte ergo ppetue. quia ni
chil aliud eſt iuſticia niſi ↄſtās
et ppetua voluntas ut ps c xxx
quinto. Juſticia tua ineternū et
lex tua veritas. Et ps c ij. et iuſ
ticia illius in filios filioꝝ hijs q
ſuāt teſtamētū eius Quomodo
ergo potuit ipſe iheſus hominē
iuſte dampnatū a tali dampna
tione redimere. Premeditatus
moyſes tale predcō belial dedit
reſponſum . O belial valde me
pungis et ſubtiliter me arguis

tamē tibi oſtendam q̄ pſuncto
rie iam dicta ſapis ad illa que
tu dicis q̄ iuſte de⁹ dampnauit
hominem confiteor ſ; non ſicut
tu dicis ſeu itelligis. quia ſi dic
tus homo dampnatus fuit non
tamen pro crimine ſ; pro contu
macia dampnatus fuit quia de
us precepit ſibi ſub pēa mortis
ne de ligno comedēt. ⁊ ſic come
dens contumax fuit. ſ; pena q̄
imponitur pro contumacia non
eſt perpetua ſicut pena pro cri
mine. vt notatur in c ex līis de
conſti. et de iudic. cū non ab ho
mine. Ergo ſi non perpetua pe
na ⁊ tempus non fuit prefinitū
de quolibet tempore intelligit.
ūt i q i. eos. ff de emp. l. finē. ſ
prauil quia circa. Ergo iſte ho
mo p̄ contumacia dampnatus.
potuit a deo quolibet tempore li
berari vt in iuribus ſupra allega
tis. Sed ipſe deus p̄ purgacio
ne dicte contumacie miſit ī ter
ris verbum ſuum quod factum ē
caro qui deduceret dictū homi
nē de tenebris et vmbra mortis
et vincula eius dirumperet et
contereēt portas ereas et vectes
ferreos confringeret ⁊c. Ad ali
ud quod dicis quia iuſticia dei
iuſticia ieternū et p hoc conclu
dere vis in eternū hominē dāp
nari. quod non recipio pro vero
Dic michi o belial que iſtarum
fuit prior. iuſticia vel miſericor
dia. Ait belial. Juſticia fuit pōr
At moyſes dixit Recte cōtra mē
tem loqueris. Audi p̄phetam.
Mia autem domini ab eterno ⁊
vſq; ineternum. et iuſticia illi⁹
in filios filiorum ut in pſalmo c
ij. S; ſi miſcdia voluerit contē
dere viribus ſuis. nullus erit ef
fectus iuſticie et econtra. Quis
tūc eaꝝ erit effectus. Certe nul
lus. Ergo habeo neceſſario con
cludē q̄ apd deū iuſticia ꝯparet
miſcdie et ecōuerſo. et ſic queli
bet ipſaꝝ erit ꝯtenta ſuis finibꝫ
Et ſi ipſa iuſticia nō habuit tē
peramētū miſcdie a peccato ade
uſq; ad miſſionē verbi. non mi
reris o belial. qm̄ ipſa miſcdia
erat cū ipſo verbo dei a quo ipſa
tenebatur quouſq; ipſum verbū
mitteretur a patre vnico. Vnde
pſalmiſta. Et veritas mea ⁊ mi
ſericordia mea cum ipſo qui me
ſuum patrē inuocabit. et ipſū v̄
bum ait ſuo patri teſtante pſal
miſta. ⁊ miſcdia tua ſubſequet
me. Quo verbo dei ſcʒ filio ad
ueniēte ilico iuſticia miſcdie tē
peramentū recepit et hominis
perditi facta extitit redempcio
ut dicit pſalmiſta. Miſit deus
miſcdiam ſuam et veritatē ſuā.
et eripuit animā meā de medio
§ catulorum leonum.
Jt belial. Domie moyſes

caueas a dictis tuis ⁊ aduertas
ad me ſi placet quando iuſticia
aſſecuta fuit effectū ſuum in ho
minis iuſta dampnatione non
ne inibi miſericordia preſens fu
it. Ait moyſes. Ita. Ergo factū
fuit preiudicium dicte miſericor
die cū ipſa non fuerit ꝓteſtata ta
dē iure ſuo ⁊ ſibi ſup hoc compe
tebat defenſio et ea defenſione
neglecta pmiſit iuſticiā agere.
ut de ſen et re iudi quāuis. cū in
finitis iurib;. Ergo miſcdia cō
tra iuſticiam nullam habet ratio
nem. Ait moyſes. O belial dicta
miſericordia fuit bene ꝓteſtata
de iure ſuo ſ; tamē ds noluit eā
in hoc exaudire uſq; ad tēpus ſi
bi limitatū ut ipſa mīa ad deū
loquitur in ps c pmo. Tu exur
gens dñe miſereberis ſion qa tē
pus miſerendi eius qa venit tē
pus. nt cum ipſa ſciret dictū tē
pus miſerendi aduenisſe cōſiſto
riū ſūmi dei adiuit et ipſa ait.
Creaturarū creator ſedentes in
tenebris et vmbra mortis vinc
ti in mendicitate et ferro ex eo
quia exacerbauerūt eloquia tua
dñe et preceptū tuū irritauerūt
Itē cor eorū humiliatū eſt in la
borib; infirmati ſūt nec eſt qui
adiuuet. ipſi me inuocant et di
cūt. confiteaī tibi dñe miſcdia.
ita q ego miſcdia cōfiteor tibi
ꝓ eis qa tempus miſerendi eoꝝ
venit. Nūquid continebis dñe
me miſcdiam in ira tua ⁊ oblit9
es miſerendi. Ait dñs. Citentur
ſorores tue ſcilic; iuſticia et veri
tas. quia ↄtra īauditā partē nic
hil poſſumus iudicare maxime
cū iuſticia ⁊ veritas gaudeāt ple
na poſſeſſione iuris eoꝝ. ut de
ma et obe int quatuor. et de cau
ſa poſſ et ꝓprietatis c i.
Vib; quidē citatis pēpt
mox miſcdia coram dño
genuflexa īcepit loqui
dicens. Dñe placuit maieſtati
vrē nobilē et rōnabilē creaturā
hominē ꝓpter veſtrā ſolam face
re bonitatē ut ipſi ſalus ⁊ nobis
ex ipſa nrāꝝ ↄtingeret ruinarū
ſed ecce dñe peunt oēs ⁊ nemo
ſaluat et ī tot annoꝝ circuitus
neminē hic vidимus de omnib;
hoſtes noſtri triūphant. et de
ipſis nō noſtre ſ; tartaree ſpelū
ce replentur. Vt quid domine
naſcuntur homines. Quare tra
duntur beſtijs anime cōfitentes
tibi Et ſi ſecundū iuſticiā veſtrā
hoc fiat tamē miſericordie tem
pus eſt. et ſi primi parētes mā
datum veſtrum icaute tranſgreſ
ſi ſunt ſubueniat miſeratio veſtra
Memētote q ab imaginem et
ſimilitudinem veſtram creaſtis
illos. Aperite domine miſericor
diter manum veſtram et imple
te omne animal benedictione.

Miſerica miſericordiã tuam qui
ſaluos facis ſperantes in te· Ve
ritas vero ait iuſticie Reſponde
as tu iuſticia· Ait iuſticia · imo
tu reſpondeas ſorori noſtre q̃a
tua et mea cauſa agitur· Ait ve
ritas· Oportet domine impleri
ſermonem quē locutus es vt to
tus adam moriatur cum omĩbꝫ
qui in eo erant quando preuari
cando pomū guſtauit· Ait miſe
ricordia paci Reſpōdeas tu pax
Ait pax· imo tu reſpondeas pro
me et ꝓ te· Tunc ait miſcdia·
Ad quid ergo ergo domine me
et ſororem meã pacem feciſti ·
ecce perimus ſi non miſeremini
Econtrario veritas ait Domine
ſi predictam ſentēciā homo pre
uaricator euaſerit ꝑibit veritas
tua et non ꝑmanebit ineternū
Ait dominus Delego
cauſam iſtã filio meo
ad quem eas miſit ·
Qui quidem filius au
ditis racionibus ſupradictis ait
veritati· Quid dicis tu veritas·
Que ait· Domine fateor ꝙ bo
no zelo mouetur miſcdia ꝫ non
ſecundum ſcienciam que pocius
homini preuaricatori vult par
cere ꝙ michi et ſorori mee· Ait
miſcdia · Tu nemini parcis et
tanta indignacione ſeuis cōtra
contra hominem preuaricatorē
ut inuoluas pariter et ſororem

tuam· Ait veritas· Hec queſtio
contra nos dñe retorquetur et
cauendū eſt ne verbū patris tui
euacuetur· Dixit pax Parcite
q̃ſo vobis a verbis iſtis · v̇tutū
enim inhoneſta contencio eſt ·
Vnde filius videns magnam cō
trouerſiam· raciones fortes et
efficaces non videbat' ſibi quo
modo in homine poſſent miſeri
cordia ⁊ veritas obſeruari· ſcrip
ſit tamen ipſe filius ⁊ rex ſentē
ciam taliter continentē Veritas
dicit perij ſi adam non moriat'
et miſcdia dicit perij ſi miſcdiã
non conſequat'· fiat ergo mors
bona et habeat vtraqꝫ quod pe
tit· Omnes ſorores obſtupuerūt
in h'is verbis ſapiencie et con
ſenſerunt ꝙ moriat' adam miſe
ricordiam conſequendo· ꝫ tamē
queſierūt inter ſe quō mors poſ
ſet fieri bona cum horribilis ſit
ipſo auditu· Ait rex· Mors pec
catorū peſſima ꝫ mors ſanctorū
precioſa· inueniatur ergo q̃ ex
caritate moriat' non obnoxius
morti· et ſic mors nō poterit te
nere inoxium ꝫ faciet in eo fora
men per quod tranſeãt liberati
Placuit hec ſentencia ꝑmo ſed
vbi poterit talis reperiri Inconti
nenti veritas rediit ad terrã et
miſcdia remanſit ī celo vniūſa
pluſtrantes ut in pſalmo· Dñe
ī celo miſcdia tua et veritas tua

uſq; ad nubes· et neminem repi
re potuerũt qui innoxius eſſet
a morte· Ait pax· Vos neſcitis
quicq̄m quia non eſt qui faciat
bonum nõ eſt uſq; ad vnum· ſed
qui dedit conſiliũ ferat ⁊ auxili
um· Intellexit hoc filius et ait
Penitet me feciſſe hominē id ē
penitentiã me agere oportet ꝓ
homine quem creaui· Et ſuper
hoc deum patrē ſuum et ſpiritũ
ſanctum conſuluit· Et ꝓpalato
a dicto filio ꝙ ſue intentionis e
rat mori pro homine poſtq̄ ali
us innoxius ab ipſo neq; ĩ celo
neq; in terra poterat reperiri tam̄
ſemper r̄ſeruato beneplacito ſui
patris et ſpiritus ſancti· Ait pa
ter· Aduocentur virtutes· Qui
bus aduocatis et comparentib;
ait deus· Quis ibit ex nobis·
Ait miſericordia iuſticie et veri
tati· Reſpondeatis domino ĩmo
miſericordia ⁊ pax reſpondeant
Que dixerũt· Domine veſtra ꝑ
ſona eſt terribilis et potens· et
ſic quodãmodo ego ⁊ pax poſſe
mus ſuſpicari Perſona ſpũs ſcã
eſt benigniſſima· et ſic ſuſpicari
poſſent iuſticia et veritas· tũ ꝓ
parte noſtra eligimus ꝑſonam
filij veſtri tamq̄ mediã que int̄
nos tulit ſententiã ut ipſe eand̄
ſentẽtiam exequatur· Et in hoc
omẽs virtutes ꝯſenſerũt· Que
audiẽs filius ĩtuenſq; ſuũ patrē
ait· Ego feci ⁊ ego ferã· ego por
tabo et ego ſaluabo· yſaie xlvi·
Tunc mĩa ⁊ veritas obuiauerũt
ſibi iuſticia et pax oſculate ſũt
que pre gaudio cãtantes dixerũt
Dñs fortitudo plebis ſue et ꝓ
tector ſaluationũ criſti ſui eſt·

Propter qđ deus ait filio
ſuo· Fili cũ inclinaueris
celos ut in terrã deſcen
das inuocabis me dicẽs Pater
meus es tu· et ego dicã tibi· fili
us meus es tu· ſis dominus pre
dictaꝝ virtutũ et nullus ſit tibi
ſimilis· Memento ꝙ nũq̄m ſup̄
dicte virtutes a te recedant ſed
ſemp eas tecũ habeas· p̄mo miſe
ricordia et veritas precedant fa
ciem tuã· iuſticia ſemp ante te ã
bulet ⁊ ponat in via greſſus tu
os· et predictarũ virtutũ conti
nuam habeas affabilitatē· Hec
obſeruabis· Pretende miſericor
diã tuã ſcientib; te et iuſticiam
tuã hijs qui recto ſũt corde· Itē
ne obliuiſcaris pacis Pacem lo
quere in plebem tuã et ſup ſanc
tos tuos Ipſaq; pax ſit ſemper
cũm diligentibus legē tuam· at
q; redimas ĩ pace animam pro
thoplaſti et in ipſa obdormies
et requieſces· Ait filiꝰ ſuo patri
ut in pſalmo xxxix· In capite li
bri ſcriptũ eſt de me ut facerē vo
luntatem tuam deus meus volui
et legem tuã in medio cordꝭ mei

Juſticiam tuam non abſcondi ĩ
corde meo veritatem tuam et ſa
lutare tuum dicam et eas annũ
ciabo in eccleſia magna·miſcdi
am tuam ꝛ veritatẽ non abſcon
dam a conſilio multo · et labia
mea non ꝓhibebo domine tu no
ſti·ſemper rogabo que ad pacẽ
ſunt · Quibus dictis a filio ait
pater Tu fili regnabis a ligno
noli timere · manus mea auxili
abitur tibi et brachiũ meum cõ
fortabit te · Nichil ꝓficiet ĩimi
cus in te ꝛ filius iniquitatis nõ
nocebit tibi Ponã in mari ma
num tuam et in fluminibꝫ dexte
ram tuam · ĩ eternũ ſeruabo tibi
miſcdiam meam · Ponam in ſe
culũ ſeculi ſemen tuũ et thronũ
tuũ ſicut dies celi Tamen adũ
tas fili quia licet habeas miſe
cordiã veritatẽ iuſticiã et pacẽ
tamen ſi filij tui ideſt fideles re
gni tui dereliquerint legẽ meã
et in iudicijs meis non ambula
uerint ꝛ iuſtificaciones meas ꝓ
fanauerint et mandata mea nõ
cuſtodierint viſitabo in virga ĩi
quitates eoꝝ et in verberibꝫ pec
cata eoꝝ miſcdiam tamẽ meam
non diſpergam ab eis neqꝫ no
cebo in veritate mea · neqꝫ ꝓpha
nabo teſtamentũ meũ et que ꝓ
cedunt de labijs meis nõ faciã
irrita · Semel iuraui in ſancto
meo ꝙ thronus tuus erit ſicut

ſol in conſpectu meo et ſicut lũa
perfecta in eternũ et teſtis fide
lis in celo · Ait filius · Fiat volũ
tas tua · Tunc deus pater gau
dio repletus videns in hoc filij
voluntatẽ inclinatam magna vo
ce intonuit dicens · Eructauit
cor meum verbũ bonũ · dico ego
opera ꝛc̃ uſqꝫ ad finem Et ſimi
liter filius decantauit in celeſti
comitiua dicẽs · Benedixiſti do
mine terrã tuam ꝛ cet̃a uſqꝫ ad
finem · et in tanto iubilo pſonu
it celum ꝙ habitantes in regio
ne vmbre mortis eum audierũt
et ipſi ad eum magnis vocibus
exclamauerunt oculis lacrima
bilibꝫ dicentes ſicut teſtat̃ yſa
ias ꝓpha · Emitte dñe agnum
dominatorẽ terre de petra deſ̃ti
ad montem filie ſyon · Et deus
ad illos Prope eſt ut veniat tẽ
pus eius et dies eius non elon
gabuntur · miſerebitur enim ia
cob et iſrahel ſaluabitur · yſaie
xiiij · Quibus completis vocauit
dictus filius angelũ videlicꝫ ga
brielẽ cui dixit · Vade et dic filie
ſyon · Ecce rex tuus venit tibi ·
Qui vadens inuenit dictam fi
liam ſyon orantem · Cui ait · Au
di filia et vide inclina aurẽ tuã
et obliuiſcere populũ tuum ꝛ do
mũ patris tui q̃a cõcupiuit rex
ſpeciẽ tuam Cui filia ait · Letata
ſum in hijs que dicta ſũt michi

ecce labia mea non ꝓhibebo• iō
inceſſanter dicam regi• Paratū
cor meum deus paratū cor meū
cantabo et pſallā in gloria mea
Hec omnia vidi et audiui in ce
lis• O belial īmo dico tibi ꝙ dn̄s
in dominio filij ſui mltiplicabit
in tantū miſericordiam ſuam ꝙ
non tantū homines ſʒ eciam iu
mēta et lapides et t̄re miſerebūt̄
It belial Tu dicis ꝙ la
pides et terre miſerebū
tur• Numquid demonia
que ſunt creature dei miſerebun
tur cū ipſa ſint digniore a lapidi
bus• Ait moyſes• Illius deus mi
ſerebitur qui confitebitur aduer
ſus ſe peccata et iniuſticias ſuas
ut in pſalmo xxxi• Ait belial• Et
quid volunt confiteri demoīa ad
uerſus ſe cū nichil fecerunt mali
et eos deus gratis dāpnauerit
Ait moyſes• lege yſaiam xiiij c
et ſcies quid fecerunt demonia
Ait belial• Verum eſt ꝙ noſter
princeps lucifer hec dixit ponā
ſedem meam in aquilonē et ero
ſimilis altiſſimo• ſʒ tamen non
poſuit licet dixerit• et qui dicit
et non exequitur ille dicit̄ non
facere et ideo penā non meret̄ •
ar c perpetuo de elec li vi• Ait
moyſes Multū erras o belial• ne
ſcis quia in delictis reſpicit̄ vo
luntas• ut de pe di i ſi quis cum
telo• et ī plurib; legib; ibi de eo
qui mittit̄ in poſſ cā rei ſeruan
de c i• maxime cū ipſe ꝓceſſerit
ad actū exteriorē ⁊ ꝑ ↄſequens
eiꝰ imputandū q̄a alias cogita
tionis penā nemo meret̄• ut de
pe di i § cogitatio• Itē quid pri
ceps veſter fecit in p̄mis paren
tib; noſtris• q̄ ſua ſuggeſtione
dampnationē meruerūt• ut ge
neſis ij• Ait belial• In hoc prin
ceps noſter nō peccauit cū ma
gna fuerit ſtulticia eoꝝ eidē cre
dere• Nōne ipſi malā elegerūt
viā• ar c cū dilc̄• ꝙ me cā xx q
iiij ↄſtituit cū ſimilib;• Ait moy
ſes• Nōne princeps vr̄ fuit ſug
geſtor• Certe ſic Ergo magis ē
puniendꝰ q̄ ipſi facien̄• lxxxvi
It belial• § di tanta•
Salua reuerentia quia
ipſe p̄mus parēs debuit
exploratu apud ſemetipſū an ſi
bi expediebat tale conſiliū prin
cipis noſtri• ut ff manda le ij in
ſi• et in regula conſilium dn̄ regu
lis iuris li vi• Ait moyſes• Ho
mo pro temeritate ſua punitus
fuit adeo ut graue iugū poſitū
ſit ſup omēs filios ade a die exi
tus mr̄is eoꝝ uſq; in matrē oīm
ſed p̄nceps tuus ꝓ ſuggeſtione
ſua nōne ſimiliter debuit puniri
Certe ſic• quia ius dicit ꝙ qui
exhortatur mandatoris opera
fungitur• ut ff de hijs qui no in
ſi lege ob hec verba• cū ſimilib;

Ait belial Hoc nō ꝯcedo Ait mo
yſes. Si michi hoc nō ꝯcedis.
certe tūc oīa ſaluabunt̄ ꝑ ipſū
iheſū pret̄ demonia q̄ in igne in
eternū cruciabuntur. Ait belial
Iheſꝰ meſſias cū venerit ſalua
bitur lucifer et eius cōgregacio
Ait moyſes. Nonne oſtendi ti
bi quo tempore natus fuit ipſe
meſſyas in lege ꝓmiſſus iuxta
tempus deſignatum a ꝓphetis
Item o ꝓphane non audiſti in
ortu eius angelos cantantes et
choros angelorū collaudantes.
gloria in excelſis deo ⁊ in terra
pax hominibꝫ bone voluntatis.
luce ij Nonne o ꝓphane poſuiſ
ti in cor herodis ad hoc tm̄ ut
dictū iheſū occideret ꝙ a bimatu
et infra pueros infinitos occidi
fecit. mathei ij. Nōne vnꝰ dya
bolorꝫ tēptauit eū in deſerto ieiu
nantē xl diebꝫ et xl noctibꝫ na
tū ex muliere ſine hoīe ſicut tēp
tauit euam natā ex viro et mu
liere Et ſi eam vicit temptando
hunc nullo modo vincere potuit
ſuperando. Nōne eidem dixit.
Si filius dei es. dic ut lapides
iſti panes fiant. mathei q̄rto.
Nōne quando ipſe iheſus erat
eijciens demonia et ſpiritus im
mundos de oppreſſis corporibꝫ.
ipſa clamabāt ⁊ dicebāt Sine
Quid nobis et tibi iheſu naza
rene fili dei. Ante tempus veniſ

ti perdere nos. luce iiij. Si ꝑn
ceps veſter et alia demonia co
gnouerūt eum quare ſathan ꝑn
ceps veſter operatus fuit ut trade
retur in mortē per iudā diſcipu
lū ſuum. Quid credidit facere
Neſciebat forte ꝙ mors ſua e
rat mors inferni et vita mundi
ſicut dicit oſee xiij. De manu
mortis liberabo eos de morte re
dimā eos Ero mors tua o morſ
morſus tuus ero inferne Si dic
tus pñceps veſter fuit cauſa ma
li ſui ergo eidem imputandū ē.
ut de re iu. dampnū. li vi. Eſt ī
te audacia ultra loquendi. Nō
ne iam dicta ſunt ita notoria ꝙ
nulla tergiuerſacione celari poſ
ſūt. Velles te excuſare ꝙ tu nō
audieris vocē dei patris dicto
iheſu baptiſato a iohanne dicē
tis. Hic eſt filius meus dilectꝰ
in quo michi bene cōplacui ipſū
audite. atqꝫ in trāſfiguracione
eius in mōte. mathei iij et mar
ci. i. Nōne mortuos ſuſcitauit.
leproſos mundauit. infirmos
curauit et cetera.

Ait belial. Helias et he
liſeꝰ hijs ſimilia fecere.
ut q̄rto regū per totū.
Ergo ſequit̄ ꝙ heliſeus vel he
lias fuerit meſſias ꝓmiſſus in
lege. Certe non ſequit̄. Ait mo
yſes. Quid loq̄ris. Nunq̄ꝫ heli
as et heliſeus in noīe ſuo ꝓprio

fecerūt miracula q̄ue fecerūt ſꝫ
tamq̄ꝫ amici dei ⁊ ꝓphete in no
mine dei ⁊ ad eius dei preceptū
fecerunt ut iiij regum i c· Quā
do helias fecit deſcēdere ignem
de celo nunquid in virtute ſua·
Certe non·q̄a angelus dei locu
tus eſt ad helyam ⁊ ipſe helyas
ait·ſi homo dei ſum deſcēdat ig
nis de celo ⁊c· et q̄a homo dei e
rat deprecatus fuit deū ut ignis
deſcenderet in quo deꝰ eū exaudi
uit· Si heliſeus ſanauit aquas
peſſimas quō dixit · hec dicit
dn̄s·ſanaui aquas iſtas· Si ip
ſe ſcidit iordanen pallio helie ·
quō dixit vbi eſt deus helie· et
paſſit aquas et diuiſe ſunt·ut
q̄rto regū ij Si ipſe heliſeus in
duxit aquā ſine pluuia ⁊ vento
qualiter dixit·hec dicit dn̄s nō
videbitis ventū neqꝫ pluuiā et
alueus iſte replebitur aquis· J
tē ſi r̄ſuſcitauit puerum mortuū
nōne orauit ad dn̄m et īcubuit
ſup puerū et oſcitauit puer ſep
cies ⁊c· Si fecit multiplicari pa
nē quid ait·hec dicit dn̄s·come
dent et ſuperat ut iiij regū iiij ·
Jtē ſi naaman ad cōſiliū heliſei
liberatus fuit a lep̄· quid ait na
aman·Vere ſcio q̄ꝫ non ſit alius
in vniūſa terra niſi deꝰ iſrahel ·
ut iiij regū v·et reliqua alia· J
tē quot fuerūt in iheruſalē lep
ſi tempore heliſei et tm̄ vnꝰ mū
datus eſt· Jtē quot fuerūt mor
tui et tantū vnū reſuſcitauit Si
ipſe fecit ſemel panē abunda re
q̄re idē non fecit in ſamaria ubi
mater ꝓpter famē filiū comedit
et ī qua ipſe heliſeus aderat· Fu
it aliq̄s vmq̄ꝫ qui in noīe helye
vel heliſei miraculū fecerit vel a
liq̄d ſignū Certe nō Sꝫ predic
tus ih̄c filiꝰ dī de quo oēs ꝓphe
dixerūt qn̄ talia miracula in ter
ris faciebat q̄d dicebat· Quid
dixit in reſuſcitacōne puelle· nō
eſt īq̄t mortua puella ſꝫ dormit
Quid dixit filio vidue mortuo·
Adoleſcēs tibi dico ſurge· Quid
dixit lazaro mortuo· lazare veī
foras Quot cecos illuīauit lep
ſos mūdauit infirmos curāuit ⁊
demoīa ſolo v̄bo de obſeſſis cor
poribꝫ expulit · nōne diſcipuli e
ius in noīe dn̄i ih̄u faciebāt ⁊ fa
ciūt et facient uſqꝫ ad ſeculi ꝯſū
mationē ſimilia et maiora· Tu
belial ſcis meliꝰ iſta q̄ꝫ ego dico
qm̄ iſta publica et maīfeſta ſūt
quoꝝ teſtis eſt ꝓlūs·et ſi in du
biū v̄teret̄ tibi o belial mille teſ
tibꝫ faciā cōprobari ad q̄ ꝓban
da me ꝓmptū cōſtituo · Et ilico
moyſes a ioſeph peciit humilit̄
q̄ꝫ ꝯſtituat ꝑempt̄ terminū vtri
qꝫ parti infra quē oīa iura et de
fenſioēs vtraqꝫ ꝑs debeat ꝓdu
cere· vel petere a belial ſi aliq̄d
velit allegare dicere ſiue ꝓducē

Et cum belial nichil haberet q̄d vltra allegaret quaſi cōmandu cans linguā ſuam ab extra tam̄ nichil demonſtrans dixit hilari voce. Domine iudex bonum eſt ꝙ conſtituatis hunc terminum Unde ioſeph ſtatuit terminum duoꝝ dierū. qui terminus cadit in viceſimū ſeptimū diem apri lis ad ſepedicta faciendum nec non ad vlteriora cauſe ꝓcedendū

q

ua dilacione pendente belial mox deſcendit ad infernos ⁊ geſtis iudicij omnibꝫ relatis dixit Vehemen ter timeo ne in cauſa appellacio nis ſucūbamus. Ego non ha beo vltra os loquendi. et neſcio quid dicam. Ait vnus ex eis be elzebub nomine. Peritorū que ramus conſiliū. et peritis vocatis et conſultis deliberatum eſt inť omnes ſi poſſet obtineri de cau ſa cōpromitti bonum eſſet. Et rogatus belial ad hoc tractanđ qui in hijs premeditatus ilico iuit ad dauid quem multis mel lifluis verbis rogauit ut ſe inť partes interponere placeat de dicta cauſa i arbitros cō ꝓmit ti. Cui dauid dixit. libenter me interponā. Et quē dauid belial multum rogauit ne alicui dice ret ꝙ ipſe belial ipſū de tali ma teria rogaſſet ait dauid. Per mittas me facere. et īcontinēti

fecit vocare moyſen. et queſiuit ab eo in quibus terminis eſſet et habito reſponſo ſubſequēter eidem dixit. Bonum eſſet pro euitanda diffamia et hominū loquacitate de iſta cauſa cōpro mitti i arbitros. Vere hoc dico ꝓpter ſalomonē filiū meum qui tan ꝗ iudex ſentenciā tulit. ſcio bene ꝙ totam habes iuſticiā ta men rogo te ut acquieſcas cōſi lio meo. Ait moyſes. Domine dauid hec ſunt per me fienda. quia expecto terciam ſentenciā pro me ferendam a qua non po terit appellari ut 8 appel. ſua no bis. ij q vi. ſi quis in q̄. C. ne li ceat in vna et eadē cauſa tercio appellari. l. vna. et de ſen ⁊ re iu di c. i. in cle. Ait dauid. De hoc non es certus ſi pro te vel contra te feratur tamen conſule dominū iheſū ⁊ reuertere ad me Moyſes vero adiuit iheſū ⁊ om nia ſibi dicta per dauid exq̄ſite narrauit. Jheſus vero premedi tatus dixit moyſi. Scis bene ꝙ teſtimonia mea credibilia facta ſunt nimis volo tamen euitare hominū loquacitates et de iure meo nō dubito. Ideo placet ut de dicta cauſa compromittatur. Uadas ergo ⁊ aſtuciam habeas in arbitris eligendis Reuerſus moyſes ad dauid ait eidē. Con tentoꝛ ut de cauſa cōꝓmittatur

et ſi placet agamus de electioē
arbitroꝝ· Unde dauid clā vocās
belial ait· Moyſes ꝯtentatꝰ ut de
cā ꝯpromittatur ita ut cū vide
ris me cū moyſe loquentē venias
audacter ad me et dices michi·
quid vis me habere et ego loqͬr
tibi· Et cū loquerenꝰ ſimul da
uid ⁊ moyſes ecce belial veniēs
ad dd dixit· Quid vultis me fa
cere· Ait dauid· Sede nobiſcū·
Et cū ſediſſet ait dauid· Opor
tet te belial mee volūtati acqui
eſcere· et ne ſuſpiceris me inimi
cū tuū quia licet tu me pſecutus
fueris uſqȝ ad mortē p ſaul tam̄
tibi remiſi oīa ⁊ remitto· Ait be
lial· Litis preterite noli maledic
ta referre· ego paratus ſū ad oēm
veſtrā volūtatē· Ait dauid· Ego
volo ꝙ pacto aſtrīgamini ut de
cā et q̄one iuris īter vos vertēn
in arbitros ꝯpromittatis· Ait
belial· Pro pte mea ꝯtentor· et
ſimilitꝰ moyſes dixit· Ait dauid
Eliganꝰ arbitri ⁊ poſtea firma
bitis ꝯpromiſſū ſolēpni ſtipula
tione· Ait belial· Ego eligo pro
parte mea octauianū impatorē
et ieremiā ꝓphetā· moyſes vero
elegit ariſtotilē naturalē et yſa
iam ꝓphetā· Ait dauid· Et ſi ip
ſi fuerint diſcordes quid fiet· A
it belial Eligamus coīter vnum
in quē ꝯcordemus in caſu diſcor
die et certū q̄a arbiter nō debȝ
eſſe incertus ſȝ certus ut c inno
tuit· et ī c ſeqn̄ de arbitris· et ff
de arbitris l itē ſi vnus· Ait dd
Bonū et equū eſſet ioſeph dele
gatū et auditorē retenta eciā de
legata iuriſdictioñ in caſu ſi ꝯti
gat diſcordia eligere ꝙ de iure
fieri poteſt ut de arbi cū olim·
et in c de preben̄ preſūp lrās· Ait
belial· Contētor pro parte mea
Moyſes v̊o ſimiliter dixit· Un̄
vocatis nōrijs et teſtibȝ taliter
dictū cōpromiſſū ſtipulauerūt
et celebrauerūt in hac forma·
In noīe dnī amen Anno die mē
ſis ⁊c̄· Cōſtituti in pn̄tia nrā no
tarij ⁊ teſtiū infraſcriptoꝝ moy
ſes ꝓcurator ihū ex vna parte ⁊
belial ꝓcurator īfernalis ex alia
prout ipſi aſſeruerūt in cauſis
vertentibus inter eoſdem noīe
quo ſupra ſuper dominio mundi
orbis terrarum et habitancium
in eis prout in ꝓceſſibȝ et peti
cionibus hincinde datis et habi
tis coram illuſtriſſimo dn̄o ſalo
mone rege iheruſalem et ſuper
hijs iudice delegato et magnifi
co viro domino ioſeph egipti vi
cario in cauſa appellationis eiuſ
dem controuerſie ſpeciali audi
tore diutine fuiſſet et ſic nunc
ſimiliterꝰ p partes eaſd̊ litigatū
et ſentētiatū ac eciā appellatum
necnō ī cauſa ipīus appellacioñ
ad plēs actꝰ iudiciales ꝓceſſū·

volētes q partes ipſe eoꝝ labo
ribus parcant et expenſis · de
predictis cauſis tam principali
q̄m appellacionis ⁊ toto ꝓceſſu
ſeu ꝓceſſibus habitis corā ſup
dictis dominis iudicib; et de oī
bus ↄqueſtis ⁊ emergeñ ex eiſ
dem pro ſe et ſuis heredibus ex
pacto inter ipſos habito in ar
bitros compromittē volūtarie·
et ex certa ſciencia ⁊ nō per er
rorem · Ipſi moyſes et belial ꝓ
curatores ſupradicti habētes ſu
per hijs plenariam poteſtatem
concorditer elegerunt conſtitu
erunt fecerunt et ordinauerūt
illuſtriſſimū virum octauianū
romanū imperatorem·ſanctiſſi
mū virum iheremiam ꝓphetā·
et naturaliſſimū virum ariſtoti
lem · et ſpiritu plenum yſaiam
ꝓphetam arbitros cōpromiſſa
rios arbitratores laudatores
ſeu amicabiles cōpoſitores et
cōmunes amicos licet abſentes
Et ſi predicti in eorū arbitratu
vel laudo diſcordarēt vel maior
pars non concordaret elegerūt
quintū arbitrum predicti ꝓcu
ratores magnificum virū domi
num ioſeph egipti vicarium et
ad ſupradictā cauſam ſpecialē
delegatum et auditorem tercia
ſibi delegata poteſtate·dantes
et cōcedentes eiſdem liberam et
plenariam poteſtatē in premiſ
ſis ⁊ ſingulis premiſſoꝝ de pla
no ſine ſtrepitu et figura iudicij
examinare et cognoſcere de pro
ceſſu ⁊ tota cauſa·partes ad au
diendum ſentenciā preceptum
vel laudum vel ad alia citaē· Itē
q debeant decidere et determia
re predcās cauſas ⁊ queſtiones
infra dies ſeptem· qui termin⁹
rabit q̄rto die mēſis maij· et ſi
ex iuſta cauſa fuerit·predictum
tempus poterunt ꝓrogare et ꝑ
ſeipſos ꝓnunciare vel diffinire
laudare vel precipere et arbitra
ri alte ł baſſe ſicut eis videbit̄
terminare et ordinare ſemel et
pluries coniūctim vel diuiſim ſi
mul vel alter eorū ordine iuris
ſeruato vel non ſeruato ordina
rie vel extra ordinarie dieb; feri
atis et non feriatis ſedendo vel
ſtando ī ſcriptis vel qualitercūq;
vel quandocūq; ꝓut videbitur
eis melius expedire nullo pret̄
miſſo obſtante omni hora vel
loco · vtraq; parte abſente ſeu
preſente vel altera abſente cita
ta tamen·et q vnus poſſit pro
ſe et alijs ꝓnūciare ⁊ ſentenciā
legere alio abſente· Et promi
ſerūt dicti moyſes et belial ſibi
ad īuicem ꝓ ſe et ſuis dominis
et eoꝝ ſucceſſorib; per ſolēpnē
ſtipulacioē; noīe predcōꝝ dnoꝝ
eorū ad q̄ facienda ſpeciale mā
datū habētes ſtarē parē obedire

eorum laudo bāno arbitrio pe
ne pronunciationi precepto ſeu
preceptis per eos vel per aliū
de mandato aliorum facto ſiue
factis et mox eis probatis emo
logare comprobare et in nullo
contrauenire quacumq; ratione
vel cauſa vel modo de iure vel de
facto verbo vel opere. per ſe vel
p interpoſitam perſonam quam
vel quas inter eos ſuper quacū
q; aut ſuper aliquo premiſſoꝝ
ſeu eorum occaſione dixerint fe
cerint ſeu pronunciauerint ſiue
rit aut fuerint arbitratus vl' ar
bitrati quod contra eius vel ipſo
rum preceptum laudum pronū
ciationem ſeu arbitrium nō ap
pellabunt nec appellationem ꝓ
ſequentur nullum reſcriptum vel
priuilegium per ſe vel per aliū
impetrabunt vel impetrabit vl'
impetratis vtentur nullam ex
ceptionem opponent reſtitutionē
in integrū non petent nec illud
corrigi ſeu emendari per ſuperi
orem vel aliquem iudicem petēt
quoq; non vtantur cuiuſq; legis
vel canonis ſtatuti vel conſuetu
dinis beneficio quod viciet ſeu
viciare vel infirmare valeat hu
iuſcemodi compromiſſum vl' ar
bitrium in toto vel in parte ſiue
ex perſona arbitrij ſiue ex per
ſonis compromittentium ſiue
ex forma compromiſſi vel arbi
trij ſeu ec̄ ex rebus vel ex cauſis
de quibus compromiſſum eſt ſi
ne quacumq; ratione alia. Quod
ſi facerent in aliquo contra pre
miſſa vel aliquod premiſſorum
venirēt promiſerunt ſolempnit'
ut dictum eſt ſibi inuicem partes
ipſe q̄ pars arbitriū ſeu laudū
in toto vel in parte non ſeruans
ſi fuerit iheſus vel eius procura
tor pro pena habeat q̄ ꝓceſſus
et omnia acta et ſententie ſup
hijs habita ipſo iure non teneāt
neq; valeant ſicuti facta nō fu
iſſent ⁊ libere omnia ſupradicta
de quibus inter eos extitit agi
tatum reuertantur ad poteſtatē
inferni et ea ex tunc teneant ſi
cut aprincipio tenebāt. Et ſi fu
erit infernus vel belial ſupradic
tus contrauenicns ipſo iure ꝓ
ceſſus et ſententiā teneant. et
nichilominus cadant ab omni
iure et poteſtate quod et quam
pretendunt in dominio mundi
habere ⁊ ipſo iure ſup̄dcō ihū ap
plicentur. ac eciam partes ipſe
vna alteri reficere ac reſarcire ſi
bi ac refundere expenſas et om
nia dampna ⁊ intereſſe que vl'
quas ipſam facere contingeret.
vel eciam ſubire. Et pro hijs ob
ſeruandis et firmiter habendis
ad ſanctiſſima domini dei euan
gelia iurauerūt corporaliter tac
ta et cetera

q Vibus quidē ſic pactis
in hmōi inſtrumēto ſub
ſcripſerunt ſe notarij ⁊
teſtes more curie diuine· Quo
quidem corroborato ipſū ſupdic
tis arbitris per moyſen et beli
al preſentatū fuit· quod arbitri
pro pace vtriuſqȝ partis hilari
vultu ſumpſerunt et acceptaue
rūt· Et inſil' coadunati in q̄dā
cōclaui ꝑ ſilencio ſe recludētes
inceperunt de proceſſu ⁊ cauſa
inſimul confabulari· et ſurgens
in medio eorū ieremias gracia
et licēcia ſocioꝝ petitus flebili
voce dixit· Domini mei mūd9
vniuerſus in noſtra eſt poſitus
poteſtate ſ3 tamen hoc pro cer
to ſciatis atqȝ pro indubitato
habeatis ꝙ iheſus eſt verus fili
us dī in lege ꝓmiſſus meſſias
Cui ille deus pater et filius et
ſpiritus ſanctus tocius machīe
mundi fabricator et qui mēſus
eſt pugillo aquas ⁊ celū palmo
ponderauit· et appendit tribus
digitis molem terre et librauit
in pondere montes et colles in
ſtatera· dedit totam terram ī he
reditatē et infernum cum in eis
degentibus poſſidere· et qui dī
filius ſecundū ſcripta ꝓphetarū
eſt in mundo natus et mortuus
et ſepultus ab illo infeliciſſimo
populo iudeorū qui tempus ſue
viſitacionis non cognouit cum
miluus in celo cognouit tēpus
ſuum Turtur et yrundo et cico
nia cuſtodierunt tempus aduē
tus ſui populus autem iudeorū
non cognouit iudiciū dei · imo
nunc dicunt ⁊ ſapientes nos ſu
mus et lex domini nobiſcum eſt
Vere mendacium operatus eſt
ſtilus mendax ſcribarū confuſi
ſunt ſapientes preterriti ⁊ capti
ſunt· Et licet aliqui veſtrum in
humanis viuentes poterāt hoc
ignorare tamen in ſpiritu nō ig
norantes cum audieritis ⁊ viderī
tis per eum mirabilia geſta in
terris et per eundem in inferno
operata· Quis vnq̄m humanit'
viuens quantūcunqȝ humana
et ſpirituali polleat potenci a ſi
ue virtute talia mirabilia vel ſi
milia fecerit ſicut ipſe humanit'
⁊ ſpiritualiter viuens fecit ſicut
nos omnes plene cognouimus
Ideo ſentencia lata per illuſtriſ
ſimū ſalomonem pro ipſo iheſu
iuris ordine obſeruato et ꝑ quā
eidem adiudicatur mundi domi
niū orbis terrarū et habitanciū
in eis non video ꝙ de iure infrī
gi poſſit licet tamen cum diſcre
cione vniuſcuiuſqȝ noſtrum ita
et talit' poterit moderari ꝙ neu
tra pars ſenciet magnum preiu
§dicium·

q Vibus quidē ꝑ ieremiā
dcīs aſſurgēs octauia9

et ſuſpirans ait. Nunc indubitanter credo q ihesus verus filius dei ſit. Vtinā eum cognouiſſem dū in humanis viuerem et eidem ſeruiuiſſem pocius q̄ ydolis mendacibꝫ quoniā cū natus fuit tempore imperij mei tanta pace mundus vniūſus fuit illuſtratus q me homines ꝓ dō volebant adorare cogitantes ex mea eſſe virtute. ſed tamē me cognoſcens hominē eſſe mortalē hoc non pmiſi. Et quem ihm michi per ſybillam in circulis ſolaribꝫ oſtenſū tanq̄ magnū regem adoraui tamen eū filiū dei eſſe nō credidi qd me non valet penitere ſed in hoc pro bono pacis et concordie ego arbitror q mundus diuidetur p medium ſiue p duas partes quarū vna ſit inferni et alia criſti ihesu. et hoc dico ꝓpter dubiam ſentētiam a qua eſt appellatum. § Cui octauiano cum reuerentia reſpondēs iheremias dixit. Illuſtris imperator hoc cū reuerentia non eſſet bonum arbitramentū q medietas mundi ſaluetur et alia dāpnetur q̄a forte erunt homines in illa mundi medietate infernum contingente valde boni et forte adherere volentes magis fidei ihesu criſti q̄ inferno. Nōne cōtra iuſticiam eſſet taliter illos dampnare.

r Vi iheremie ariſtotiles reſpondēs dixit. Satis philoſophaui. omnium rerum celeſtium et terreſtrium querens rationem. Et que nūc video tūc ab oculis meis fuerūt penitus abſcondita ut ſtultus inaniter locutus fui. ut cecus palpaui cum finem meum et mee felicitatis portum cognoſcere nō valueram. de me eſt dolor in me ut parturientis. ad hoc non aduerto quia michi gaudium non erat q ſocios mee infelicitatis haberem ſꝫ pocius triſticiam impoſitam dolore. Verum tamē michi hoc iuſtum videtur ut qui mala agunt mala ſuſtineant et q ōnes mali et peccatores ſint inferni boni vero et perfecti homines ſint criſti.

c Vi reſpondens ieremias ait. Salua reuerentia tanti magiſtri hoc non eſſet bonum arbitrium. quoniā pene contra naturā eſt q homo reperiatur ſine peccato ut xxxv diſtinctione § nunc autem. Et eciam iura dicunt q ab adoleſcētia vita procliuior eſt ad malū ſenſualitas hūana. ut viceſima queſtione tercia procliuius. et in prohemio clementinarum. ita q quilibet homo imo totus mundus eſſet inferni ſicut prius erat.

Nico yſaias aſſurgens ait
Domini mei reuerendiſſi
mi poſtq̃m deus memoꝛ fu
it miſcdie ſue miſit filium ſuũ
in terras ut ipſe filius et ds ho
mo fieret ex virgine naſcatur⁹.
ut hominem ad eius formatum
ſimilitudinem ex virgine terra
et ex inobīa dãpnatũ ſua morte
dictam inobedienciam deſtruẽs
per ſuam obedienciam redimẽt
Et licet p̃hie et alie ſciẽcie mũ
dane de tali incarnacione et na
tiuitate videãtur admiracũ cum
fuerunt preter naturam et con
tra humanũ curſum tamẽ admi
rari non deberent quia deus non
eſſet omnipotẽs ſi talia non fe
ciſſet. Nonne ipſe formauit ho
minem ſine muliere et viro ut
adam et mulierem ſine muliere
ut euam Ita congruũ fuit ut ip
ſe deus hominẽ formaret de mu
liere ſine homine ſicut ipſe ids
eſt qui adam formatũ ſine mu
liere et homine et euam de hoĩe
ſine muliere natã dampnatos
cum poſteris eorum ex peccato
inobediencie ſuam obedienciam
preſtando redimeret. Nũc vero
cũ venit plenitudo tpis ĩ quo de
us filium ſuũ miſit in terras na
tum ex muliere ſine homĩe. quẽ
filiũ ipſe deus ſuum heredem cõ
ſtituit et vniuerſoꝝ p quẽ fecit
et ſecula Et licet per ſalomonẽ

ſit pro ipſo ihesu cõtra infernũ
lata ſentencia tamẽ eam cum re
uerencia et ſuppoꝛtacione omniũ
veſtrũ atq; emendacione talit̃
duco limitandam.

Ipſe ihesus filius dei venit
in mundum regnaturus ſu
per omnes gentes ꝓ tunc
ydolis ſeruientes de quibus gẽ
tibus ipſe replebit ruinas ange
loꝝ ſicut ſcriptum eſt. Iudica
bit in nacionibus implebit rui
nas. Ita et taliter oꝛdinare intẽ
do d eius regimine q̄ nulla fiat
iniuria ſentencie et inter regnũ
dei patris et regnum criſti filij
eius nulla ſit diſtinctio. Et pri
mo videndũ eſt de regno dei pa
tris qui ſub pacto abrahe fuit
locutus dicens Erit pactũ meũ
in carne veſtra in fedus eternũ
Maſcul⁹ cuius prepucij caro cir
cũciſa non fuerit. delebitur aĩa
illius de populo ſuo quia pactũ
meum irritũ fecit. geñ xvij. In
cuius circũciſionis pacto popu
lum iſraheliticũ acquiſiuit. Et
cũ dictus populus iſraheliticus
teneretur captiuus in egipto ſb̃
poteſtate pharaonis et liberat⁹
a tali ſeruitute anteq̃ʒ adiret ter
ram repromiſſionis primo per
mediũ maris rubri tranſiens in
quo labem egipciace ſeruitutis
deponẽs quaſi lauachrũ ſump
ſit. poſtmodũ vo deus popul⁹

terrā ꝓmiſſionis intrans inter
fectis xxxij regibus tā fortibꝫ
viribus armoꝝ expulſiſqꝫ ydolis
et eoꝝ cultura potēcíſſime obti
nuit·et in qua terra ꝓmiſſiōis
ciuitate iheruſalem ibi poſita ip
ſe deus regni ſui dominiū ⁊ tem
pliū per ſalomonē conſtrui fecit
Tranſactis vero longis annis
ab exitu iſrahel de egipto ita in
gētibꝫ acq̄rendis iħs obſeruare
debet quas gentes hereditaē de
bet in aque baptiſmo de quo ha
betur figura geneſis xxi in iſma
hele filio abrahe qui fuit pater
et pācipium ipſarū genciū · et
ſuſceptus et natus de agar an
cilla vxore abrahe·Cui iſmaheli
ait deus· Benedicam te ⁊ auge
bo te et multiplicabo te valde ·
duodecī duces generabis· et ac
creſcere te faciam in gentem ma
gnā ut geñ xvij·poſt cuiꝰ iſma
helis ortū natus eſt yſaac ex ſa
ra ſterili et libera vxore abrahe ·
que libera vxor inuidens ancille
vxori ⁊ eius filio ait ad abrahā
Eijce ancillam et filiū eius·non
enim heres erit filius ancille cū
filio libere Abraham autē aſpere
hoc cernēs in filio iſmahele tñ
ad diuinam monitionē acq̄euit
voci libere ⁊ dimiſit vxorē ancil
lā cū filio dans ei vtrem aque ⁊
panē de ſua hereditate tēporali
Que ancilla cū abijſſet errabat

in ſolitudine·Cumqꝫ conſumpta
eſſet aqua de vtre ⁊ panis defe
ciſſet abiecit puerum iſmahelē
ſubtus vnam arborem que erat
ibi et abijt ſeditqꝫ procul dicēs
Non videbo puerum morientē
et fleuit· Angelus autem domi
ni vocauit agar ancillam d celo
dicens· Quid agis agar· Noli
timere· Exaudiuit dominus vo
cem pueri de loco in quo eſt·ſur
ge et tolle puerum et tene ma
num eius quia in gentem mag
nam faciam eum· Et apertis o
culis agar vidit puteum et ab
ijt et īpleuit vtrem ſuū deditqꝫ
puero bibere et ipſa bibit cum
eo· § Abraham figuratiue deus
eſt qui habuit duas vxores ſpi
rituales ſcilicet ſynagogam ſte
rilem et eccleſiam ancillam ⁊ ꝓ
lificatam que concepit ſpiritualí
ter ex ipſo deo et peperit iſma
helem populum gencium Poſt
hoc ꝯcepit ſynagoga eciam ex
ipſo domino deo ſpiritualiter et
peperit yſaac populum iſraheli
ticum·Que ſynagoga cernens
eccleſiam inuidens ſic ait deo ·
Eijce ancillam et filiū eius· De
us vero aſpere hoc cernens in fi
lio ſuo populo genciū tamen ac
quieuit voci libere et dimiſit ec
cleſiā ancillā cū iſmahele popu
lo genciū īponens ei vtrē aque
et panē de ſpūali hereditate di·

et que eccleſia ancilla dñm abiſ
ſet deficientibus pane et aqua
ſpūalitatis dei errauit in ſo
litudine huius mundi. Ipſa vō
eccleſia ancilla abiecit puerum
iſmahelem populum gencium
ſubtus arborem crucis que erat
ibi et ipſa abijt ſeditqȝ procul
flens et ait. Non videbo puerū
ſcilȝ populū gencium morientē
ſpūalitate. Angelus vocauit
dictam eccleſiam dicens Quid
agis eccleſia. noli timere. exau
diuit deus vocem populi genciū
de loco crucis in quo eſt. ſurge
et tolle puerū iſmahelem popu
lum gencium ⁊ tene manū eius
quia in gentē magnam ſpiritua
lem faciam eum. Et eccleſia ap
tis ocul' vidit puteū aque bap
tiſmalis et abijt ⁊ īpleuit vtrē
aq̄ deditqȝ filio ſuo populo gen
cium bibere dictam aquam bap
tiſmalē et liberauit eū a morte e
terna et ſiti ſpirituali ī qua mo
riebatur. ⁊ ipſa eccleſia fuit cū
ipſo populo gencium. Nunc ve
ro reuertamur ad prime dicta
et poſt habitam terram pmiſſi
onis ante templū conſtructum
multas perſecuciones populus
iſrahelitic⁹ a gentibus q̄ circa
eum erant paſſus fuit ſicut pa
tet in libro iudicum per totum
et pmo et ſcdo regū per totum
Poſt conſtructū vero templū
dictum regnum dei paſſum fuit
ſciſſuram magnā tocius populi
iſrahelitici per malignū ierobo
am ut tercio regū xij ⁊ xiij. Se
cundo perſecucionem non tamē
ad mortem per ſennacherib re
gem aſſyriorū et egipti ut q̄rto
regum xvij et xviij. Tercio trāſ
migracionem p nabugodonoſor
in babiloniā ſacerdotū et p ma
iori pte populi. deſtructis ieru
ſalē ⁊ tēplo p lxx ānos ut iiij re
gum vltimo. Quarto abhomia
cionem deſolacionis in dicto tē
plo ⁊ ſanctoſanctoꝝ in abhomi
nabile ydolum p antiochū regē
egipti tēpore machabeorū. qui
fecit iaſonem ātipontificem tē
pli contra oniā verum pontificē
et tal' abhominacio durauit an
nis decem cum dimidio donec
ſurgeret iudas machabeus qui
pro emendacione ſancti templi
multa et grauia bella cum diuer
ſis regibus cōmiſit atqȝ eos de
uicit ut pmo ⁊ ſcdo machabeoꝝ
per totū. Quinto et vltimo to
talem templi et ſacerdocij deſo
lacionem cito pati debet et paci
etur per regnum romanoꝝ. et
durabit per ſpacium annorum
triū cū dimidio. danielis x. cir
ca finem. Et in hijs ſciſſuris ſa
than ſemper fuit operatus. Ita
ad lrām dicta ſentencia arbitre
tur videlȝ ꝙ remanente mundi

dominio ipſi ihū ipſe in ſuo reg
no tot et tales et ſimiles pſecu
tiones ſciſſuras et tribulatioēs
patieꝛ̄ et non poterit ſup hoc
dedignari ipſe ihc cū ipſe nō ſit
maioꝛ patre ſuo īmo in humani
tate minoꝛ licet in ſpiritu equalꝰ
ſit ſibi nec ipſe vellet inter ſe et
ſuum patrem inequalitatē pati
īmo totalē equalitatem.

It ieremias ꝓpha Sup
ſenes intellexi o yſaia.
Ʒ ut ſcriptura ſcripture
concordet ego lego et legi in da
niele conſocio noſtro c ſeptimo
ꝙ poſt quatuoꝛ regna terre ſeu
terrena que figurantur per qua
tuoꝛ beſtias et que ſingillati mo
narchiā totius oꝛbis tenere de
bent. Poſt hec debet inſurgere
quintū r̄gnum celeſte filij homi
nis ſub quo ſancti et vncti ſac
dotes a quarto regno quod figu
ratur per beſtiam terribilem et
alijs tribus beſtijs foꝛtioꝛem de
bent ſuſtinere decem perſecutio
nes ⁊ aliam vndecimam alijs de
cem perſecutioībus grauioꝛem
a quodam rege ſancto dicti q̄r
ti regni ſed apoſtatante a ſanc
titate. et hoc propter illa decē
coꝛnua beſtie et aliud coꝛnu oꝛ
tum habens oculos ⁊ os loquēs
ingentia quaſi illud coꝛnu ſcire
debeat et videre et loqui fidem
de regno ſanctoꝛū ſeu filij homi
nis a qua apoſtatabit. et poſt
decem pſecutiones predictas fili
us hominis recepta corona poſ
ſidebit regnum ſanctorum dcō
quarto regno annichilato ī quo
conſtrui faciet dictus filiꝰ homi
nis templū ſui regni. et ait ip
ſe daniel. Et vidi quia interfec
ta eſſet beſtia et piſſet corpus e
ius et traditum eſſet igni ad cō
burendū aliarū q̊ꝫ beſtiaꝝ ablata
eſſet ptās licet conſtituta eſſet
ad tēpus ⁊ tēpora et dimidiū tē
pus aſpiciebā ego ī viſione noc
tis ⁊ ecce cū nubibꝫ celi quaſi fi
lius hominis veniebat et uſqꝫ
ad antiquū dierū puenit et in
conſpectu eius obtulerūt eū et
dedit illi poteſtatē et honorem
⁊ regnum ⁊ omnes populi tribꝫ
et lingue ſeruient ei. Ptās eiꝰ
ptās etna q̄ non auferetꝛ̄ ⁊ regnū
eius qđ non corrūpetur. Ille an
tiquus dieꝝ dš ē qui regnauit ī
iudeis pcircūciſionē non tū ſine
filio ⁊ ſpū ſcō. iſte filius hoīs
in ſpū eſt filius dei in carne ta
men filius hoīs eſt qui regnatu
rus eſt in gentes ꝑ baptiſmum
eciā cū prē ⁊ ſpū ſcō. et nunc mi
chi videtur ꝙ iā tria regna pre
terierūt videlꝫ pmū nabugodonꝰ
babilonis ſcđm ciri regis pſarū
et medorum. et tercium alexan
dri regis grecorum. Et nunc ſu
mus in quarto regno romanoꝝ

quod regnum romanoꝝ percuti
debet a quinto regno ſanctorū
et redigi in fauillam eſtiuā aree
que rapta ē a vēto ut ipſe daīel
ait ca·ij· circa finem· Jn dieb⁹
autē regnoꝝ illoꝝ ſuſcitabit de⁹
celi regnum qđ ineternum non
diſſipabitur · et regnū eius po
pulo alteri non tradetur · cōmi
nuet et conſumet vniuerſa reg
na hec et ipſū ſtabit in eternū
Hec ꝓbantur per illam ſtatuā
quam ī ſompnis vidit nabugo
donoſor cuius caput aureū erat
pectus autē et brachia de argē
to venter et femoralia ex ere· ti
bie autem ferree pedum autem
quedā pars erat ferrea quedā
fictilis · et vidit ipſe nabugodo
noſor lapidem abſciſum de mon
te ſine manibus ꝛ percuſſit ſta
tuam in pedibus eius ferreis ꝛ
fictilibus et cōminuit eos·et cō
trita ſūt pariter ferrū teſta es
argentū et aurū· quoꝝ expoſici
onem videas daniel·ij·ca· Et
iſte lapis abſciſus de monte ſi
ne manibus quid dicendum eſt
niſi ꝙ eſt filius hominis abciſ⁹
de patre ſine manibus vel de ia
cob ſine virili ſemine qui regna
re debet in vniuerſo·quatuor re
gnis predictis ānichilatis·

Item ait ieremias Niſi vnū
fiat non poterit eſſe bona eq̄
litas inter patrem et filiū vi
delicet ꝙ ſcripture et dicta pro
phetarū completa in regno dei
patris eciā in regno filij eius de
beant compleri· et non eſt auā
dum de varijs locoꝝ et terrarū
nominibꝫ neqꝫ ſcripturaꝝ·quia
cum tranſlatum fuerit vel ſacer
docium regni dei ad regnū filij·
eciam locoꝝ nomina ac terrarū
tranſferentur in eos ut ieruſalē
intelligendum eſt de illa iheru
ſalem vbi edificabitᷣ altare vel
templū regni filij · egiptus erat
regnū xpē iheruſalem regnum
criſti conſtitutū·babilon caldeo
rū erit illa ciuitas ſeu regnum
vbi fiet tranſmigracio regni cri
ſti et ei⁹ ſacerdocij ꝛ ſic de alijs
Vnde venio ad concluſionem·Ait
it ieremias ꝙ iheſus ſit dn̄s
mundi orbis terrarū et habitan
cium ī eis·Et ne miretur aliq̄s
ſi ipſe iheſus percuſſit infernū
cum ꝓmogenitis eius quia hoc
neceſſariū ꝛ de iure fuit ut ipſe
animas populi ſui a ſeruitute ī
fernali liberaret· qđ oñditᷣ in fi
gura exodi xij·vbi đs pater pre
cepit populo ſuo in terra egipti
captiuo ut menſe marcij recipe
ret agnū maſculū ſine macula
per familias· ipſūqꝫ immolari
ac eciā de eius ſanguine in ſup
liminaribus domorū poni prece
pit·et ait ipſe deus· et tranſibo
nocte per terram egipti pauciā

omē pmogenitū in terra egipti
et in cūctis dijs eius faciā iudi
cia·ego dñs·et est ſanguis vob̄
in ſignū in edibꝫ ī quibꝫ eritis·
et videbo ſanguinē et ptranſibo
vos nec erit in vob̄ plaga· Sic
ipſe deus volens liberare ſpūales
animas populi ſui d ſeruitute ꝛ
captiuitate īfernali precepit po
pulo eius menſe marcij die azi
moꝝ filiū ſuū agnū ſine macula
immolari p familias et de eius
ſanguine ſup populo eius poni
cū ipſi dixerūt·ſanguis eius ſu
p nos et ſup filios noſtros· Et
ait ipſe ds· ptranſibo nocte hac
p infernū·pcutiam omne caput
de domo impij et de cūctis dijs e
gipti ideſt inferni faciā iudicia
ego dñs·Erat autem ſanguis fi
lij mei agni ſine macula anima
bus captiuis in iferno in ſignū
et videbo ſanguinē et ptranſibo
eas·nec erit in eis vltra plaga
diſperdēs cū pauſſero infernū·
In quo adimplet̄ illud zacharie
xi·Tu quoqꝫ in ſanguine teſta
menti tui emiſiſti vinctos tuos
de lacu ubi non erat aqua·

Et licet ipſe ihūs ſit do
minus orb̄ terrarū et ha
bitāciū in eis vigore pri
me et ſcd̄e ſentētie tamē non re
pente cape debet predictorū poſ
ſeſſionē ſed cū moderamine pre
habito pmo et principaliter q
pacto baptiſmi gētibꝫ pmiſſo
ſicut ds pmiſit pactū circūciſio
nis iſrahelitis tantā gentē debe
at ſibi acq̄rere ipſe in ipſo bap
tiſmo quātos iudeos acquiſiuit
ds pr̄ p circūciſionē et nō ultra
tēporale loquendo cū ſpūalit cē
tuplū accipiet ſicut dicit ſcrip
tura· Oēs gñs quaſcūqꝫ feciſti
venīēt et adorabunt corā te dñe·
qm̄ ſcriptū eſt deut̄ xxxij· qñ di
uidebat altiſſimus gētes qñ ſe
pabat filios adā ↄſtituit termi
nos pplōꝝ iux̄ numeꝝ filioꝝ iſra
hel·pars āt dnī pplūs eius· Se
cūdo ipſe ihc ita aſſeq̄ debet poſ
ſeſſionē executiuā terre ſue pro
miſſioīs· ſicut ds pr̄ aſſecutus
fuit t̄rā ſue pmiſſioīs fortibꝫ vi
ribꝫ in q̄ erat maxia cultura ydo
loꝝ·ſic ipſe ihc aſſequi debꝫ poſ
ſeſſionē t̄re genciū ſibi pmiſſe
ubi ē potiſſima cultura demoīo
rū· Sꝫ de hoc miror o yſaia cū
ihc nō habeat hoīes in nūo qñ
gentarū pſonaꝝ quō viribꝫ pote
rit obtinere forte regnū rōnoꝝ·
ubi caput eſt culture demonioꝝ·
Ait yſaias· Numquid legiſti q
vnus perſequbatur mille ꝛ duo
fugabant decem millia· Inten
das q̄ſo te ad concordiam ſcrip
turarū quoniam d hoc erit cogi
tatio ipſius iheſu qualiter ſit di
micaturus contra ipſa demonia
pro ipſis gentibꝫ acquirendis·

Nõne ſupradixiſti q̄ xi pſecuci
ones debet pati regnum iheſu
a regno romanoꝝ anteq̄ dict9
iheſus dictum regnū romanorū
et gencium pacifice debeat obti
nere ⁊ tranquille poſſidere Ideo
placet ſecundū ſcripturas caſſa
re ſentenciam.

Ait iheremias Semper
loquor ſub correctione.
Sicut enī regnū dei pa
tris āte conſtructū templū mul
tas videlicet vndecī perſecucio
nes paſſum fuit a gentibus cir
cumquaqꝫ eum vallantibꝫ ſicut
patet in libro iudicum per totū
et p̄mo et ſc̄do regum per totū.
ita regnum criſti perſecuciones
vndecim pacietur anteq̄ in dic
to regno iheſu templū conſtrua
tur. Quibus cōpletis tēplum e
dificabitur in dicto regno q̄rto
obtinendo per ihm. Quo tēplo
edificato ſicut tēplum dei pacie
batur ſciſſuram tocius populi iſ
raheliticı per iniquum ⁊ ſubuer
tentem populum ierobōam. ſic
tēplum criſti ſciſſuram toci9 po
puli genciū pacietur per hereſi
archā iniquiſſimum machome
tum qui gencium duabus parti
bus in vera fide iheſu remanēti
bus earundē gencium decē par
tes a vera fide iheſu ſegregando
ſubuertet. Et ſicut ſciſſura iero
boam durauit in regno dei quo

uſqꝫ tranſmigracio et abhomia
cio fuerant complete ſic macho
meti perfidia durabit quouſqꝫ
tranſmigracio et abhomiacio cō
pleantur in regno iheſu . et ſic
in regno iheſu populus iſraheli
ticus regni dī erit populus ſar
racenus regni criſti et populus
iudaicus erit populus latinorū
Poſt certam vero hereſiarcham
ſciſſuram iam dicta per tēpora
longa facta fuit in regno dei pa
tris pſecucio magna per regem
aſſyriorū et egipti licet nō ad
mortē ſic erit in regno iheſu per
ſecucio magna per regem teuto
nicorū et ſicilie et non erit ad
mortem . quoniā habito reſpcū
ad iheruſalē regni ihū egiptus
eſt regnū ſicilie et aſſyriū ē re
gnū alamanie quod magnam
pſecucionem dabit in regno ihe
ſu . Poſt hanc vero pſecucionē
per tēpora longa fuit tranſmi
gracio regni dei patris et ſacer
docij in babiloniam per lxx an
nos deſtructis iheruſalē et tem
plo per nabugodonoſor regem
caldeorū. ita regnum iheſu paci
etur tranſmigracionē per ānos
lxx in noua babilonia per regē
caldeorum. deſtructis iheruſalē
lateranenſe et tēplo . Et ſicut
tranſmigracio regni dei in babi
loniam vidit ſimulachra aurea
et argentea et ornamenta eorū

ſic tranſmigratio regni iheſu in
dicta ſcd̃a babilonia ſimulacra
aurea et argẽtea videbit et hec
ſimulachra fient ei in ſupbiã ſe
culorũ ut ego ieremias predixi
populo dĩ tranſmigrato in hijs
verbis. Videte ne obliuiſcamini
legẽ dnĩ et precepta eius et nõ
exerceretis mentibꝫ vidẽtes ſimu
lachra aurea et argẽtea ⁊c. Rex
caldeorũ in regno ihũ habito re
ſpectu ad babiloniã eſt rex fran
coꝝ. Qua captiuitate ↄpleta in
regno dei pñs inoleuit abhoĩa
cio in deſolationẽ poſita in tem
plo dei et ſcã ſcõꝝ p antiochum
regẽ egipti. et p quam maxima
pſecucio cleri et populi fuit fcã
ꝓpter quã multi receſſerũt a le
ge ſancta et aliqui ſpontanei.
necnõ antedcũs antiochus ↄſti
tuit iaſonẽ antipõtificem ↄtra o
nyã verũ tẽpli pontificẽ cuius p
ſecucio et abhoĩacio durauerũt
p tres ãnos cum dimidio. cõtra
quẽ dictis ãnis ↄpletis inſurre
xit machabeus qui ꝓ emendaci
one ſanctoꝝ coinquinatoꝝ preſti
to de celo auxilio obtinuit viri
bꝫ armoꝝ dictũ antiochũ ⁊ eiꝰ
exercitũ ut i machabeoꝝ iij c Et
ſequenti qñto ãno obtinuit viꝝ
regalẽ principem liſyam cum ex
ercitu infinito ut i machab̃ iij ⁊
iiij. Sexto vero ãno obtinuit ti
motheũ emuloſqꝫ iudeos qui in
circuitũ iude erant ut i mach̃ vi
Septimo anno obtinuit antio
chũ filiũ antiochi et liſiam cum
graui exercitu pugnatorũ. pmo
machab̃ vi. Octauo anno intra
uit alchimus antipõtifex ciuita
tẽ iheruſalẽ in deceptione ſacer
dotũ et populi qui iuſiurandum
fregit. et ſanguinẽ ſacerdotũ ſi
cut aquã effudit. cuius exercitũ
ac nicanorẽ pñcipem exercitus
demetrij qui in regno antiochi
ſucceſſit obtinuit iudas i mach̃
vij. Anno vero nono venit bachi
des cũ exercitu copioſo miſſus
a dicto demetrio et iheruſalẽ in
trauit in auxiliũ alchimi ãtipõ
tificis qui obtinuit iudam ma
chabeum et eius exercitũ. Quo
obtẽto dictus alchimus fecit tã
tam tribulacionem in populo iſ
rahelitico qualis non fuit ex ea
die qua viſus eſt ꝓpheta in ihe
ruſalem et fames facta eſt mag
na valde. Anno vero decimo ſe
dens predictus alchimus ĩ tem
plo dei precepit ſanctaſanctorũ
deſtrui ac eciam omnia opera ꝓ
phetarum ſed cepit et non per
fecit.. Sed eo tẽpore percuſſus
eſt alchimus ãtipontifex neq̃ſ
ſimus et peſſimus et impedita
ſunt omnia opera eius ⁊ conclu
ſum eſt os eius ambicioſiſſimũ
et vltra loqui non potuit et in
tormentis magnis mortuus eſt

Bachides v̓o cernens mortē al
chimi retro reuſus eſt ad ſuū re
gē ⁊ quieuit tēplū dei duobꝫ an
nis poſt quos idē bachides ad
ſuggeſtionem emuloꝝ tēpli ite
rū reuerſus eſt cōtra tēplum cū
exercitu ſuo et contra ionathā.
quem bachidē dictus ionathas
in pace obtinuit et datis dextē
ris pacis perpetue a iuda receſ
ſit. Et tunc ionathas qui iude
ſucceſſit cepit iudicare populū
et exterminare īpios de iſrahel
et ceſſauit gladius ab iheruſa
lem ut p̄mo machabeorū tercio
ꝫ tamen perfecta pax non fuit
dicto templo et machabeis a ſu
pra ꝑprimo anno vſqꝫ ad ānos
xl. Quibꝫ finitis ablatum fuit
iugū gencium ab iſrahel et cepit
populus ſcribere in tabulis et
geſtis publicis et anno p̄mo ſb
ſimone ſū̄mo ſacerdote magno.
ut p̄mo machabeorū xiiij. q̄ geſ
ta ꝑ vos ī biblia meliꝰ videatis

Jc in regno criſti iheſu
ſ completa tranſmigracio
ne antedicta erit abho
minacio ī deſolacionem et pone
tur in tēplo iheſu ꝑ regē egipti
In qua abhominacione magna
perſecucio fiet cleri et populi ſcā
ꝓpter quam multi recedent a le
ge ſcā ac erūt ſpontanei. necnon
dictus rex egipti conſtituet ān
criſtum pro pontifice templi cō
tra criſti vicariū pontificē verū
Cuius perſecucio ⁊ abhomīacio
durabit per tres annos cū dimi
dio. contra quē regem egipti in
ſurget alius machabeus qui in
zelo fidei et ꝓ emendacione ſcō
rū coinquinatoꝝ obtinebit dic
tum regem egipti armorū viri
bus et alios q̄mplures q̄ ſingu
lis annis contra eum inſurgēt.
et ita in gwerris et tribulacioī
bus obſeruabitur ī dicto regno
iheſu ſicut in predicto regno dī
obſeruatū fuit. et ꝓut narratū
ē rex egipti habito reſpectu ad
iheruſalem erit rex ſicilie Qua
abhominacione completa ꝑ tem
pora longa regnum dei paciet̄
finalem deſolacionem cleri ⁊ ſa
cerdocij et deficient hoſtia et ſa
crificium de eius regno per reg
num romanorum qd̓ eſt aquilo
nis habito reſpectu ad alia tria
regna. Sic fiet in regno criſti
qd̓ tranſactis longis temporibꝫ
ſimiliter finalem deſolacionem
cleri et populi pacietur. et defi
ciēt hoſtia ⁊ ſacrificiū de regno
criſti ſicut de regno dei. Sacri
ficium veſpertinum defecit per
titū ⁊ veſpaſianum ita de regno
criſti deficiet per gog ⁊ magog
ut infra dicam.

T licet aliqui ut ait ie
e remias poſſent admira
ri quare regnum dī fuit

pſecutū et ſciſſum ab extraneis
regib; et regnū filij a ꝓprijs fili
is et fidelibus regni ipſius iħū.
Reſpondebit et ſuadebit ꝙ nō
eſt mirandū quia hoc ſacra ſcrip
tura ꝓmittit. qđ probo ſic. Reg
nū dei quod exercuit in iudeos
ꝑ circūciſionē equipatur regno
ſaul qui fuit terribilis et ſemꝑ
ꝑſecutus ab extraneis . ut ꝑmo
regū ꝑ totum. regnū iheſu qđ ex
ercet ꝑ baptiſmū in gentes eq̄
parat regno dauid mitiſſimi et
manſuetiſſimi qui a filijs ſuis ꝑ
ſecutus fuit quiq; ſeptē habuit
vxores ex quarū vna adultera
genuit filiū qui thronum ſuum
vel ſedem ſuam regere meruit .
et ab alijs filijs ſuis quos habu
it ex alijs vxorib; nōnullas reg
ni ſui ſciſſuras et pſecutioēs ſuſ
tinuit in quib; fuit multum mā
ſuetus ⁊ miſeđiam preſtitit om
nib; īimicis ſuis. Et q̄ dđ ſcđm
ſpm̄ ⁊ carnē filius fuit ſaulis. ſe
cundū ſpiritū quia aīa ionathe
filij ſaulis cōglutinata eſt anime
dauid ⁊ dilexit eū ionathas ut
aīam ſuā. ſcđm carnē q̄a filiā ſa
ul habuit vxorē cū qua factus ē
vna caro. ut i regū xviij. Itē ſa
ul vocauit dauid filium ſuum di
cens. Numquid vox tua eſt hec
fili mi dauid ut ꝑmo regū xxvi.
necnō ipſe dauid vocauit pr̄em
ſuum ipſum ſaulem ut primo re

gūm vicesimo. Non extendam
manum meam in domino meo.
quia criſtus domini eſt quin po
cius pater mi. Sic ipſe iheſus
criſtus habebit ſeptem eccleſias
in ſponſas eius ex quarum vna
adultera ſpiritualiter commiſcē
do procreabit filium ſuum vidē
licet populum gentilē qui thro
num eius vel ſedem ſuam mere
bitur regere et ab alijs filijs ſpi
ritualib; ipſius iheſu ſuſceptis
ſeu genitis ex alijs eccleſijs ſpō
ſis eiuſdē ſupradictas ſciſſuras
et pſecutiones ipſe iheſus in re
gno ſuo patietur. quod eciam a
lia ſcriptura ſic dicit. Apprehen
dent ſeptem mulieres virum v
num in die illa. Item ipſe ihūs
vocauit deum patrem ſuum ⁊ pa
ter vocauit eum filium ſicut da
uid et ſaul fecerunt Si ipſe da
uid miſericordiā preſtitit atq;
manſuetudinem in eum peccan
tibus. ipſe iheſus ſimiliter oſtē
det ut pſalmo c ij . Non in per
petuū iraſcetur dš neq; ieternū
cōminabitur . Non ſcđm pecca
ta eorū faciet ſeruis ſuis neq; ſe
cundū iniq̄tatē eoꝝ retribuet eis
qm̄ ſcđm altitudinē celi a terra
corroborauit miā; ſuā ſuꝑ timē
tes ſe. qn̄tū diſtat ortus ab occi
dēte longe faciet ab eis īiq̄tates
eoꝝ. quō miſeretur pater filiorū
ita miſerebit dn̄s timentib; ſe .

quoniā ipſe cognoſcit figmentū
noſtrū per ſuam humanitatem
et ipſe recordabitur q̄a puluis
ſit homo ſicut fenum dies eius
et ſicut flos agri. Item ſicut da
uid fuit filius ſaulis ſcd̄m ſpiri
tum et carnem ita criſt⁹ ihs fili
us eſt dei ſecundū ſpiritū et car
nem. ſecundum ſpiritū quia aīa
ade filij dei ſecundum carnē con
glutinata eſt anime ihu. et eū
dilexit adam ſicut animā ſuā.
quia eidem ihesu dedit tunicam
carnis ſue ſicut ionathas dedit
tunicam ſuam dauid ſecundum
carnem quia ex virgine dī filia
ſuſceptus copulatus et natus ē

It yſaias ihieremie. q̄m
a dulcia faucibꝫ meis elo
quia tua. ſuper mel ori
meo. Sed dic michi o ieremia
quanto tēpore durabit regnum
ihesu. Ait ieremias. Tanto tē
pore durabit regnum ihesu q̄n
to durauit regnum dei. Cui ait
yſaias. Noſcis ꝙ durante ihu
regno venturus eſt eciā ſpiritus
ſanctus quē mittet pr̄ in noīe
filij ſui ihesu eciā regnaturus ſu
per vniuerſam terram cum prē
et filio in tāta benignitate ꝛ mi
ſericordia ꝙ omēs infideles ad
ſanctum baptiſma et fidem filij
aggregabit ꝛ tūc fiet vnū ouile
et vnus paſtor. Ideo maius tē
pus reperio quo ipſe filius reg

naturus eſt q̄m pater regnaue
rat ut danielis viij. ibi et dixit
vnus ſanctus altero neſcio cui
loquenti Uſquequo viſio erit iu
ge ſacrificium et peccatū deſola
cionis que facta eſt et ſanctua
riū et fortitudo et conculcabit.
Et dixit ei Uſqꝫ ad veſperam ꝛ
mane. dies duo milia ccc. et
mundabitur ſanctuarium. Hic
mane recipitur ꝓ principio criſ
tianitatis quod eſt tranſlacio
ſacerdocij a iudeis in gentes uſ
qꝫ ad veſperam que eſt finis reg
ni criſti et ſacerdocij. dies duo
milia ccc ideſt anni duomilia c
cc. quia dies ꝓ anno accipitur
ut ſupradictū eſt. Hoc vult di
cere ꝙ āno M ccc computando
ab āno tranſlati ſacerdocij qd̄
fuit quando ceſſauit ſacrificiū
veſpertinum in templo dei. for
titudo ſanctuarij conculcabitur.
quod erit in annis criſti ↄputā
do a natitate dnī M ccclxxiiij.
quoniam per annos lxxiiij pre
ceſſit natiuitas criſti deſolacio
nem templi dei factam p roma
nos. Et ſubſecutis poſtmodum
alijs mille annis conculcabitur
ſanctuarium et illud milleſimū
erit totū regnum ſpiritus ſancti
i quo vel infra qd̄ omnes infide
les tam iudi ꝙ alie barbare na
ciones recipiēt ſacrū baptiſma
et ad fidem filij cōuertentur ac

eciã tocius ſancte trinitatis.
§ Quod regnũ ſpiritus ſancti e
quipatur regno ſalomonis filij
dauid ſeu pcedentis ex ſaule ⁊
dauid ſicut ipſe ſpiritus ſanct⁹
pcedit ex patre et filio. Et qui
ſalomon in pncipio regni ſui tu
lit ſententiã inter duas meretri
ces de vnico filio viuo. qd eſt in
figura q ſpiritus ſanctus in pri
cipio ſui regiminis ferre debet ſen
tẽciã inter duas meretrices viz
ſynagogã iudeoꝝ ⁊ eccleſiã gen
ciũ de xpõ vnico di filio viuo. et
ſnialiter expoliabit ſynagogã
que eũ oppreſſit et reſtituet eũ
eccleſie cũ oi iure quo eũ de ma
nu ſynagoge ſentẽcialiter libera
uit et tũc ſynagoga vltra nõ no
minabit qm ipſius filij iudei vi
gore dicte ſentẽcie eã derelinqnt
⁊ eccleſie genciũ adherebũt. et
hanc ſentẽciã ferre deb; ac eciã
exequi ſpiritus ſãs p vnũ qui
ſit ſimilis ſalomoni vide; q ſit
rex iheruſalẽ et vocet pacificus
ſicut ipſe ſalomõ fuit. Et ipſe
naſcet in domo michaelis et e
ius vice fungetur. et princeps
magnus erit ut danielis xij c
In tempore illo conſurget
michael princeps magn⁹
qui ſtat pro filijs populi
tui et veniet tẽpus quale non fu
it ab eo tempore ex quo gentes
eſſe ceperunt in terra. Item q

ſynagoga ⁊ eccleſia vocent me
retrices pbatur ezechielis xxiij
et yſaie xxiij. Item cum ipſe ſpi
ritus ſãs aduenerit eius offici
um ſit hoc q omnes gentes ſeu
reſiduum gentiũ et iudeorum q̃
non poterunt conuerti ad fidem
iheſu p apoſtolos ſeu alios pre
dicatores iheſu relicta omni per
fidia et remoto corde lapideo de
carne ipſorum ad fidem et reg
num ipſius iheſu debeat aggre
gare. ⁊ tunc aſpicient in eũ quẽ
confixerunt ſicut ſalomon fecit
in ſolio dauid tẽpore ſui regimi
nis cum pter ſue affluentiam
ſapiencie regina ſaba incircum
ciſa a finibus terre venit ad ſoli
um dauid ut ſapiẽtiam ſalomo
nis in eo ſedentis audire poſſet
Et omnes reges terre ⁊ tota ter
ra deſiderabat eius vultum ſere
num videre ac eciam pter eius
multitudinem pacis argentum
ut lapides reputabatur ut ſecun
do paralipomenõ nono capitulo
Et qui ſalomon ſedens in dicto
ſolio dauid ſic ait Nunc autem
requiem dedit michi domin⁹ de
us per circuitũ et non eſt ſathã
neq; occurſus malus Sed tam
pe finem vite ſue luxurioſe vi
uens cũ mulierib; alienigenis.
a deo apoſtatauit ydola adoran
do ut iij regum vndecimo Itẽ et
dicto regno ſpũs ſcĩ adueniente

porta domus dei atrij interioris que reſpicit ad orientem et que clauſa fuit ſex diebus in quibꝫ opus fit die ſeptimo videlꝫ die ſabbati aperietur ⁊ non claudetur uſqꝫ ad veſperam ⁊ adorabit populus terre ad oſtium porte illius in ſabbatis ut ezechielis xxxvi. Iſta porta eſt illa quam vidit ezechiel in domo domini clauſam per quam ſolus deus īgrediebatur et egrediebatur. ut ezechielis xliiij Nunc vo in ſabbato aperietur. et populus terre adorabit ad oſtium porte hoc ſignificãs ꝙ per apertuꝫ domus domini ideſt eccleſie crіſti creſcet itantũ ſp iritalitas ꝙ omnis caro ſaluabitur. Et q̃d ſignificent illi ſex dies ⁊ ſabbatũ videndum eſt. Sex illi dies ſunt illi dies in quibꝫ deus pſecit omne opus mundi et in die ſabbati quieuit. et ſex illi dies ſignificant ſex milia ãnoꝝ ⁊ ſabbatum vltimũ milleſimum. q̃ſi velit ꝙ ſeptem milibus annoꝝ mundus erit duraturus. et in iſto ſabbato ideſt vltimo milleſimo iſta porta aperiet̃. et ſicut in ſabbato deus quieuit ſic in iſto vltimo milleſimo quaſi mundo vniuerſo dabit quietẽ et pacem et de ſua ſanctitate infundet in omnes gentes ita ut omnes qui ſcripti ſunt in libro ſuo ſalui ſient. et hec porta nõ claudetur uſqꝫ ad veſperam ideſt uſqꝫ ad finem mundi. quia ſicut veſper eſt vltima pars diei. ſic iſte veſper eſt vltima pars totius mundi ſeu temporis ſepedĩcum quelibet dies habet tres ptes videlicet mane veſperum et meridiem ſic tempus ſepedictũ habet. Et ſepedicta hominũ ſaluacio ſiet per baptiſmũ. qđ ꝓbatur ſic. quia homo peccando fedauit paradiſũ a quo eiect⁹ ẽ ⁊ ipſe paradiſus hominem fedatum extra ſe eiectũ aſpergendo mundabit per fluuium ei⁹. qui diuiſus in quatuoꝛ partes irrigat terram vniuerſam Et licet nũc eufrates irriget criſtianos per baptiſmum tamẽ in regno ſpiritus ſancti ſcilꝫ phiſon gyõ et tigris omnes alias gentes barbaras ſimiliter ī baptiſmo irrigabunt ut geneſis ſcđo.

e T cũ opera trinitatis īſepabilia ſint ab extra. ut de conſe di iij c in ſi. xxviij q. i. ſicut enĩ. de conſe di q̃nta. ſaluatoꝛ. quia pater non regnauit ſine filio et ſpiritu ſcõ nec fili⁹ ſine patre et ſpiritu ſcõ nec ſpiritus ſanctus ſine patre et filio tamen officia regiminũ ſunt diſtincta ut in euangelio. Pater meus uſqꝫ modo operat̃ et ego operoꝛ ut iohãnis ſexto

Jtē non poteſt filius facere a ſe
quicq̄ niſi qđ viderit patrē faci
entē. queciiq; eni ille facit hec ⁊
fili9 ſimiliter faciet. Pater eni
diligit filiū et ōnia demonſtrat
ei que ipſe facit et maiora hijs
demonſtrabit opera ut iohānis
vi. Sicut eni pater habet vitā
in ſemetipſo ſic dedit et filio ha
bere vitā in ſemetipſo. ⁊ poteſta
tē dedit ei iudiciū facere q̄a fili9
hominis eſt. Jtē cū venerit ſpūs
ſanctus quē mittet pater in no
mine meo ille vos docebit omīa
ut iohānis xiiij. Si autē nō ab
iero paclitus non veniet. ſed cū
venerit ille arguet mundum de
peccato de iuſticia et de iudicio
et ps c iij. Emitte ſpiritū tuū ⁊
creabūtur ⁊ renouabis faciē ter
re. Et ita ꝑ omnia erit in regno
ſpūs ſancti videlꝫ ꝙ omnes gen
tes infideles ad fidē filij debent
cōuerti ut ps xxi. Reminiſcent̄
et ꝯuertent̄ ad dñm oms fines
terre. et adorabūt in ꝯſpectu ei9
omnes familie genciū qm̄ domi
ni eſt regnū et ipſe dñabit̄ gen
ciū. Quia ſicut oms reges terre
et oms gentes infideles dederūt
munera auri et argenti dicto ſa
lomoni et omnis terra infidelis
deſiderabat eius vultū videre. et
ſolio dauid mediante ſalomoīs
ſapientia obedierūt. ita virtute
ſapie ⁊ clemētie ſancti ſpiritus
oms gentes infideles ſoli eccle
ſie criſti obedient ⁊ criſtū domi
nū patrē ⁊ filium ⁊ ſpiritū ſanc
tū adorabunt ut ps lxi. et adora
bunt eū omnes reges terre. om
nes gentes ſeruient ei. et ps c
lxvi Regnū tuū domine regnum
omnium ſeculorum ⁊ dominatio
tua in omi generatione et gene
ratione. et iohelis ij. Effundam
ſpiritū meum ſuꝑ omnem carnē
et ꝓphetabunt filij veſtri et filie
veſtre Et licet ſecundū aliquos
hoc fuerit adimpletū in aduen
tu ſancti ſpiritus in aplōs quibꝫ
non contradico. tamē dici poteſt
teſtimonio iohelis ꝙ ſuꝑ omnē
carnem effundi debet qm̄ ſimili
ter dici poſſet de ſpū moyſi. de
quo đs reſpiciens ⁊ ſuꝑ lxx ſeni
ores populi dedit eund. qui pro
phetauerūt nec vltra loq̄ ceſſa
uerūt ut numeri xi. et de ſpū ꝓ
phetaꝝ int̄ q̊s affuit ⁊ ſaul ut i
regū x. et q̄a ſuꝑ effuſiones ſpū
ales fuerūt q̄a non ſuꝑ omnem
carnē. ſꝫ cū fiet ſuꝑ omnē carnē
facies terre renouabitur. orbis
terrarū replebit̄ ſapīa ⁊ iudeoꝝ
corda lapidea in carnea conuer
tentur et filij ⁊ filie ꝓphetabūt.
Jtem terra vniuerſa ad labium
vnum reuertetur iam confuſum
in eodem ſpiritu in cōſpiratione
contra deum in turri babel fabri
canda de q̄ nēroth pnceps fuit

quod quidē labiū quo terra vni uerſa loquebatur remanſit hebreum a quo ꝓceſſerūt hebrei· qui ſecundum aliquas hiſtorias in tali conſpiracione non affuit et in quo labio locutus fuit abraham et omnes deſcendentes ex eo ⁊ in eo loquebant̄ apoſtoli ſpiritu ſancto repleti· Omnes alij confuſi labijs eos audiebāt tanꝗ̄ loquētes ſuis linguis·qḋ cedit in figura· cū generalit̄ dictus ſpiritus ſanctus effundetur terra ad vnum labiū reuertetur ad dominū ihesum dei filiū credendum confitendum ⁊ predicādum·ut ſophonie tercio Expecta me in die reſurrectionis mee quia iudiciū meum eſt ut cōgregem gentes et colligam regna · et tūc reddam populis labium electū ut inuocent omnes in nomine domini·

Tem ad corroboracionem ſupradictorū regnoꝝ videlicet patris et filij et ſpiritus ſancti aliā induco diſtinctionem Et p̄mo regnum dei patris diſtinguit̄ in abraham qui habuit ſaram vxorem liberam et agar egipciā eius ācillam quā ſara dedit viro ſuo abrahe eciā in vxorem· ad quam ancillā vxorem ingreſſus ē abraham et ex eo ipſa agar ancilla concepit in vtero et peperit filium iſmahel nomine·cui dixit dominus· Exaudiui te iſmahel et benedicam tibi·duodecim duces generabis et faciam te creſcere in gentem magnam · Poſt hec ſara libera vxor ſterilis concepit ex ipſo abraham et peperit filium yſaac et cum illo deus ſtatuit pactum ſuum· Quo nato ait ſara ad abraham Eice ancillam et filiū ei⁹ non enim heres erit filius ancille cum filio libere· Quā exaudiens abraham dimiſit agar ancillam cum filio iſmahele dans eidem de ſua hereditate panem et vtrē aque· que agar deficientibꝫ pane et aqua tēporalitatis abrahe errauit in ſolitudine· ut geneſis xvi·xvij·et xxi · Poſt hoc abrahā ad dei preceptū immolauit filiū ſuum yſaac ex libera vxore ſuſceptum ꝓpter cuius obedienciam ds ſibi iurauit mltiplicare ſemē eius ſicut ſtellas celi et velut arenam maris et ī ſemine ei⁹ benedicere omēs gētes que egredientur ex iſmahele filio agar ancille eius ut geñ xv· Ita ds pater habuit vxorē ſpiritualem videlicet ſynagogā ſterilem et ancillam eccleſiam ſpiritualem·Quam ācillā eccleſiam ſpiritualē ſynagoga vxor et ſterilis tradidit deo viro ſuo ſpirituali in vxorem·qui ds ſpiritualit̄ ingreſſ⁹ ad dictā vxorē

ancillā et ex eo ipſa eccleſia an
cilla vxor ↄceꝑit ſpūaliter ⁊ pe
perit filiū iſmahelē populū gen
ciū·cui populo ait dn̄s·Exaudi
ui te popule genciū fili iſmahel
benedicā tibi· duodecī duces ge
nerabis et faciā te creſcere in gē
tem magnā ſpūalem·Poſt hec
dicta ſterilis ſynagoga ſpūalis
libera vxor dei in ſenectute cōce
pit ⁊ peperit ſpūaliter ex ipſo dō
populū iſrahelitcū filiū yſaac·
cū quo populo dſ ſtatuit pactū
ſuū·Quo nato vidēs ſynagoga
vxor libera populū genciū filiū
eccleſie ancille uxoris ait viro
ſuo dō Eice ancillā et filiū eius
populū genciū · non erit heres
filius ancille cū populo iſraheli
tico filio libere·quā ſynagogam
dſ exaudiēs dimiſit eccleſiam
ancillā eius vxorē cū populo gē
ciū filio ſuo dansqꝫ eidē de here
ditate ſua ſpūali panem et vtrē
aque et ipſa eccleſia ācilla eiec
ta errauit in ſolitudine deficien
tibꝫ eidē pane ⁊ aqua ſpiritualita
tatis dī·Poſt hoc autē dſ imo
lauit filiū ſuū ihm̄ natū ex virgi
ne de ſemine abrahe ꝓpter eius
obedientiā ꝓpter quod dſ iura
uit eidem abrahe mltiplicare ſe
men ſuū ſpirituale ſicut ſtellas
celi et in eo ſemine omnes gen
tes benedicere Et ſicut agar an
cilla poſterior vxor abrahe prius

ex ipſo abrahā ↄceꝑit et peperit
iſmahelē populū genciū ꝙ̄ ſara
libera prior vxor abrahe que in
ſterilitate et ſenectute poſterior
concepit et peperit yſaac populū
hebreorū·ſic ipſa eccleſia ancil
la poſterior vxor ſpiritualis dī
ꝑmo ↄcipiet ⁊ ſpūaliter pariet
ex ipſo deo populū genciū ſemi
nis abrahe benedictione qui eſt
iheſus dſ quē ipſa ſynagoga li
bera prior vxor dei que in ſterili
tate ⁊ ſenectute ſua poſterior cō
cipiet ⁊ ipſa ſpiritualiter pariet
ex ipſo deo populum iudeorum
in benedictione ſeminis eiuſdē
abrahe patriarche·

Egnū criſti diſtinguit̄
in yſaac filio abrahe qui
natꝰ fuit ex ſara ſterili
et ſene qui pro multiplicatione
popnloꝝ imolatus fuit a ſuo pa
tre abraham deo precipiente· et
qui yſaac in vxorem accepit re
beccam virginem de ſua cogna
tione·que aliquo tempore ī ſte
rilitate permanens· tamē ex ea
concepit et peperit vno ventre ge
minos filios· quorū primogeni
tus vendidit ꝑmogenita ſua ꝓ
fame tēporali ſcdō nato·Et qui
ſecundus natus compellēte ma
tre fraudulenter recepit a prē
yſaac primogeniti benedictionē
ut geneſis xxv ⁊ xxvij · Sic ip
ſe filius operabitur in regno ſuo

Sicut yſaac natus eſt ex ſterili ſene de ſemīe abrahe ſic ipſe criſtus natus eſt ex puella ⁊ virgine certa de ſemine abrahe. Si yſaac ꝓ multiplicacione populorum īmolatus fuit a patre abraham. ipſe criſtus pro multiplicatione animarum ſaluandarū a ſuo patre immolatus fuit Si yſaac in vxorē recepit rebeccā v̾ginem de cognacione ſua que cōcepit et peperit geminos filios vno vtero ex eodem quoꝝ ṗmo genitus ꝓ fame tꝑali ſua ṗmogenita ſcđo nato vendidit. q̄ cōſulente matre fraudulēter recepit a patre ſuo yſaac ṗmo nati benedictionē. ipſe criſtus in ſuā vxorem recepit virginem id eſt ſpiritualem eccleſiam de cognatione ſua que aliquo tempore in ſterilitate permanens tamē cōcepit ⁊ peperit ex ipſo criſto ſpiritualiter geminos filios ſcʒ populos duos ex vno vtero q̊ꝝ ṗmo natus videlʒ populus ſarracenus ꝓ rebus temporalibus ſua ṗmogenita vendidit ſecūdo nato populo latinoꝝ. qui ſecundus natus conſulente matre eccleſia fraudulenter primo nati benedcōnē recepit ab ipſo criſto

t Egnū ſpiritus ſancti diſtinguit̾ in iacob filio yſaac q̄ duas habuit vxores ex vno patre natas videlicet lyam et rachelem qui iacob ex lya ṗma ſua vxore q̄tuoꝛ filios genuit ⁊ ceſſauit parere Rachel vero ſcđa vxoꝛ vidēs ꝙ infecunda eſſet prole tradidit viro ſuo balam ancillam ſuam in vxorem ut pareret ſuper genua rachelis. ex qua ancilla procreauit iacob duos filios. lya vero ṗma vxoꝛ videns ꝙ parē deſiiſſet zelphā ancillam ſuam tradidit viro ſuo iacob in vxorem ex qua ꝓcreauit duos filios ⁊ ipſa lya conducens maritū pro mandragoꝛis concepit et peperit duos filios ⁊ vnam filiam nomine dinam. deus v̇o reſpiciēs rachelem ſterilem concepit et ipſa ex iacob et peperit ioſeph et beniamin ut geneſ xxviij et xxx Ita ſpiritus ſanctus in regno ſpūali ſpiritualiter oparabitur. Sicut iacob duas habuit vxores ex vno patre natas videliʒ lyam et rachelem. ita ſpiritus ſanct⁹ duas habebit vxores lyam genciū eccleſiam et rachelem hebreoꝝ ſynagogam ex vno patre ſpiritualiter natas. qui ſpiritus ſanct⁹ ex lya eccleſia fecunda ſpiritualiter quatuoꝛ populos infideles generabit fideles. ſcđo ex bala ancilla rachelis ſynagoge cum eccleſia alexandrina duos populos īfideles generabit fideles lya v̇o eccleſia gencium vidēs

qꝛ deſierit generare dabit ancil
lam ſuā zelphā dicto ſpiritui ſcō
in vxorē videlꝫ āntiochenā eccle
ſiam q̄ duos populos infideles
generabit fideles. Iya vͦo eccle
ſia genciū poſt hoc ɔcipiet ſpū
aliter ex ipſo ſpū ſcō interpola
tim duos ppl̄os infideles et fidē
les pariet ⁊ vnā filiam videlꝫ cō
ſtantinopolitanā eccleſiā. poſt
hoc deus reſpiciet rachelem ſyn
agogam ſterilē et ipſa cōcipiet
ſpūaliter ex ipſo ſpū ſancto du
os populos infideles et eos fide
les pariet videlꝫ iſraheliticū et
iudaicū populos ⁊ ſic ipſe ſpūs
ſcūs totū mundū ſpiritualiter ī
ſemine abrahe ſaluabit. Et tūc
cū venerit ſpiritus ſcūs fiet trāſ
migratio eccleſie xpī in nouam
babiloniā p lxx annos. et ſubſe
cuta aboīatione antixpī cōtra
verū criſti vicariū in eius eccle
ſia et regno p tēpus ⁊ tēpora et
dimidiū tempus qui ſūt tres ā
ni cū dimidio ſcōm danielē to
ta eccleſia ⁊ regnū xpī renoua
bitur vel īcipiet renouari ⁊ pax
maxima erit in iheruſalē eccle
ſie ⁊ regno xpī necnon ⁊ toti or
bi p mille annos quoniā tūc al
ligabitur ſathan ſicut alligatus
fuit in regno ſalomonis. ut ſup
proxime dictum eſt In quorum
mille annorum fine vel prope p
plures annos eccleſia criſti īci
piet meretricari in īmundiciis
et abhominationibus ſicut ſalo
mon fecit prope finem regni ſui
ꝓpter que deus recedet ab eccle
ſia ſua et homines quaſi apoſta
tabunt a fide. Unde irato domīo
contra eccleſiam et regnū eius
ſoluetur ſathan contra eam qui
faciet inſurgere ɔtra eandē gog
et magog in tantam ſciſſuram ⁊
abhominationē et pſecutionem
qꝛ deficiēt hoſtia et ſacrificiū de
ea et clera totalis erit deſolatio
et circūdabunt ciuitatē romanā
in exercitu magno et tunc eius
erit deſolatio Ideo caueant qui
erūt in ea ut fugiāt ad montes
⁊ q̄ in circuitu eius ſūt p ſtadia
mille et ſexcenta ſimiliter fugi
ant. et q̄ in regionibꝫ ſūt nō in
trent in ea q̄a dies vltionis hii
ſūt. Ve autē pregnantibꝫ et nu
trientibꝫ hiis diebꝫ. erit enim
preſſura magna ſup romā ⁊ po
pulū eius in gladio. ac eciā ſup
ꝑncipes ⁊ duces regni ſicilie q̄a
tūc regnū non erit et iſti gog ⁊
magog erunt reges aquilonis.
ꝓut habet̄ ezechiel xxxviii.

It ieremias Dn̄e yſaia
et quando hec erunt. A
it yſaias. Numerēt̄ an
ni ⁊ ſciemus. et ait. A creatione
ade uſqꝫ ad natiuitatē noe flux
erunt anni mille ⁊ quinquagin
ta ſex ut geneſis quinto caplō.

a natiuitate noe uſqꝫ ad arche
perfectionē fluxerunt anni ſex
centi in quoꝝ fine ipſe noe arcā
intrauit ꝓpter diluuium ut geñ
vij. diluuium autem fuit ſuper
faciem vniuerſe terre anno vno
et menſibus duobꝫ ut geñ viij
circa finē. a fine diluuij uſqꝫ ad
natiuitatē abrahe fluxerunt an
ni ducenti et xcv. ut geñ xi cir
ca finem. a natiuitate abrahe uſ
qꝫ ad natiuitatē yſaac fluxerūt
āni centū ut geneſ xxi. a nati
uitate yſaac uſqꝫ ad natiuitatē
iacob fluxerunt lx ut geñ xxvi
in fine. a natiuitate iacob uſqꝫ i
troitum ſuum in egiptū fluxerūt
anni centū et xxx ut geñ xlvij.
ab introitu iacob in egiptū in q̊
eius filij ꝛ filij filioꝝ fuerunt in
ſeruitute uſqꝫ ad exitū predicto
rum filiorum iſrahel de egipto
fluxerūt āni quadrīgenti xxx.
ut exodi xij in fine. ab exitu fili
orum iſrahel de egipto uſqꝫ ad
edificacionē templi factā per ſa
lomonem q̄rto anno regni eius
fluxerūt anni quadringenti et
lxxx ut t̉cio regū vij. ab edifica
cione templi uſqꝫ ad eius incen
diū et tranſmigracionē populi
iſrahelitici in babiloniam fluxe
runt āni quadrīgenti xxxi. ut
ſcd̃o ꝑalipō per totū. ab incen
dio templi uſqꝫ ad criſtū ſcd̃m
cronicas fluxerūt anni quingē

ti et xc. et ſic ab adam uſqꝫ ad
natiuitatē criſti fluxerunt āni
quatuor milia c lxxiij ꝛ menſes
octo. A natiuitate criſti uſqꝫ ad
deſolacionem tēpli iudaici erūt
anni lxxiiij. a deſolacione tēpli
iudaici uſqꝫ ad poteſtatē infer
nalem cōtra mundū vniuerſum
exercendam ſcd̃m danielē xij.
erunt āni mille ducenti et xc q̄
ſunt in ānis criſti M ccc lxiiij.
ut ſupradictū eſt clarius. et du
rabit uſqꝫ ad ānos a deſolacioē
tēpli computando M ccc ꝛ xxxv
qui ſunt in ānis dñi M cccc ix
infra quos ipſa poteſtas infer
nalis ponet in criſti eccleſia an
ticriſtum qui perſequetur ecclē
am criſti et eius verum vicariū
per tēporales reges infra nouē
ānos. quibus completis regna
turus eſt in eccleſia criſti. quā
poſſidere debet contra verū criſ
ti vicariū annis tribus cū dimi
dio in graui perſecucione popu
li ſancti et ſacerdotum ſanguis
effundetur ſicut aqua et fames
valida erit. et tanta erit tribu
lacio qualis nō fuit ex qua die
viſus eſt papa in eccleſia criſti
poſtea deficiet eius potencia et
ſine manu conteretur. q̄a precī
piet ſancta ſanctoꝝ deſtrui ꝛ no
uū et vetus teſtamentum cōcre
mari. quo anticriſto annichila
to ipſe ſathan turbabit omnia

regna criſtianitatis et alioꝝ in fideliū p annos xxv· in grauibꝫ prelijs ciuitatū deſolationibꝫ et exuſtionibus et ſanguinū effuſi onibꝫ et feminarū violacionibꝫ ac eciā parcialitatibus et diuiſi onibꝫ ciuitatū et ita et taliter ꝙ quaſi mundum ponet deſertum· Quibꝫ annis cōpletis alligabi tur ſathan retro in terra et tūc veniet pax et requieſcet homo in cubili ſuo a cuius ſathane al ligatione uſqꝫ ad aliam ſolucio nē ad conculcandū fortitudinē eccleſie et ſanctarū criſti fluēt anni mille Poſt ꝑo iſtos ānos mille ſoluetur iterū ſathan·et ī fra centū annos a tēpore ſolutio nis ꝯculcabit eccleſiam et ſcīa tiū criſti·et ſic ſcd̄m danielē a natiuitate xpī uſqꝫ ad ſolutionē ſathane iteratā et vltimā fluēt āni duo milia ccc xi· Ergo om nibꝫ ſupd̄cās ānis in vnū ꝯgluti natis ſūt āni vi milia d lxxxiiij ſcd̄m ipſū danielē reſtāt modo ꝑ ꝯplendis ānis quibꝫ creatura mundi opari debent āni quadrā genti xvi infra quos ſupradicti gog et magog ꝑ ꝯculcando ſcīa tio criſti ab aquilone venient· et hoc erit infra centū annos cō putando a ſolutione ſathane in fra alios annos cōplendos mun dus recipiet finem ſuū in igne· Subſequēter aduenient ipſe ad

iudicandū viuos et mortuos in valle ioſaphat· de q̄bꝫ dr iohel tercio·ezechielis xxxvij ꝛ pſal mo xlix·Et tūc īfernus et mors mittentur in ſtagnum ignis et mors ultra non erit neqꝫ luctus neqꝫ clamor ſed nec ullus dolor qm̄ priora trāſierūt· De quibꝫ oībꝫ ſi clarius et melius videre cupitis videatis opus futurorū ſcd̄m ſacrā ſcripturā qd̄ ꝯpoſui· et incipit ſic· Sit nomen domi ni benedictum· et ibi clarius vi debitis···

T ait ieremias·Domi ne yſaia ſupradictū eſt ꝙ rex egipti ponet abo minationem et deſolationē in re gno criſti·Quis erit iſte rex et vbi orietꝰ·Ait yſaias· Illud qd̄ ſcripſit daniel viij c de regno di patris illud idem intelligatur d̄ regno criſti complendum· Et di cit ipſe daīel· Et leuaui oculos meos et vidi arietem cornutum et ventilantem cornibus verſus orientem occidentem aquilonē et meridiem et fecit ſcūdū vo luntatem ſuam et magnificatus eſt· Et dicit ipſe daniel in fine huius capituli ꝙ rex medorum ꝛ perſarum eſt·et fuit darius·Vi ditqꝫ hyrcum caprarum venien tem ab occidente ſuper faciem vniuerſe terre ꝛ habebat eciam cornu inſigne inter oculos eius

et venit uſq; ad arietem illum. et efferatus eſt i eum ipetu for titudinis ſue ⁊ percuſſit arietē illum et cōminuit cornua eius ⁊ hircus caprarꝫ magnificatus eſt nimis. Dicit ipſe daniel qꝫ hir cus iſte eſt rex grecorꝫ ideſt alex ander. Cūq; ipſe creuiſſet frac tum eſt cornu magnum ideſt ip ſe rex mortuus eſt. et orta ſunt quatuor cornua ſuper iſtud per quatuor ventos celi ideſt q̄tuor reges erunt de ſua gente qui di uident regnum alexandri i qua tuor regna de vno autem ex eis q̄tuor regibus ſeu regnis egreſ ſum eſt cornu modicū ideſt par uū regnum et factū eſt grande contra orientem et contra meri diem et contra fortitudinem et iſtud fuit regnum antiochi qui magnificat⁹ eſt uſq; ad fortitu dinem celi tēpli dei ⁊ deiecit in fortitudīe de ſtellis ideſt prela tis et pontificibus et conculca uit eos. in quarū ſtellarꝫ ſeu pre latorū loco deiectis veris prela tis et pontificibus alios antipō tifices poſuit. et uſq; ad princi pem fortitudinis ideſt ad verū ſūmum tēpli pontificem magni ficatus eſt et ab eo tulit iuge ſa crificiū. quia in templo poſuit antipontificem alchimū nomi ne et deiecit locū ſanctificacōis Robur autē ei datum eſt contra

iuge ſacrificiū ꝓpter peccata ⁊ proſternetur veritas ſanctifica cionis in terra et interficiet ro buſtos et populū ſanctorꝫ pbro rū ſecundum voluntatē ſuam et dirigetur dolus in manu eius ⁊ cor ſuum magnificabitur ⁊ in co pia rerū omnium occidet pluri mos. Hec omnia executa fuerūt per predictum regem antiochū qui antipontificem poſuit in tē plū dei ut p̄mo ⁊ ſcđo machabe orū p totum. Ita et in regno cri ſti vnus rex orientis regni erit qui habebit regnum grecorum et regnum ytalie et totam criſti anitatem ventilabit in hijs duo bus regnis et magnificabitur. Contra iſtū veniet rex occiden tis regni criſti ⁊ efferabitur in eum ⁊ cōminuet eum in hijs du obus regnis et ipſe monarchiā imperialem tenebit tocius. ⁊ ip ſe p̄mus rex erit et magnificabi tur. Poſt hoc morietᷣ et quatu or ſurgent pro eo reges et diui dent totam criſtianitatem i qua tuor regna. ex vno autē predic torꝫ regnorū orietᷣ vnum regnū paruum et fiet grande contra o rientem ⁊ contra meridiem ⁊ cō tra fortitudinem et magnifica bitᷣ vſq; ad fortitudinem celi eccleſie et ſupradicta omnia fa ciet q̄ fecit antiochus in regno di. et iſtud regnū paruum quod

poſtea fiet grāde erit. ꝑpe eccle
ſiam xpī ihu ſicut regnū egipti
qd habuit ātiochus ꝑpe tēplū
dei. § Itē arbitramur ꝙ regnū
criſti ihu vim pati debeat ab ho
minib; et nō homīes ab eo quia
non homines coactos ad eius fi
dem accipiet ſed voluntarios et
ſpontaneos bonoꝝ operum qui ī
dictis bonis opibus violatores
dicti regni erūt. hoc eſt ꝙ oīs
homines qui receperūt baptiſ
mū in nomine ipſius ihu et ſcē
trinitatis et ſpontanei et volū
tarij crediderūt in eū ſint et de
beant eſſe regni ipſius ihū. Alij
qui noluerūt in nomine ſancte
trinitatis baptizari atq; in ihe
ſū credere ꝯdēpnati ab ipſo ihu
infernus eos capiat. qm̄ ſcriptū
eſt ps ix. cōūtant peccatores in
infernū oēs gentes q̄ obliuiſcū
tur deū. et ps c lxvi. ꝑpe eſt do
minus omnib; īuocantib; eū in
veritate Volūtatē timenciū ſe fa
ciet et deprecationē eoꝝ exaudi
et ⁊ ſaluos faciet eos. Cuſtodit
dn̄s oīs diligentes ſe et ōnes
peccatores diſperdet.

Item ꝙ ſathan īfernalis prin
ceps tocius mali patrator et ſe
culi deſtructor numq̄m a vincul
abſoluatur quibus in fouea ab
yſſali ligatus fuit per dictū ihe
ſū dicto regno iheſu durāte niſi
in ſupradictis iheſu ſciſſuris et
pſecucionibus quia ipſe ſathan
in ſciſſuris ⁊ perſecucionibus re
gni di patris ſolutus fuit ita in
regno criſti iheſu ſoluatur. Sz
omnia alia demonia ſoluantur
libere in regno criſti iheſu ſicut
ſoluta fuerunt in regno dei pa
tris ad hoc tantum ut tempten
tur homines et fideles iheſu in
fide ac eciam bona alia ſpiritua
lia nō peragant ſed mala atq;
peccata mortalia et venialia cō
mittant. quibus peſſimis pec
catis inuoluti iuſte dicti fideles
criſti iheſu ab ipſo flagellentur
ut ſapientie decimo quarto. qm̄
creature dei in odium facte ſunt
et ī temptationem anime homi
num. Sed a talibus tēptationi
bus dyabolicis dicti fideles ihu
poterunt liberari per ſignū cru
cis iheſu in eorum cordibus ſig
natū ut pſalmo lxxxv. Fac me
cum ſignū in bono ut videant q̄
me oderunt et cōfundantur qm̄
tu dn̄e adiuuiſti me et ꝯſolatus
es me. Item p ieiuniū et orati
ones. ut ī pſalmo. humiliabam
in ieiunio animā meam et ora
cio mea in ſinu meo conuertet.
et mathei decimo octauo. Hoc
genus demoniorum non eijcitur
niſi in ieiunio et oratione. Itē
poterūt eciam liberari per inuo
cationem diuini nois ⁊ poſtula
tionē diuini auxilij et adiutorij

et tūc tales fideles ihesu quādo talia pegerunt ſtabunt in adiu torio altiſſimi et in ꝓtectione dei et veritas eius circumdabit eos ſcuto· a timore nocturno nō timebunt· a ſagitta volante in die a negocio perambulante in tenebris ab incurſu et demonio meridiano · cadent a latere eoꝝ mille demonia et decem milia a dextris eoꝝ et ad eos nō appro pinquabunt ut p̄s xc ꝛ p̄s xvij Quoniā in te eripiar a tempta cione· et in deo meo tranſgredi ar murū · Itē ſi predictis temp tacionib⁹ dyabolicis predicti fi deles ihesu mortaliter vel venia liter contingat peccare per di gnam eoꝝ confeſſionem ꝛ cordi alem contricionem dicta pecca ta remittuntur eis· et licet cor contritum et humiliatum deus non deſpiciat tamen confeſſio ē neceſſaria· ut in pſalmo xxxi · dixi confitebor adūſum me iniuſ ticias meas domino et tu remi ſiſti iniquitatē peccati mei · et p̄s · l · tibi ſoli peccaui ꝛ malum coram te feci ut iuſtificeris in ſer monibus tuis Et hijs confeſſio ne ſcilꝫ et penitencia peccatoꝝ ipſi fideles ihu poterunt euitaē ac eciā euitabunt morſum infer ni ꝛ ignem eternū qui prepara tus ē dyabolo ꝛ angel' eius· vbi fletus eſt ꝛ ſtridor dencium · vbi

eorū oculi pleni ſunt lacrimis · vbi mors optatur et non datur vbi v̄mes eoꝝ non moriuntur ꝛ ignis eoꝝ non extinguit̄ · vbi a liud non operat̄ niſi pena · vbi nullus nec dominus ſuprafertur ſeruo · nec ſenis reuerencia · nec iuuenis ad miniſteriū · vbi nul lum gaudium nec leticia poſt triſticiā · vbi nullus honor nec requies poſt penā · vbi tenebre et̄nales et horror pene · vbi ar dor ſitis ꝛ terra obliuionis · vbi ardor flāme et dolor vermium · vbi fetor intolerabilis · vbi mich il videtur niſi pena et nullus au ditus niſi gemitus · vbi nulla cō ſolacio niſi infernus et pfundi tas gehenne · et peruenient ad regnū paradiſi quod paratū eſt eis ab origine mūdi vbi pater et filius et ſpiritus ſanctus · vbi lumen indeficiens · vbi gaudiū ſempiternum vbi vita perhennis et imortalis ꝛ leticia ſempit̄na cū angelis ꝛ apoſtolis · vbi lux lucis et fons luminis · vbi ciui tas ſanctoꝝ ihrlm celeſtis · vbi conuentus patriarcharū cum a braham yſaac et iacob atq; ſcō rū omniū · vbi dolor nullus nec triſticia poſt gaudiū · vbi flores roſarū et lilia cōuallium cū odore ſuauitatis · vbi nox effugiet et ſenectus non apparebit · vbi cari tas inexplicabilis eſt · vbi pax

indiuidua ubi aſſiſtūt angeli ⁊ vniūſe ptātes ubi māna angeli cus pāis ⁊ cibus celeſtis quem nobꝫ pſtāre digneṯ qui dat iumē tis eſcā ipſoꝝ ⁊ pullis coruoꝝ in uocātib; eū.§ Ait ieremias Domine yſaia poſtq̄m ſupdiximus de glā padiſi ac eciā ꝺ tenebris et horabilitate inferni limiteṯ eciā ſi placet in regno xpī locus peccatoꝝ purgandoꝝ ī quo pur gatis pccis hoīm eoꝝ aīe ad p henne aduolent gloriā. vel pec catis nō purgatis viuentes ad gehennā deſcendāt infernalem Et ait iēmias. Michi videṯ ꝙ ſumē poſſumꝰ argumentū de re gno dei. Et ſicut obſeruatū fuit in regno dei ita obſerueṯ in reg no xpī Et ſicut tu ſcis o yſaia ō nes de regno ꝺi ſeu eiꝰ ꝑlō ſiue bñ ſiue male fecerūt īcognito a lio loco purgatorij ingreſſi viā vniūſe carnis deſcenderūt ad in feros et ibi fuerīt ac eciā et nos ibi fuimus uſq; ad aduentū filij ꝺi iħu q̄ p mortē ſuā deleuit pec catū et portas inferni deſtruxit et portas iuſticie ipſe nobꝫ ape ruit et alijs qui crediturī ſūt in noīe eius et ingreſſus p eas ↄfi tebiṯ dño ꝙ iuſti ītrabūt in eas ut ꝑs c xvij.⁊ tu yſaia hec ſcrip ſiſti c xxxviij.Ego dixi in dimi dio dieꝝ meoꝝ vadā ad portas inferi.Et hoc quod dixi melius

probatuṙ pſalmo cēteſimo ſexto Si in regno dei non repietur lo cus purgatorij nec in regno cri ſti repiaṯ. Ait yſaias. Dñe iere mia tu nō ignoras ꝙ niſi purgē tur hoīes de peccatis eoꝝ abſq; dubio eoꝝ aīe ī dāpnationē ad infernū deſcenderēt ut ꝑs ix.cō ūtanṯ peccatores in īfernū. Er go ſequiṯ ꝙ ī regno ꝺi fuit locꝰ purgatorij ꝫ ubi et q̄liter vide amus Tu ſcis bñ ꝙ deus hoīes ⁊ totū populū ſuū plenū pecca tis ī hoc mūdo ī diluuio aquarū multaꝝ purgauit ut geneſ vij. Poſt hoc q̄d ait ipſe ꝺs.nequa q̄m maledicā tre ꝓpter hoīem. ſenſus enī et cogitatio corꝺ hu mani in malū ꝓna ſūt ab adole ſcētia ſua. Nō ergo pcutiā om nē aīam viuentē ſicut feci. Ecce ſup omēs hoīes pronos ad ma lum frigus et eſtas et hyems et nox et dies non requieſcant.Ec ce primo vna generalis purgati o delictorum ut geneſis octauo. Item nōne dominus dedit legē populo ſuo per manum moyſis famuli ſui qui fuit legiſlator et eiuſdem legis executor ī qua le ge precipitur homicidia adulte ria fornicationes abhominatio nes ⁊ furta atq; cetera peccata publica corporaliter puniri. ut exodi viceſimo ſecundo et leuiti ci xx c.in cuiꝰ fine ait dominus.

Cuſtodite leges meas atq; iu
dicia et facite ea ne et vos euo
mat terra. Unde ſi predicta pec
cata fuerunt punita ſecundū le
gem nonne homines patratōēs
et puniti ſecundum legem ſunt
purgati ſcdm legem. certe ſic.
et ſi punita nō fuerant ſcdm le
gē per iudices tēporales nōne
per ipſū deum punita fuerūt in
terris. certe ſic. ut ipſe deus fu
it ꝓteſtatus dicens. ne et vos
euomat terra. Ergo ſi p hoīes
peccata non purgant ſcdm le
gem. tamen per ipſū deum ī ter
ris hominū peccata purgantur
tā manifeſta ꝙ occulta ⁊ maxi
me in maledictionibus ꝗ peſſi
mis quas ipſe deus inſtituit cō
tra homīes peccatores uſq; ad
+ eoꝝ purgacionē ut deut xxviij.
Itē nonne ipſe deus cōtra popu
lum ſuum peccantē induxit fa
mē gladium peſtē captiuitatē ⁊
dentes beſtiarū. ut ieremie xv
et xvi. ezech xiiij ⁊ deut xxxij ⁊
pſ lxxij in ꝗbꝫ grauit ꝗ popul⁹
purgatus fuit. Itē nōne ꝺs pa
rauit in terris thronū ſuum iu
dicans orbem terre in equitate.
et populos in iudicio. Ipſe fuit
refugiū pauperū. adiutor ī opor
tunitatibꝫ in tribulacione illorū
qui nouerūt nomen ſuum ⁊ inq
rētes eum nō reliquit. fecit lera
ta iuſtos in vindictam maloꝝ ⁊

ipſe fuit vindicans eos in terra
loquētes contra fratres ſuos ar
guit et ſcandala poſuit cōtra fa
ciem facienciū ea. ꝗa ipſius po
teſtas eſt in terra et reddet vni
cuiq; ſecundū opera ſua. Itē to
bie ꝗrto ſcribit. dn̄e qui in tri
bulacione peccata dimittis. et
optime facit ij machab vi circa
mediū. Ergo ſequit ex hijs ꝙ
peccata in terris purgentur in
tribulacionibus hominū. Item
tanta fuit benignitas ipſius dei
ꝙ nullum peccatum alicuius de
populo ſuo preter deſperacionis
peccatū ac eciam peccatū forni
cacionis adeo reliquit ut in ter
ris nō purgaret. et ſi non pur
gabatur in agente purgabat ī
ei⁹ herede uſq; ad terciā ⁊ ꝗrtā
generacionē. hinc eſt ꝙ ſi aliqs
de populo dei fuerat adulterat⁹
vxorem ꝓximi ſui eciā vxor ad
ulterantis adulterabatur. et ſi
non vxor eius tamen vxor filij.
Si fuerāt fenerātus alicui alteri
ſibi vel ei⁹ heredi fenerabatur.
et ſic de alijs criminibꝫ et pec
catis ut ipſe deus ait exodi xx.
Ego ſum deus zelotes viſitans
peccata patrū in filios uſq; in
terciam et ꝗrtā generacionē. et
tercioꝝ ꝗrto in fine. Patres no
ſtri peccauerūt ⁊ non ſunt. et
nos iniquitates eoꝝ portauim⁹
Itē nōne dauid adulterat⁹ fuit

+ ſi homines peccata sua in hac vita n̄ purgant Deus in hac et in alia ipsa punit.

quod Deus in terra fecerit.

Visitat Deus peccata patrum in filios

Adulteri uxor, adulter fit, in poenam peccati mariti

vxorẽ vrie ethei atq; eũ in mor
tẽ tradidit. Nõne ꝓpter hoc õ
nes vxoẽs ſue a filio ſuo abſalo
ne adulterate fuerũt. et in recõ
penſatione mortis vrie tradit⁹
fuit in mortẽ amon ꝑmogeitus
dauid p abſalonẽ quia ſtupraue
rat thamar filiã dauid vtriuſq;
ſororẽ ut ij regũ xi et xij ⁊ xiij c

Numquid dicendum eſt dauid
poſt eius mortẽ ꝓ illo peccato
ſic purgato aliã penitẽtiã paſ
ſum fuiſſe. Certe non. quia ds

Deus bis non punit

nõ iudicat bis in idipſũ ut naũ
ꝑmo c et de pe di iij § hijs auto
ritatib; Itẽ nũquid dicendũ eſt
ſalomonẽ eſſe dãpnatũ quia ir
ritauit deũ ydola adorando. Cer
te nõ. q̃a dictũ peccatũ purga
tum fuit in filio ſalomonis qui
ꝓpt hoc perdidit decem trib; iſ
rahel ut iij regũ xi c. vbi de⁹ ap
paruit ſalomoni dicẽs ei. quia
habuiſti hoc apud te et non cu
ſtodiſti pactũ meũ et precepta
mea que ego mãdaui tibi dirũ
pẽs ſcindam regnũ tuum et da
bo illud ſeruo tuo. verũtamen in
diebus tuis non faciam hoc ꝓpt
dauid patrẽ tuũ ſʒ de manu filij
tui ſcindã illud. nec totũ regnũ
auferã ⁊c. et d multis alijs regi
bus peccatorib; et eoꝝ punitio
nib; poſſet poni exemplũ. de q̃

ratio, quae purgatorium esse suadet

bus habeẽ ꝑmo ij iij et iiij regũ
p torũ. Sʒ vnũ ſcias o ieremia
q̈ hoĩs purgati ꝓut ſupradcm̃
eſt anima poteſt ad tẽpus carẽ
viſione dei turbata ex peccatis
ipſis quantũcumq; purgatis do
nec orõnes et elemoſine egredi
anẽ ad ipſũ deũ ꝓ ea. quib; ds
placatus eiſdẽ reconcilieẽ. et de
hoc habeẽ figura ij regum xiiij.
vbi abſalõ ꝓ morte fratris ſui
amon factus eſt ꝓfugus a facie
dauid patris ſui ãnis trib9 in
fra quos dauid pſecutus eſt eũ.
Quib; ãnis pſecutionũ ꝯpletis
ad fictionem mulieris vidue eid
abſaloni dictus dauid pepcit ⁊
eundẽ ad graciam ſuam reduxit
dũ tamen manens in domo ſua
faciem dauid regis non videret.
Qui abſalon aliquo tẽpore ĩ do
mo ſua morans et faciẽ regis nõ
vidẽs deprecatus eſt ioab dicẽs
Obſecro ut videã faciem regis.
q̈ ſi memor eſt iniquitatis mee
interficiat me. Ad cui⁹ ioab pre
ces placatus dauid conceſſit ut
abſalon faciem eius videret.

Tem omnia ſepedicta verá
ſunt dũmodo oris cõfeſſio
delictorum exitum anime
a corpore precedat ut pſalmo x
xxi. Dixi confitebor aduerſum
me iniuſticias meas domino. et
tu remiſiſti impietatem peccati
mei. pro hac orabit ad te omĩs
ſanctus Item in hijs elemoſina
plurimum valet ut thobie q̃rto

Confeſſio et ieiunium et elemoſina valde prodeſt.

Quoniā elemoſina ab omī pec
cato et a morte liberat et nō pa
tit̄ animas ire ad tenebras. ut
danielis q̄rto. Quaobrē conſili
ūm meū rex placeat tibi et pec
cata tua elemoſinis redime ⁊ in
iquitates tuas miſcdīs paupe
rū. forſitan ignoſcet deus delic
tis tuis. Itē oraciones pſalmo
rum multū valent ad remiſſio
nem peccatoꝝ ut ſcdo regū xij.
vbi deus exaudiuit dauid poſt
oracionem et abſtulit peccatū
eius ab eo. Item oracio liberat
a praua conſuetudine peccati.
ut ione. ij Poſtq̄ orauit ionas
euomuit eum piſcis. Itē oracio
liberat a conuerſacione dyaboli
atq; eum in fugam conuertit.
ut pmo machab q̄nto Exclama
uerūt ad dñm in oracione et fu
gauerunt caſtra. Itē oracio libe
rat a malignis temptacionibus
ut in pſalmo cxxxij. Declinate
a me maligni. Itē ſacrificiū tol
lit peccata ut leuitici quaſi per
totum. Itē ieiunium multum va
let ad remiſſionem culpe ut io
ne tcio de niniuitis penitenciā
agentibus in ieiunio. Item va
let ad vitacionē pene ut iudith
quarto. Scitote quoniam dñs
vos exaudiet ſi permanſeritis
in ieiuniis Itē valet ad pſperi
tatē gracie ut ezechielis octauo
Ieiunauimus et rogauimus do

minū. Et ſi taliter fuerit purga
tus dei populus abſq; dubio vi
tam pmerebitur eternā ut ait
pſalmiſta. Quoniā pbaſti nos
deus igne nos examinaſti ſicut
examinatur argentū. Tranſiui
mus per ignem et aquā et edu
xiſti nos in refrigerium Et hec
vera ſunt niſi peccator de popu
lo dei contemptis dei flagellis
peccatum ſuū duxiſſet in cōſue
tudinem in qua ſpreta peniten
cia mortuus fuiſſet quoniam ip
ſe ſine dubio ad tartareum reg
num deſcendet ut in figura habe
tur in pharaone qui in liberacio
ne populi dei decem plagis fuit
flagellatus. qui quāto plus fla
gellabat̄ tanto durior efficieba
tur tamen dictum dei populum
per eum dimiſſum ipſe perſecu
tus fuit. pter quod mare ipſū
perſecutorem et inpenitentem
abſorbuit ut exodi xiiij. Itē nū
q̄m filij iſrahel intraſſent terrā
promiſſionis niſi pmo de eorū
irritacionibus et abhominacio
nibus et murmuracionibus fuiſ
ſent flagellati ⁊ in grauib; peī
tencijs purgati. Ergo ſequitur
q̄ peccatoꝝ purgacio fiat ī ter
ris in corporib; animatis. quia
ſicut animatū corpus peccauit
ita animatū corpus purgari de
bet. q̄a ſi homo peccauit opor
tet q̄ homo purgetur et homo

Conſuetudo peccandi ſpreta penitencia anime valde nocet.

Quare anima in sang[uine] habitet.

et homo non dicit̃ ſine anima ⁊
corpore · ut de ſũma trinitate §
vnico in cle In cuiuſq; enim ho
minis ſanguine anima legit̃ ha
bitare ut leuitici xvij Et q᷑ hec
ſint vera probat̃ per calicem do
mini qui eſt plenus vino mixto
mero et fece ut pſalmo lxxiiij ·
de cuius fece bibent dampnati
peccatores ut pſalmo eodem et
p̃s xxxix · et eduxit me de lacu
miſerie et de luto fecis · per quã
fecem deſignat̃ abyſſus iferna
lis de cuius mixto ideſt turbido
bibent peccatores cum purgan
t̃ peccata eorum in procellis ⁊
tempeſtatibus huius mundi ut
pſalmo x · pluit ſup peccatores
laqueos ignis ſulphur et ſpiri
tus procellarũ pars calicis eoꝝ
Et illd mixtum ſignificat hunc
mundũ quia ſtat ſupra fecem · ⁊
hec paſſus fuit ſanctus dauid
viuẽs in hoc mundo ut p̃s xvij
Circũdederũt me dolores mortis
et torrẽtes iiquitatis ſturbaue
rũt me · dolores inferni circũde
derũt me preoccupauerunt me
laquei mortis · De cuius calicis
mero claro bibent omnes beati
in ſupceleſti patria · ut pſalmo
xxij · Impinguaſti in oleo caput
meũ et calix meus inebrians q̃
preclarus eſt · Et in predictorũ
teſtimoniũ loquit̃ idem pph̃a ·
pſalmo c lx · Si aſcendero in ce

Merum mixtum et defecatum

lũ tu illic es · ecce padiſus · ſi de
ſcendero ad infernũ ades · ecce
infernus · Si ſumpſero pennas
meas diluculo et habitauero in
extremis maris quod eſt terra ·
ecce purgatorium in terra que
inhabitatur · ·

Ed nunc videndum eſt
qualiter ſeu quo ordine
deus in terra peccata
purgat · Dicendum eſt q᷑ licet
homo dei fidel' de vnoquoq; pec
cato de iure purgari debeat ac e
ciam de omni verbo ocioſo redde
re rationẽ tamẽ ipſe de9 ſcit fig
mentũ hoĩs ſcit eciã q̃a puluis
eſt ideo non ſcd̃m peccata eius
inducit ei peccatoꝝ purgationẽ
neq; ſcd̃m iniquitatẽ eius retri
buit ei ſed pocius corroborat mi
ſericordiã ſuam ſup timẽtes eũ
Et ſicut eſt altitudo celi a terra
et diſtantia ortus ab occidente
ſic longe fecit a ſuis fidelib; ini
quitates eoꝝ · Item ſicut miſere
tur pater filioꝝ ita miſerebitur
dñs fideliũ ſuoꝝ ut p̃s c ij · Et q̃
eſt ratio tante miſcd̃ie · Dicend
eſt q᷑ homo quãtũcumq; fidelis
ſemp a natura ꝓcliuis ẽ ad ma
lũ pocius q̃ ad bonũ ut geñ viij
Ac eciã dyabol9 inimicus hoĩs di
fidelis dictũ hominẽ pſequitur
in oĩ malignitate peccatoꝝ Ideo
nullus homo reperietur bonus ·
niſi tocius iiquitate plenus · Ex

hominum meritis, et dei misericordia

Ex quo ſequeretur q nullus ſal
uaretur· ꝓpter quod clamabat
dauid in pſalmo c lxxiij· Nō in
tres in iudiciū cum ſeruo tuo do
mine q̄a non iuſtificabit̄ in con
ſpectu tuo omnis viuens · quia
perſecutus eſt inimicus animā
meam· Jdeo oportet neceſſario
deū homini peccatori miſereri·
et intantū q ſi in homine qn̄tū
cūq3 pleno peccatorū mortaliū
eciā in extremis poſito fuerant
decem bone opaciones in dei mi
ſericordia ipſe ſaluabitur et bo̅e
operaciones ipſius nō ſorbebū
tur a malis ſed pocius econtra·
quod poteſt oſtendi in ciuitati
bus ſodome ⁊ gomorre quas de
us vlciſcens volebat ſubuertere
Cui deo ait abraham· Abſit hoc
a te domine qui iudicas terram
Nūquid pdes iuſtum cū impio
Si fuerunt q̄nquaginta iuſti id
eſt nō ſordidati illo graui delcō
peribunt ſimul et non parces
loco illi· Ait dn̄s Si īuenero in
ſodomis quīquaginta iuſtos di
mittam omni loco ꝓpter ipſos·
Reſpondens abraham ait· quia
ſemel cepi loqui ad dominū me
um cum ſim cinis et puluis· q̄d
ſi xlv fuerīt et puenit abraham
uſq3 ad decem· Et ait dn̄s· Nō
delebo ciuitates ꝓpter decē· Et
quia inibi non fuerunt repti de
cem iuſti ido deus pluit ignem
et ſulphur ſup eos· geneſis xix
Ciuitas iſta ſodoma ē homo pec
cator ꝓpter cuius icorrigibilia
peccata ds vult eum ſubūtere·
Cui deo ait ſacerdos qui orat ꝓ
peccatore· Nunquid pdes dn̄e
bona opera iſtius peccatoris cū
malis operib3 ipſius et nō par
ces illi peccatori ſi in eo fuerīt
q̄nquaginta bone operaciones·
Ait dominus ſacerdoti· Si inue
nero in peccatore ipſo quīqua
ginta bonas operaciones in me
dio eius dimittā ei omnia alia
mala · Et puenit ſacerdos uſ
q3 ad decem operaciones · et di
cet dominus dimittā ſibi Ve ta
men illi in quo non reperientur
decem bone operaciones quoniā
dampnabitur Jdeo nemo deſpe
ret ſi abundet in peccatis q̄rat
eciam bona ⁊ pia opera exercere
conterat cor ſuūm et querat per
oracionē ſacerdotis deo recōcili
ari dicat iniq̄tates ſuas ut iuſti
ficetur· quia deus neminē ſibi fi
delem tam circūciſum durante re
gno eius q̄m baptizatū durante
regno filij et patris vult perire· ſʒ
ut conuertatur et viuat ut eze
chielis xviij · Et hec confeſſio
fit per cordis contricionē ⁊ oris
confeſſionem et opis ſatiſfacti
onē· quia ſicut non puduit pec
catorē facere peccatū ita non pu
deat eum confiteri vel ad min9

contere quia ſacrificiũ eſt ðo cor
contritũ ac eciã ſpũs cõtribula
tus. Et quia omnia iſta fuerũt
obſeruata in regno ði patris in
eius fideles circũciſos. ita et in
regno criſti filij eius obſeruẽtur
in eius fideles baptiſatos.

It ieremias. Nũquid o
yſaia. ſi aliqs criſtiano
rũ fuerit in mortalibus
peccatis ɔſtitutus ut quia ſup
bus auarus luxurioſus inuidus
guloſus iracũdus vel accidioſus
numquid tales ſaluabuntur cõ
ſtituti in talibꝫ peccatis cũ ſpi
ritus ſanctus locutus fuerit per
os dauid dicens Nõ habitabit
ĩ medio domus mee qui facit ſu
pbiam. de ſecundo ꝓuerbiorum
pmo. Semite omis auari aĩas
poſſidenciũ rapiunt. de tcio ꝓũ
biorũ vi Qui adulter eſt ꝓpter
inopiã pdet animã ſuam. de qr
to eccãſtici vi. Im ꝓperium et cõ
tumeliã malus hereditabit. et õ
nis inuidus peccator et biling
uis. de quito pſalmo lxxvij. Ad
huc eſce erant in ore ipſoꝝ ⁊ ira
ði deſcendit ſuper eos. de ſexto
eccleſiaſtici xxvij. Ita ⁊ liuor ex
ecrabilia ſũt in conſpectu dei. de
ſeptimo eccãſtici xxiij c. Multa
mala docuit ocioſitas.

It yſaias Dñe ieremia
licet ſupradicte ſcripture
loquant̃ hic rigoroſe ta
mẽ intelligende ſũt contra impe
nitentes quia p penitẽciã omĩa
ipſa vicia purgantur ut ſupdic
tũ eſt ac eciã inferius oſtendam
Et dico q ſicut purgata et puñ
ta fuerunt in regno dei in popu
lo circũciſo ita puniant̃ ĩ regno
criſti filij eius in populo bapti
zato. Et nõ credas o ieremia q
cogitantes dicta peccata dicant̃
ſupbus auarus ⁊c. quia dicunt
iura q cogitationis penã nemo
meretur ut de pe di i § cogitati
onis. et de elec ppetuo libro vi.
Sed tamen cogitantes et ea ex
equentes tales dicunt̃. ut pſal
mo c ait ſpũs ſanct9 per os da
uid. Non ꝓponebã ante oculos
meos accidioſum. facientẽ rem
iniuſtam. luxurioſũ. preuaricati
onẽ agentẽ odiui Non adheſit
michi guloſus habens cor prauũ
iracundum malignũ et a me de
clinantẽ non agnoſcebã inuidũ
Detrahentẽ ſecrete ꝓximo ſuo
hũc pſequebar. Cũ ſupbo oculo
et inſaciabili corde auaro nõ ede
bã. ſed omẽs tales peccatores
et impenitentes in matutino in
terficiebã. quia potiſſime ĩ om
nibꝫ hijs peccatis ciuitas ſodo
me perijt ut ezechiel xvi. Hoc
eſt peccatum ſodome ſororis tue
ſuperbia ſaturitas panis et ab
undantia et ociũ eius et manũ
egeno non porrigebat.

Peccata Sodomor

n
Unc videndum eſt ſigil
latim de quolibet ipſoꝝ
vicioꝝ quomodo et qua
liter punita et purgata fuerūt
in regno dei ita puniātur ꝛ pur
gent̄ in regno caſti Et p̄mo de
ſupbia in lucifero ut yſaie xiiij.
Quomō cecidiſti d̄ celo lucifer
Secundo in adam qui voluit eſ
ſe ut deus ꝛ factus eſt ut pecus
Tercio in roboam ut t̄cio regū
xij. qui dixit Minimus digitus
meus ꝛc̄. Quarto ī ſennacherib
ut yſaie xxxvij. Qn̄to in nabu
godonoſor ut danielis quarto.
Sexto ī holoferne. ut iudith p
totū. Septimo in aman ut heſ
ter iiij. Octauo in antiocho. vt
p̄mo et ſc̄do machab. Et hij fe
cerunt ſuperbiā cum exercicioē
ideo grauibus penis ꝛ flagellis
caſtigati fuerunt et puniti. Et
iſtud vicium in nullo caſu repio
pmiſſum. Sc̄do videndum eſt
de auaricia qualiter in regno d̄i
purgetur. ꝛ p̄mo in achar ut io
ſue vij. qui cecatus auaricia ſūp
ſit de anathemate. ꝓpter quod
fuit a populo lapidatus. Item
in filijs ſamuel. qui ꝓpter aua
riciam eoꝝ iudicatum pdiderūt
vt p̄mo regū viij Itē in ſaule q̄
cupidus de rebus amalech ↄtra
preceptū dei regnū pdidit ut p̄
mo regū xv. Itē in giezi. q̄ cū re
cepit precium ꝓ curacione lepre
naaman ipſa lepra ↄuſa eſt in
eum ut iiij regum v Et hoc vici
um non repio permiſſum in vl
lo caſu niſi in ſpolijs que fecerūt
filij iſrahel egipcijs ut exod̄ xij
et in iuſtis prelijs ut machab̄ p
totū. Tercio eſt videndū de lux
uria qualiter diuerſimode puni
atur. ꝛ p̄mo in ſtupro virginis
dine vi oppreſſe a ſichem princi
pe terre illius. In vlcionem enī
ipſius ſtupri ipſe ſtuprator inf̄
fectus fuit cū omnibus maſcul̄
terre illius depopulata vrbe. ut
geneſ xxxiiij. Itē in fornicacio
ne meretricis a qua ſampſon de
ceptus ſpiritus domini ab eo re
ceſſit. ac p hoc a ſuis inimicis
deoculatus fuit ut iudicum xv.
Itē in adulterio betſabee vxore
vrie cum qua adulteratus fuit
dauid. in cuius recōpenſacionē
abſalon eius filius omnes vxo
res patris ſui maculauit ut ij re
gum xi xij et xv. Itē in inceſtu
quem ↄmiſit amon cū thamar
ſorore ſua qui ꝓpter hoc ab ab
ſaloē fratre vtrauſq; mala mor
te peremptus eſt ut ij regum xiij.
Itē repio patrē fornicatum cū
filiab; ſuis ignoranter ipſis ta
men ſcientibus ut loth. et hoc
peccatū non imputatur ut geñ
xix. Itē iacob maledixit ruben
quia cū nouerca ſua vel concubi
na patris ſui ↄcubuit ut geneſ

xxxiiij et xlix. Itē repio contra naturā fornicari et hoc pmaxie imputatur ⁊ maxime in oriam filiū iude qui ut non suscitaret semen pro fratre suo fundebat semen in terra ꝓpter quod a dō ꝑcussus fuit quia rem detestabilē fecerat ut genesis xxxviij. cum tale peccatū sit ex ore dei prohibitū ut leuitici xx c. ibi qui dormierit cum masculo femineo coitu. vterq; opat⁹ ē nephas. morte moriant̄. sit sanguis eoꝝ sup eos. Itē ciuitas sodome cū alijs ciuitatib; circūadiacentib; in tali peccato perijt ut genes̄ xix. Item trib; beniamin ꝓpter tale nephas deleta fuit ut iudicum xix xx et xxi c. Itē inter omnes luxuriosas fornicatiōēs salomonis tam vxorū et cōcubinarū q̄ȝ eciā aliarū puellarū illa fornicacio ei potissime imputata fuit quam habuit cū vxorib; concubinis et alijs puellis non legis sue que eūdem salomonē fecere preuaricari in dominū deū suum ꝓpter qd̄ filius eius decē trib; ꝑdidit ut iij regū xi et xiij. Itē int̄ oīs fornicacōnes dauid tā vxoꝝ q̄ȝ ɔcubinarū legis sue nō imputatū fuit ei nisi adulteriū bethsabee ut supradictū est. Et hoc viciū luxurie nō repio cōcessū nisi in vxore ⁊ viro m̄rimonialiter ɔiūctis tñ in timore dn̄i et amore filioꝝ magis q̄ȝ libidinis ut thobie vi circa mediū.

§ Quarto vidend̄ est de inuidia et qualiter puniat̄ et primo in rachele infecunda ꝓle que inuidens lye sorori sue fecunde et ipsa facta fecunda ī ꝑtu beniamin mortua est ut geñ xxx et xxxiiij. Itē in fratrib; ioseph qui ꝓpter inuidiā eum vendiderūt. et quē ioseph venditū ipsi ꝓni in terra adorauerūt ut dominū. ut genesis xxxvij et xlij et xliij et xliiij. Itē in iacob qui inuidia motus recepit benedictionem esau fratris sui ꝓpter qd̄ factus est exul a ꝓpria domo annis pluribus ⁊ ī timore esau fratris sui semper constitutus ut genesis xxvij et xxxij. Item in filijs chore qui inuidia moti contra aaron sanctū pontificem domini querētes eū mutare a pontificio terra aperuit os suum et deglutiuit eos ut numeri decimo q̄nto. Item abimelech ex inuidia fratres suos occidēs ipse a muliere fuit occisus ut iudicum ix Item inuidia dyaboli adam protoplastus preuaricatus ē ⁊ mors introiuit in orbem t̄rarum Itē hoc viciū inuidie non repio concessum nisi cū ex inuidia nulli noceo et michi proficio sicut fuit in anna. ut ꝑ̄mo regum ꝑ̄mo c. Quīto videndum ē de gula et qualit̄ puniat̄

Et primo adam in gula periit
cum posteris suis ut genesis iij.
Itē esau in gula perdidit pmo
genita sua ut genesis xxv. Itē
ysaac in gula pdidit cognicionē
pmogenita sui ut genesis xxvij
Itē amalachite perierunt a da
uid in gula ut pmo regū penult
Itē amō interemptus est in gu
la ut scdo regum xiij Item holo
fernes interfectus est in gula .
ut iudith xiij. Itē in gula perie
runt filij iob ut iob pmo. Item
hoc viciū gule non repio conces
ſum nisi in necessitate sicut da
uid qui comedit panes pposici
onis ut pmo regū xxi. Et eciā
cum p sustentacione corporis c
pulatur sicut fecit populus isra
helitarus qui colligebat manna
quantū sufficiebat ad vescendū
ut exodi xvi. Sexto videndum
est de ira et qualiter puniatur.
Et primo cayn occidit in ira fra
trem suum abel. ex quo factus ē
profugus omnibus diebus vite
sue ut genesis iiij. Itē maria so
ror moysi in ira despiciens ipsū
moysen a dō percussa est lepra ut
numeri xij Itē saul in ira quam
habuit contra dauid spiritū do
mini pdidit ut pmo regū xviij.
Itē iezabel ī ira mariti p vinea
interficiens naboth precipitata
ex alto eius carnes comederūt
canes ut iij regū xxi et iiij regū

ix. Itē athalia interfecit in ira
omne semen regiū . p quo ipsa
interfecta est in via equorū. ut
qrto regū xi. Hoc viciū non re
perio concessū nisi tamen ī bono
aliquis irascatur pro malo sicut
fecit moyses qui iratus fuit ī po
pulum peccantē in qua iā tabu
las legis fregit ut exodi xxxij.
Septimo videndū est de acci
dia et qualiter puniatur. Et p
mo in heli. qui neglexit corrigē
filios suos de malo pter quod
deus recessit a domo eius et ca
dens de sella ipse fractis ceruici
bus expirauit ut pmo regū iij et
iiij. Itē in negligencia et somp
no zizara ī clauo et malleo a mu
liere mortuus fuit ut iudic iiij.
Et hui9 accidie possunt colligi
multa exempla ut tcio et qrto re
gum quasi p totū . vbi multi re
ges iherusalē neglexerunt deū
in excelsis sacrificando . Et hoc
peccatum extirpauit per sollici
tam curam regenciū ut genesis
xlvij. Dixit iacob filijs suis. q
re negligitis . audiui qd triticū
vendatur in egipto. descendite
et emite nobis .

ijsqz taliter discussis de
h scēdamus ad alia vicia
et peccata ait ieremias .
Et pmo de mendacio de quo lo
quitur pheta in psalmo qnto.
pdes oēs qui loquūt mendaciū

Q̄ro mendatium sit licitū

et pſalmo c xv ſcribit᷑· Omnis
homo mendax · Ex quo ſequit᷑
ꝙ oīs hoīes ꝑdent᷑ in dāpnati
one· Ait yſaias· Sub correctioē
loquor qm̄ ipſe ſcripture debent
intelligi ſub limitatione aliarū
ſcripturarum quia ego reꝑio lici
tum mendaciū ut quis non te
neatur prodere ſemetipſū ſicut
cayn qui interrogatus fuit a do
mino vbi eſt abel frater tuus re
ſpondens ait neſcio· Quod mē
daciū non fuit punitū ſed homi
cidiū tantū ut geneſis iiij· Item
mendacium qđ fit metu mortis
nō imputat᷑ ſicut in abrahā · ut
geneſis xij ⁊ in yſaac ut geneſ
xxvi· Itē iocoſū mendaciū ⁊ nō
preiudiciale non imputat᷑ ut in
ſara ridēte ut geneſis xviij · Itē
iacob non fuit mentitus cū dix
it ſe eſſe eſau ꝓmogenitū cum e
ſau vendiderat iacob primogeni
ta ſua ut geneſis xxv in fine· I
deo ratione ꝓmogeniture ei ven
dite verum dixit ut geneſ xxv
ij Itē mendaciū anguſtians au
dientē punitur ut in fratribus
ioſeph qui dixerūt iacob patri
ipſoꝝ eundē ioſeph mortuū cum
adhuc viueret· Ex quo anguſti
at⁹ fuit iacob· et ipſi mendaces
ꝑ predictum ioſeph ī mendacio
anguſtiati fuerunt · ut geneſis
xxxvij et xliij· Item mendaciū
ꝑ quod excuſatur malū non pa
tratū eciā non imputatur · ut in
obſtetricibus hebreorum· exodi
ꝓmo c· Item mendaciū quod fit
pro vita hominis liberanda me
ritoriū eſt· ut in meretrice raab
que ī mendacio liberauit explo
ratores populi iſrahelitici ut io
ſue ij c· et ī michol vxore dauid
ut ꝓmo regū xix c Item menda
cium contra ſe loquentis grauit᷑
punitur ut in nunciante dauid
mortem ſaulis aliter ꝙ̄ fuerat ·
ut i regū vltimo ⁊ ij regū i· Itē
pro liberatione patrie licite q̄s
mentitur ut iudith x ⁊ xi· Item
ꝓ pace habenda mendaciū non
punit᷑ ut in gabaonitis · ioſue
xi· Abſcondere ſacramentū regis
eciā in mendacio honorificū eſt
ut in angelo aſſociato thobie ⁊
dicente ſe eſſe hominem ut tho
bie q̄nto et xij· Teſtes vero mē
daces cōtra innocēter dampna
tū puniuntur · ut in pbris falſo
teſtificantibꝫ contra ſuſannam ·
ut danielis xiij · Item eſt men
daciū falſi ponderis ⁊ hoc eſt g̃
uiſſimū ut ꝓs lxi· Mendaces fi
lij hoīm in ſtateris· Itē eſt men
daciū cū promittitur aliq̄d iura
mēto et non adimplet᷑ ut pſalmo
xiiij· Qui iurat proximo ſuo et
non decipit eum· Itē eſt menda
cium proditorium atqꝫ dāpno
ſum qn̄ ꝓximus loquit᷑ ꝓximo
et hoc ē grauiſſimū ut ꝓs xxiiij

Quoniam quidē michi pacificē loquebant̄ ⁊ in iracundia terre loquentes dolos cogitabant. et pſalmo liiij Molliti ſunt ſermones eius ſup oleum et ipſi ſunt iacula. Itē nota qꝫ inimicos noſtros mēciendo eludere poſſum⁹ ſicut fecit iudith holoferni ⁊ dauid achimelech ſacerdoti ut primo regū xxi ī pncipio et in fine Itē homo in ſpiritu dei loquens mendaciū proferre non poteſt. ſed extra ſpiritū ut ī pſalmo .l. Redde michi leticiam ſalutaris tui. et ſpiritu principali ɔfirma me. docebo iniquos vias tuas. ⁊ ſic intelligūtur predicte ſcrupt̄e ac eciā xxij q ij per totum.

Item ait ieremias. Aliam reperio ſcripturam dicentē. ut ps lxxij quia ecce q̄ elongāt ſe a te pbiunt. perdidiſti omnē qui fornicatur abs te. Nūquid hec ſcriptura intelligitur de hijs qui ſunt totaliter extra legē dei vel de ɔſtitutis in lege. Ait yſaias. Domine iheremia ſcriptura hec intelligitur de cōſtitutis in lege et non de extra legem ɔſtitutis. quoniā eos qui adorant ſimulachra dampnat ſcriptura cū eoꝝ ſimulachris dicens pſalmo c xiij. Similes illis fiāt qui faciunt ea et omnes qui cōfidunt in eis. et pſalmo xcvi. Confundātur omnes qui adorant ſculptalia. et qui gloriant̄ in ſimulachris ſuis. Sed ſupdicta ſcriptura loquitur de iudeis cum hereticis et ſciſmaticis regni dei et criſtianis cum hereticis et ſciſmaticis regni criſti. qui fuerūt xpe deum ⁊ fuerunt longe a do ſicut fuerunt dathan et abyrō cum ſcola eoꝝ quos terra viuos abſorbuit ppter hereſim. ut numeri xvi. et ſicut fuerunt multi iudei tempore machabeoꝝ q̄ diſpoſuerunt fidem cum gentibꝫ recedentes a teſtamento ſancto. ut pmo machab. i. Et ſicut erīt heretici ⁊ ſciſmatici regni criſti cōtra quos locutus fuit ipſe criſtus mathei vij. Attendite a falſis pphetis ſacerdotibꝫ cum hereticis et ſciſmaticis ⁊c̄. qui dicent michi ī illa die. domine domine nōne in nomine tuo pphetauimus ⁊ in noīe tuo demonia eiecim⁹. ideſt peccata mortalia et in noīe tuo v̄tutes multas fecimus. et ego tūc confitebor eis nūq̄m noui vos. diſcedite a me omēs qui operamini iniquitatē. Itē dauid in pſona eccleſie ait contra tales. Quia ſi inimicus meus ideſt paganus maledixiſſet michi. ſuſtinuiſſem vtiqꝫ. tu vero homo vnanimis dux me⁹ et notus meus. qui ſimul mecū dulces capiebas cibos. in domo dei ambulauimus cum conſenſu

veniat mors ſup illos et deſcen
dāt in infernū viuentes ut ps
It ieremias Quō § liiij
intelligit' illa ſcriptura
o yſaia que legit' ezechi
elis xviij. q filij iſrahel verterēt
in puerbiū dicentes patres no
ſtri comederūt vuā acerbam et
dentes filiorum obſtupuerūt. Ait y
ſaias. Dñe ieremia filij iſrahel
graue ferebāt penitentiam por
tare p peccatis patrū quando
murmurabant ɔtra deū et in p
uerbiū verterunt dei beneplaci
tum. Quibz deus ſic ait. Hoc in
miſericordia agebam purgando
filiū pro patre ſeu pro peccatis
patris ſed āmodo hoc vobis non
faciā ſ tantū meram iuſticiā. et
ait. Filius non portabit iniqui
tatē patris nec pater portabit
iniquitatē filij ſ aīa que pecca
uerit ipſa morietur. Ideo ſi deus
vobis oſtendit miſericordiam in
purgandis peccatis parentū in
filios. contra eū nolite murmurā
re ſ gracias agite in tanta di be
nignitate cū neminē ipſe velit p
ire. Unde quātūcumqz iuſtus ho
mo ſi flagellet' in tribulatioibz
et pſecutionibz in amiſſione re
rū tēporaliū et alijs diuerſis an
guſtijs ne turbetur ſ tū pro gra
ciarum actione ſuſcipiat tū etiā p
peccatis ſuorū parentū ſuſtine
at in quibz et ipſe purgatur ut
ait ppheta ps lxviij. que non ra
pui tūc exſoluebā. ds tu ſcis in
ſipientiā meā et delicta mea a te
non ſūt abſcondita. et ps lxxij.
laui inter inocentes manus me
as et fui flagellatus tota die et
irruerunt in me fortes. neqz ini
quitas mea neqz peccatū meū
domine etc. ſ tamē taliter flagel
latus caſtigatus et purgatus nō
dubitet quoniam ſemp adeſt ei
deus ut ps xxxiij. iuxta eſt dñs
hijs qui tribulato ſunt corde et
humiles ſpiritu ſaluabit. et ite
rū multe tribulacōes iuſtorum et de
hijs liberabit eos dñs Cuſtodit
dominus oīa oſſa eorum vnum ex
hijs non conteretur. et thobias o
rans dicit. Ne reminiſcaris dñe
delicta mea vel parentū meorū.
Nūquid leges humane ɔtrariū
ſapiūt cōtra id qd leges diuine
ſanxiūt. vñ videamus ſi crimen
purgetur in foro iudiciali de q
conſtet confeſſione vel pbatio
ne vel rei euidētia vel ɔdēpnatio
ne abſolutiō vel diſpenſatione
ut de teſti ſpo cū ad ſedē. ſi tale
ſit crimē ſup quo diſpēſari poſ
ſit et diſpenſetur vel ɔdempnet'
et tūc de crimine diſpenſato vel
condēpnato non poteſt accuſa
tio replicari eciam coram deo. ut
de accuſa de hijs. quoniam cri
mina ſemel dimiſſa diuia clem
cia iterum i vlciōnē venire nō patit'

vt de pe di iiij diuina clemēcia
et xxiij q iiij ſi illic. Si vero ab
ſolutus eſt quia accuſator crīm
non ꝓbauit tut⁹ eſt accuſatus
apud humanum iudicem. q̄a de
delicto vnius ſepius queri non
debet ut in c veniā xxxv q ix ꝫ
non erit tutus apud iudicem di
uinum. Si vͦo occultum eſt pec
catū et non expiauit per penitē
ciam ob quod dicunt iura q̄ ꝓ
bacioē ceſſante vindicte racio
conquieſcit ut xxxiij q v caſtia
na. tamen huius delicti occulti
occultus iudex deus erit . quia
ſecretoꝝ eſt cognitor ut xxxij di
erubeſcant. et ſolum deū habet
vltorem. ut C de iureiur l iij iurā
quia publice vtilitatis et dei ſci
encie ſentencia ē ne crimina tā
manifeſta q̄ occulta remaneāt
īpunita. ut in c vt fame de ſe ex
et de pe c.i. et ff ad l aquil l ita
vulneratus .i. regū in fine. ⁊ ex
odi xxij . maleficos ne paciaris
viuere. Et taliter punita peccā
ta dicunt̄ purgata § Si vero in
foro penitenciali dicendum eſt
q̄ omnia crimina per peniten
ciam purgant̄ et dimittuntur
quo ad deum ꝫ non quo ad pri
mum qui leſus ē. ut in c verbū
dei de pe di.i. qui leſus. et ſic le
ſus poteſt dictū penitentē accu
ſare in foro humano quantū vo
luerit penitencia non obſtante
ut xxxiij q ij c amouē ac eciā ſi
egiſſet ante baptiſmū tale pec
catū ut in c gaudem⁹ de diuoꝛ.
niſi illd a dicto leſo fuerit remiſ
ſum ut de pe di iiij dicit deus.
Et ſi taliter peccata in mundo
fuerint purgata. ipſa nunq̄ in
agentes vel eoꝝ heredes reuer
tunt̄ niſi ꝓ magna impietate ⁊
crudelitate agenciū vel heredū
ut in ps c viij In memoria rede
at iniquitas patrū eius et pec
catū matris eius non deleatur.
et illud euangelij. ſerue neq̄m.
nōne dimiſi tibi omne debitum
q̄m rogaſti me. et tū tu non es
miſertus cōſerui tui ſicut et ego
tui miſertus ſum. et ſic intelligi
tur de pe di iiij circa finem. Sꝫ
ſi non fuerint per agentes pec
cata purgata eciā ſcd̄m iurā per
eoꝝ filios heredes poſt mortem
parentum debent purgari Et ſi
parentes peccauerunt in aliq̄s
in furto in adulterio et rapinis.
et alijs pecc̄is atq; blaſphemijs
publicis vel occultis. nōne ipſi
ſunt debitores ipſoꝝ quibꝫ pec
cauerunt Certe ſic. q̄m ad ſatiſ
factionem tenentur. Ergo ipſi
preuenti morte eoꝝ heredes filij
tenentur ſatiſfacere de eiſdem.
quoniā ſcd̄m iura filius ⁊ heres
tenent̄ ſoluere debita patris ut
de ſolu c.i. necnon de maleficio
patris conuenit̄ et filius ⁊ hēs

Peccatū Patris quomodo reuertatur ad filium.

filij ſi ad eos bona patris deue
nerūt ut ff de v̓boꝝ ſigni heres.
et xvi q v ſi epiſ̄.de vſuris circa
nos.et i q iiij § itē peccato iſta
helitaꝝ Sed ſicut heres et fili⁹
tenentur ſcđm leges humanas
debita tēpoꝛalia patris ſoluere
ſic eciā et debita ſpūalia patna
tenenť ſatiſfacere ar de ſepul c
ſi.et de rapto ex lr̄is . qđ ſi non
fecerint iuſte flagellis dei puni
entur ꝑut ſupradictū eſt . Ideo
heres peccatoris ſit ſemp inten
tus ađ deuotas emittere preces
ꝓ dicto peccatore et nō ſupbas
et melius p ſacerdotē ut dimit
tat dicto peccatori ſicut et ipſe
alijs dimittit.qm̄ maioꝛ eſt dei
ipſius miſcđia q̄ȝ iuſticia. quia
licet in veteri teſtamēto in iuſti
cia fuerat locutus tamen in ſua
miſcđia aliter fuit executus cū
ipſe criſtus fuit natus ex pecca
toribȝ licet ipſe peccatum nō fe
cerit valde tamen peccatoribus
cōpatitur ac eciā miſeretur

Ex pmo habetur iiij regū
pmo c.de ocozya rege ſa
marie in deū grauit pec
cante necnon et penitente qui i
verbis nō multū humilibus ad
helyam quiquagenarios princi
pes duos miſit dicētes. Homo
di rex precepit ut deſcendas ad
eum.Quibus ipſe helyas dixit
Si homo dei ſum deſcendat ig
nis de celo ꝛ deuoret vos ꝛ quin
quagīta veſtros . qui deſcendēs
deuorauit eos.Tercio venit ca
us princeps quinquagenarius i
humilitate dicens . Homo dei
noli deſpicere animam meam ꝛ
animas ſeruoꝝ̄ tuorum qui me
cum ſunt. Et in illis verbis con
ſecut⁹ eſt miſericoꝛdiam ad eos
deſcendendo. Nōne importuna
mulier a criſto in euangelio me
ruit audiri. et clauſo oſtio cum
ſeris media nocte ab amico ami
cis panes accepit . Deus ipſe
qui nullis viribȝ ſuperari poteſt
publicani precibus vincitur.Et
licet diues ſit paſtoꝛ ouē tamē
moꝛbidam non contēpſit. Item
ipſe de cruce latronē in padiſū
tulit. et ꝓdigū filiū reuertētem
letus amplectiť . et nonaginta
nouē pecudibȝ in deſerto derelic
tis vna ouicula que remanſerat
humero boni paſtoris impoſita
ad ouile reducitur. Ideo non du
bitet peccatoꝛ quocumqȝ tēpo
re penitenciā agat de q̄buſcūqȝ
peccatis q̄n i hijs miſcđiam cō
ſequeť p filiū dei q̄ ꝓ nobis ē ad
uocatus apud patrē.Caueat tn̄
ipſe peccatoꝛ q̄ȝ ne de penitēcia
et dei miſcđia obſtinatus diffi
dat ut de pe di iij inter hoc.Itē
ne penitus i peccatis deſperet
ſicut cayn qui dixit.maioꝛ eſt ii
quitas mea ut de pe di i ex hijs

Itē ne ipſe veritatē impūgnet
ſicut iudei q̄ dixerūt ipſū in beel
zebub eicere demonia ut i q · i ·
eos · Item ne habeat ꝓpoſitum
nunq̄ꝫ penitere ut de pe di · ii ·
preter · Itē ne male ſenciat de p
ſona ſpiritus ſancti ut de conſe
di iiij hij vero · quoniā hijs mo
dis peccatur in ſpiritū ſanctum
quod peccatū non remittit̄ ne
q; in hoc ſeculo neq; in alio ·

Item o yſaia ī ſacra ſcrip
tura reperio magnam con
trarietatē ſcripturarum ut
in pſalmo xxij ſcribit̄ · zelaui ſu
per iniquos pacem peccatorū
videns · et p̄s xxxvij ſcribit̄ · nō
eſt pax oſſibus meis a facie pec
catoꝝ meoꝝ · et p̄s xxxi · multa
flagella peccatoris · Ergo ſi oſ
ſibus ꝓphete non erat pax ꝓpt̄
peccata ſua quare zelabat pacē
peccatoꝝ · Ait yſaias · Domine
ieremia tu debes diſtinguere in
ter peccatorem et peccatorem
q̄a eſt peccator q̄ eſt extra legē
dei ſicut aliquis de populo naci
onū · et quia tales extra legem
conſtituti non poterant ꝓmērī
gloriam et pacē paradiſi quan
tūcumq; bonū feciſſent · et ideo
pro tali bono qđ ipſi peccatorēs
fecerunt ſup terram ꝛ ipſi in ea
dem terra bonum debent ſuſtinē
poſtq̄ꝫ paradiſum non poterant
ꝓmereri ſecundū veram dei iuſti
ciam qm̄ ſcriptū eſt in p̄s lviij · ſi
vtiq; eſt fruct⁹ iuſto · vtiq; eſt
ds iudicans eos in terra · Itaq;
deus iuſtus dat ſupradc̄is pecca
toribus ſuper t̄ram pacē ꝛ omniū
rerū abundanciā ꝛ delectacioēs
et diuicias ꝓ bono operato per
ipſos · Sꝫ poſt exitū vite ipſoꝝ
dat eis perpetuam gehennam
in qua nulla pax poteſt reperiri
ſꝫ perpetua tribulacio in qua vi
uēt in eternū ut ait idē ꝓpheta
in eodē pſalmo Ecce ipſi pecca
torēs in ſeculo obtinuerunt diui
cias · et dixi ergo ſine cauſa iuſ
tificaui cor meū et laui inter in
nocentes manus meas ꝛc̄ Nūc
ſi ipſe ꝓpheta ait zelaui ſuper
iniquos pacem peccatoꝝ vidēs
poſtea quid aſſerit · Idem nāq;
ꝓpheta malum eoꝝ finem ꝯſide
rans et perpetuā eoꝝ dampna
cionem manifeſtans ait · Non
eſt reſpect⁹ morti illoꝝ neq; fir
mamentū in plaga eoꝝ In labo
ribus hominū non ſunt et cum
hominib; nō flagellabūtur · Et
id quod dicit ꝓpheta quia non
eſt pax oſſib⁹ meis a facie pec
catoꝝ meorū debet intelligi hoc
modo · Licet peccator eſſet ſub
lege dei conſtitutus de ſuis tam̄
peccatis in hoc mundo flagella
bat̄ ut ſupna celeſti atq; ppe
tua pace poſſet gaudere ſicut a
lius ait propheta Ecce in pace

caueas felix in terris, extra
deum

amaritudo mea amariſſima ⁊ tu
autẽ eruiſti animã meã ut non
periret ⁊ Et quia ſupdictus ꝓpħa
conſtitutus in flagellis hui⁹ mũ
di vidẽs peccatores extra legẽ
ꝯſtitutos habere pacem zelauit
ſup iniquos ⁊ Jdeo fideles legis
criſti ſi flagellent̃ in hoc mũdo
pro peccatis eoꝝ patienter ſuſ
tineant qm̃ ſanctũ eſt ⁊ bonum
cum hominibꝫ flagellari cum di
cat idem ꝓpheta de ſupradictis
peccatoribꝫ pacem habentibus
et cum hominibꝫ nõ flagellabũ
tur Et tu ieremia videns in hoc
mundo hoc iudiciũ quod dixiſti
c xij ⁊ iuſtus quidem tu es dñe ſi
diſputẽ tecũ verũtamen iuſta lo
quar ad te ⁊ quare via impiorũ
ꝓſperatur ⁊ bene eſt omnibꝫ qui
preuaricant̃ ⁊ inique agũt ⁊ plã
taſti eos et radicẽ miſerunt ꝓfi
ciũt ⁊ faciunt fructũ ⁊ prope es
tu ori eorũ et longe a renibꝫ et
tu dñe noſti me et vidiſti me et
ꝓbaſti cor meum tecũ ⁊c̃ ⁊ tamen
tu oraſti pro eis dicẽs ⁊ Congre
ga eos ſicut gregẽ ad victimã ⁊
ſanctifica eos in die occiſionis ⁊
et iob xxi ⁊ et malachie ij in fine
Caueat tamen in baptiſmo con
ſtitutus ſi affluat diuicijs ne ſu
um cor apponat eis quia non ut
fidelis ſed ut infidelis ⁊ extrã le
gem criſti iheſu conſtitutus iudi
cabitur ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊

Et ĩ hoc valde redargu
endi ſũt domini tempo
rales atqꝫ ſpirituales q̃
ſuis non cõtenti diuicijs paupe
rum ⁊ egenorum rapiunt ſubſtã
cias abhorrentqꝫ iuſticiam ⁊ in
iniuſticia incraſſant̃ ⁊ contra q̊s
loquit̃ pſalmiſta Nolite ſperare
in iniquitate ⁊ rapinas nolite cõ
cupiſcere ⁊ diuicie ſi affluant no
lite cor apponere ⁊ quia duo hec
audiui ⁊ Jdẽ ꝓpheta ait pſalmo
c xxij ⁊ Jnclina cor meum deus ĩ
teſtimonia tua et nõ in auariciã
Caueat eciã ꝗ nullũ peccatum
ducat in ꝯſuetudinẽ et dicat ⁊ nõ
videbit dñs nec intelliget de⁹
iacob ⁊ qm̃ ſatis mortale et dãp
nabile eſt quod arguit ꝓpheta
dicens ⁊ Jntelligite inſipientes ĩ
populo et ſtulti aliqñ ſapite ⁊ q̃
plantauit aurẽ non audiet aut
qui finxit oculũ non ꝯſiderat ⁊ q̃
corripit gentes nõ arguet qui
docet hominem ſcienciam Dñs
ſcit cogitationes hominum qm̃
vane ſunt ut pſalmo xciiij ⁊ Et
nõ credant fideles ſi et diuites
in eiſdẽ reprobati diuicias ⁊ qm̃
fideles xp̃i alijs peccatoribꝫ di
tiores ſũt ut p̃s xxxvi ⁊ Spera ĩ
dño et fac bonitatem et inhabi
ta terrã et paſceris in diuicijs e
ius ⁊ Delectare in dño et dabit
tibi peticiones cordis tui ⁊ atqꝫ
ſpera in eo et ipſe deus faciet ⁊

Bonum est cum hominibꝫ flagellari

Jtē criſti fidelis non querat inui
dere infideli diuiti·quoniā meli
us eſt modicum iuſto ſup diuici
as peccatoꝝ multas· Et ſi ipſe
fidelis cor ſuum apponeret diui
cijs deus exaudiret eum ī diui
cijs ſupbia et honore et nichil
deerit anime ſue non tamen tri
buet ei deus poteſtatē ut come
Avarus dat ex eo ſ; ut auaricia iſtā ſer
uet uſq; ad vite ſue exitū ⁊ poſ
tea homo extraneus vorabit il
lud· Jſte talis iuxta ſentenciam
ſalomonis carere debet ſepultuā
quia ſcḋm eiuſdē ſentenciā·qui
amat diuicias · fructus non ca
piet ex eis·quia vbi multe ſunt
opes et multi qui comedūt eas
et quid ꝓdeſt poſſeſſori niſi ꝗ
cernat diuicias oculis ſuis·dul
cis eſt ſompnus operāti ſiue pa
rum comedat ſiue multū ſatura
tas autem diuitis nō ſinit eum
dormire· Jtē aliquis ꝯgregabit
diuicias in malum et in afflicti
one peſſima pereūt·generabit
filium et in ſūma egeſtate erit·
Jdeo concludit ipſe ſalomon ꝗ
omī homini cui ds dedit diuici
as atq; ſubſtanciā poteſtatēq;
ei tribuit ut comedat ex eis et
fruatur parte ſua ac letetur de
labore ſuo hoc eſt donum dei Jō
fidelis criſtianus non aduertat
ad falſas diuicias tēporales et
non in eis cor ſuum ponat· iac

tet cogitatum ſuum in domino et
ipſe in bonis diuicijs enutriet e
um· et ꝯſideret peccatoꝝ diuici
as in ſeculo abundātes cū ipſe
deus ꝓ tam modico bono qd ip
ſi peccatores in mundo geſſerīt
in tot diuicijs tēporalib; facit
abundare quot erunt bona cele
ſtia fideliū et bonoꝝ criſtianorū
que ipſe pius ds in recōpenſaci
onem bonorū que ipſi in mundo
geſſerunt elargitur· mens hu
mana premeditari non poterit
quoniā ſcriptum eſt· Nullū ma
lum impunitū et nullum bonum
irremuneratū · Et hec ſunt vera
ſi querant penitencias ⁊ dei fla
gella ſuſtineant in pſecucionib;
et in infirmitatib; ⁊ in eis non
indureſcant·quoniam ſi neglec
ta penitencia vel ſpreta in eiſdē
peccatis moriantꝰ abſq; dubio
ad tartareum regnum deſcendēt
ut ait pſalmiſta · Eripe me de
luto et non infigar libera me ab
hijs qui oderunt me et de ꝓfun
dis aquaꝝ· Non me demergat
tēpeſtas aque neq; abſorbeat
me ꝓfundum neq; vrgeat ſup
me puteus os ſuū· Prime tres
liberaciones ptinent ad purga
cionem tres vltime ptinent ad
dampnacionē peccatoꝝ · quib;
quidē peccatis purgatis mere
mur gloriā adipiſci ꝑhennem
§ Jterum ait iheremias · Dn̄e

yſaia valde pulchre omnia a ſepe
dicta ſcd'm ſcripturas ſūt deciſa
ſed tamē michi vnū reſtat dubi
um ſatis graue et cū ſupra ſit cō
cluſū q hoīm in lege dnī ↄſiſtē
cium in terris purgatis pecca
tis ut ipſi ſic purgati patrie ce
leſtis p̄henniter fiant poſſeſſo
res et illi qui extra legem di ſūt
peccatores in lacū dampnabili
ter dimerſi puteus īfernalis ſu
p eos vrgeat os ſuū modo vero
cum omnes populi ⁊ gentes in
ſupradicto iudicio ſint iudicate
et debeant iudicari quod erit iu
diciū ipſius criſti quo ipſe debet
iudicare iterū viuos et mortuos
Ergo ſi dicte gentes et populi
iam iudicati ſūt quare iteꝝ iudi
cabuntur. Nūquid dicendū eſt
iuſtos et ſanctos paradiſū non
ingreſſuros uſqꝫ ad diē iudicij.
et malos et reprobos tartarum
non ingreſſuros uſqꝫ ad eundē
diem iudicij quod eſt falſū cum
ipſe criſtus duxerit latronē in
paradiſum. qui dixit Memento
mei. Itē illos qui reſurrexerūt cū
eo et intrauerūt ſanctam ciuitatē
in qua expectarunt eū quouſqꝫ
xp̄c ipſe aſcendit in celū et ſecū
in paradiſū tranſduxit. Ergo de
quo erit vel qualit̄ fiet hoc iudi
ciū finale. Nūquid p vno delic
to erit duplex ſentētia cum ipſe
ds miſericors non iudicet bis i
idipſum. Nuquid forte iudi
ciū ſuum erit in celo in bonis et
malis diſtribuendis ſicut ē nūc
in terra cum ipſe deus nō equa
liter in terra diſtribuat bona tē
poralia hominibus ꝓpter quod
aliqui eum appellant iniuſtum.
qm̄ vnus erit affluens et abun
dans alius vero ſūme egebit et
laborans in ſūma egeſtate.

It yſaias Dñe ieremia
iudiciū di ī terris ſatis
eſt profundū ⁊ hoc inſi
piens nō cognoſcit nec ſtultus
intelligit. quia ſi ds in ſuo iudi
cio equaliter diſtribuiſſet ſubſi
dia diuiciarū inter hoīes. ceſſa
ret ſentēcia ſua quā ipſe ī hoīes
protulit dicēs In ſudore vultus
tui veſceris pane tuo. Ideo ſi ho
mines abundarēt ſub equali diſ
tributione di nō in ſudore ſꝫ in
delicijs pane ſuo veſcerent. ꝓ
ter quod ipſe deus voluit non e
qualiter īter homines tempora
les diuicias diſtribui ſed ī ſudo
ribus et doloribus dedit homini
bꝫ panem ad veſcendū. Et licet
ipſe deus pauperem faciat et di
uitem erigat. tamen in hoc eſt
iudicium ſuum temporale. quia
nō fecit aliquē paupem niſi ꝓ
ter alium diuitem et non fecit
diuitem niſi propter aliū pau
perem. Et q hoc ſit verum ma
nifeſte oſtenditur teſte aplō q̄a

quia cũ homo naſcitur in mũdo nichil ſecũ defert niſi nuditatẽ ut iob p̃mo Nudus egreſſus ſũ de vtero matris mee nudus reũ tar illuc dñs dedit dñs abſtul᷑. Ideo quicq̃d ipſe acq̄rit ſubſtã cie diuiciarũ a deo acquirit. q̃a ipſe deus dedit incrementum li cet in eis acq̄rendis ipſe homo laborẽ poſuerit. et licet ipſe nu dus diuiciarũ dei diues factus. q̃uia ſcd̃m ſcripturam domini ẽ terra et plenitudo eius tamẽ ip ſe homo in diuicijs ſe paſcit et eis fruit᷑. vnde ipſe deus vult q̄ de ſupcreſcentib; vltra vite neceſſaria ipſe diues paupi ad miniſtret videlicet panẽ eſuriẽ ti frangendo egenũ vagantẽ in domum ſuã inducendo et nudũ veſtib; cooperiendo. propterea quicq̃d homines in hoc mundo habent ſua non ſunt ſ; cõmunia ſecundũ legem dei licet dicti ho mines ea habeant in poteſtate diſtribuendi ſecundũ eorum ar bitrium tamẽ ꝛ precepto dei nõ neglecto eadẽ diſtribuẽ habent Nũquid tamẽ dicere poterunt dicti homines. iniuſtũ non faci mus aliena non inuadim⁹ pro pria diligencius ſeruamus. O impudens et auarũ dictum cum ꝓpria dicunt qm̃ nichil in hunc mundũ detulerunt. Itẽ quibus facultatib; quibus ſubſidijs ſũt ab alijs ſepatĩ cum egreſſi fue runt in hanc lucẽ. Ideo in hoc concludit᷑ q̄ min⁹ eſt crimins furari diuiti q̃m aliq̃s abundãs et petenti panẽ ꝛ veſtimentum denegans egenti. quoniam eſu riencũ panis eſt qui detinetur a diuitibus. nudoꝝ indumentũ eſt qd̄ recludit᷑. miſeroꝝ redẽp cio et abſolucio eſt pecunia que in terras abſconditur. Hec pñt probari lxvij di in c ſicut hij.

D aliud qd̄ dixiſti o ie remia de finali iudicio. reſpondeo et dico q̄ ho mines iam iudicati amplius nõ iudicabuntur ſ; iudex q̃uia iam iudicauit occulte oſtendet pub lice iudicando q̄ de iure reꝓbos in peccato dampnauit ꝛ bonos in iuſticijs ſuis ſaluauit Sꝫ ta men p̃mo anteq̃ꝫ veniat ad iudi candũ viuos ꝛ mortuos ipſe rex et iudex ſeculum iudicabit p ig nem in quo igne celi magno im petu tranſient elementa vero ca lore ſoluent᷑. terra autẽ cum om nib; que in ea ſunt conſumetur ut teſtatur ſanctus dauid in ſpi ritu dei dicẽs. Deus manifeſte veniet deus noſter et nõ ſilebit Ignis in conſpectu ei⁹ ardeſcet et in circuitu ei⁹ tempſtas vali da. Aduocabit celum deſurſum. ideſt angelos. et terrã ideſt ho mines in reſurrcõne. ut diſcnãt

populū ſuū. Et ipſi angeli ↄgre
gabunt deo ſanctos eius qui or
dinant teſtamentū eius ſup ſa
crificia. et ipſi angeli annuncia
bunt iuſticiā eius qm̄ ipſe deus
iudex ē. Et dicet ipſe ds pecca
tori. quare tu enarras iuſticias
meas cū illas non obſeruaueris
et quare aſſumis teſtamentum
meū p os tuū cū id totū fedaue
ris. Tu odiſti diſciplinā et ꝓie
ciſti ſermones meos retrorſum
Si videbas furē currebas cū eo
et cū adulteris porcionē tuā po
nebas. Os tuū abundauit mali
cia et lingua tua cōcinnabat do
los. ſedens adúſus fratrē tuū lo
quebaris et adúſus filiū matris
tue ponebas ſcandalū Et dicet
iudex. hec feciſti et tacui. ꝑpter
hoc exiſtimaſti inique q̧ ero tui
ſimilis arguā te et ſtatuā cōtra
faciē tuā. In hijs modicis v̉bis
omnia grauia peccata ↄtinenᷣ
et in hijs verbis ⁊ adhuc graui
oribꝫ peccatoꝛes arguet vniuer
ſos et libri apienᷣ. de quibꝫ ait
ſcriptum p̉s c lx. et in libro tuo
omēs ſcribenᷣ. et p̉s lxviij. dele
ātᷣ de libro viuenciū ⁊ cū iuſtis
non ſcribanᷣ. Et angeli in clā
gore tuba cū more cū ſanctificarᷣ
bellū vocabūt bonos ⁊ malos an
te conſpectū iudicis ſedentis in
ſede maieſtatis ſue.

T primo aduocabit de
monem cū omnibꝫ ange
lis eius. et ipſe demon
apparebit coram eo tremulentus
aſpiciens dei terribilitatem. Et
dicet ipſe deus et iudex ei. Tu
ſignaculum ſimilitudīs dei ple
nus ſapiencia perfectus decore
in delicijs paradiſi fuiſti. omīs
lapis precioſus opimentū tuum
ſardis topaſius iaſpis criſolit⁹
onix berillus ſaphirus carbuncu
lus et ſmaragdus aurum quoqꝫ
opus decoris tui ⁊ foramina tua
in die quo tu cōditus es parata
ſunt. Tu cherub extentus et ꝓ
tegēs et poſui te in monte ſanc
to dei in medio lapidum ignito
rum ambulaſti perfectus in om
nibus vijs tuis a die condicioīs
tue donec inuenta eſt iniquitas
in te in multitudine negociatio
nis tue. Repleta ſunt interiora
tua iniquitate et peccaſti et eie
ci te de monte ſancto dī et perdi
di te. o cherub eleuatum eſt cor
tuum in decore tuo ⁊ perdidiſti
ſapientiam tuam in decore tuo
et in terram proieci te ante faci
em regum dedi te ut cernerent
te in multitudine iniquitatum
tuarum. Quare cecidiſti o luci
fer qui mane oriebaris. Hec ha
benᷣ in ezechiele ⁊ yſaia ꝓphis
At ipſe lucifer inclināſ ſe in ter
rā ſic humiliter erit locuturus.

O iuſtiſſime iudex ſi me veſtra clemencia dignetur audire maiſeſte oſtendam me cōtra veſtrā diuinitatē in nichilo peccaſſe. quā cognoſco cognoui et cognoſcam q̄ veſtra diuinitas de nichilo me creauit plenum ſapiēcia et pfectum ſciencia et decore atq̄ tocius paradiſi poſt veſtram diuinitatē pncipatū habentem. Si ego fui dotatus plenitudine ſapiēcie non ſequitur dn̄e q̄ ↄtra veſtram diuinitatē peccauerim. que eſt toci9 pfectionis Si ego fui pfectus ſciencia ⁊ in delicijs paradiſi poteram cognoſcere et cognoſcebam abſolutam potenciam veſtrā. q̄ ſi in aliquo peccaſſem contra eam poterat me ī nichilum redigere cū ipſa me de nichilo in totali pfectione creauerit. Itē non ignorabam q̄ ſupra veſtrā diuinitatē nullus erat potencior dn̄s cui potuiſſem adheſiſſe. Nūquid nō fuiſſet magna excecacio q̄ creatura cōtra creatorem ſuū ita ut aſſeritur ſupbiſſet. ſed veſtra diuinitas reuerenter loquendo perſuaſu inimice lingue archangeli michaelis de me veſtre deitati malum aſſerentis ad hoc ut pncipatus celeſtis monarchie ſibi remaneret. ⁊ in predicto malo veſtra diuinitas ſibi credēs ī nichilo me peccantē gratis pdidiſtis. Audiant omnes populi cōſpiciant om̄s gentes ſi ego talis ac tantus creatus et in omni pfectioē ſublimatus et in omni ſciencia ac v̄tute decoratus a diuinitate veſtra que in me ſemp fuit amabilis ſemp humilis ſemp benigna debuiſſem taliter ut aſſeritur peccaſſe in eadē. preſūpcio ceſſat lex abhorret et vnicuiq̄ audienti videtur incredibile. Ergo iudex iuſtiſſime placeat me veſtram creaturā ita crudeliter nō perſequi cum in vos non peccauerim ut aſſeritur Tunc iudex reſpondebit ei dicēs Audite omnes gentes que in circuitu meo eſtis. lucifer hic preſens volens excuſare ſupbiam ſuam ꝑut audiſtis quam in celis ipſe infelix temerarie pegit ſe ante diuinitatē meam excuſauit ꝑut melius potuit ſuum peccatum palliando taciteq̄ iniuſticiam cōtra diuinitatē meam retorquendo. Et ait ipſe iudex O lucifer ſi te diuinitas in tanto beneficio māncipauit. quomō eſt preſūpcio q̄ te gratis pdiderit. ſed ad tollendam omnem ambiguitatis preſūpcionem merita tua veniāt in patrociniū et teſtimonium cauſe tue in hoc iudicio. Et ilico aſſurgens michael archangelus lucifero dulcibus verbis ait. O lucifer ſi bon9 es ut aſſeris cur

me infamas peccato ſupbie tue
Nōne in hoc cognoſcat̄ malicia
tua Nōne tu dixiſti in decore tu
o in cōſpectu tocius monarchie
celeſtis. ego ſū deus et in cathe
dra dei ſedi. Poſt hec ſupbe dix
iſti. Ponā ſedem meā in latera
bꝫ aquilonis ⁊ ero ſimilis altiſ
ſimo. Et hec redacta fuerunt in
ſcriptis ad memoriā futuroꝝ p
fideles nōtarios ezechiel̄ viij et y
ſaie xiiij. Et es tante preſūptio
nis qꝫ in ↄſpcū dī hec negas cū
ſint eciā omni populo manifeſ
ta. Nūquid nō ꝓpt ſupdictā ſu
pbiam ipſe dn̄s ꝓiecit te ⁊ alios
angelos te ſequētes de celis in
terrā Nūc vero dic michi ſi tan
te bonitatis in celis fuiſti prout
aſſeris quare ipſa bonitate vſus
nō fuiſti in t̄ra in quam eiectus
fuiſti. Nūquid nō nouiſſima tu
a fuerunt peiora prioribus. ple
nus ambicōne aſcendiſti ſuper
altaria ſcā ſanctoꝝ tempore ma
chabeoꝝ et ibi eciā ſupbiam ad
dendo ꝓ deo ſupbe feciſti te coli
Itē bina vice feciſti fieri vitulos
aureos in dei populo ipſo dicen
te. hij ſūt dij tui iſrahel qui edu
xerūt te de t̄ra egipti. Primo
cū educeretur de t̄ra egpti Secū
do tēpore ierobeam. Itē quid e
geris in regno iudicis iheſu ſub
ſilencio pretermittatur. Nonne
iſta trahunt in manifeſtam ſup

biam quam eciam in celo pegiſ
ti. Et ſi in te deus preſtitit ſapi
enciam et decorē tu autē in ma
lignitate tua illam ſapienciam
pdidiſti. Unde michi iniuſte im
properas peccatū ſupbie tue. re
niant et cetere nationes et re
ges nationum qui in t̄ris ſeruie
runt tibi. de bonis opibus tuis
in hoc iudicio publice teſtificē
tur Et cū aduemiſſent reges na
tionum ante dei conſpectū et ꝓ
ſpicientes atqꝫ intuentes lucife
rum admirantes dixerunt Nū
quid iſte eſt vir qui cōturbauit
terrā qui concuſſit regna qui po
ſuit orbem deſertum et vrbes e
ius deſtruxit ⁊ vinctis eius nō
aperuit carcerem et quomō tu
modo vulneratus es ſicut ⁊ nos
ſimil̄ noſtri effectus es. detrac
ta eſt ad inferos ſupbia tua. ce
cidit cadauer tuum. Subter te
ſternetur tinea et opimentū tu
um erunt vermes Ad infernum
detraheris in profundum laci.
Et tūc dicet iudex. Ecce nunc
audiſti quid nationes de te et
peccatis tuis teſtificentur. Et
ad hoc reſpōdebit lucifer dicēs
Domīe iudex ponatur ſine pre
iudicio alicuius qꝫ fecerim tale
peccatū nonne ⁊ adam primus
parēs ſimili ſupbia peccauit e
ciā et nabugodonoſor rex. et ta
mē eos nō ſicut me aggrauaſti.

Et dicet iudex·q̃cquid ipſi ege
rũt te inſtigante fecerũt· ſed tu
nullum habuiſti inſtigatorẽ niſi
ꝓpriam maliciã·ideo minꝰ pec
cauerũt· ſ; tñ graui pñia ipſe a
dam in valle ebron vbi eſt eius
ſepultura defleuit ut ioſue xiiij
cum poſteris ſuis tamẽ vſq; ad
aduentũ meum ĩ carne non ſũt
conſecuti miſericordiã Nũquid
et tu vllo tẽpore de tuo delicto a
gere voluiſti penitenciã·ſed ſem
per mala peioribꝫ aggregando
de die in diem ĩ peccato durior
fuiſti effectus ſicut pharao quẽ
viuũ mare abſorbuit·ecce infer
nus parat ſe ad te abſorbendũ·
et dicet iudex omibꝫ circa eum
ad iudiciũ conſiſtentibꝫ· Quid
vobis videtur an lucifer ⁊ ange
li eum ſequentes iuſte fuerunt
dampnati an iniuſte· et reſpon
debunt omẽs vna voce dicẽtes·
Juſte dampnatus fuit·Et tunc
dicet rex et iudex lucifero et eiꝰ
angelis ſequacibus· Jte a ſiniſ
tris·Et michaeli et eiꝰ angel'
dicet· Jte et vos a dextris meis
Ecundo faciet vocari ad
iudiciũ humanas crea
turas· et ṗmo populum
iudeoꝝ et cũ eis rex et iudex diſ
ceptabit dicens · Audite o viri
iudei et iſrahelite nõne ꝓmiſſꝰ
fui vobis in lege in qua canitur
Prophetã ſuſcitabit deꝰ de me
dio fratrũ ſuoꝝ ſimilẽ moyſi·et
ſi q̃s non audierit ꝓphetã illũ·
exterminabitur d' populo meo·
Nõne ſimilis fui moyſi ĩ huma
nitate et legum ac preceptorũ
dacione Nõne predicaui de reg
no dei·nõne veſtros mortuos ſu
ſcitaui ac cecos illuminaui ⁊ om
nes infirmos ſolo verbo curaui·
mortem ſuſtinui et a mortuis re
ſurrexi· Nõne poſt meam reſur
rectionem per apoſtolos meos
vobis predicari feci de regno dei
qui ſigna magna in vobis fece
runt· Quid eis feciſtis· nonne
expuliſtis eos a vobis atq; pſe
cuti eſtis de ciuitate in ciuitatẽ
in mortẽ et in carcerem·et regni
dei vos indignos iudicaſtis· q̃d
vltra valui facere·Et tunc iudei
et iſrahelite reſpondebũt et di
cẽt · Jlluſtriſſime iudex cũ ſitis
ipſa iuſticia eciã vobis placeat
in equitate benigna nos audire
cũ ſcriptũ ſit in pſalmo·qm̃ iudi
cabis orbẽ terre in iuſticia ⁊ po
pulos in eq̃tate· ⁊ inſup dicent
ipſi iudei Juſtiſſime iudex verũ
eſt ꝙ d's nobis ꝓmiſit ſic ſuſci
tare ꝓphetã de medio fratrũ no
ſtroꝝ· et qui nõ audierit ꝓphe
tam illũ ait d's ego vltor exiſtã
ſ; tamẽ d's dedit nobis ſignum
in cognicõne dicti ꝓphete· ꝙ ſi
ꝓpheta ille in noĩe dnĩ predixe
rit et non euenerit de hoc dñs

non locutus eſt ꝓpter qd̄ ⁊ ipſe deus nobis in lege precepit nō ſolū talē ꝓphetā non audire ſed tamq̄ mēdacem eum morti tur piſſime tradere ſicut pꝫ deutonō xviij. ꝓpter qd̄ benigniſſime iu dex placeat ad nos miſc̄die vr̄e aures inclinare. Et licet nūc co gnoſcam⁹ q̄ vos fueritis ꝓpha ille ī lege ꝓmiſſus tamē nobis multa dixiſtis que ꝓut dixiſtis nō euenerūt. ꝓpter que nos co gitātes vos eſſe mendacē ꝓphe tā iuxta ſentenciā legis nob̄ tra ditam tradidimus vos in mortē Et p̄mo dixiſtis palā in ↄſpc̄ū tocius ſynagoge. deſtruā tēplū hoc et in triduo reedificabo illd̄. Hoc predixiſtis et non ꝓut di xiſtis euenit quia tēplū integrū manſit poſtea ꝑ tēpora longa. ꝓpter qd̄ affigi cruci iuxta ſen tenciā legis iuſte meruiſtis. ut p̄mo eſdre vi c. qua lege canit̄. A me ergo poſitum ē hoc decre tū ut oīs homo qui hāc mutaue rit iuſſionē tollat̄ lignum de do mo eius et erigat̄ et cōfigat̄ in eo. domus autē eius publicet̄ et d̄s qui habitare fecit nomen ſu um ibi diſſipet omnia regna et populū qui extenderit manum ſuā ut repugnet et diſſipet do mum dei illam que eſt in iheru ſalem. Ego darius ſtatui decre tū hoc quod ſtudioſe impleri vo

lo. Secundo dixiſtis. niſi man ducaueritis carnem meam non habebitis vitam in vobis. ut io hānis vij et tamen non comedi mus carnem veſtram et per tem pora lōgiora viximus. Tercio dixiſtis. ſi quis credit in me flu mina de ventre eius fluent aq̄ viue ut iohānis viij. et multi ī vos crediderunt et tamen non vidimus de ventre eorum flumi na emanaſſe. Quarto dixiſtis. ſi quis ſermonē meū ſeruauerit mortē non videbit in et̄nū ut io hānis ix. et tū multi ſeruauer̄t ſermonem veſtrū qui tū mortui ſūt Et alia ſimilia que longum eſſet narrare dixiſtis que non e uenerunt. Itē peius feciſtis q̄ ſabbatū ↄtra legis preceptū nō cuſtodiſtis et in eo infirmos cu raſtis. Nūquid tenebamur vob̄ credere ⁊ vos ꝓphetam illū in le ge ꝓmiſſum reputare cū expreſ ſe feceritis cōtra legē. Nūquid nō introgauimus vos dicētes. ſi tu es criſtus dic nobis palā. et vos reſpondiſtis nobis. Opera que ego facio ipſa teſtimonium ꝑhibent de me. Certe multa mi rabilia ⁊ magna feciſtis forte q̄ nullus alius fecit ratione quoꝝ non tenebamur vobis credere. quoniā d̄s precepit nob̄ dicens q̄ ſi quid ī nomine dn̄i ꝓpheta ille predixerit et non euenerit

et nõ dixit fecerit· ꝫ vos multã
predixiſtis q̃ non euenerũt pro
ut ſupradictũ eſt licet feceritis
magna ⁊c̃ q̃ vel ſimilia helyas
et heliſeus fecerunt· Ergo ſecũ
dum legẽ iuſte vos interfecim⁹
et nos iniuſte cũ crudelitate loquẽ
do dãpnamur· Et iudex reſpon
debit eis dicẽs· Semp intellex
iſtis ſcripturas et dicta ꝓpheta
rũ ꝑut ſonant· Nõne ꝓmiſſus
in lege veſtra vobis loq̃ debebat
in ꝓuerbijs parabolis ⁊ figuris
dicẽte ꝓpheta· Attendite popu
le meus legẽ meam ĩclinate au
rem veſtrã in v̓ba oris mei·quia
aperiã os meum ĩ pabolis loq̃r
ꝓpoſiciones ab inicio ſeculi· Re
ſpicite in quãta hoc d̓s ſollicitu
dine predixit· ꝫ vos ab hoc nõ
conſpexiſtis· Si loquẽs dixi de
ſtruã templũ hoc nõ locutus fui
de tẽplo mat̓iali q̃ vos ſtabatis
ſed de tẽplo corporis mei in quo
d̓s pat̓ et filius et ſpiritus ſc̃us
habitabat· qd̓ tẽplũ deſtructũ
per mortẽ in trib; dieb; reſurgẽ
do poſt mortẽ repaui Si dixi vo
bis niſi mãducaueritis carnẽ ⁊c̃
non debuiſtis intelligere ꝓpriã
carnẽ meã manducare ꝫ ſpiritu
aliter credere in me diuinitatẽ
incarnatã· qd̓ credere ſpũaliter
eſt manducare·⁊ qui taliter car
nem meã manducauerit mortẽ
infernalẽ non videbit ĩeternũ

Q aliud qd̓ dixiſtis· ſi
a quis in me crediderit ⁊c̃
non debet intelligi ꝓut
ſonat̓ ꝓuerbiũ ꝫ d̓ fluminibus
ſacrar̄ ſcripturar̄· Vos cognouiſ
tis diſcipulos meos rudes et il
lrãtos ex quib; magna ſcriptu
rar̄ flumina ꝓceſſerunt· Ad ali
ud videl; ſi q̃s ſermonẽ meũ ſ̄
uauerit mortẽ non guſtabit ine
ternũ· qd̓ dictũ non debuiſtis ĩ
telligere de morte tẽporali quã
eciã ego ſuſtinui ꝫ de morte aĩe
que erit ꝑpetua · et ſi q̃s ſermo
nem meũ ſeruauerit mortẽ talẽ
non guſtabit · Si ſabbatũ non
cuſtodiui qd̓ miru· nõne in lege
veſtra dicebat̓· ſi q̃s non audie
rit ꝓphetã talẽ exterminabit̓ ⁊c̃
ꝓpter qd̓ omnia erant in manũ
mea· Ergo in omnib; factis de
buiſtis me audire ⁊ ſequi ⁊ eciã
in ſabbati cuſtodia · Sz dicite
michi o iudei nũquid cũ predixi
filio vidue in ↄſpectu veſtro ado
leſcens tibi dico ſurge·nõne ili
co ad vitã ſurrexit· Itẽ in laza
ro quatriduano nõne ſimilit̓ ob
ſeruaui ꝙ leproſos ſolo verbo
mũdaui et cecos illumĩaui· Nõ
ne demoĩa ↄfeſſa fuerũt ꝙ erã
criſtus· Nõne diſcipuli mei in
noĩe meo maiora hijs fecerunt
Nũquid in noĩe alteri⁹ ꝓphete
hec facta fuerũt ſicut in nomĩe
meo· Nimiuite ſurgant vobiſcũ

in iudicio qui egerīt penitenciā
ad predicationē ione· quare vos
me non audiuiſtis· Et dicēt iu
dei in dolore cordiū ſuoꝝ· Obſcu
ra veſtra locucō nos decepit· Di
cet iudex· Non ſic quia nō ↄſur
gebatis ad verbū dei audiendū
ſed poci⁹ ad ebrietatē ſectandā
et ad potandū vſqꝫ ad veſperā·
et vino eſtuabatis· cithara et tī
panum et lyra et tibia et vinū ī
cōuiuijs veſtris· opus autē meū
nō reſpiciebatis nec opa manu
um meaꝝ ↄſiderabatis· ꝓpterea
captiui ducti eſtis q̃a non habu
iſtis ſcientiā ideo infernus dila
tauit animā ſuā et aperuit os
ſuū ſine vllo termino ⁊ deſcende
rūt fortes vrī et populus ⁊ ſub
limes veſtri atqꝫ glorioſi ad eū
ut yſaie ij c· Et dicet iudex om
nibꝫ· Quid videtur vobis o ꝓlī
gentes et lingue· fuerūtne iſti
iudei iuſte dampnati· Et dicēt
omnes· Iuſtiſſime iudex· ita· et
eis dicet iudex· Ite a ſiniſtris·
Et angeli in clangore tubarum
vocabunt in iudiciū gentes que
ydolis ſeruierūt· Quibus terri
bilis iudex dicet· Vos autem cū
ſitis ⁊ fueritis homines ad ima
ginē ⁊ ſimilitudinem dei forma
ti ſicut ⁊ cetera cum ſenſualitate
vocaus racionis· quare ydola mu
ta opera manuū veſtraꝝ fabrefac
ta pro deo adoraſtis· que nec fa
ri nec loqui poterant cum ſpūs
non eſſet in eis· Habebant ocu
los et non videbant· manus et
non palpabant· pedes ⁊ non ā
bulabant· nec clamabant ī gut
ture ſuo· Qua ratione moueba
mini ad hec facienda· Quare nō
recognouiſtis pro deo illum qui
fecit celum ⁊ terram mare ⁊ om
nia que in eis ſunt· nam et ipſe
dedit omnibus ac eciam et vobꝫ
principium eſſendi pauitqꝫ vos
a iuuentute veſtra vſqꝫ quo ipſe
a vobis fecerat exalare ſpiritum
et tunc omnes veſtras cogitacio
nes fecit pire· Surgant ipſa y
dola et protegāt vos in hoc iu
dicio ſi poſſint vos de manibus
meis liberare· Et reſpondebunt
gentes cum cordiū tremore ter
ribili iudici ⁊ dicent· Iuſtiſſime
iudex placeat veſtre iuſticie in
modicis vbꝫ nos audire et dicēt
poſtq̃ꝫ nos formaſtis ad imagi
nē ⁊ ſilitudinē vrām· quare grāā
veſtrā quā iudeis ⁊ iſrahelitis tri
buiſtis eciā et nobꝫ non dediſtis
quos iudeos et iſrahelitas uſqꝫ
ad aduentū veſtrū ī carne in cir
cūciſione ſaluaſtis Itē poſt īcar
nationē veſtrā quare eandē grāꝫ
ſaluationis ꝑ baptiſmū magis
dediſtis illis qui fuerunt in eu
ropa q̃ꝫ illis qui fuerūt in aſia
et affrica quuſqꝫ ſpūs ſcūs veniret
q̄ inflauit dei amore corda oīm

ꝓpter q̄ omnes gentes et po
puli crediderīt vnū deum patrē
et filiū ⁊ ſpiritū ſanctū et ī bap
tiſmo factū ē vnū ouile et vnꝰ
paſtor. quare illos dilexiſtis et
nos odio habuiſtis. nōne meliꝰ
fuiſſet ꝙ nati nō fuiſſemꝰ poſt
q̄ꝫ perpetuā gehennam in īfer
no credimus ſentire. Et iudex
reſpōdebit eis dicēs. Audite ea
que dicturus ſū vobis. Ad hoc
hominē formaui in ſtatu inocē
cie ut ruinā angeloꝝ repare poſ
ſem ſꝫ homo ipſe credens effici
ut ego ſum ſpreto meo mādato
reddidit ſe contumacē pro cuiꝰ
contumacie purgacione ſine ex
preſſione tēporis ī tartareo car
cere eundē mancipaui cū poſte
ris ſuis. Et q̄a volēs ɔpati dic
to homini cū poſteris eiꝰ elegi
michi virū noīe abraham cui ꝓ
miſi in ſemine ſuo predictū ho
minē cum poſteris eius benedi
cere ⁊ eū de predicto carcere ad
meā reducere graciā. Cuiꝰ abra
he ſemē creuit in populū velut
arena maris. quē vocaui iſraheli
ticū et eum michi in filiū elegi.
et ɔſtitui eidē populo cerimoni
as et circūciſionē ⁊ eundē poſui
in omniū gencium lucē. Sꝫ di
cite michi o gentes q̄n feci vobꝭ
ſigna magna in egipto in ɔſpcū
veſtro ꝓ liberacione dicti popu
li mei a ſeruitute veſtra q̄re mic
hi deo predicā populi non credi
diſtis in v̓tute dictoꝝ ſignoꝝ ſi
cut ⁊ michi populꝰ meus credi
dit. Nōne exſiccaui mare et cal
cabile prebui dicto populo meo
vobis videntibꝫ q̄d et notum fu
it factum quaſi mundo vniuerſo
Nonne mare cooperuit pharao
nem et exercitū eius pſecutores
populi mei ī oculis veſtris. qua
re vos videntes hec mirabilia et
michi ea facienti nō credidiſtis
quis erat vobis ɔtradictor. Itē
q̄n eratis in terra quā ꝓmiſerā
dare dicto populo meo ī ſignis
mirabilibꝫ. quot reges interfeci
quot gentes paſſi in oculis ve
ſtris. Nūquid ɔſideraſtis q̄n in
manu gedeō ⁊ ccc viroꝝ. paſſi
caſtra genciū vltra centū milia
viroꝝ ut iudicū vij. Itē nūquid
conſideraſtis ſampſonē virum d
populo meo. q̄ cū maxilla aſine
tria milia viroꝝ de gentibꝫ ſolꝰ
interfecit ut iudicū xv. Itē cum
teneretis archam federis capti
uam nonne paſſi vos in ſecreci
ori parte nature in plaga mura
um et inter vos fuit magna ɔfu
ſio mortis q̊uſqꝫ ipſa rediret ī ie
ruſalē. at eciā timor magnꝰ ꝓp
ter hoc vos īuaſit ut p̓mo regū
q̄nto. Itē quid feci vobꝭ q̄ eratis
ſub rege ſennacherib q̄ veniat
pro ɔfuſione populi mei ut iiij
regū xviij et xix Item quid feci

vobis qui eratis ſub benedab q̄
venit in terrā populi mei cū tri
ginta vno regib; ut dictū popu
lū annichilare poſſ; vt ip̄ regū
rex. Ergo ſi vidiſtis iſta ſigna p
me fieri ↄtra vos ꝓ populo meo
in quib; ydola veſtra vobis non
poterūt auxiliari quare dicto po
pulo iſrahelitico nō credidiſtis
īmo videntes fieri iſta ſigna me
vitupaſtis dicētes ꝙ ego eram
deus collium. Jtē me vobis oſten
dere non valui niſi in hijs mira
bilib; ſignis qm̄ me aliter ꝙ̄ in
ſignis nullus vnq̄ꝫ vidit. Ergo
q̄d michi imputatis. Ad aliud
qd dicitis ꝙ magis dilexi euro
pam ꝙ̄ aſiā ⁊ affricā. Certe hoc
non feci qm̄ ante meā aſcenſio
nē in celū meis diſcipul' expreſ
ſe precepi ut in omnē terrā euā
geliū meū predicarent ⁊ baptiſ
mū in remiſſionē peccatorū. et
quia michi ↄſtat ꝙ eoꝝ ſonus ī
omnē terrā exierit et ſi aſia ⁊ af
frica noluerūt recipe euangeliū
⁊ europa recepit illd. eſtne hoc
ipſis imputandū. Et ait iudex.
cū ſit ſcriptū. effunde irā tuā in
gentes q̄ te non nouerūt et in
regna q̄ nomē tuū non īuocaue
rūt. ideo ite a ſiniſtris Et ange
li in clangore tubarū cunctū po
pulū cristianū vocabunt. quo co
ram iudice cōparente ipſe iudex
in terribilitate dicet angel' ſuis

Sepate de dcō populo pios ab
impijs. Quib; ipijs ſepatis di
cet ipſe iudex p̄mo iniquis eccle
ſie ſue paſtoribus. Ego dn̄s ſto
ad iudicandū cum ſenioribus po
puli mei quare vos depaſti eſtis
eccleſiam vineam meā et rapīa
paupis repta eſt in domo veſtra
quare attriuiſtis populū meū.
et facies paupeꝝ demoliti eſtis
contra vos prouocantes oculos
maieſtatis mee. Nōne ſup hu
merū veſtrū vtiq; dedi clauem
domus dauid et apiebatis ⁊ ne
mo claudebat et claudebatis ⁊
nemo apiebat. Sed dicite mic
hi o paſtores. quare paſcebatis
voſmetipſos. nonne greges paſ
cunt' a paſtoribz. Lac comedeba
tis et precioſis lanis opiebami
ni de ſubſtancia populi mei. et
qd craſſū erat ſup be exſpoliādo
occidebatis et pplm̄ meū pane
ſpūali non paſcebatis. qd infir
mū fuit in opib; miſcdie admo
nēdo nō ↄſolidaſtis. et qd egro
tū. in fide ſcē trinitatis nō ſanaſ
tis. et qd fractū erat in moꝛib;
pccis corrigendo nō alligaſtis.
et qd abiectū erat in viciorū et
peccatoꝝ correctione clamando
ad penitēciā non reduxiſtis. et
quod pierat in peccatoꝝ ↄſuetu
dine increpando nō queſiuiſtis
ſed cum auſteritate et crudelita
te īpabatis pplō meo et potēcia

et ad aliud michil veſtrū ſtudiū
tendebat niſi ad ſplendida fer
cula in ventrem veſtrū ponenda
ꝛ eadē per ſeceſſum emittenda
et ſic populus meus diſperſus
fuit eo ꝙ ei nō eſſent paſtores
et factus fuit populus meus in
deuoracionē beſtie ideſt dyaboli.
Ergo o paſtores reddite michi
racionē officij veſtri. Ecce nunc
exquirit̄ ſanguis veſtroꝝ ſubdi
toꝝ q̄ in inferno degūt de mani
bꝫ veſtris. Et tūc paſtoēs prela
ti pb̄ri ꝛ alij curati īuentes ter
ribilē iudicem cū tremore et cor
diū dolore humiliter ꝑ vnū ipſo
rū reſpondebunt iudici dicētes
Domīe ſancte pater placeat ve
ſtre maieſtati nō ſcd̄m iuſticiā
veſtrā ſꝫ ſcd̄m magnā miſcdiam
veſtrā nos īcrepare qm̄ in ꝯſpec
tu veſtro nullus poteſt nec pote
rit in iuſticia vnq̄ꝫ ſaluari Jdeo
miſcordiſſime iudex ſicut cū pa
tribꝫ veteris teſtamēti operati eſ
tis ita ꝛ nobiſcū ſi placeat opa
mi. Nōne iuſtiſſime iudex vos
prefuiſtis padiſo.i quo tm̄ duo
erant homīes ꝛ ambo ſub veſtra
cuſtodia pierunt. ergo ſanguis
eoꝝ exquiret̄ de manibꝫ veſtris
Jn archa noe octo tantū fuerē
hoīes quoꝝ vnus perijt. nūq̄d
eius ſanguis exquiſitus fuit de
maībꝫ noe. Jn domo abrahe q̄n
qꝫ hoīes erant ex quibꝫ duo pi

erunt cū ſibi dictū fuit. eice an
cillā et filiū ei⁹. Jtē in domo yſa
ac de duobꝫ fratribꝫ vnus pijt.
Jtē in domo iacob tres ẟ duode
cim pierunt. Jtē ſub principatu
moyſi et aaron erāt mille milia
et tn̄ ꝓpter peccata ſua pierūt
preter duos nullus eoꝝ terram
ꝓmiſſionis intrare potuit. Jtē
de domo dauid q̄tuor perierūt.
Jtē de domo et ſcola veſtra o do
mine vn⁹ perijt. et de lxxij diſ
cipulis veſtris preter quīqꝫ nul
lus ipſoꝝ meruit attingere reg
num eternū. Numq̄d ſanguis
ipſoꝝ de maībꝫ predictoꝝ ac eci
am de manibꝫ veſtris exquiret̄.
O dn̄e fiducialiter loquimur cū
predicti fuerint ſub cuſtodia ve
ſtra et ꝯtentamur valde ſi ſang
uis predictoꝝ fuerit exquiſitus
de manibꝫ ſuoꝝ paſtorū ꝙ eciā
et ſanguis noſtroꝝ ſubditoꝝ de
manibꝫ noſtris exquiratur. Ne
qꝫ enī meliores neqꝫ peiores ſu
mus antiq̄s patribꝫ noſtris vñ
iuſtiſſime iudex placeat tibi in
miſcdia nos arguere. Et iudex
reſpondebit dicēs. Jn lege tu q̄
loq̄ris quid ſcriptū eſt ezechiel
tercio. ſi me dicente ad impium
morte morieris et non ānuncia
ueris neqꝫ locutus fueris ut auꝰ
tatur a via ſua impia et viuat.
ipſe impi⁹ in iniquitate ſua mo
riet̄ ſanguinem āt ei⁹ de manu

tua requiram. Si autē annūciaue
ris impio et ille nō fuerit conū
ſus ab īpietate ſua et a via ſua
mala ipſe quidē in īiquitate ſua
morietur tu autē animā tuam li
beraſti. Sed et paſtores veteris
teſtamenti et ego redarguim⁹
ſubditos noſtros in peccatis e
orū. Nōne ego predixi ade ne
comederet ꝺ ligno. et eciā ceteri
paſtores fecerūt ſimiliter ſicut
moyſes et aaron qui ſemꝑ in ira
et redargutione aſſidue erāt po
pulū affati. Et ſi dictus ꝑplūs
noluit eos audire fuit tn̄ eiꝰ po
pulo īputandū. Nonne aſſidue
āmonui diſcipulos meos dicēs
eis Unus vēm me traditurus ē.
Si ille qui cecidit de ſcola mea
et preuaricatus eſt noluit me au
dire ſanguis eius ⁊ alioꝝ ſubdi
toꝝ fuit nociuus eis et nō paſto
ribꝫ. ꝫ ipſi paſtores ſecure dicere
pñt. Lauabimus manus nr̄as in
ſanguine peccatoꝝ iuxta quod
ſcriptū eſt yſaie lviij. Clama ne
ceſſes. quaſi tuba exalta vocem
tuā annūcia ꝑplō meo ſcelera eo
rū et domui iacob peccata eoꝝ.
Et ꝯtra negligētes hanc doctri
nā ait ꝓpha. canes muti non va
lentes latrare. Sꝫ dicite michi
ſi vos redarguiſtis ꝑplm̄ meum
de peccatis quare ꝑijſtis in pec
catis eoꝝ. ꝫ ſi annūciaſtis ſcele
ra eoꝝ quare in vr̄is ſceleribus
dāpnamini. Dicēt paſtores. do
mine ſi in ſceleribꝫ nr̄is dāpna
mur non ſequit̄ ꝙ negligentes
fuerimus circa ſubditos nr̄os q̄
ſpretis noſtris moītis ad tarta
reū ignē iuſte dāpnant̄ Semꝑ
verbū euāgelicū in dicto ꝑplō fe
cimus ſeminare ac eciā ⁊ nos ſe
minauimus nr̄aſqꝫ latas dyoce
ſes diſtinximꝰ in parrochijs et
ibi ſpūales poſuimus rectores.
qui nobiſcū eciā aſſiſtāt ad cri
mina huius ꝑpli corrigenda qui
manifeſtarūt euāgeliū tuū hic
inde predicando. ſi ipſi no luerīt
euāgelij precepta ſeruare nob̄ e
oꝝ peccatū q̄re īputatis Veniāt
ipſi de ꝑplō et cōteſtent̄ nobiſcū
de hoc. Quibꝫ aduōtis et pñti
bꝫ aiūt eis paſtores. Dicite no
bis o de ꝑplō nūq̄d nō fecimꝰ vo
bis euāgeliū dei ꝑ predicationē
maīfeſtari in ſcīs monitioībꝫ et
aſſiduis redargutioībꝫ. Dicēt
illi. Feciſtis ꝫ aliud docebamur
a vob̄ v̄bo aliud facto et exēplo
inſtruebamur Nōne vos paſto
res predicato euāgelio aſſurge
batis ad peccata palā opanda
in oī gn̄e peccatoꝝ noſqꝫ atten
dētes magis ad execucōnē vr̄aꝫ
q̄ꝫ ad verbū ſequētes veſtra pec
cata ī eiſꝺ peccauimus credētes
nob̄ ea licere poſtq̄ꝫ ea ⁊ vos fa
ciebatis. propter que periclitā
ter vos nobis magiſtri fuiſtis.

vos hanc doctrinā nos docuiſtis
et cū eratis infecti ſimilibꝫ cri
minibꝫ ſicut et nos eramus pu
duit vos ī peccatis nrīs nos re
darguere cū culpa vos ī noſtris
peccatis redarguebat. Dicunt
paſtores Aut publice peccaſtis
aut occulte Si publice q̄a cōſte
tit nobꝫ de veſtris peccatis ī no
ſtro auditorio ꝑ denūciacionem
et teſtiū ꝓbacionē vel q̄a fuerīt
intantū manifeſta ꝙ tergiuſaci
one celari non poterāt et tūc ſi ī
redargucōne predcōꝝ peccatoꝝ
fuimus negligentes hoc nobis
imputandū eſt. Si occulta fue
rūt veſtra peccata de hijs nō te
nebamur diuinare qm̄ deum ha
bent vltorē. Nōne fecimus vobꝫ
annūciari verbū dei. ꝑ quod do
cebamini q̄d ad vitā q̄d ad mor
tē cōperebat. Nōne inſtituimus
prochianos ſacerdotes quibꝫ de
buiſtis veſtra cōfiteri peccata qui
eciā miniſtrauerunt vobis eccle
ſiaſtica ſacramenta in quibꝫ et
peccata dimittunt̄ non debuiſ
tis eā negligē. Si nos pecca
uimus publice vel occulte nobis
imputat̄ Cum nemo viuat ſine
crimīe non debuiſtis recipe pec
catoꝝ nrōꝝ exempla ſꝫ pocius o
pera eoꝝ que nos docebamꝰ. ſꝫ
nos exoſos habuiſtis ⁊ quaſi ini
micos tamē ſi aliquid peccati ī
nobis fuerit q̄d poſſit vobꝫ cōpe
tere dicite nobis. Illi vō ſiluerīt

q. Vibꝫ quidē paſtoribꝫ ter
ribilis iudex ſic ait. In
hijs excuſabiles non eſ
tis ſed vltra hoc dicite michi q̄
re donū ſpūs ſancti ſymoniace
vendidiſtis cōſtituētes eccleſias
venales ⁊ alia ſpūalia ꝓ precio
dediſtis. et vos nichil eratis in
tus vel extra niſi ſtannū plūbū
et ferrū ⁊ in medio fornacis cor
diū veſtroꝝ ſcoria argenti et au
ri facti fuiſtis ꝓ eo ꝙ vōſi eſtis
in ſcoriam iā dictam. Ecce ego
congregaui vos in cōgregacione
argenti eris ferri ſtāni ⁊ plūbi
in medio fornacis inferni ⁊ ſuc
cendi ibi ignē ad cōflandū vos
in furore meo ⁊ in ira mea et ad
huc cōflabo vos ⁊ congregabo et
ſuccendam vos in igne furoris
mei ⁊ cōflabimini in medio eius
Et dicēt paſtores ā a a dn̄e ne
iraſcat̄ furor tuus qui ſup̄ omēs
es miſ͠cors. nonne in noīe tuo de
monia ideſt peccata mortalia e
iecimus et in noīe tuo ꝓphetaui
mus. Et dicet iudex neſcio vos
quomō ꝓphetaſtis in noīe meo
et demonia eieciſtis cū totū mū
dum veſtris falſis ꝓphetis pec
catis et demonibꝫ repleuiſtis.
Nōne vicibus pluribꝫ ſcidiſtis
eccleſiā meam mēdaciter aſſe
rendo verū meum vicariū ſūmū
pontificē predicte eccle nō eſſe

ſibiq; alium ī antipontificē eli
gendo· quot reges in hijs errarē
feciſtis· eciā et pplōs īnumeros
ex quo homicidia adulteria ex
uſtiones ciuitatū et eccleſiaꝝ de
ſolationes ac eciā odia et ſcan
dala grauia et īnumera mala ꝓ
uenerunt necnon et ſathanā et
demonū congregationē ad ipſa
mala pagenda de inferno ſolui
ſtis· Nūquid in hijs ſceleribus
vocare poteſtis ſamariā et ſodo
mā ſorores veſtras· viuo ego di
cit dn̄s quia non fecit ſodoma ſo
ror veſtra ſicut vos feciſtis et ſa
maria dimidiū peccatoꝝ veſtro
rū non peccauit et eas viciſtis
ſceleribꝫ veſtris ⁊ ī omībꝫ abho
mīatoībꝫ vr̄is iuſtificaſtis eas
⁊ ſic viciſtis ſorores veſtras pec
catis veſtris · in oībꝫ abhomina
cionibꝫ ſcelerati⁹ agētes ab eis
Itē reddite michi rationē fruc
tuū laboꝝ veſtroꝝ et officij diui
ni· benedixiſtis me dn̄m in oī tē
pore ſepcies in die laudem dicē
do· pauiſtis paupes de ſubſtan
cia eccleſie mee vel ditaſtis con
ſanguineos vr̄os· Melius fuiſ
ſet o deuoratoēs eccīe mee ſi ad
iſta attendiſſetis pocius q̄ ad
ꝓſtibula viſitāda et meretrices
alendas et ab hijs alias nouas
in domos veſtras inducēdas tā
q̄m equus ⁊ mulus laſciuientes
et ꝯputruiſtis ī luxurijs veſtris

ſicut iumenta in ſtercore ſuo et
mane michi ſacrificaſtis carnē
et ſanguinem meū eos ſumētes
tamq̄ ſi mundi ab omni crimīe
fuiſſetis· Iudiciū vobis mandu
caſtis et bibiſtis· et quia ſi īimi
ci hoc michi feciſſent ⁊ eccleſie
mee ſuſtinuiſſem vtiq; · et ſi hij
qui oderant me ſup me et eccle
ſiā meā magna locuti fuiſſent ·
abſcondiſſem me ab eis ſꝫ vos v
nanimes et noti mei quare hec
egiſtis· ꝓpter quod merito veni
et mors ſupra vos ⁊ deſcendetis
in infernū viuentes· Ite a finiſ
tris· Itē ipſe iudex grauius ⁊ aſ
perius redarguet omnes men
dicantes et kugulatos qui renū
ciauerūt ſeculo et in eo laucius
et pompoſius ſecularibus vixe
runt peccando et cogentur red
dere rationē de vnoquoq; capitu
lo regule eoꝝ Scd̄o faciet aduo
cari impatores reges principes
duces et alios qui prefuerūt po
pulis criſtianitatis· et eis cōpa
rentibus dicet ipſe rex et iudex·
Reddite et vos eciā rationē regi
minis veſtri· nōne et vos de pul
uere paupes ſuſcitaui ut ſedētis
in ſolio glorie ad iuſticiam pplō
meo reddendā· qualē ī pplō meo
feciſtis iuſticiā· Dicēt reges in
ea ſecuti fuimus leges ſacratiſſi
mas· Dicet iudex Quomodo le
ges ſacratiſſimas ſecuti fuiſtis

Nõne in ɔſpectu veſtro filij pa
trẽ et matrẽ ɔtumelijs affecerũt
Aduene calũpniabanť ⁊ pupilli
et vidue ɔtriſtabãť ſanctuaria
mea ſpernebanť ⁊ ſabbata pol
luebanť viri detractores fuerũt
ad effundendũ ſanuginẽ· ſcelus
operati ſunt in medio veſtrũ ve
recundiorea patris diſcooperuerũt
ĩmundiciam menſtruate humili
auerũt et vnuſquiſqꝫ in vxorẽ
proximi ſui operatus eſt abhomi
nacionẽ et ſocer nurum ſuã pol
luit nepharie ſup ſororẽ ſuam fi
liã patris ſui oppreſſit in ɔſpcũ
veſtro munera accepiſtis ad ef
fundendũ ſanguinẽ ⁊c· ⁊ mei et
iuſticie mee obliti fuiſtis· Item
inter vos ſemp ꝓdiciones et cõ
iuracões fuerũt aĩas ſubditoꝝ
veſtroꝝ deuoraſtis preciũ acce
piſtis viduas mltiplicaſtis ꝓp
ter qđ ſacerdotes mei ɔtẽpſerũt
legem meã et polluerũt ſcũaria
mea· inter ſanctũ et ꝓphanum
non habuerũt drãm · inť pollu
tum ⁊ mundũ non intellexerũt
et a ſabbatis meis auerterũt ocu
los ſuos ⁊ ego rex regũ coinqui
nabar in medio veſtrũ· Et hec
oĩa euenerunt in regnis veſtris
ꝓpter vos et ĩiuſticias veſtras·
qm̃ eratis velut lupi rapientes
predã ad effundendũ ſanguinẽ
et pdendas animas et q̃ auare
ſectabamini lucrũ· ꝓpter q̃ ego
effundã indignacionem meam
ſup vos et ĩ igne ire mee ɔſumã
vos· Et dicẽt reges· Iuſtiſſime
iudex placeat clementi maieſta
ti veſtre ĩ humili voce nos audi
re· Manifeſta eſt noſtra ɔfeſſio
qꝫ veſtra benigna poteſtas fecit
nos ſup populũ veſtrũ tẽporali
ter dñari ſʒ reminiſcať veſtra po
teſtas cũ pmum regẽ inſtituera
tis ſup populũ veſtrũ iſrahelita
rum p os ſamuelis ꝓphete clarẽ
vos dixiſtis· hoc erit ius regis
qui imperaturus eſt vobis Filios
veſtros tollet et ponet in curri
bus ſuis facietqꝫ ſibi equites et
precurſores quadrigaꝝ ſuarũ et
cõſtituet ſibi tribunos et centu
riones et agroꝝ ſuoꝝ aratores ⁊
meſſores ſegetũ ⁊ fabros armo
rũ et curruũ ſuoꝝ· filias quoqꝫ
veſtras faciet vngentarias ⁊ fo
carias et panificas· agros qꝫ ve
ſtros et vineas veſtras et oliue
ta optima tollet ⁊ dabit ſeruis
ſuis ⁊c ut pmo regũ laci⁹ habe
tur· et dixiſtis dñe dicto popu
lo· clamabitis in die illa a facie
regis veſtri et non exaudiã vos
Nũquid alio iure debet cenſeri
ille rex a nobis· Ergo ſi ſũt iſta
iura regũ ꝓut ſupᷓ apparet quid
nobis imputanť p veſtrã maieſ
tatem· Inter ipſos nobis ſubdi
tos fecimus iuſticiã de eorumdẽ
publicis criminibꝫ exercuimus

punicōnes ſ; de eoꝝ occultis cri
minib; noſtrū non fuit iudiciū
ergo quid nobis īputatᷣ. Et di
cet iudex Non ſic impij nō ſic.
qm̄ ſi ꝓtuli predicta verba ꝑlō
predcō p os ſamuelis ſerui mei
pocius ꝓtuli ad terrorē populi
predicti ne regē tēporalē preter
me qui eram inter ipſos tēpora
lis et ſpūalis rex peterent ꝙ in
iniuſticijs ſepedcās predicto regi
iuris facultatē preberēt. Itē non
ne dū impiū tocius terre dederā
ab rahe ī ſempiternū ab aquilo
ne et meridie ab oriente et occi
dente numquid ſimilia verba ꝓ
tuli vel contraria ut geñ xiij et x
vij Itē qñ poſui dauid ſup popu
lū regem quale dedi ei preceptū
audiatis. Inueni dauid ſeruū
meū oleo ſcō meo vnxi eū. et po
nā eū excelſū pre regib; terre. Si
aūt filij ei⁹ dereliqrant legē me
am et in iudicijs meis nō ambu
lauerunt ſi iuſtificationes meas
ꝓphanauerant ⁊ mandata mea
non cuſtodierant viſitabo in vir
ga iniqtates eoꝝ et in verberib;
peccata eoꝝ ut pſalmo lxxxviij
Itē et alibi predixi. Et nunc re
ges ītelligite erudimini qui iu
dicatis t̄rā. Seruite dn̄o ī timo
re et exultate ei cū tremore. ut
pſalmo ij. Creditis forte ꝙ ad
hoc dederā reges in populo meo
ut calūpniaretᷣ populus ab eis
vel ut iniuſte regeretᷣ. ſed vos cre
ditis alio iure vti meum ꝙ alij
reges vſi fuerunt. quod non po
teratis. Vnde cum mādata mea
non cuſtodieritis et legē meam
nō obſeruaueritis non ſine cau
ſa protuli in iuſticia loquendo
ꝙ facilius poterit camelus per
foramen acus intrare q̄m diues
paradiſum. licet in miſcdia ali
ud fuerit obſeruatum. ideo vos
itote a ſiniſtris...

Poſt hoc ſub tube clāgo
re ſuū populū criſtianū
faciet euocari. quo corā
iudice parēte in terribilitate fu
roris ſui dicet ei Coram me mul
tiplicate ſunt iniquitates veſtre
et peccata veſtra reſponderunt
vobis. manus veſtre pollute ſūt
ſanguine et digiti veſtri iniqui
tate labia veſtra locuta ſunt mē
daciū et ſcelera veſtra vobiſcum
ſūt ⁊ cognouiſtis peccare blaſfe
mare et mentiri contra deū. Ec
ce agnitio vultus veſtri reſpon
debit vobis quoniā peccatū ve
ſtꝝ quaſi peccatū ſodome predi
caſtis et illud non abſcondiſtis
de operibus manuū veſtrarū red
dentur vobis mala. § Et inde v̄
tet ſe ad iudices qui iudicauerūt
in populo ſuo et dicet Ve vobis
iudices qui iuſtificaſtis impium
pro muneribus et donatiuis et
iuſticiam iuſti abſtuliſtis ab eo

quare leges meas fideliſſimas
in veſtras iniuſticiis meretrices
feciſtis et venales q̄ fuerunt ꝑ
fecte. Judiciū et iuſticia habita
uit in eis vos autē ut homicide
habitaſtis in eis. quare iuſtum
argentū vertiſtis in ſcoriā ⁊ ut
ſocii furū ſemꝑ infideles fuiſtis
Retribucionē pupillis non iudi
caſtis. viduaꝝ iudiciū non igre
diebatꝰ ad vos. O vtinā dilexiſ
ſetis iuſticiā ⁊ iniquitatē odiſſe
tis. § Poſt hec vertet ſe ad aduo
catos et alios iuriſperitos q̄ in
via legis nō ambulauerunt et
dicet. Ve vobis iuriſperitis qui
in veſtris ↄſiliis condidiſtis le
ges iniq̄s et ſcribentes iiuſticiā
ut paupes opprimerentꝰ in iudi
cio et vis fieret cauſe humilium
populi mei ⁊ dabatis in predā
viduas ⁊ pupilloꝝ diripiebatis
ſubſtanciā. O vtinā in ↄſilio ve
ſtro legis conſiliū cogitaſſetis.
Poſt hec vertet ſe ad teſtes fal
laces ⁊ alios in falſo vbo loquē
tes et ope exequentes et dicet
Ve vobꝭ qui dixiſtis bonū malū.
et malum bonū. ponentes tene
bras lucem et lucē tenebras. po
nentes dulce in amarū ⁊ amaꝝ
in dulce trahendo duxiſtis iniq̄
tatem in funiculꝭ vanitatis. ⁊ in
vinculo plauſtri peccatū. O vti
nam non tāq̄ teſtes iniqui iſur
rexiſſetis quia nūc non mētitur iniquitas vobis. Poſt hec vertet ſe ad lenas et lenones et dicet eis Miſiſtis ſup populū ſortem ⁊ poſuiſtis puerū in proſtibulo ⁊ puellā pro vino vendidiſtis. Itē dicet omnibꝫ guloſis ⁊ fornicatoribꝫ q̄ pocius igluuiei q̄ deo ſeruiebant. Ve vobis qui potentes fuiſtis ad bibendū vinum ⁊ viri fortes ad miſcendā ebrietatē. ecce gaudium veſtrū et leticia veſtra eterna. Occiderunt vitulos et arietes iugularūt. comederunt carnes et biberunt vinū dicētes. Comedamꝰ et bibamus cras eni moriemur quia nō eſt refugiū in fine hois et nō eſt qui agnitus ſit reuſus ab inferis. q̄a ex nichilo nati ſumus et poſtea erimꝰ tāq̄ ſi nō fuerimus. Flatus eſt in naribus nr̄is et ſermo ſcintille ad cōmouendum cor noſtrū quia extinctus cinis erit cor nr̄m et diffundetur ſpūs tamq̄ mollis aer. et trāſiet vita nr̄a tamq̄ veſtigiū nubis et ſicut nebula diſſoluetꝰ que fugata ē a radiis ſolis et nomen noſtrū obliuionē accipiet per tēpus et nemo memoriā habebit opm noſtroꝝ Venite ergo et fruamur bōis que ſunt ⁊ vtamur creatura tamq̄ in iuuētute celeritꝰ. vino precioſo ⁊ vngētis nos impleamus et non pretēat nos flos tpis. Coronemus nos

roſis anteq̄ marceſcant. nullū pratū ſit q̄d non ptranſeat luxuria noſtra. nemo noſtꝛ ſit exps luxurie noſtre. vbiq; reliquam⁹ ſigna leticie noſtre. q̄m hec eſt ſors noſtra. Opprimamus iuſtū paupem et nō parcamus vidue O impii hec dicentes. vtinā ſigna dicte leticie tēporalis in totū reliquiſſetis ut eā nūc in patria vite perpetue haberetis. Itē dicit ad illos qui ſemp ſupbe in pauperū virorum ſpolijs vixerunt. Ve vobis qui depredati eſtis humiles populi mei nōne et vos nūc depredabimini. et q̄ ſpreuiſtis nōne ⁊ vos ſpernemini. Supbia veſtra et arrogācia veſtra plus q̄ fortitudo veſtra. ⁊ nūc ponā in naribus veſtris circulum ⁊ in labijs veſtris frenū. et vos ad locū illū deducam ad quem ire non vultis. Itē in iracūdia magna dicet ſacratis monialib; que pudiciciā virginitatis non ſeruarūt. Nōne vos fuiſtis filie vnius matris eccleſie. q̄re et fornicate fuiſtis in ſcīarijs meis. in adoleſcēcia vrā fornicate fuiſtis. ibi ſubacta fuerūt vbera vrā ⁊ fregiſtis mām̄as pubertatis vre et q̄d peius ē filios et filias pepiſtis et feciſtis īmunda muliebria ⁊ fornicate fuiſtis cū filijs eccīe fratrib; vrīs viris magnaꝝ carniū et fuiſtis fcē q̄ſi meretrices faſtidioſe augeñ precium. ſꝫ q̄ſi mulieres adultere q̄ ſup viros ſuos ducūt alienos. Oib; meretricib; dant mercedes vos autē dediſtis mercedes cūctis amatorib; veſtris et donabatis eis ut intrarēt ad vos vndiq; ad fornicand̄ vobiſcū. feciſtis cōtra conſuetudinē meretricū in fornicationib; veſtris. Ecce nūc congregabo ait iudex omēs amatores vrōs magnaꝝ carniū viros quib; cōmixta eſtis et oēs quos dilexiſtis cū vniūſis quos odeātis et aggregabo eos ſup vos et nudabo ignominiā veſtrā coram eis ⁊ videbūt oīs turpitudinē veſtrā et dabo vos in ignē formidinis et zeli.

Poſt hec vertet ſe ad mulieres matrimonialiter viris copulatas que fidē cōiugij violauerūt et dicet ipſe iudex Nunc ego ānuncio vobis ſcelera veſtra enormia q̄m grauiter adulterate fuiſtis. et nunc ſanguis adulterij veſtri ī manibus veſtris. Numquid vos miſiſtis ad viros delonge venientes. ad quos nuncios lenones miſeratis. et cum ipſi veniſſent ad vos circūleuaſtis oculos veſtros atq; vos ornate eratis mūdo muliebri. ſediſtis in lecto florido et pulcherimo et ante vos menſa delicatis ōīa cibis. thimiama

et vngentū poſuiſtis ſup vos et
vox multitudinis exultātis erat
in vobis. poſuiſtis armillas in
manib; veſtras et coronas ſpeci
oſas in capitib; et cū eis adulte
rate fuiſtis. ve vob̄ attrite in ad
ulterijs edificaſtis vob̄ lupanar
feciſtis vob̄ ꝓſtibulū in cunctis
plateis ad omnē exitum vie edi
ficaſtis ſignū ꝓſtitucioīs veſtre
et abhominabilē feciſtis decorē
veſtꝝ ⁊ dimiſiſtis pedes veſtros
omni tranſeunti. Ecce ego ait
iudex extēdam manū meam ſu
per vos et dabo vos in aīas odi
enciū vos filiaꝝ populi mei que
ꝓpter earꝝ pudicicias erubeſcūt
in via veſtra ſcelerata. Alijs vero
mulierib; q̄ ſe in veſtib; auri et
argēti alijſq; preacioſis ornamē
tis ornauerūt dicet ipſe iudex.
O filie populi mei ſatis fuiſtis
eleuate in ornamentis veſtris q̄
ambulabatis extēto collo et nu
tib; oculoꝝ ibatis et plaudeba
tis et pedib; veſtris ꝯpoſito gra
du incedebatis. nūc v̓o decalua
bo verticē capilloꝝ veſtroꝝ et cri
nes capitū veſtroꝝ nudabo ⁊ au
ferā ornamenta calciamentoꝝ et
aureas torques et monilia. ar
millas et mitras diſcriminalia
et olfactoria ⁊ anulos et gēmas
in fronte pendētes ⁊ mutatoria
palliolas et ſpecula. et erit vob̄
pro ſuaui odore fetor ꝓ zona fu
niculus et ꝓ criſpanti crine cal
uiciū et pro faſcia pectorali cili
cium. Itē ipſe iudex ī ira terribi
li arguēndo loquet̄ amantibus
ſemetipſos tm̄. et alijs cupidis
et elatis ſupbis blaſphemis et
illis qui non obedierunt parētī
bus ingratis ſceleſtis ſine affec
cione ſine pace criminatoribus
incōtinentib; vſurarijs īmitib;
ſine benignitate. proditorib; ꝓ
teruis ceteriſq; amatoribus vo
luptatū magis q̄ꝫ dei. habentib;
autē ſpeciem pietatis v̓tutē au
tem ei⁹ abnegantib; ⁊ penetrā
tib; domos et captiuas ducenti
b; mulieres oneratas peccatis
et oīb; hijs dicet Ite a ſiniſtris
Nde peccatorēs omnes
v ſui populi dicēt. Iuſtiſ
ſime iudex ne placeat
in furore veſtro arguere nos ne
q; ī ira corripe. qm̄ verba veſtra
ſunt nob̄ ſagitte infixe et licet
fuerim⁹ et ſimus peccatores ec
vltra q̄ꝫ vos dixeritis dn̄e et iuſ
te nr̄is demeritis ſentēcia veſtra
nos dāpnauerit tn̄ ſum⁹ et fui
mus ſub baptiſmo ꝯſtituti prīs
et filij ⁊ ſpūs ſancti vob̄q; in tri
nitate credidim⁹ vnde memēto
te dn̄e qđ ex ore veſtro ſcō ꝓtu
liſtis. Niſi renati fueritis ex a
qua et ſpiritu non intrabitis in
regnum celoꝝ. At etiā dixiſtis.
Qui credit ī me etiā ſi mortu⁹

fuerat viuet. Nōne fuimus rena
ti ex aqua et ſpū ſancto Itē cla
rius dixiſtis. beati qui nō vide
rūt et crediderunt. A certo nū
q̄ vos vidimus in corporea car
ne niſi nūc ⁊ vobis credidimus
et in tali credulitate manſimus
vſq; ad vite noſtre exitū. Ergo
ſi mortui fuimus in peccatis p
fidem quam in terris habuimus
nunc ad gloriā in veſtra miſcdia
reſurgere debemus eciā ad vitā
perpetuā cum in fide noſtra pec
cata quātūcūq; mortalia dimit
tant̄ et cū vos dn̄e ſciebatis fig
mētū noſtrū quia pocius promi
eramus ad peccandū q̄m ad ali
quid boni faciendū et inimicus
noſter pverſe nos ſic ē in malo
pſeruatus. Nūquid dn̄e irritū fa
cietis vbū vrm cū alias dixeri
tis. et q̄ pcedūt de labijs meis
non faciam irrita. ppter q̄ meri
to dicimus q̄ licet peccatores
fuerimus et ſimus. et ppter pre
dicta peccata fuerim⁹ et ſimus
eciā in inferno dampnati tamē
miſcdiam vrām poſſumus pme
reri ut a tenebris abyſſalib⁹ li
beremur qm̄ omniū dn̄s eſtis te
ſtante ppheta. Omnia quecūq;
voluit fecit in celo et in terra et
in omib; abyſſis infernalibus
Nōne ieiunauimus elemoſinā
dedimus eccleſiā veſtrā viſitaui
mus et alia bona opa fecimus q̄
melius ſūt menti veſtre manifeſ
ta q̄ ore noſtro ea pandere poſ
ſumus cum renū ⁊ cordiū ſcruti
niū habeatis. Et iudex rñdebit
eis dicens. Licet baptiſmū vos
habueritis tamē eū multis irri
tationib; maculaſtis cū in eo re
nūciaueritis ſathane et omib;
opibus eius ac eciā pmiſeritis ī
dcō baptiſmo mea mandata ſer
uare et ſanctā legē meā cuſtodi
re tam̄ vos retro reſpiciētes ma
gis ſathane ſeruiſtis q̄ in lege
et mandatis michi volueritis o
bedire. Nōne vos in veſtris ma
licijs et incātacionib; dictum ſa
thanā tamq̄ deū inuocaſtis fan
taſtica reſponſa ab eo querētes
tamq̄m predcās demonijs arden
tiſſimo amore copulati. Potui
ſtiſne michi ⁊ predcō māmone
ſeruire qui totaliter michi cōtra
rius fuit. quia ſi ego colligebā
ipſe vero diſpergebat. et alia ī
eo feciſtis q̄ lōgū eēt michi nar
rare p ſingula. Vos ipſi ſcitis ſi
baptiſmū meū ſeruaſtis illeſum
vel ſi totaliter maculaſtis eum
Numquid mandata mea ſerua
ſtis vel pocius me ī eis offendiſ
tis. Poſſum ne vos laudare q̄
quociens vobis aliquid ſiniſtrū
et triſte accidebat in eo michi
ſemper benedixiſtis. Eſtne verū
ymmo me veſtro ore polluto et ī
mundo veſtrū creatorē peſſimis

maledictionibꝫ dehoneſtaſtis·
Nũquid in hijs legẽ et manda
ta mea obſeruaſtis· nõne ſciuiſ
tis ꝙ non ille qui dixerit michi
dñe dñe intrabit ĩ regnũ celoꝝ·
ſ; qui fecerit voluntatẽ meam ⁊
patris mei· Si ieiunaſtis vobꝭ
ieiunaſtis et non michi· q̃a ad
lites et ꝯtenciones ieiunaſtis·
et pcuſſiſtis pugno impie· Nũ
quid tale eſt ieiunium qð elegi
per diẽ affligere animã ſuam·
nũquid ꝯtorquere quaſi circulũ
caput ſuũ et ſaccum et cinerem
ſternere elegi· ſed hoc fuit ieiu
niũ qð elegi· diſſoluere colliga
ciones ĩpietatis ſoluẽ faſciculos
depꝛimentes dimittere eos qui
confracti ſũt liberos· onus dirũ
pere frangere eſurienti panẽ ſu
um egenos vagoſq; ducere ĩ do
mũ ſuam nudũ coopire et carnẽ
ſuam non deſpicere· et eos qui
taliter ieiunauerunt gloria dnĩ
collegit· ipſi me ĩuocauerũt et e
go exaudiui eos clamauerũt et
dixi eis· aſſum· Feciſtisne vel
obſeruaſtis viuentes in terris
hec oĩa Si feciſtis elemoſinam
pocius eã ad humanã gloriam
feciſtis q̃ꝫ ad dĩ obediencíã· qm̃
ipſe precepit dicẽs· abſcondite
elemoſinã in ſinu paupis ⁊ ipſa
orabit ꝓ vobis ad dñm· Sꝫ qñ
feciſtis talẽ elemoſinam nõne fe
ciſtis ante vos tubã canere· ꝓpt

quod viuentes in mundo merce
dem ex ea recepiſtis· Item cum
ſint tria genera elemoſine· vna
corporalis· egenti dare q̃cquid
poteris· Altera ſpũalis· dimittẽ
a quo leſus fueras· Tercia· de
linquẽtes corrigere et errantes
in viam reducere veritatis· Nũ
quid vos hoc feciſtis· viſitaſtis
ĩfirmos paupes· iuiſtis ad car
cere mancipatos· operuiſtis nu
dos· potaſtis ſiciẽtes pauiſtis e
ſurientes· et alia vere tolerancia
eſſet in vobis ſi paupertas vos ex
cuſaſſet ſ; in multis et alijs ſu
iſtis locupletantes et pocius de
diſtis cõcionatoribꝫ hiſtrionibꝫ
ioculatoribꝫ citharíſtis ꝓcacibꝫ
et meretricibꝫ q̃ꝫ paupibꝫ meis
dederatis q̃rentes poci⁹ ex hijs
vanã ⁊ tẽporalem gloriã acqui
rere q̃ꝫ celeſtem et phennẽ here
ditatẽ· et ĩ tali luxuria ſemp ar
denter vixiſtis vſq; ad vite exi
tum· ſeruaſtis pocius mandata
dyaboli que cũ iuramento ĩ bap
tiſmo abnegaſtis q̃ꝫ mea que ĩ
fide ſpontanea obſeruare ꝓmiſi
ſtis· Utinã in mundo viuẽtes ꝯ
predãs peccatis feciſſetis peĩ
tenciã cum cordis dolore ⁊ ſpũs
afflictione tũc licite poſſem vo
bis pie miſereri· ſ; tãq̃ꝫ obſtina
ti in malo de mea miſcðia diffi
dentes ⁊ peccãtes in ſpũ ſancto
horum penitenciã neglexiſtis·

Nōne ī miſcđia latronē de cru
ce tuli et p^o^ſui eum in padiſum
quia dixit moriens. domine mi
ſerere mei. Nonne petrū me ne
gantē et poſtea in lacrimis peī
tentē reſpexi. eciā in eiſdē lacri
mis omnia peccata marie mag
dalene parcendo dimiſi . quare
vos hijs ſimilia non feciſtis in
ſeculo viuentes. Et certo non di
lexiſſem vos minus ſi predicta
feciſſetis ꝙ̄ ſepedictos dilexerī
Dicent peccatores Mirabile vi
def ꝙ ī tuo ſancto baptiſmo cō
ſtitutus quātūcūqꝫ premaf pec
catis dampnari poſſit. Et dicꝫ
iudex. Nolite in hoc mirari qm̄
ex duodecī apoſtolis meis vnꝰ
perijt. ac eciā in nupcijs filij re
gis ī quibꝫ forte centū milia ho
minū erant et vnus nō habens
veſtem nupcialē miſſus fuit ī te
nebras exteriores. Jdo in vobis
nō ſit vltra os loqn̄di qm̄ mani
feſte īiquitas calcanei veſtri vos
circumdat idō ſepamini. Quibꝫ
quidem ſic pactis parabit ſe iu
dex ad ſententiā in peccatores
ferendam. d qua ꝯdolens dicet
Heu ꝯſolabor de hoſtibus meis
et vindicabor de inimicis meis .

Nde miſcđia videns iu
dicis iram et eius mag
nā indignationē contra
vtrauſqꝫ teſtamenti peccatores
et eundē iudicē ad ſentēciam in
predictos peccatores fulminan
dā paratū ilico terribilis iudicis
preſenciā audacter adiuit ⁊ fle
bili clamore īſonuit dicēs. heu
heu heu dn̄e deus ecce tu feciſti
celū et terrā in fortitudine tua
magna et in brachio tuo exten
to non erit tibi difficile omne v
bū. qui facis miſericordiā in mi
libꝫ et reddis iniquitatē patrū
in ſinum filioꝝ eorum poſt eos.
Fortiſſime et magne potentie
ds dn̄s exercituū nomē tibi ma
gnus ꝯſilio et īcōprehenſibil' co
gitatu cuiꝰ oculi apti ſūt ſup ō
nes vias filioꝝ ade ut reddas v
nicuiqꝫ ſcđm opa ſua. Tu dn̄e
feciſti eos tibi populū et īpoſu
iſti eis circūciſionē p abrahā fa
mulū tuū et legē p ſeruū tuum
moyſen. Nōne tu dn̄e dixiſti a
brahe . eritqꝫ pactū meū in car
ne vr̄a in fedus etnū. Maſculꝰ
cuiꝰ prepucij caro circūciſa non
fuerit delebif aīa illa d ꝑplō me
o. exodi xvij Ergo dn̄e ſi fedus
circūciſiōis etnū eſt ſine prefini
cione tpis ergo etnalit̄ pmanē
debebat Jtē dn̄e populo tuo pre
cepiſti p os famuli tui moyſi di
cens. Cuſtodite leges meas at
qꝫ iudicia et facite ea ne et vos
euomat terra quā intratuti et ī
habitaturi eſtis ut leuitici xx .
Nūquid dn̄e ꝑplūs iſte ſub vr̄a
lege ꝯſtitutus ꝯtra legē peccās

ſecundū eam vel vltra legis pe
nam debuit puniri. Certe credo
ꝗ ſcđm legē veſtrā debuit puni
ri et nō vltra. que lex eſt multū
grauis in ſuis penis et maledic
cionibꝫ de quibꝫ habet̄ deut̄ xxv
Nūquid dn̄e malediciones le
gis populū veſtrū leges et mā
data veſtra in lege ſcripta non
obſeruantē apprehenderūt. Nō
ne dn̄e iſrahelitica terra multis
vicibꝫ prebuit ſe calcabilē inimi
cis incircūciſis dure dictū popu
lū affligentibꝫ. Itē nonne terra
iſrahelitica a ſe euomuit dictum
populū peccantē in babiloniā
per ſpaciū annoꝝ lxx̄ q̄a legem
tuam dn̄e non cuſtodiuit. nōne
dn̄e ꝓpterea abhominatus fuiſti
populū tuum ⁊ hereditatē tuam
⁊ poſtea vidiſti cū tribularetur
dictus popul9 et eius oracionē
exaudiſti et memor fuiſti teſta
mēti tui et penituit te ſcđm mł
titudinē miſcđie tue hec feciſſe
in dc̄o populo tuo et dediſti eos
in miſcđias Et poſt hec dn̄e po
pulū hunc peccantē et ſcđm le
gem flagellatū in ſanguine tuo
moriēs eduxiſti de lacu inferna
li ad celeſtē et ꝑpetuam gloriā
ut zach ix. Et hec dn̄e fuerunt
vſqꝫ ad tēpus quo carne aſſūp
ta humana pro toto genere hū
mano mortē ſubire voluiſti. in q̄
carne viuēs ⁊ cum homībꝫ cōuer
ſans legē ⁊ ceremonias atqꝫ ge
nerale baptiſmum inſtituiſti ut
ꝓpheta ꝓmiſſus in lege. Vnde
dn̄e ſi iudei et iſrahelite te ut ꝓ
phetā noluerūt audire ī predic
to baptiſmo ſꝫ pocius ꝑmanere
in circūciſione legis. nūquid ip
ſi ꝓpter hoc intm̄ dicant̄ repro
bi ꝗ nūc in regeneracōe et iudi
cio veſtras vitā eternā ꝓmereri
non poſſint. qđ hic cū reuerēcia
probo. Si predc̄i iudei noluerūt
te ꝓphetā ꝓmiſſum in lege au
dire in baptiſmo fecerūt ꝯtra le
gem q̄ precipitur dicto populo
in hec v̉ba. ꝓphetā ſuſcitabo vo
bis de medio frēm veſtroꝝ. ſi q̄s
non audierit ꝓphetā illū dicit
dn̄s ego vltor exiſtam ut deut̄
xviij. et q̄a lex iſta certam vlci
onē non exꝓ̉mit ergo intelligē
dū eſt đ vlcione quā lex īponit
legē et mandata dei non ſeruā
tibꝫ ſicut ipſa lex in hijs v̉bis
oſtendit dicēs. Seruate leges
meas et mandata mea ne ⁊ vos
euomat terra quam intraturi eſ
tis ad habitandū ut leuitici xx
Ergo dn̄e ſi iudei ⁊ iſrahelite te
ꝓphetā in lege ꝓmiſſū in bap
tiſmo audire noluerūt. nonne
poſt mortē et aſcenſionē veſtrā
terra iſrahelitica ſcđm ſentenciā
legis euomuit a ſe predc̄os iude
os et iſrahelitcos in peſſimis
legis maledictionibꝫ ⁊ ad ſe nō

recipiet donec inflāmati ſpiritu
ſancto penitētia ducti dixerint
Benedictus qui venit in nomi
ne dni· ⁊ veſtrum ſanctū baptiſ
ma ſuſcepint· Numquid dn̄e ſi
circūciſio fuit dicto pplō iudaico
in fedus eternū data et ipſe po
pulus circūciſus· delebūt ne ani
me ipſoꝝ a te ut de iure legis vi
tā perpetuā ꝯmereri nō poſſit
quia ſacrū veſtrū baptiſma nō
receperunt· Ego dn̄e crederē ꝙ
non deberet deleri eciam non ob
ſtante ꝙ tu dn̄e fueris cauſa pſi
die eoꝝ· quia ds in aduentu tuo
in carne precepit tibi dicēs Ag
graua cor populi huiꝰ et oculos
eius exceca et aures claude ne
forte videat ⁊ intelligat ⁊ ſanē
eum ut yſaie vi de iure legis in
ſanguine tuo qui ē federis teſta
menti teneris predcōs iudeos e
ducere de lacu īfernali ſicut edu
xiſti eoꝝ predeceſſores iudōs tē
pore mortis ⁊ reſurrectionis vrē
de eodē lacu infernali· Nōne tu
dn̄e voluiſti circūcidi necnon et
baptizari nō ꝙ propter baptiſ
mum reprobaueris circumciſio
nem ſed ad oſtendendū ꝙ circū
ciſio tante efficacie non erat ꝙ
portas padiſi apire potuiſſet cū
ſancti patres eciā circumciſi et
nō baptizati in inferis mancipa
ti a predcīs inferis nō in baptiſ
mo aque ſ; in ſanguine tuo qui

eſt federis teſtamenti educti fue
rūt ad vitā phennē· de quo ſan
guine federis habetur exodi xxii
ii Nōne ds deſponſauit ſibi dic
tū populū in ſanguine tuo domi
ne dicēs· ſponſus ſanguinis tu
michi es ut exodi iiii c Ergo do
mine cū reuerentia loquendo cre
do populū predictū circūciſum
et nō baptizatū de iure legis li
cite ſaluari poſſe· Et licet ipſi
querentes mortē tuam dixerūt·
ſanguis eius ſup nos et ſup fili
os nrōs tū in ſpū lenitatis alit
debet intelligi videl; ut moriatͬ
q̄a ſanguis eius eſt ſup nos et
ſup filios nrōs in ſaluacōne per
petua ſicut illd cayphe· expedit
vnum hominem mori pro popu
lo ut non tota gens peat·

Tē deꝰ ſtatuit pactū fede
ris ſempiterni cū abraham
et ſemine eius ut geneſis
xvii· ſed dictū ſemen abrahe ipē
ds ſuū appellauit filiū ut exodi
q̄rto· ut ibi Filius meus primo
genitus iſrahel dixi· dimitte fili
um meum ut ſeruiat michi· Er
go ſemen abrahe eſt federis ſem
piterni et ipſum ſemē eſt filius
dei ut āte iam dictum eſt· ergo
ipſe filius ſemen abrahe eſt fede
ris ſempiterni· Nunc vero ſi ip
ſe filius ſemen abrahe do pecca
uit quoniam promiſſum ī lege
contra legem recipere noluit tū

tamē ꝓpter hoc non deſinit eſ
ſe fili⁹ licet peccauerit. Nūqd
ſi poſtea fecerit qd iuſtum eſt
ꝓmiſſum in lege recipiendo di
cetur ne ꝓbus filius vel reprobꝫ
Certe ꝓbus dicet͛ et miſcdiam
conſequet͛ qui in amplexu ⁊ oſ
culo dei erit. et induet eū ſtolā
p̄mā baptiſmalē quia ꝑ eo īnt
fecit vitulū ſaginatū ideſt xp̄m
vitulū nouellū cornua ideſt po
teſtates vtriuſqꝫ lke ꝓducentē
et vngulas fiſſas qd eſt diſcer
nere verꝫ a falſo in eiſdē. Nūqd
totus filius erit miſcdiam ↄſecu
tus vel pars filij. Certe tot⁹ fili
us. Preterea idē eſt populus q̄
fuit in egipto in deſerto et ī ter
ra ꝓmiſſionis qui fuit in criſti
cruciſixione ⁊ q̄ erit in eiuſdem
obīa qd ꝓbo. Popul⁹ iſrahelit
cus iurciñando ꝓmiſit gabaoni
tis malū non inferre poſtea p
quadragīta annos p regem ſaul
fracto iuramento multi ex eis ī
terfecti ſūt. Nōne ꝓpter hoc to
tus popul⁹ famē ꝑpeſſus ē a do
Ergo videt͛ ꝙ idē populus eſt
nūc qui fuit tūc ut ij regū xxi.
Hec eciā teſtāt͛ leges humane
vij q i. deniqꝫ. xvi di hab. ff de
iudi ꝓponebat͛. et de ſen ex ſen
tēcia li vi. vbi dꝫ ꝙ populus ho
die eſt idē qui fuit ante centum
ānos licet aliq̄ dicant ꝙ in iurā
mento nō ſit idē populus. qd re
ꝓbat͛ ut ſ. Ergo ſi idē eſt popu
lus qui fuit et erit procul dubio
peccatores predcī populi ſaluari
debent per pnīam ſucceſſoꝝ de
eodē populo qui ſemen abrahe ē
Nonne ſcriptū eſt ꝙ apud deū
copioſa ē redēpcio ⁊ ipſe redimꝫ
iſrahel ex oībꝫ iniquitatibꝫ eius
Quis iſrahel niſi ſemē abrahe.
et non tm̄ ipſi ſ; et lapides eoꝝ
et terre miſerebunt͛ in reedifica
cionibꝫ eoꝝ. Itē paul⁹ ad roma
nos hanc diſputās queſtionem
ↄcludendo dixit ꝙ ds oīa ↄclu
ſit in icredulitate ut oīm miſere

q Vibꝫ quidē dictis ſatur
ilico aſſurgens iuſticia
et ante iudicē geuflexa
ait. Dim verū ſūme opifex licet
verba miſcdie videant͛ audien
ciū aures demulcere tamē de iur͛
legis hoc ſpūaliter audientibꝫ
alit͛ oſtendā cum ipſa lex dicat
ſi q̄s non audierit ꝓphetam illū
ego ds vltor eriſtam ⁊ nō dixit
q̄a lex vlciſcet͛. cuius dei vlcio
eſt alia a legis vlcione cū ipſe
ſit vltra legē ut p ſe patet. ſ; vl
cio di eſt in delinquētes ut tarta
rus eos capiat ut p̄s ix. Conū
tant͛ peccatores ī infernū oms
gētes q̄ obliuiſcūtur deū. ſed cū
ipſe ds dixerit in lege ego ultor
eriſtam. qd eſt intelligendū in
dāpnacionem ſed predicti iudei
noluerīt predcm̄ ꝓphetā audire

ergo ipſi iudei p legem dāpna
ti ſaluari non pñt Nonne ipſe
ꝓpheta et noſter iudex ī ſignis
et miraculis mirabilibꝫ ſe dcō po
pulo oſtendit ac eciā demonia
publice de eo teſtificata fuerūt
dicentia quia hic eſt criſtus. A
certo ipſoꝝ iudeorū nulla eſt ex
cuſacio cum ipſe ꝓpheta dixerit
predictis iudeis. niſi renati fue
ritis ex aqua et ſpū ſancto reg
nū dei non intrabitis. Fuerunt
ne ipſi iudei renati ut proxime
dictū eſt Ergo quō poſſunt ipſi
de iure legis ſaluari cū ipſi legē
non obſeruauerūt. Si predeceſ
ſores eoꝝ in ſanguīe iudicis no
ſtri ſaluati fuerūt de iure legis
ſaluati fuerūt qm̄ ipſi viuētes
in carne non viderunt nec audi
erunt dictū ꝓphetā baptiſmū
predicantē ſʒ iſti audierūt et vi
derūt. Itē adūtatis ad me quid
dicit ſcriptura. ſup tribꝫ ſceleri
bus iſrahel et ſup q̄rtū non cōū
tam eum ꝓ eo ꝙ vendiderit iuſ
tum pro argento. ut amos ij. ſʒ
iſti iſrahelite vendiderunt dn̄m
ihm virū iuſtū ꝓ argento de q̄
ſentit ipſa ſcriptura. ergo ꝯūti
non pōt ex dei ſentēcia. imo p
os dicti ꝓphete predcīs iuſtus
īꝓperando dcīs iſrahelitis dicit
Ego āt exterminaui amoreū a fa
cie eoꝝ et ipſi me vendiderūt. E
go ſū qui feci eos aſcēdere de t̄ra
egipti et duxi eos in deſerto xl
ānis ad poſſidendā terrā amor
rei. ego ſuſcitaui d filijs eoꝝ pro
phetas. nūquid non eſt ita o iſ
rahelite. et ipſi me vendiderūt.
ergo non ꝯuertam eos dicit do
minus ut in ſupdicto c habetur
ergo quomodo poſſunt ſaluari
iam iudicati ex ore dei.

It miſcdia. Soror iuſ
ticia ſicut iam ſupdixi
dꝰ eſt in ipſa lege ⁊ lex
in dō cū v̄bū ꝓlatū a dō fuerit.
iō cū ipſe dixerit legē ꝓmulgā
do. ego vltor exiſtā. i. lex dixit
et dꝰ. ſʒ penā ſeu vlcionē legis
ipſi iudei paſſi ſūt q̄a dictū pro
phetā noluerūt audire. Ergo ſi
tu iuſticia vel̄ eſſe rigoroſior ꝙ
ſit lex ī hoc non eris iuſticia ſʒ
crudelitas. Ad aliud qd̄ dicis ꝙ
iudex nr̄ protulit dcīs iudeis di
cēs. niſi renati fueritis ⁊c. quod
non eſt intelligendum de ſupra
celeſti celorum regno. cum reg
num ſacerdotale dicatur eciam
regnum celorum quod regnum
tranſlatum extitit a predictis
iudis ad ipſas gentes. in quod
regnum nunq̄ꝫ iudei intrare po
tuerunt ſed ſemper fuerunt ex
tra quouſqꝫ renati fuerant ex a
qua et ſpiritu ſancto. Et plani
us concedo ꝙ qui erat extra iſtd
regnum celorum eciam et extra
regnum celorū ſupceleſte erat.

et ſic iudei extra iſtud regnū ſa
cerdotale exiſtentes dampnati
fuerūt et q̄a fuerunt eciā extra
ſupceleſte regnū celoꝝ ꝫ tñ dcā
iudei expectauerūt et crediderēt
venturū ſicut patres ātiqui eoꝝ
crediderūt et tñ in inferno fue
rūt. et q̄ ſi vixiſſent vſqꝫ ad tē
pus aduentus ꝓphete criſti tan
tū credidiſſent ipſi criſto qñtū
et iſti crediderūt tñ xp̄c ꝓpha
aggrauare debebat corda iudeoꝝ
et eoꝝ oculos excecare et aures
claudere. Nōne antiq̄ p̄res eoꝝ
interfecerūt eciā ſcōs ꝓphetas
a deo miſſos ſicut yſaiā ⁊ ihere
miā ⁊ alios q̄pplures. et ſi dicti
antiqui et ſcā patres ī inferno
dāpnati fuerūt tñ in ſanguine
teſtamēti fuere ſaluati de infer
no. ergo et iſti. Dicito michi o
iuſticia quid habuit ſignificare
de latē xp̄i iudicis nrī ſanguinē
et clarā aquā emanaſſe ait iuſ
ticia. Neſcio. Ait mia. Poſtq̄
neſcis te docebo. ſanguis ille fu
it ſanguis federis ut ſup̄dcm̄ ē
in quo omnes circūciſos nō pre
uaricatores legis et a deo et lege
nō fornicatorēs educere debebat
de iferno. aqua illa fuit federis
gencium populi in qua ipſe dcās
gentes in populū et regnū debe
bat hereditare ut yſaie liij c ſic.
Glorioſ9 erit iter viros aſpcūs
ei9 et forma eius iter filios ho
minū Iſte aſperget gentes mł
tas. ſup ipſū ɔtinebūt r̄ges os
ſuū quia quibꝫ non eſt narratū
de eo videbūt et qui non audie
rūt ɔtemplati ſunt. et eciā ipſe
xp̄c dixit. ite et baptizate om̄s
gentes et pretermiſit populū iſra
heliticū qui debuit exprimi cum
ſemp inter ipſos duos populos
fuerit diſtinctio. de quibꝫ ſang
uine et aqua habēt̄ figura leuiti
ci xiiij ī fine. vbi ſacerdos legis
in ſanguine et aquis viuētibus
aſpergebat leproſū et mūdaba
tur. ita criſtus legis ſacerdos aſ
pergens de ſuo latere ſanguinē
⁊ aquā viuā mundū leproſū in
peccatis mundauit et lauit Ad
illud q8 dicis de iij ſceleribꝫ ⁊c̄.
tu iuſticia debes ſcire te īformā
do de ipſis ſceleribꝫ. q̄ p̄mū ſce
lus poſt habitā terram ꝓmiſſio
nis fuit in tab̄naculo ſilo vbi de
us habitauit cui preerat heli. cu
ius filij ſacerdotes retraxerunt
populum a ſacrificijs ex quo in
ſcelere populi archa dnī a phi
liſteis capta eſt et in ſpacio mē
ſium ſex poſtea reducta fuit in
miſcdia dicti populi ad locū de
bitū ut p̄mo regū vi. Secundū
ſcelus fuit in ſion vbi ei9 ſacer
dotes et reges ea neglecta ſacri
ficauerūt in excelſis ex qua trāſ
migrati ſunt in babiloniā. ſyon
et templo ɔbuſtis p annos lx̄x

poſtea ↄuerſi miſcdiam ſūt con
ſecuti ut iiij regū vltio· et eſdre
p totū· Terciū ſcelus fuit i ihe
ruſalē in nouo reedificato tēplo
a quo receſſerunt ſacerdotes et
alij a lege di ꝛ iunxerūt ſe naci
onib; apoſtatantes a circūciſio
ne ex quo ab infidelib; regibus
mortui venditi ꝛ captiui ducti fu
erunt vltra ducenta milia· et ā
tipontifex in dyabolum malū ſe
dit i tēplo iuxta altare p annos
xxviij· poſtea miſcdiam cōſecuti
ſūt ut machab' p totū· Quartū
vo ſcelus fuit quia vendiderūt
eis ꝓmiſſū in lege cristū iuſtū
et quē morti tradiderunt· Verū
eſt ꝙ p mille et ccc ānos nō po
tuerūt habere miſcdiam S; cre
dis ꝙ ꝓpter hoc ds non debeat
eis miſereri· Nōne hec quatuor
ſcelera iſrahelitaꝝ ꝓſpiciendo ꝓ
pheta vidit et in eis miſcdiam
di vidēs dixit pſalmo c vi · Di
cāt nūc qui redempti ſūt a dn̄o
quos redemit de manu inimici
et de regionib; ↄgregauit eos ·
Et narrās de pmo ſcelere filioꝝ
heli ſacerdotis dixit· eſurietēs
et ſitientes anima eoꝝ in mādā
tis dei defecit · et clamauerunt
ad dominū cum tribularenᷓ ꝛc·
et eduxit eos in viam rectam·
De ſecundo ſcelere dixit id in e
odem pſalmo· quia reges et ſac
dotes exacerbauerunt eloquia
domini et conſiliū altiſſimi irri
tauerunt· infirmati ſunt nec fu
it qui adiuuaret· et clamauerēt
ad dominū cum tribularenᷓ et
de neceſſitatib; eoꝝ liberauit e
os ꝛ eduxit eos de tenebris ba
bilonias et vincula eoꝝ dirupit·
De tcio ſcelere dicit · oēm eſcā
a lege ↄceſſam abhoīata ē aīa
eoꝝ ƀ eſcā lege ꝓhibitā comede
rūt et relinquentes circūciſionē
appropīquauerēt uſq; ad portas
mortis· et clamauerūt ꝛc̄ et eri
puit eos de interitionibus eorū
De q̄rto vo ſcelere dicit ↄtra iſ
rahelitas· Turbati ſūt et moti
ſūt ſicut ebrius et oīs ſapīa eoꝝ
deuorata eſt q̄a iuſtū iheſū non
cognoſcētes ꝓ argento vendide
rūt· tn̄ clamauerūt ad dn̄m ꝛ de
necītatib; eoꝝ eduxit eos ꝛ ſilu
erūt fluctus eoꝝ et eduxit eos ī
portū voluntatis eoꝝ et exalta
bāt deū iheſū iuſtū in eccleſia
plebis et in cathedra ſenioꝝ lau
dabant eum· Ecce quō venden
tes iuſtū iheſum debent aſſequi
miſericordiā· nonne ipſe ī cruce
pendens pro eis orauit· Nūq̄d
illa oratio erit ianis et non ↄſe
quens debitum effectum· Abſit·
Ait iuſticia· Domine cum ſitis
iudex iuſtus fortis et patiens
horum veritatem diſcernite· Ait
ipſe iudex · Judiciū duodecī tri
buum iſrahel iam delegatum eſt

duodecī apoſtolis meis · ipſi ſe
deant et iudicent· Et hoc iudi
ciū cum omib; ſup̄ allegatis ad
ſuoꝫ apoſtolos trāſmiſit qui decre
uerūt ante ſentenciā iudicis in
gētes nullā in iudeos dare ſniāꝫ

ſ Ubſequēter miſcdia lo
quēs ait· q̄a ſemel cepi
loqui ad dn̄m iterꝫ loq̄r
cum fiducia· Quid facies dn̄e de
iſtis miſeris pccōrib; populi tui
xp̄iani ⁊ maxīe dn̄e de prelatis
pb̄ris paſtoꝛib; dyaconis ⁊ ſub
dyaconis tā ſecularib; q̄ꝫ regula
rib; et alijs beneficiatis q̄ iuſte
ſuis demeritis dāpnati fuerunt
ad ifernū· Nōne dn̄e miſerator
et miſericors ⁊ verax qui dixiſti
in etnū miſcdia edificabit̄ in ce
lis ꝯtinebis in ira indignacioīs
tue miſcdias tuas ꝯtra eos· nō
ne iſti ſerui tui fuerūt ⁊ quos in
dilectione vocaſti cuſtos tuos q̄
orauerūt nocte ⁊ die ꝑ populo
tuo ſcō criſtiano · ſemp ꝯfeſſi fu
erūt ꝑ peccatis populi tui criſ
tiani ī quib; peccauit tibi dn̄e
nōne ſub baptiſmo tuo fuerunt
et ſunt· Miſerere eciā dn̄e filijs
populi tui criſtiani ſimilit̄ ſuis
demeritis in infernū dāpnatis
et q̄ ſemp te dn̄e inuocabant de
precabant̄ ⁊ venerabātur et qui
eciā ꝑ peccatis eoꝝ ⁊ ſimiliter
ſacerdotū de q̄b; penitenciā nō
egerūt ipſi vel predeceſſores eo
tū grauiter ꝓpter hoc viuentes
in mundo fuerunt flagellati in
guerris fame ſiti peſte et ī iudi
cijs legis peſſimis ⁊ maledicti
omib;· necnon dn̄e cū tiranni et
alij reges crudeles predc̄is dn̄a
ti fuerūt quaſi in nullo valuerīt
libertate gaudere ſed ſemp ī ſer
uitute degebāt· Unde dn̄e hij ſi
ent ſimiles deſcendentib; in la
cū quib; ꝑmiſiſti tu miſerator ⁊
miſericors longanimis ⁊ multū
miſcors eis in ꝑpetuū non iraſci
neq; in eternū ꝯminari neq; ſe
cundū peccata eoꝝ facere neq;
ſcd̄m iniq̄tates eoꝝ tribuē· Nō
ne dn̄e ꝑmiſiſti corroborare mi
ſericordiā tuā que ſū ego ſup ti
mentes te ſcd̄m altitudinē celi
a terra longius iniq̄tates eoꝝ fa
cere ſicut diſtat ortus ab occidē
te· Itē promiſiſti eis miſereri ſi
cut pater miſeret̄ filijs nā et ſci
uiſti dn̄e figmentū eoꝝ q̄a pul
uis fuerūt· Itē dixiſti· miſcdia
mea ab eterno et vſq; ī eternū
ſup populū te timentē· Nonne
domine hij te timuerunt cū bap
tiſmū ⁊ fidē tuam habuerunt et
ſeruauerunt quē ⁊ quā iudei et
iſrahelite fratres tui de ſemīe a
brahe ſpreuerūt ⁊ obſeruare no
luerūt· Et ſi iſti nō peccaſſent
dn̄e miſcdia tua que ſū ego non
eſſet neceſſe eis aſſequi ꝫ quia
ipſi grauit̄ peccauerūt grauiter

et ipſi obinde punita in inferno fuerūt et ſunt qm̄ aliqui eorū fuerūt in inferno in dampnatione p duo milia annorum aliqui p mille ⁊ ſic ſucceſſiue uſq; ad cētū annos ⁊ minus. Ideo ipſi in hoc ſacro iudicio expectant eis miſeteri ſicut miſeretur pater filiorū. Numquid otinebis te dn̄e q̄ iuraſti dauid ſeruo tuo me miſericordiam a peccatoribȝ non diſpergere neq; in veritate eis nocere. Aperi manū tuam ⁊ imple omne animal benedictione ⁊ regenera ipſos in hoc ſacro regenerationis iudicio in tuo ſanguine et miſericordia que ſum ego.

Hic aſſurgens iuſticia et plicatis brachijs ad terrā genuflexa vniuerſorum dn̄o dicit. Tu domine iuſtus es ⁊ rectū iudiciū tuum ⁊ michi iuraſti cuſtodire omnia iudicia iuſticie qm̄ iniquitatē odiſti ⁊ me iuſticiam dilexiſti. et propter hoc dn̄e vnxit te deus tuus ⁊ dedit tibi filio et regi iudicium ⁊ iuſticiam. et dixit. iuſticia tua ſit iuſticia in eternū ⁊ lex tua veritas Nonne dn̄e pecij a te legē veritatis. et dixi. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requieſcet in monte ſancto tuo Et tu dn̄e dediſti michi legē veritatis et dixiſti. Qui ingreditur ſine macula ⁊ operatur iuſticiam. et qui loquitur veritatem in corde ſuo et qui non egit dolum in lingua ſua. nec fecit proximo ſuo malum et opprobrium non accepit aduerſus proximos ſuos. ⁊ qui iurat proximo ſuo ⁊ non decipit qui pecuniam ſuam nō dedit ad vſuram et munera ſuper innocentes non accepit. Itē promiſiſti ad nichilū deducere malignum in oſpectu tuo in hijs peccantem. ſed cum predcā oms in hijs deliquerūt quo iure poſſint ſaluari non video. Scis domine que michi iuſticie iuraſti. placeat ea michi obſeruare Itē nōne tu dixiſti petro ⁊ ſuis ſucceſſoribus. quodcūq; ligaueris ſup terram erit ligatū et in celis. et quodcūq; ſolueris ſuper terram erit ſolutum et in celis ⁊c. Quot creditis dn̄e inter ipſos ſunt excoīcati qui cenſurā veſtrā contēpſerunt. Facietis ne irritā legem veſtram quam clariſſime per os ſacrorum principum protuliſtis Et cum dicat ſoror mea miſericordia predictos peccatores in quatuor peſſimis iudicijs veſtris et peſſimis maledictionibus ſupradictis viuentes in terris mundatos ſeu purgatos fore. cuius ſemper reuerētia ſalua quoniam epiſcopi ⁊ clerici tam ſeculares q̄ regulares qm̄ fuerūt ipſa peſſima iudicia in terris

ipſi ſpreta veritate poſuerīt mē
daciū ſpem ipſorū ⁊ mendacio
ꝓtecti paiſſ erīt fedus cū morte
et cū inferno fecerūt pactū ⁊ di
xerunt. Flagellū cum tranſierit
non nocebit nob̄ nec veniet ſup
nos quia poſuimꝰ mendacium
ſpem noſtrā. Ꝓpōne tūc dn̄e dixi
ſti eis. ponā in pondere iudiciū
et iuſticiā in menſura et ſubuer
tet grando ſpem mendacij. inun
dabunt aque et delebit̄ fedus
veſtrū cū morte et pactū veſtrū
cū inferno non ſtabit. ut yſaie
xxviij. Iſta vō ſupdcā pccōres
viuentes in mundo in ſupradcīs
quatuor iudicijs fuerūt in tran
quillitate pacis atqȝ habundan
tes diuicijs ⁊ gloria temporali
et cum hominibȝ iuſtis et bonis
et iuſtis flagellati nō fuerunt.
quaſi vſqȝ ad exitum vite ipſoꝝ
pace et diuicijs gaudentes. et
cū ſupradcā ſint iuſto iudicio ſu
is demeritis dāpnati quomō po
terunt de inferno ſaluari cū ſit
ſcriptū. in inferno nulla ē redēp
cio ut iob vij. et ps̄ vi. in īferno
autē q̄s ꝯfitebit̄ tibi q̄ſi dicat
nullus. et ps̄ xiij. nō mortui lau
dabunt te dn̄e neqȝ omnes qui
deſcendunt in infernū. et yſaie
xxxviij. q̄a non infernus ꝯfite
bit̄ tibi neqȝ mors laudabit te
non expectabūt qui deſcendūt
in lacū veritatē tuā ideſt ſaluaci

onem tuā Ergo iuſtiſſime iudex
cum ſupradcā deſcenderūt in in
fernū quia non obſeruauerunt
legem tuā quam iuraſti irritam
non facere. et q̄a in inferno nul
la eſt redempcio quo iurē ſaluari
poſſint non video.

Poſt que aſſurgens mi
ſericordia quaſi aliqn̄tu
lū in verbis iuſticie tur
bata dixit. defecerūt oculi mei
et ſenſus mei ī eloquiū iuſticie
et ait. Deꝰ ꝑus fuit miſericors
q̄ꝫ iuſtus dicēte ſcriptura. miſera
tor et mīcors et iuſtus dn̄s ⁊ in
tm̄ fuit mīcors qꝫ in latere ſuo
portā fecit ut peccatores ad eū
reuertentes aſperſiqȝ ſanguine
et aq̄ p predictā portā ingrediā
tur ad eū in corde ſuo qd̄ ē ſinꝰ
ſeruoꝝ ſuoꝝ et genciū multarū
ad eū in penitēcia veniēciū di
cēte ſcriptura. Aꝑite portas cor
dis veſtri ī iuſticia q̄a ingreſſꝰ
in eas ꝯfitebor et vos taliter iuſ
tificati intrabitis portā lateris
mei in ſinu cordͤ mei. Sȝ tām tu
iuſticia angelos paradiſi ꝑdidi
ſti tu ſemp rigoroſa et crudelis
in hoīes fuiſti. Tu adā peccan
tē dͤ paradiſo eieciſti. tu mundū
vniuerſū peccatis plenū crude
lit̄ in aquis abſorbuiſti. tu ſodo
mā ⁊ gomorrā ꝯcremaſti. tu ter
ram deglucientē dathan et aby
ron cum eorū ſcola operuiſti. tu

populũ murmurãtẽ contra dñm occidiſti. Et cetera alia que cau ſa breuitatis omitto. Jdeo ſctũs et iuſtiſſimus dauid anteq̃ vnc tionẽ ad regnũ ſacerdocij a deo ſumeret cõſiderans tuam crudeli tatẽ et rigoroſitatẽ non te ſ; me in pſona criſti ſub publico ciro grapho iureiurando ab eodẽ deo firmato deſponſauit. et cũ ipſo dñ tale pactũ habuit dicẽs. Si filij tui dereliquerint legem meã viſitabo in virga iniquitates eo rũ ꝛc. ſed miſericordiã meã non diſpergam ab eo neq; nocebo ĩ veritate mea que eſt iuſticia. Er go poſtq̃ ego fui deſponſata ip ſi dauid ſub pacto ſupradcõ iure iurando firmato dicente dd. qm̃ cõfirmata eſt ſup nos mia eius ceſſauit ꝛ nũc ceſſat dñis rigor tuus quẽ ↄtra ſupdictos exercui ſti. quo rigore eciã nũc vti non poteris neq; a deo ſtante ſupra dcõ pacto exaudita cũ ipſe ihũs in mundo viuẽs dixerit. diſcite q̃d eſt miam volo ꝛ nõ ſacrificiũ ideſt iuſticiã. Et poſt hec v̉tit ſe ad ipãm iuſticiã dicẽs. ſoror mea iuſticia ſcripture q̃s ꝓ tuo iure inducis nõ loquũť de circũ ciſis vel baptizatis ſ; d alijs pa ganis q̃ p baptiſmũ vel circũci ſionem in libro vite ſcripti non ſũt et iſti tales qui mortui ſunt in inferno non laudabunt dñm

qm̃ caracterẽ vite in eis non ha bent. ſ; alij qui caracterẽ habent ex eo viuent et dño benedicent ſicut ieremias qui erat in infer no orans et exaudiebatur a dõ pro victoria populi dei ut ij ma chab vltĩo c. qm̃ ſi in hijs carac terem habentibus iudex noſter meram vellet de eorũ meritis fa cere iuſticiam ſcito o iuſticia q; omnes ſancti ꝛ iuſtificati in ei9 iuſticia iniuſtificarentur et para diſi porte eis clauderenť ꝛ dãp nabiliter aperirentur eis porte inferni. ꝓpt qd clamauit dauid pſalmo c lxiiij. Non intres ĩ iu diciũ cum ſeruo tuo domine q̃a non iuſtificabitur in ↄſpectu tuo omĩs viuens. quia pſecutus eſt inimicus animam meam ꝛc̃ Jtẽ o iuſticia quid profuit mũdo cri ſtũ carnem ſumpſiſſe humanã. et eam ĩ mortẽ pro peccatoribꝫ poſuiſſe. Jtẽ quid ꝓfuerũt bap tiſmus et alia ſacramenta eccle ſiaſtica in quibus et peccata re mittuntur et infundũtur gracie et virtutes. ergo refrena in tua ſeueritate linguam tuam quoniã alia eſt lex habentium caracterẽ baptiſmi vel circumciſionis et alia predictum caracterẽ non ha benciũ. quoniã caracterẽ haben tes dñs mortificat et viuificat. deducit ad inferos et reducit. et ſanctus dauid ſciens ſe iuſtum

tamē deſcenſurū ab inferos dix
it ps xv. qm̄ non derelinques a
nimā meam ī inferno. et ps xix
dn̄e eduxiſti ab inferno animā
meā ſaluaſti me a deſcendētibꝫ
in lacū. Ergo caracter baptiſmi
vel circūciſionis ſignatorū licet
dāpnatoꝝ ab eodē eſt redēpcio.
hijs exceptis qui alienauerunt
ſe a deo ⁊ eius lege vel fornicati
ſūt ab eo idest qui renūciauerīt
circūciſioni vel baptiſmo et fidē
ydoloꝝ ſunt amplexi cū ſit ſcrip
tū. pdes oēs qui fornicanẽ abs
te. ⁊ ps ix. conūtanẽ peccatoēs
in infernū oēs gentes q̄ obliuiſ
cuntur deū. Itē apocal xx dr qꝛ
omnes eciā criſtiani q̄ adorrauerunt beſtiā et receperūt caracte
rē eius tanq̄ dāpnati ⁊ mortui
in dicto peccato ad infernū. nō
debent viuificari ī dei miſcdia do
nec ꝯſumanẽ mille āni. quibus
conſūptis reſurgere debent d in
ferno a predcō peccato. et hec
vocaẽ prima reſurrectio. ⁊ ī iſta
reſurrcōne ſcda mors idest ſtag
nū ignis non habet ptātem. Et
quare poſt reſurrcōnē animarū
de īferno noīatur ſcda mors. re
ſpondeo ait miſcdia. Quia pri
ma mors ⁊ infernus datis pmo
mortuis ⁊ dāpnatis in eis ſecū
dū opa ipſoꝝ mitteẽ in ſtagnū
ignis et eciā qui non ē ſcriptus
p baptiſmū uł circūciſionē in li
bro vite. et tūc infern⁹ nō erit
vltra captiuās aīas cū ipſe cap
tiuabitur a ſcda morte. Et hoc
mirari nolite cū pmus hō adam
multū in deū peccauerit querēs
ſupbe effici ſicut deus. et qui nō
penitendo ꝭ excuſando peccatū
ſuum eidē deo ꝯfeſſus fuit et tū
de predcō peccato miſcdiaꝫ ꝯſe
cutus fuit in ſanguine filij di ip
ſe homo reſurgens de dicto īfer
no. quid mira de ꝯſtitutis ī bap
tiſmo licet ī inferno dāpnatis
ſi eandē miſcdiam p ſua liberāci
one de īferno et ipſi aſſequanẽ

q Ue audiens lucifer incepit diffidere de miſcdia
dei qꝛ nemo eſſet q̄ ad
dn̄m intercederet pro eo. Ilico
quendā ſuoꝝ angelorū miſit ad
mariā virginē et iudicis matrē
ut ipſa p eo intercedēt ad iudi
cem filiū ſuum. Quo nūcio apd
virginē glorioſam ꝯſtituto iudi
ciū filij eidē nunciauit et inter
cetera eam rogauit ut dignareẽ
apd ſuū filiū iudicem p lucifero
et tota āgeloꝝ ruina preces ef
fundere Ait vgo. Valde libenter
pro eo et tota ruina angeloꝝ et
eciā alijs peccatoribꝫ exorabo.
et petitis vgineis veſtibꝫ moꝝ
in comitiua multoꝝ angeloꝝ cā
tanciū. aue regina celoꝝ aue do
mina angeloꝝ. ad eius filiū iter
arripuit. et anteq̄ ibi veniſſet

virtutes adhuc altricabant̃ · et
dicebat iuſticia · Tam circũciſi
ꝗ̃ baptizati peccauerũt contra
legem meã et iureiurando michi
a đo firmatã · ergo non habita
bũt in tabernaculo đi · Dicebat
miſcđia · Si peccauerũt punita
fuerũt prout ſupradictũ eſt · Et
in hijs dictis nũciatũ fuit iudi
ci ꝙ mater ſua ad eũ veniret · J
lico aſſurgens rex et iudex iuit
in occurſum eius adorauitq; eã
et ſedit ſuꝑ thronũ ſuũ poſitus
eſt et thronus matri ſue que ſe
dit ad dexterã eius · Et dixit ei
mater eius Peticionẽ vnã par
uulã ego deprecor a te ne cõfun
das faciem meã · Et dixit ei rex
Pete mater mi neq; fas eſt ut
auertã faciem meã · Que ait · Fi
li mi te deũ et hoĩem ego ſeruu
la paui lacte meo vbere de celo
pleno et creſcens ĩ mundo nũꝗ̃
fili mi faciem tuã a peccatoribꝫ
auertiſti · comedẽs et bibens cũ
eis dixiſti hoc tibi improperan
tibꝫ · non veni vocare iuſtos ſed
peccatores · Confiteor tibi đo ce
li et t̃re ꝙ hij criſtiani pccõres
peſſimi fuerũt et longe ĩ te pec
cauerũt ſꝫ tñ dñe longius iudei
f̃res tui peccauerũt qui crucifix
erũt blaſphemauerunt ⁊ deriſe
rũt te ⁊ pendẽs in cruce eis pe
pciſti dicens · pater ignoſce eis
quia neſciũt quid faciũt · quãto

magis parcere debes xpĩanis tu
is qui ſemꝑ đ tua paſſione dolu
erũt ⁊ me matrem tuã ſemꝑ ho
norauerunt in ieiunijs ⁊ elemo
ſinis atq; orationibꝫ gementes
et flentes ĩ hac valle · Grandes
fuerũt miſcđie tue in terra ſint
ſi placet et nũc in celo · Jtẽ dñe
ſi placet reſtituat̃ gracia patris
tui dei viui lucifero et ruine an
gelorꝫ qm̃ predictam graciã duc
tus penitentia multũ ipſe affec
tat · Reſpondit rex et dixit ma
tri ſue · Quare mater poſtulas
graciã patris mei lucifero poſtu
la ei ⁊ regnũ meũ · ipſe queſiuit
patrẽ meũ de regno ſua ſuꝑbia
ſpoliare querit nũc ipſe ſimilit̃
et me đ meo expellere regno · iu
rauitq; iudex et rex ꝑ ſemetipſũ
quia hodie interficietur lucifer
in puteo abyſſali et claudet pu
teus os ſuum ſuper eum · De a
lijs vero peccatoribus ait rex ⁊
iudex · Dũ fui viuens in mundo
fui ut magiſter docens et opera
bar magis in miſericordia ꝗ̃ in
iuſticia nũc autem hic ſedeo ut
iudex ad iuſtũ reddendum iudi
cium contra illos qui meam doc
trinam et mandata facilia non
obſeruauerunt tamen mater mi
reducantur ad cõcordiam virtu
tes quoniam pro parte mea illđ
fiet quod tibi placitum erit ma
ter dilectiſſime · ⁘

v Nde beata virgo trahēs
ſe ad angelū miſcdiam
et iuſticiā aduocauit di
cēs eis. Que ē veſtra ɔtrouēſia.
Reſpondēs iuſticia dixit O dn̄a
diſcordia noſtra hec ē. Hoīes h
pn̄tes de populo criſtiano iuſte
per iudicē noſtrū filiū tuū eorū
iuſtis demeritis traditi fuerunt
in manu inferni et ibi fuerūt p
tēpora longa in ſuplicijs eternis
nunc querit ipſa miſcdia ab in
ferno dcōs dāpnatos liberare in
graue meū preiudiciū et iacturā
quia ſicut tu dn̄a noſti in infer
no nulla eſt redēpcio Reſpondēs
autē mīa iuſticie dixit. Maius
michi fieret preiudicium ſi dicti
peccatores nō liberarētur de car
cere infernali q̄ tibi. qm̄ vanū
eſt nomen meū ſi dictis pecca
torib; ds non miſereāt ſalua tua
reuerēcia q̄a i inferno eſt redēp
cio teſtante pſalmo xlviij. verū
tamē ds redimet animā meā de
manu inferni cū accepit me. et
p̄mo regū ij. dn̄s deducit ad in
feros et reducit Dixitq; virgo
et mater. Nolite turbari q̄a v
traq; veſtrū ius ſuū habebit et
ſi placet ponatur hec veſtra diſ
ceptacio i manib; meis. Aiūt v̄
tutes. Contētamur Et ɔmiſerūt
a virginis nō diſcrepare iudicio
quo ſolēpnizato dixit v̄go. Tu
iuſticia ius tuū habuiſti cū filius
me9 duxit eos ad inferos. miſe
ricordia autē nunc ius ſuū habe
at cum reduxerit eos de īferno
dicet iuſticia. ergo nō ſum ppe
tua. Reſpondēs miſcdia dicet.
Tu in mundo habuiſti p̄ncipiū
et finem. et ego adhuc licet ha
buerim p̄ncipiū finem tamē me
um executiuū habere nō valui.
et tu es melior me et ego te Et
dixit v̄go. ſilete. et ꝓtulit inter
ipſas ſentenciā in hijs verbis.
Omnes populi xp̄iani peccato
res qui tn̄ baptiſmū non irrita
uerūt et fuerunt in inferno mil
le ānis vel vltra in iuſticia dāp
nati in miſcdia de inferno redi
manē. Alij v̄o qui mille ānis in
inferno nō fuerūt ɔpletis hijs
annis miſcdiam aſſequenē ſed
tamen in omīb; hijs bn̄placito
filij mei reſeruato Et in hac ſen
tencia virginis marie virtutes
conſenſerunt. Et cū veniſſet ad
pn̄ciam iudicis aſſurgētis ma
tri quouſq; ipſa ſediſſet i thro
no ſuo et p virginē recitata v̄tu
tum ɔcordia ad quam ipſa v̄go
et mater poſtulauit a filio benig
ne ſe admitti et in predicta ſen
tencia ſe audiri. Ad qd filius reſ
pondens dixit. Non ſic mater
mea nō ſic fiet omnib; peccato
rib;. qm̄ īter ipſos ſunt nōnulli
qui diffiderunt de dī miſcdia ꝛ
neglecta penitēcia ſp ad malū

obſtinati fuerunt Itē qui deſpe
rauerūt in ſuis peccatis. Itē q̄
veritatē īpugnauerūt et mendā
ciū ſemꝑ defenderūt. Itē qui nū
q̄ꝫ habuerūt ꝓpoſitū penitendi
Itē qui male ſenſerūt de pſona
trinitatis et maxime de ſpiritu
ſancto Itē ſūt aliqui qui ſciſma
poſuerūt in eccleſia mea dedi e
is tēpus penitendi et noluerūt
quibus ſtatui tēpus afflictiōis
mille ānoꝝ. Iſtis exemptis om
nes alij miſcdiam conſequentᷣ.
prout decreuiſtis mater

Vibꝫ quidē dictis ⁊ pro
latis a iudice iterū dix
it miſcdia. Dn̄e ſentio
etiā extra infernū puerulos ca
rere gloria beatitudinis vrē qui
nō fuere renati baptiſmo ⁊ aliq̄
in lacte aliqui in vtero matris
mortui fuerūt ſꝫ tamē criſtiano
rū filij fuerunt qui ſacri baptiſ
matis lauachrū ſumpſiſſent ſi
vixiſſent. Vnde dn̄e cū predicti
pueruli fuerūt ſub cuſtodia vrā
teſtante ſcriptura. cuſtodiens ꝑ
uulos dn̄s. ne forte videantᷣ at
qꝫ dicantᷣ ſub cuſtodia veſtra ip
ſi ꝑijſſe ut ꝑ vos ad graciā beati
tudinis ipſi reducantur quia ꝑ
eos non ſteteit quin facti maio
res baptiſma recepiſſent Itaqꝫ
mors in hoc valde exceſſit ita
aſpere contra eos agendo. Dicꝫ
autē dominus. Aduocentᷣ mors
et vita. Quibꝫ vocatis et cōparē
tibꝫ ait dn̄s. Audio o mors cum
te fecerī ut eſſes precioſa hoīm
ſanctoꝝ qui ꝑhennia gaudia ꝓ
mereri potuiſſent quare eos in
peccatis peccatores occidiſti.
quare eos non expectabas quo
uſqꝫ de coꝝ peccatis ipſi penitē
ciam agere potuiſſent. nōne cō
ſtitui tēpus omībꝫ homībꝫ vite
ipſoꝝ C xx ānoꝝ. gen̄ vi. et etiā
cōſtitui hoī peccatori tēpus peī
tēdi cētū ānoꝝ. ut yſaie lxv. ma
ledcūs peccator centū ānoꝝ Si
uſqꝫ ad tminū illū expectaſſes
excuſabilis eſſes. q̄re āticipaſti
finē illoꝝ. ꝓpter quod vōta fuiſti
mors pccōꝝ peſſima. Vē ꝓpter
tuā iiq̄tatē ḡuitᷣ puniens. et ad
huc peiꝰ egiſti. hos lactētes pu
eros ī ulnis matᷣnis īterfeciſti ⁊
vtinam ꝑmiſiſſes eos ad ſacrū
baptiſma attingē. Vnde mors ī
clināns ſe corā iudice huīliter ſic
ait. Iuſtiſſime iudex ego ꝑ me
nō credo aliq̄d īiuſtū me feciſſe
Si īterfeci pccōres peſſimos ī
iuſticia ſic eos īterfeci et miſtra
tua fui teſte ſcriptura. q̄ malos
īterficiat miſter dī eſt. Ait iudex
ꝓpter hoc vōta fuiſti peſſīa q̄a
nō ꝑmiſiſti pccōres peītere Ait
mors. ſi dn̄i pccōres meōres fuiſ
ſent noīs tui et eos īterfeciſſem
fuiſſem iniuſta cū ſit ſcriptum.
Non ē in morte q̄ memor ſit tui

Et ait iudex. Illud debet intelli
gi q si predicti peccatores fuiſ
ſent memores noīs mei nō fuiſ
ſent in morte peſſima ſ; in pre
cioſa. Ait mors. Nōne ſcriptum
eſt. Viri ſanguinū et doloſi non
dimidiabunt dies ſuos. quomō
peſſima fui. Itē cū hoīes beſtie
et fere eciā homines peccatores
violent interfecerūt. debet hoc
michi imputari. Ait dñs. Certe
ſic. Nonne oīm hominū claues
mortis ī manu tua erant. quare
homicidia pmiſiſti cum in lege
ſit ſcriptū. ſanguinē enim aīaꝝ
veſtraꝝ de manu cunctaꝝ beſtiaꝝ
et de manu hoīs ⁊ de manu viri
et de manu fratris eius requirā
Poſtq̄ ſciebas q deus require
bat ſanguinē occiſi de manu oc
ciſoris quarē pmiſiſti homicidia
ut eciā homicide in peccatis in
terficerent. beſtie ſine te morte
te mortē alii inferre nō poterāt
et ſic de aliis. Itē quare ſocieba
ris cū dyabolo et īferno. Elegiſ
ti refrigeriū tuum in īferno ad
omīa mala mundi pagenda ut
teſtatur ſcriptura Ante faciē eiꝰ
ibit mors. egredietur dyabolus
añ pedes eius ſtetit et menſus
eſt terrā aſpexit et diſſoluit gē
tes. abacuc iii. Itē dixerūt im
pii peccatores. pcuſſimꝰ fedus
cū morte. quare ſociata non fuiſ
ti cum angelis ⁊ vita ut in eter
nū precioſe in celis vixiſſes. ſ;
magis elegiſti replere tartaꝝ q̄
tocius gaudii ⁊ iocunditatis re
pleuiſſes padiſum. ꝓpterea ad
infernū deſcendes. Et ſicut om
niū peccatoꝝ in eum deſcenden
ciū in mundo fuiſti pⁱma ita in ī
ferno ipſoꝝ eris mors ſcḋa. Et
ipſe iudex ilico ptātem ⁊ claues
tam a morte q̄m ab inferno reci
piet et predictorū potenciā ſua
ſentencia ad puteū deducet. Et
ſubſequēter dicet vite. Dic mi
chi o vita quare te pmiſiſti vici
a morte quare non fuiſti auxili
atrix peccatoribꝫ ne ita dāpnabi
liter morerentur. a certo multū fu
iſti culpabilis. Ex quibꝫ verbis
vita tremefacta quaſi lacrimis
cōpuncta ſūmo iudici dicet Ne
iraſcatur dñe furor tuus in me ⁊
pacienter ſi placet me audi. Ve
rū eſt dñe q me vitā in ppetuū
creaſti cum in ſpiraculū vite me
in homine formaſti in animam
viuentē. poſtea vero inuidia di
aboli me vita excluſa mors intra
uit in orbem terraꝝ. Nōne dñe
me ānichilaſti in mundo quādo
hoīem a padiſo expuliſti ꝓpter
ſuam inobedienciā. et dixiſti ne
forte homo mittat manū ſuam
et ſumat eciam de ligno vite et
comedens viuat in eternū. et eie
ciſti eum de paradiſo vbi ego vi
ta eram. et dediſti eam in manu

moꝛtis de cui⁹ ligno ipſe homo
prius comederat. Unde dn̄e que
fuit mea ſententia ut liberare po
tuiſſem hoīem de manu moꝛtis
que in terris me potencioꝛ erat.
feci tamen q̄d potui hoīes a gra
uib; mundi piculis liberando. po
tuine et vos liberare a moꝛte cru
cis. in hoc vos in teſtē et iudicē
inuoco ſʒ tu dn̄e noſti qn̄ inferno
moꝛtē dediſti nōne oīs moꝛtu
os in eo potēter viuificaui. et di
cet ds Vita viuet ꝛ moꝛs moꝛie
etur. Et eciā miſcdia dicet. pla
cet ipſos puulos miſcdiam aſſe
qui ꝛ tali mō oīa vicia moꝛtalia
redarguet piterq; dampnabit
et virtutes ſup̄ choꝛos angeloꝝ
exaltabit. et termino ſentencie
adueniente eo ſedente pro tribu
nali inſonuit tuba in clangoꝛe
hoꝛribili et iudice iubente iuſti
ab iniuſtis ſeparabuntur ꝛ ſilen
cio facto quaſi medie hoꝛe iudi
ce legente ſentenciam ipſe rex ꝛ
iudex in coꝛdis doloꝛe dicet ſup̄
dictis ſepatis iniuſtis. Ite ma
ledicti in ignem eternū. Juſtis
autē dicet. Venite benedicti pa
tris mei pcipite regnum quod
vobis paratū fuit ab oꝛigine mū
di. Et tunc dyabolus ꝛ moꝛs et
infernus et omēs qui ſcripti nō
ſunt in libro vite miſſi ſunt in
ſtagnū ignis vbi beſtia et pſeu
do prophete cruciabuntur in ſe
cula ſeculoꝛum. Amen..

Vibus quidem explicite
recitatis ait ariſtotiles.
Magna et mirabilia re
citata ſunt que penitus ab ocul'
ab auribus et ab aliĳs coꝛpoꝛis
mei ſenſibus fuerūt aliena. ita
fiat ſicut dictum eſt ſed tam̄ me
mentote mei o yſaia et ieremia
cum vobis bene fuerit ut ſuadea
tis iheſu ut educat me d iſto te
nebroſo carcere. ꝛ ſimiliter oēs
aliĳ arbitri dixerūt. Quib; yſai
as et ieremias aiunt. Audacter
loquemur ꝑ vobis dn̄o noſtro
iheſu. Et aduocato ioſeph de be
nignitate quadā qui eciā in de
fectu concoꝛdie arbiter datus ē
rerēta delegata poteſtate quid
ſibi de predicto arbitrio videret
Admiratus ait. Bene p omnia.
propter quod arbitri omnes cō
coꝛdes de predicto arbitrio cita
uerunt ſeu citari fecerūt ambas
partes ad ſentenciā regni ꝓmul
gandam Quibus partibus cita
tis et corā arbitris ipſis petēti
b; ſen tēciam ꝓmulgari. predcā
arbitri mandauerunt ieremie.
ut pro vita omniū ſupradictam
ſentenciam ferre debeat de quo
ābe ptes ɔfici fecerēt publicū in
ſtrumētū ut ī c cū ab vno d ſen ꝛ
re iudi li vi. Quam ſentenciam
idem ieremias in hanc foꝛmam
protulit et dictauit.

In nomine dn̄i amē. Nos octauianus ẏſaias ariſtotiles et ieremias arbitri arbitratores ⁊c̄ put ī forma ꝯpromiſſi ꝯtinetur. Ideo viſis auditis intellectis et examinatis atq; diſcuſſis parcium predictaꝝ iuribꝫ et racionibꝫ ac ꝓbacioībꝫ habita delibeāacione diligenti ꝓ bono pacis et ꝯcordie ex vigore ꝯpromiſſi predicti dei nomīe inuocato ordinamus laudamus arbitramur diffinimus dicim⁹ atq; inuiolabiliter precipimus ꝓut ſupra arbitratū eſt ꝙ hoc int̄ ſerat̄ totū. Et hec omnia laudamus arbitramur diffinim⁹ dicimus atq; inuiolabiliter precipim⁹ obſeruari ſub pena in ꝯpromiſſo appoſita ſi ī ſingulis capitulis laudi vel arbitrij ꝑ aliquā parciū fuerat ꝯtrauentū ſaluo ⁊ reſeruato nobis arbitrio et ptāte declarandi ſuꝑ predc̄is vbicū q; ⁊ qn̄cunq; viſum fuerat expedire § Tabellio v̄o taliter ſe ſubſcripſit

Ectū latum reci § ſcripſit tatū fuit arbitriū predcm̄ die q̄rto menſis maij ꝑ ieremiā de mandato alioꝝ arbitroꝝ partibꝫ ad hoc citatis et ꝯparētibꝫ et dcm̄ laudū ſeu arbitriū ſtatī et expreſſe approbantibus

e T ego diuīa autoritate notari⁹ ꝓlacioni dc̄i arbitrij ſeu laudi interfui ⁊ de mandato arbitroꝝ predcōꝝ ū ac eciā parciū voluntate hic me ſubſcripſi.

Vo arbitrio ꝓlato moxvtraq; pars pecijt ⁊ rogauit dictum notariū ⁊ teſtes imbi aſtantes ⁊ pn̄tes ꝙ de toto arbitrio et ei⁹ tenore debeant ꝯficere ad cautelā futuroꝝ vnū vel plura publica inſtrumēta. Quibꝫ quidē inſtrumētis cō fectis et moyſi et belial aſſignatis. ilico aſtutus belial arrepta celeri fuga deſcēdit ad inferos et ſalutatis ſocijs inſtrumentū arbitrij oſtendit de quo gaudēcia demonia iubilū de eo fecerīt Beelzebub v̄o aliqn̄tulū aſcendens alte iuſſit ſilenciū fieri et ait. Fratres mei non ieſt tēpus ridendi ſcitis bene qm̄ erectus ē inimicus noſter. Vos ipſi ſcitis quid iā modicis diebus elapſis fecerat in inferno. Ideo in nr̄is agendis ſagacit̄ ineamus ꝯſiliū Videtis bene ꝙ tota t̄ra et eius dominium ſunt ſub ptāte noſtra tamē non ꝯfidamus in virtute noſtra neq; ī diuicijs nr̄is. ipſe ihc a certo mittet gentē ſuam et bellatores ſuos contra regna noſtra et potiſſime cōtra regnū romanoꝝ q̄d tocius orb̄ obtinet ꝑncipatū. quid ſit faciendum in hoc ſapient̄ cogitemus. Ait aſtaroth. Ego euaginabo gladium meum et interficiet eos manus

mea·pſequar et comprehendã·
diuidam ſpolia et implebitur a
nima mea Cui ſic ait beelzebub
Suple loquens·ſcis quid loq̃t
ſcriptura de ipſo ihesu·Audi eã·
Angelis ſuis mandauit de te ut
custodiant te in omnib; vijs tu
is·In manib; portabunt eũ ne
vnq̃ offendat ad lapidem pedẽ
ſuum·ſup aſpidem et baſiliſcum
ambulabit et conculcabit leonẽ
et draconem·Et q̃d ipſe ihesus
loquit̃ ɔtra nos audi ĩ pſalmo
xvij Perſequar inimicos meos
et ɔprehendã illos et non ɔũtar
donec deficiant·confrangã illos
nec poterũt ſtare cadent ſubt⁹
pedes meos Ait aſtaroth Ergo
ſagittemus eũ ſubito et non ti
meamus · abſcondamus laq̃os
cõtra eum·quis videbit nos·Ait
beelzebub · Hoc ſcrutinium eſt
iniquitatis qm̃ deficiemus ſcru
tantes ſcrutinio· Vis audire il
lũ qui videt nos ut pſalmo lxx
xij ne taceas neq; cõpeſcaris ds
qm̃ ecce ĩimici tui ſonuerunt et
qui oderũt te extulerunt caput
ſup populũ tuũ malignauerũt
cõſiliũ ⁊c· Scio q̃a tu aſtaroth
ſupbus es valde · ſupbia tua et
arrogantia tua plus q̃ fortitu
do tua·Ait belial· Sinite ti xari
in ɔtumelijs·queritis forte ſcin
dere regnũ noſtrũ·a certo male
ſtabim⁹·et ait ipſe·A certo ma

le ſtamus ſine capite · quia rex
noſter captiuus eſt ut ſcitis·Vn
de ſi placet nunciemus beelphe
gor ut ſciat quia propter capti
uitatem regis noſtri regnum no
ſtrum dicitur vacare cuius iuriſ
dictio in nos transfertur · ut de
ſupple negli prelat̃ ſi episcopus
li vi·Aiũt om̃s·Iniciem⁹ beelfe
gor·et ɔſtituerĩt eũ vicariũ toci
us orb̃ et inferni·Et ſtantibus
coram eo demonijs ait beelfegor
Frẽs mei iacula q̃ preuidenẽ mi
nus feriũt ne fiam⁹ ſicut gẽtes
ſine ɔſilio et ꝓuidẽcia q̃ nouiſſi
ma preuidere nõ valẽt· Ut vide
tis ihc ĩimicus nr̃ erigit̃ ut nos
pdat et bõ nr̃a capiat Et volens
cauere ĩ futurũ aduocauit baali·
et ait· Scio q̃ tua ſapiencia et
aſtucia feciſti q̃ſi totũ populum
dei eundẽ dñm derelinq̃re et tibi
ſeruire ut iudicũ ij·baal et aſta
roth tecũ ſocij fuerũt· Cui baal
ꝓpter ſuã aſtuciã iezabel cũ po
pulo iſrahelitico ſeruiuit· Ubi ẽ
ſpiritus peſſimus qui op̃atus fu
it ſcelus interfectionis lxx filio
rũ ierobaal ut iudicum ix· nec
nõ pſequi fecit dauid p ſaulem
in ſe eundẽ ſpiritum habentẽ·ut
p̃mo regũ xlij· Ubi eſt aſmode⁹
qui in deſiderio coitus ſeptem vi
ros interfecit ut thobie iij·Ubi
ẽ dagon q̃ ſua potẽcia iterfecit
xxx milia virorũ de populo dei

archam dei captiuauit et eā ob
tinuit vt ꝑmo regū iiij et v. vbi
eſt belial qui pūertit cor dauid
ut numeraret populū ex quo pi
erunt lxx milia ut ij regū xx. vbi
aſtartes chamos ꝛ meloch qui
ſimul ſapientiſſimū ſalomonē
retraxerunt a cultura veri dei et
fecerunt eū eiſdē ſeruire in pha
nis ut iij regū xi. vbi eſt beelze
bub qui preuaricari fecit ocoziā
regem ſamarie qui miſit ad ↄſu
lendū eū ⁊c̄ ut qrto regū ꝑmo.
Unde ait belphegor. Creditis
ꝙ alij ſint hoīes nūc ꝙ̄ tunc fu
erunt ideo nequaꝙ̄ diffidatis.
Taliter ꝑncipibꝫ inferni ſuiſqꝫ
ſocijs ↄfortatis et animatis ꝓ
republica infernali iterū ſic ait
Adhuc vos neſcitis quicꝙ̄ nos
habem⁹ ex arbitrio ꝙ poſſum⁹
nos defendere a dicto ihū. Nūc
videtis ꝙ iudea et tota terra iſ
rahelitica ſunt ſub dominio nrō
que quondā ſub eodē non erant
ideo diſtribuant per vniuſū or
bem ſingula demonia q̄ ſingula
regna terre habeant ꝛ ea regna
terre defendant a dicto ihesu et
ei⁹ bellatoribꝫ indurando corda
hominū ad non credendū dicto
ihesu. ac eciā ad ſeipſa defendē
da ꝓut melius poterunt contra
predcōs ihesu bellatoēs omnem
malignitatē opando et maxime
ꝙ ipſa demonia ſubintrent cor
da ꝑncipū et regū totius terre ꝛ
et faciant illos inſurgere cōtra
ihesū et eius bellatores in pſecu
cionē vſqꝫ ad mortē. et ita fiat.
qm̄ oēs dij gencium demonia. que
in tanta fuerīt felicitate in toci⁹
mundi ꝑncipatu fiat poſſꝫ nar
rari. magnus eſſet dolor nos re
miniſci felicitatis ideo melius ē
in iſto bello mori ꝙ̄ mala noſtra
videre. Accīgimini filij potētes
et eſtote parati. Et cū placuiſſꝫ
iſte ſermo in cōſpectu omniū in
continēti diſtribuūtis regnis int̄
ſe totā terrā repleuerunt ad oīa
mala pagenda ut ſolita ſūt Et
hoc mō ꝑfecta ſunt dicta demo
nia ad omnē malā opacionem
habendā ↄtra ipſū ihesum ꝛ ei⁹
principes ꝓ eius fide bellatoēs
Moyſes vō habito inſtru
mento arbitrij ipſū pre
ſentauit dn̄o ihesu. Quē
vidēs dictus ih̄s et ipſū plegēs
ſatis gauiſus ē mox ītrauit ad
diſcipulos ſuos qui erāt in qua
dam domo clauſis ianuis ꝓpter
metū iudeoꝝ et ait eis. Pax vo
bis. ego ſum nolite timere. Nō
turbet̄ cor veſtrū neqꝫ formidet
creditis in deum et in me credi
te. In domo patris mei manſio
nes multe ſunt. Si quominus
dixiſſem vobis quia vado parar̄
vob̄ locū. Cū parauero vobis lo
cum iterū veniam et recipiā vos

ad meipſũ ut ubi ſum ego illic
et vos ſitis ſed nũc in ꝓuerbijs
non loquar vobiſcũ. Veniet enĩ
iudiciũ mũdi huiꝰ. nũc pñceps
huius mundi eijcietur foras q̃a
iã iudicatus eſt. et ſi exaltatus
fuero a terra omnia traham ad
meipſũ quia data eſt michi oĩs
poteſtas in celo ⁊ in terra. diſci
puli vero gauiſi ſunt viſo dño.
Unde cõuocatis duodecĩ apoſto
lis ⁊ alijs lxxij diſcipulis miſit
illos binos ante faciem ſuam ⁊
dicebat illis. Meſſis quidẽ mul
ta operarij vero pauci. Rogate do
minũ meſſis ut mittat operarios
in meſſem ſuam et precepit eis
dicẽs. In viam gencium ne ab
ieritis et ciuitates ſamaritanoꝝ
ne ĩtraueritis ſed pocius ite ad
oues que perierunt domus iſra
hel. Euntes autẽ predicate dicẽ
tes q̃a appropĩquabit regnũ ce
loꝝ. infirmos curate mortuos ſuſ
citate leproſos mũdate demões
eijcite. Gratis accepiſtis gratis
date. Nolite poſſidere aurũ et
argentũ neq; pecuniã in zonis
veſtris non perã in via neq; du
as tunicas habeatis neq; calcia
mẽta neq; virgã feretis. dignꝰ
eſt enĩ cibo ſuo operarius. In quã
cũq; autẽ ciuitatẽ intraueritis ã
caſtellũ interrogate quis in ea
dignus ſit et ibi manete donec
exeatis. In quãcumq; domũ in
traueritis dicite pax huic domui.
et comedetis ꝺ hijs que apponũ
tur vobis. ⁊ quicũq; non recepe
rĩt vos neq; audierĩt ſermones
veſtros exeuntes foras de domo
vel de ciuitate excutite puluerẽ
de pedib; veſtris. Amen dico vo
bis tolerabiliꝰ erit terre ſodome
et gomorreoꝝ in die iudicij q̃ il
li ciuitati Ecce ego mitto vos ſi
cut oues ĩ medio lupoꝝ. Eſtote
ergo prudentes ſicut ſerpentes
et ſimplices ſicut columbe Caue
te autẽ ab hoĩb;. tradẽt enĩ vos
in concilijs ⁊ in ſynagogis ſuis
flagellabunt vos et ad preſides
et reges ducemini ꝓpter me in
teſtimoniũ illis et gentib;. Cũ
autẽ tradent vos nolite cogitare
quomodo ãt quid loquamini da
bitur enĩ vobis ĩ illa hora quid
loquamini Non enĩ vos eſtis q̃
loquimini ſ; ſpũs prĩs vrĩ qui lo
quit̃ in vobis. Tradet autẽ frat̃
fratrẽ in mortẽ et pr̃ filiũ. et in
ſurgent filij in parẽtes ⁊ morte
eos afficiẽt. et eritis odio oĩb;
hominib; ꝓpter nomen meum.
Qui autẽ pſeuerauerit uſq; in fi
nẽ hic ſaluus erit. Cũ pſecuti fu
erint in vna ciuitate fugite in
aliã Amen dico vobis non ꝯſum
mabitis ciuitates iſrahel donec
veniat filius homĩs. Non eſt di
ſcipulus ſup magiſtrũ ſuũ. ſuffi
cit diſciplõ ut ſit ſicut mgr̃ eiꝰ.

Si patrẽfamilias beelzebub vo
cauerunt quãtomagis domeſti
cos eiꝰ. ne ergo timueritis eos
Si opa non feciſſem in eis que
nemo alius fecit peccatũ nõ ha
berent. nũc autẽ et viderunt et
oderũt et me et patrẽ meũ. Si
non veniſſem nec locutus eis fu
iſſem pccm̃ non haberẽt . nunc
autẽ excuſacionẽ de peccato ſuo
non habent. ſed ut ĩpleatur ſer
mo qui in lege eorũ ſcriptus eſt
qm̃ odio habuerunt me gratis.
Nichil enim optũ qđ non reue
letur et occultũ qđ non ſciatur
que dico vobis ĩ tenebris dicite
in lumine . et q̃ in aure auditis
predicate ſup tecta. Et nolite ti
mere eos qui occidũt corpꝰ ani
mã autem nõ poſſunt occidere
ſed pociꝰ illũ timete qui poteſt
corpus et animã pdere in gehẽ
nam. Omis ergo qui ꝯfitetur me
coram hominibꝫ cõfitebor et ego
eum corã patre meo qui in celis
eſt. qui autẽ negauerit me corã
hominibꝫ negabo ⁊ ego eũ corã
patre meo qui ĩ celis ẽ. Nolite
arbitrari ꝙ venerĩ mittere pacẽ
in terra. Non enĩ veni mittere
pacẽ in terra ſꝫ gladiũ. veni enĩ
ſepare hoĩem adũſus patrẽ ſuũ
et filiam adũſus matrẽ ſuam et
nurũ adũſus ſocrũ ſuam. et ini
mici hoĩs domeſtici eius . Qui
amat patrẽ aut matrẽ plus q̃m

me non eſt me dignꝰ. et qui nõ
accipit crucẽ ſuam ⁊ ſequit̃ me
non eſt me dignus. Hec locutꝰ
ſum vob̃ ut in me pacẽ habeatis
in mundo ãt preſſurã habebitis
ſed ꝯfidite q̃a ego vici mundum
Amen amen dico vobis q̃ credit
in me opa que ego facio et ipſe
faciet et maiora hoꝝ faciet . Si
diligitis me. mandata mea ſer
uate et ego rogabo patrẽ ⁊ aliũ
paclitũ dabit vobis ut maneat
vobiſcũ in eternũ ſpm̃ veritatis
quẽ mundus non poteſt accipe
q̃a non vidit eũ nec ſcit eũ vos
autẽ cognoſcetis eũ quia apud
vos manebit ⁊ in vobis erit. Cũ
autẽ venerit paclitus quem ego
mittam vobis a patre ſpm̃ veri
tatis qui a prẽ ꝓcedit ille teſti
moniũ phibebit de me et vos te
ſtimoniũ phibebitis. quia ab ĩi
cio mecũ eſtis . expedit tñ vob̃
ut ego vadã. Si enĩ nõ abiero
paclitus non veniet. ſi autẽ abi
ero mittam eũ ad vos. Et cum
ille venerit tũc mũdꝰ cognoſcet
illũ quia arguet mundũ de pec
cato de iuſticia et de iudicio. de
pccõ quidẽ quia non crediderũt
in me. de iuſticia vͦo quia ad pa
trẽ vado ⁊ iam nõ videbitis me
de iudicio autem quia princeps
huius mundi iã iudicatus ẽ. Et
ſubleuatis oculis in celũ dixit.
Prẽ ſancte ſerua eos in nomie

tuo quos dedisti michi ut sint v
nū sicut et nos vnū sumus. Cū
essem cū eis ego seruabam eos
in noīe tuo quos dedisti michi.
et ego custodiui eos ꝛ nemo ex
eis periit nisi filius pditionis
ut scriptura impleatur. Et ver
tens se ad petrū ait. Petre ec
ce sathan expetiuit vos ut cri
braret vos sicut triticū. ſed ego
rogaui pro te petre ut non defi
ciat fides tua ꝛ tu conuersus aliqñ
confirma fratres tuos quia ego
diſpono vobis sicut diſpoſuit mi
chi pater meꝰ regnū ut edatis
ꝛ bibatis sup menſam meam in
regno meo et ſedeatis ſup thro
nos duodecim iudicantes duode
cī tribus iſrahel Diligis me pe
tre. Ait petrus. Tu bene ſcis do
mine quia amo te Ergo paſce o
ues meas. et quorū remiſeritis
peccata erunt remiſſa et quoꝝ
retinueritis erunt retenta. Eun
tes ergo docete oēs gentes bap
tizantes eos in noīe patris et fi
lii et ſpiritus ſancti docentes e
os ſeruare oīa que precepi vob.

T cōuerſus ad iheruſa
lē dixit. Iheruſalē ieru
ſalē que occidis pphas
et lapidas eos qui ad te miſſi
ſunt. Quociens volui ꝯgregare
filios tuos quēadmodū gallina
congregat pullos ſuos ſub alas
et noluiſti. Ecce relinquet vob

domus veſtra deſerta. dico enim
vobis ꝙ nō videbitis me donec
dicatis. benedictus qui venit in
nomine domini. Et ait diſcipul
ſuis. Videte hec omīa. Amen di
co vobis nō relinquetur lapis ſu
per lapidem qui non deſtruat.
et ſedente eo ſup montē oliueti
interrogabant eum ſeparatim pe
trus iacobus iohānes et andre
as dicentes Dic nobis quando
hec erunt. et quod erit ſignum
aduentus tui et conſummatiōis
ſeculi Et reſpondens iheſus eis
in pſona totiꝰ eccleſie ſue dixit
Cū audieritis tamen predicato
euangelio abhominationē deſo
lationis que dicta eſt a daniele
ppheta ſtante in loco ſancto et
ſcdm lucā cū videritis circumda
ri ab exercitu iheruſalē tunc ſci
tote quia appropinquat deſola
tio eius. Tunc qui in iudea ſūt
fugiant ad montes ꝛ qui in me
dio eius ſūt diſcedant et qui in
regionib; nō intrent in eam q̄a
dies vltionis ſunt ut impleant
omnia que ſcripta ſunt Ve autē
pregnātib; ꝛ nutrientib; hiis di
eb; erit preſſura magna ſup t̄rā
et ira pplō huic iudaico ꝛ cadent
in ore gladii et captiui ducent
in omnes gentes. et iheruſalē
calcabitur a gentib; donec ipleā
tur tpa nationū. et cū hoc factū
fuerit tūc veniet alia tribulatio

quia ſurget gens cōtra gentem
et regnū in regnū et erunt peſ
tilencie et fames et terremotus
p loca. Hec autē omīa inicia ſūt
dolorū Statī enī poſt tribulaci
onē dierum illoꝝ ſol ſpūalitatis
obſcurabitᷣ ꝛ luna tēporalitatis
non dabit lumen ſuum et ſtelle
prelacionū cadent de celo eccle
ſie et ſpūales virtutes celoꝝ id
eſt eccleſiarū ꝯmouebūtur. Vi
dete ne quis vos ſeducat. multi
enī venient in nomīe meo dicē
tes. ego ſum criſtus ꝛ multos ſe
ducent. ſurgent enī pſeudo criſ
ti et pſeudo ꝓphete et dabūt ſi
gna magna ſpūalia ita ut in er
rorē inducantᷣ ſi fieri poteſt eciā
electi. Et niſi breuiati fuiſſent
dies illi non fieret ſalua omnis
caro. et quia abundabit iniq̄tas
refrigeſcet caritas multoꝝ. qui
autē pſeuerauerit uſq; in finem
hic ſaluus erit. Hiſq; fieri inci
pientib; ſcitote q̄a appropīquat
redēpcio iudaica. Ab arbore autē
fici diſcite parabolam. Celū et ira
tranſibunt verba autē mea non
tranſibūt. de die autē et hora iu
dicij nemo ſcit neq; angeli celo
rū neq; filius ſup terrā niſi patᷣ
ſolus. ſed ſicut fuit in dieb; noe
ita erit aduentus filij hoīs Nō
ne vobis prebui memetipſum vi
uū poſt paſſionem meā in mul
tis argumentis apparens vobis
et loquens de regno dei. nūc vo
ꝯueſcens ꝛ manducans vobiſcū
precipio vobis ab iheroſolimis
ne diſcedatis ſ; expectabitis ꝓ
miſſionē patris quam audiſtis
inquit p os meum. quia iohēs
quidē baptizauit aqua vos autē
baptizabimini ſpū ſancto non
poſt mltos hos dies. Unde apo
ſtoli īterrogauerunt eū dicētes
Dñe ſi in hoc tempoꝛe reſtitues
regnum iſrahel. Dixit autē eis.
Non eſt veſtrū ſcire tēpoꝛa vel
momenta q̄ pater poſuit in ſua
voluntate. hoc eſt. non eſt vrm
ſcire a me tempoꝛa reſtitucioīs
regni iudaici quia cū pater me⁹
erat in ptāte predicti regni iam
ipſe predixit per famulos ſuos
ꝓphas quo tēpore reſtitui debet
regnū iudaicū. ideo non eſt veſ
trū hoc a me ſcire. ſ; accipietis
virtutē ſupueniētis ſpiritus ſcī
in vos qui docebit vos omnia ꝛ
ventura annūciabit vobis. et eri
tis michi teſtes in iheruſalē et
in omni iudea et ſamaria ꝛ uſq;
ad vltimum terre.

T cū hec dixiſſet vidē
e tib; illis die quīta maij
eleuatus ē et nubes ſuſ
cepit eum in celū ab oculis eoꝝ
Tunc reūſi ſūt in iheruſalem a
mōte qui vocatᷣ oliueti videlicet
petrus ꝛ iohānes iacobus ꝛ an
dreas philippus ꝛ thomas bar

tholomeus et matheus iacobꝰ
alphei et ſimon zelotes ⁊ iudas
iacobi intrauerunt in cenaculū
et hij oīs vnanimiter erant in
oratioē pſeuerātes cū mulieribꝫ
et maria matre iheſu et fratribꝫ
eius. et in locū iude qui preuari
catus eſt ꝑ aplōs electus eſt ma
thias ⁊ ipſe erat orans cum apo
ſtolis. Cui iheſu aſcendēti in ce
lū obuiauit pater ⁊ ſpūs ſanctꝰ
cum tota celeſti curia. Ibi patri
arche ⁊ ſeniores laudātes ⁊ glo
rificantes ibi angeli ⁊ archange
li. ibi throni ⁊ dominationes v̓
tutes principatus ⁊ poteſtates
ymnū dicentes. Ibi ꝓphete col
laudantes Ibi dauid cum canto
ribus ſuis citharis ⁊ organo et
pſalterio ⁊ cymbalis bene ſonā
tibus ſimulqꝫ cantantibꝫ dulcibꝫ
organis. Exultate deo adiutori
noſtro iubilate dō iacob Sumi
te pſalmum et date timpanum
pſalteriū iocundum cū cithara.
Bucinate in neomenia tuba in
die ſolempnitatis veſtre. Ibi aa
ron cum ſuis ſacerdotibꝫ et leui
tis cantantibꝫ et dicētibꝫ. Can
tate dn̄o canticū nouū quia mi
rabilia fecit. Saluauit ſibi dex
tera eius et brachium ſanctum e
ius Ibi moyſes cū omnibꝫ medi
tantibus in lege domini. Ibi iu
ſticia ⁊ miſericordia pax et veri
tas in gaudijs ⁊ iubilationibus
ſimul obuiantes domino in glā
ſine fine. Et in tali iubilo aſſoci
auerunt filium dei uſqꝫ ad para
diſum de quo eiectus fuerat adā
primus parens et traditus ad
cuſtodiendum cherubin ⁊ arcen
dum malos ſpiritus et ut homi
nes ad eum aditū non haberent
ſeptus fuit flāmea romphea et
igneo muro Et cū eſſet ibi ipſe
iheſus ſuaui eiꝰ voce intonuit di
cēs. Apite michi portas inſticie
quia ingreſſus in eas confitebor
domino. Et cum cherubin hanc
vocem audiſſet ſuſcepta flāmea
romphea ꝑ ianulam proſpiciēs
atqꝫ hominem humanū videns
admirās ait. Hec porta domini
iuſti intrabunt in eam. Et quis
es tu qui dicis Apite michi por
tas iuſticie. Ait iheſus Ego ſum
dš veſter dš ſaluos faciendi et
domini domini exitus mortis. A
it cherubin. Aſcendiſti in altum
cepiſti captiuitatē. dediſti dona
hominibꝫ. Ait iheſus Hec omīa
feci. Unde cherubī ilico aperuit
ei portas paradiſi. et dixerunt
Benedictus deus die cotidie ꝓ
ſperū iter faciet nobis dš ſaluta
rium noſtrorꝫ. Et intrauit dn̄s
iheſus paradiſum cum tota ſua
poteſtate ibi currus dei decē mi
libus multiplex milia letanciū
ac liberatorum ab infernali cap
tiuitate

Vib; quidē paradiſum ī
trantib; filius dī pecijt
a ſuo patre in mobicis
ṽbis ſe audiri. Vnde facto ſilen
cio ait pater. Loquere fili quia
audio. Tūc filius ait Deus me
us d̄s meus feci voluntatē tuam
exiui ut homo ad opus ſuū. oīa
opa tua magnificata ſunt. oīa e
nī in ſapīa feciſti et ideo īpleta
ē terra poſſeſſione tua. hoc ma
re mundi magnū ⁊ ſpacioſū ma
nibus ibi reptilia quoꝝ non eſt
numerus aīalia puſilla cū mag
nis ideſt diuerſa genera hoīm.
ibi draco īfernalis quē formaſ
ti qui valde illudit michi. omīa
a te expectant ut des illis eſcā
ſpūalē. dante te illis colligēt a
periente te manū tuā omnia im
plebunť bonitate auertente te faci
em turbabunť. Ideo deprecor ut
emittas ſpiritū tuū ⁊ creabunť
et renonabis faciem t̄re Ait pr̄.
Eamus ſeſſum. quo ſedente ait
filio Sede a dextris meis donec
ponam inimicos tuos ſcabellum
pedum tuoꝝ. et ſpiritū ſanctum
vocauit a ſiniſtris. quid dicis d̄
hoc ſpūs me⁹. Et ait ſpūs ſcūs
filio Que ſunt plage iſte in me
dio manuū tuaꝝ. Ait fili⁹ hijs
plagatus ſum in domo eoꝝ qui
me diligebant. Ait ſpūs ſanct⁹
Pro eo ut te diligerēt detrahe
bant tibi. et tu q̄d eis faciebas

Ait filius. Ego autē orabā et ip
ſi loquebanť aduſum me ligua
doloſa ⁊ ſermonib; odijs circūde
derunt me et poſuerūt aduſum
me mala ꝓ bonis ⁊ odiū pro di
lectione mea. Ait ſpūs ſanctus
Dn̄e fortis et paciens ⁊ miſeri
cors fuiſti. hac ergo d̄ cauſa pe
tis a d̄o ut me mittat ad ipſos
imo diabolus vadat ad ipſos et
ſtet a dextris eoꝝ. Cū iudicanť
exeant ↄdempnati ⁊ oracio eoꝝ
fiat in peccatū. fiant dies eoꝝ
pauci et epātū eoꝝ accipiat alť
fiant filij eoꝝ orphani et vxores
eoꝝ vidue. nutātes transferanť
filij eoꝝ et mendicent eiciantur
de habitacionib; eoꝝ. fiant con
tra dn̄m ſemꝑ ut ꝑdat de terra
memoriā eoꝝ. quia ꝑſecuti ſunt
hunc inopē ⁊ mendicū et ↄpūc
tū corde mortificare. Attamē cū
in nobis non ſit niſi vna volun
tas ill d̄ de me fiat qd̄ tibi d̄s d̄s
meus placet Hoc dixit ſpiritus
ſanctus non ex malignitate ſed
pocius ut oſtenderet ſe ↄpati fi
lio cum ipſe ſpiritus ſanctus ſit
valde benignus. Ait filius ſpiri
tui ſancto. Sc̄e ſpiritus noli ex
hoc turbari. q̄m ſic me oportuit
pati. Nōne ſcriptū eſt yſaie pri
mo. filios enutriui et exaltaui
ipſi autē ſpreuerunt me. cogno
uit bos poſſeſſorem ſuū ⁊ aſin⁹
preſepe dn̄i ſui iſrahel autē me

non cognouit. ſed cū mea volun
tas non ſit mea ſ; patris mei cū
ipſe me miſerit ut ſumerē mortē
pro ſaluatione humani generis
et ut peccatū acciperet finem. ip
ſe pater ꝓmiſit michi non pro
icere me a facie ſua et te ſpiritū
ſanctū a me non auferre ac eciā
reddere michi leticiam ſalutaris
ſui et ſpū principali confirmare
Et ego ſibi ꝓmiſi teſte te docere
iniquos vias ſuas ⁊ impios ad
ſe ꝯuertere. et cū nunc habeā ſco
lā nouā meoꝝ ſimpliciū diſcipu
lorum rudem et ſine aliqua doc
trina ſapientie et eos mittere
debeo ad predicandū p totum or
bem de regno celoꝝ ſicut ſcriptū
eſt. in omnem terrā exiuit ſonꝰ
eoꝝ ⁊ in fines orbis terre verba
eorū. et promiſi eis q̄ ſpiritus
ſanctus quē mittet pater in no
mine meo ille eos docebit omīa
nūquid ero eis mendax. Ait ſpi
ritus ſanctus Pater regnauit ī
iudeos tu regnabis in gentes et
cum tēpus meū regnandi adue
nerit in om̄s gentes ibo et ego
regnabo. Hoc ipſe ſpiritus dixit
ut filius magis animaretur ad
amorem genciū Ait filius Tem
pore quo regnauit pater non fu
it tēpus tui regni licet tu ⁊ ego
cum illo fuerimus et tamē eo tē
pore per te ſpiritū ſanctū ꝓphe
prophetauerunt et futura annū

ciauerūnt. Ita nunc fiat ſi pla
cet in regno meo in quo non re
gnabo ſine patre ⁊ te ſpiritu ſan
cto Ait ſpiritus ſanctus Fiat vo
lūtas patris. propter quod pa
ter locutus eſt dicens. Spiritꝰ
ſancte ita operare in regno filij
mei ſicut opatus es ī regno meo
Vade in benignitate ad diſcipu
los filij mei et in tue virtute ſa
piencie conſtitue eos principes
ſup omnē terrā. ſed cum venerit
tēpus tui regni qñ te effundā ſu
per omnē carnē et ꝓphetabunt
filij et filie ⁊ ſenes ſompnia ſōp
niabunt et iuuenes viſiones vi
debunt tūc tu ſpiritus ſancte pa
cificabis ꝑplm̄ meum iudaicum
cum predicto filio ⁊ tunc ipſi iu
dei aſpicient in filiū meum quē
crucifixerunt et ipſi haurient a
quā de fontibus ſaluatoris ac e
ciā alie barbare nationes in eū
dem aſpicient et fiet vnum oui
le et vnus paſtor. quoniā ſcrip
tum eſt. Spiritus domini reple
uit orbem terrarum. Ait ſpiritus
ſanctus. Fiat volūtas tua. Ego
ibo et replebo ipſos apoſtolos d
memetipſo et videbo ſi predictꝰ
populꝰ iudaicus ſit ita dure cer
uicis ⁊ ferrei nerui mecum ſicut
fuit cum veſtro filio q̄ di ſaluta
ria non velint audire. vnde ipſe
ſpūs g̃ciose peciijt a filio q̄ ſuos
diſciplōs nō ꝯūteret ad gentes

donec aliquib; dieb; pleni ſpiri
tu ſancto predicarēt iħoſolimis
de regno dei predictis iudeis. A
it fili⁹. ſicut vis ita fiat. Et hoc
fecit ſpūs ſanctus ne tantus po
pulus dāpnaret̄ ſed pocius peñ
tenciā ageret de ꝯmiſſis. Et in
iſta ꝯtrouerſia tota trinitas fu
it ꝑ dies decem qui cadit in xv
die maij ꝯputatis dieb; exalta

Vibus diebus ꝯ cionis
cōpletis factus eſt repē
te de celo ſonus tāq̄ ad
uenientis ſpūs vehementis. et
repleuit totā domū vbi erant ſe
dentes apoſtoli. et apparuerūt
illis diſptite lingue tanq̄ ignis
ſeditq; ſup̄ ſingulos eoꝝ ſpirit⁹
ſanctus. et repleti ſūt oīs ſpū
ſancto et ceperunt loqui varijs
linguis ꝓut ſpūs ſanct⁹ dabat
eloqui illis. Et ꝓficiſcentes ad
predicandū de regno dei baptiſ
mū et remiſſionē peccatoꝝ per
penitenciā. et erāt cum fiducia
loquentes verbū dei et faciebāt
ſigna ⁊ ꝓdigia magna in iħeru
ſalem ꝓpter que metus magn⁹
erat vniūſis. Multitudinis autē
credenciū erat cor vnum et aīa
vna et oīa habebant cōmunia
nec quiſq̄ erat egēs inter illos
et magna virtute reddebāt teſ
timoniū reſurrectionis iħu xpī
domini nrī. magis āt augebat̄
multitudo in domino credenciū
viroꝝ ac mulierū ita ut in plate
is eicerēt infirmos ut venientē
petro ſaltē vmbra petri obūbra
ret illos et liberarent̄. ꝓpter q̄d
ꝑnceps ſacerdotū ait illis. Pre
cipiendo precipim⁹ vobis ne do
ceatis in nomine iſto. et ecce iā
repleſtis iħeruſalē doctrina vrā
et vultis inducere ſanguinē ho
minis iſtius ſup nos. Reſponde
rūt petrus et alij apoſtoli dicē
tes Oportet deo magis obedire
q̄m hominib;. deus enī patrum
noſtroꝝ ſuſcitauit iħm quē vos
interfeciſtis ſuſpendētes in lig
no. Hec cū dixiſſent diſſecabā
tur et cogitabāt interficere eos
Vnde ſurgens gamaliel legum
doctor dixit. Viri iſrahelite attē
dite vobis ſup hominibus iſtis
quid acturi ſitis. Ante hos enī
dies extitit theodas dicens ſe
eſſe aliquē magnū. cui cōſenſit
numerus viroꝝ circiter quīgen
toꝝ. qui occiſus eſt et omnes q̄
credebant ei diſſipati ſunt ⁊ re
dacti ad nichilum. Poſt hunc
extitit iudas galileus in dieb;
ꝓfeſſionis et auertit populū ſuū
poſt ſe ⁊ ipſe ꝑijt et oēs quotq̄t
ei conſenſerunt diſperſi ſūt Et
nunc vtiq; dico vobis. diſcedite
ab hominib; iſtis et ſinite illos
quia ſi ex hominib; ꝯſiliū hoc ē
opus eoꝝ diſſluet̄. ſi vero ex do
nō poteritis diſſoluere ne forte

videamini deo repugnare. Quo
dicto ilico ꝯſenſerūt ſacerdotes
et multi ex eis obediuerunt fidi
Stephanus vero plenus ſpiritu
ſancto faciebat ſigna magna in
populo diſputans cum quibuſdꝫ
de ſynagoga. Qui nō valentes
reſiſtere ſapientie ⁊ ſpiritui qui
ī eo loquebatur ſūmiſerūt viros
qui dicerent ſe audiuiſſe ſtepha
num dicentē verba blaſphemie
in tēplū moyſen et deum. Cōmo
uerūt itaqꝫ plebem ⁊ ſeniores ⁊
ſcribas cōcurrentes rapuerūt eū
et adduxerunt eum in conciliū
et ſtatuerunt teſtes falſos dicē
tes. Homo iſte non ceſſat loq̄
verba aduerſus ſanctū locum et
legē Audiuimus enī eū dicentē
qm̄ ihesus nazarenus hic deſtru
et locū iſtum et mutabit traditi
ones quas tradidit nobis moy
ſes. Et audientes hec diſſecabā
tur in cordibꝫ ſuis et dentibꝫ in
eū ſtridebāt. et eiicientes extra
ciuitatē lapidabāt eū. et ſaulus
erat ꝯſentiens neci eius. In die
illa facta eſt magna pſecutio in
eccleſia que erat iheroſolimis ⁊
omēs in criſto credentes preter
aplōs diſperſi ſunt p regiones
iudee et ſamarie. . . . . .

Aulus vero deuaſtabat
eccleſiā p domos ītrans
et tradens viros et mu
lieres in cuſtodiā. et ſubſequent

pecijt a ſūmo ſacerdote lr̄as in
damaſcū ad ſynagogas ut ſi q̊s
īueniſſet huiꝰ vie viros ac mu
lieres vinctos eos pduceret in
ihrlm̄ Et cū iter faceret ad vocē
dnī d pſecutore fidi fcūs ē eiuſdꝫ
magnus predicator cōfundēs iu
deos et affirmās q̄a hic eſt xp̄c
Audierūt aūt apli et frēs qui e
rāt in iudea qm̄ ⁊ gentes recepe
rūt verbū dī. et cū de eiſdꝫ genti
bꝫ aſcendiſſet petrus iheroſoli
mis diſceptabāt aduerſus illū
q̄ erāt ex circūciſioē dicētes q̄re
ītroiſti ad viros ꝑpuciū hn̄tes ⁊
manducaſti cū illis. Ait petrus.
Ego eā in ciuitate ioppe orans et
vidi in exceſſu mentis mee viſi
onē deſcendēs q̊dā velut linthe
ū magnū quatuor īicijs ſūmitti
de celo et venit uſqꝫ ad me. intu
enſqꝫ ꝯſiderabā et vidi quadru
pedia tre ⁊ beſtias reptilia ⁊ vo
latilia celi. audiui autem ⁊ vocē
dicentem michi. Surge petre
occide et manduca. Dixi autem
ego. Nequaq̄m domine. quia cō
mune aut immundum nuq̄ꝫ in
troiuit in os meum. Reſpondit
autem vox de celo ſecundo dicēs
Que dſ mundauit tu ꝯmune ne
dixeris. Hac de cauſa comedi cō
munia cū gentibꝫ. Eodē tpe mi
ſit herodes rex manus ut affli
geret quoſdā d eccleſia. occidit
aūt iacobū fratrē iohis gladio

Vidēs autē quia placeret iudeis apposuit apprehendere et petrū. Quē cū apprehendiſſet et poſuit ī cuſtodiam. a qua āgelo comite liberatus petrus diſceſſit ab ierosolimis cū tota eccleſia ꝓpoſito verbo dei in cōſpectu tocius ciuitatis ubi erant iudei ⁊ turbe fidelium infinite. Et videntes iudei turbas gentilium aggregatas ad audiendū paulū predicātem repleti zelo contradicebāt paulo blaſphemantes. Tūc paulus ait. Vobis o iudei oportebat ꝑmo loqui verbū dei ſ; qm̄ repellitis illud et indignos vos iudicatis eterne vite ecce cōūtimur ad gētes. ſic enim precepit nob̄ dn̄s. Unde paulus in cōſpectu omniū excuſſo puluere pedum ī iudeos ⁊ ecī alij diſcipuli inde receſſerūt et replebātur gaudio et ſpū ſcō et ſorte diuiſa inter eos tota t̄ra ad predicandū verbum dei. Primo petrus in ſorte habuit rōmanos ⁊ ytalicos tanq̄ caput apoſtoloꝝ ſic caput tocius orbis habuit in predicacōis ſortē. iohānes aſiam. ſymon egiptū et iheroſolimā. andreas achaiam. thomas medos parthos perſas yrcanos yndos ſupiores. mathias iudeam. bartholome⁹ licaoniā indiam minorē et armeniā. matheus ethiopiā et macedoniam Qui omnes ꝑfecti ſūt et predicauerunt vbiq; dn̄o cooꝑante ⁊ ſermonē cōfirmante ſequentib; ſignis tanq̄ duci ꝑ fide bellatores p̄ro gentib; acquirendis cōtra infernū et eius prīcipes infernales dure bellauerūt in miraculis et ꝓdigijs. § Tu lector lege hiſtorias dictoꝝ apoſtoloꝝ et ſanctoꝝ alioꝝū eoꝝdē ſucceſſorū. et ſcies q̄ glorioſe victis ꝓeliis. cōputando a nerone uſq; ad iulianū apoſtatā in eoꝝ ſanguine puenerunt ad victoriā et palmā regni tpalis romanoꝝ ⁊ gencium aliarū. et aſſecuti ſūt regnū ſpirituale in quo habitant ꝑhennit̄ ⁊ habitabūt ſpūaliter qđ nos eciā in anima poſſidere ſpiritualiter digni effici ſtudeam⁹ p palmā victorie per quam et in qua viuit ⁊ regnat deus p infinita ſecula ſeculorum. Amen

Exurge cor querencium dn̄m q̄a ipſe tāq̄ ſpōſus a ſūmo celo egrediēs exultauit ut gygas ad currendā noſtre ſaluacionis viam et qui indutus fortitudine et virtute precinctus tocius malediccōis pcuſſit caput de domo impij qui dicebat ī corde ſuo non mouebor a generacione in generacionē ſine malo Ubi eſt eius ſuperexaltacio. ubi eſt ſuper cedros eius eleuacio. quō ceſſauit exactor q̄euit tributū.

cõtriuit dñs baculũ impioꝝ vir gam dñanciũ cedentẽ populos in indignatione et plaga īſana bili ſubijcientẽ in furore gentes et pſequentem crudeliter. finita eſt ſalus impij cõſummatus eſt miſer. defecit qui cõculcauit ter ram ꝓpter q̃d ipſe dñs preparauit ī miſericordia ſoliũ ſuũ ut ſedeat in veritate ſup eum ī tabnaculo dauid iudicans et querens iudi ciũ ⁊ velociter reddens quod iu ſtum eſt ipſe ꝑ omnia benedcũs in ſecula. Hinc eſt ꝙ dei doctrĩa ſemen prudentie cuius miſcdia opus iuſticie cuius vita ſpeculũ tẽperantie cuius mores inſigne eſt fortitudinis. Qui ergo eum ſequitur errare non poteſt nec falli ad cui⁹ virtutes imitandas et adipiſcendas ex preſenti me ditatione cor accenditur ac eci am animatur deinde diuina illu minatur virtute. Itaq; ⁊ virtu tem induit ⁊ a veris falſa diſcer nit adeo ut plures illiterati fue runt et ſimplices qui magna ⁊ profunda dĩ iudicia cognouerũt Vnde cogitans melius fore licet ſimplicit̃ aliqua me dixiſſe q̃m penitus tacuiſſe exercitando im periciam meam. et licet rudi et īpolito ſermone ſim locutus nõ tamen populo ignote lingue et non alti ſermonis. verumtamen mentem ſuam lector ſtudioſus ex hijs reficiat. non eſt enim in ornatis ſermonibus ſed in domi ni noſtri iheſu chriſti meditatiõi bus inſiſtendum. Ad quod eciã glorioſi iheronimi doctrina in ducor dicentis. Sermo rudis uſq; ad cor penetrat. politus au tẽ aures paſcit. Etenim non va lens lippientibus oculis ſolem ī toto ꝯſpicere. tanti miſterij ma ieſtatẽ quaſi ꝑ ſpeculũ et in eni gmate michi viſus ſum intueri. cũ in humanis inuentionib; nil ſit in omni parte pfectũ. nempe ꝓpter inũas atq; ineuitabiles negocioꝝ mei officij vicariatus iniũctas neceſſitudines cotidie more fluenciũ emergẽtes q̃ ad ſupna tendẽtes īpediũt q̃i pple xus atq; varijs irretitus nexib; vacare ad plenũ neq̃ui ut vellem q̃nimo vix valui meditata dicta re nedũ ꝯſpicere meditanda. nã cuiuſq; anim⁹ ad plura diuiſus ſit ꝓfecto ad ſingula minor Quo circa ī ſupraſcriptis ex diuerſis ſacre ſcripture libris more mel lificantis apis prout michi di uina gratia ꝓpinauit fructuoſe collectis non ſolum benignum ſe dule imploro lectorem verum et liberum deſidero correctorem. et eni negare non valeo quin plu ra ſint in hoc inſerta opuſculo que poſſunt a prudentib; iuſto iudicio abſq; temeritate culpari

Verū ſi quid forte laude dignū
repiatᷣ i eo diuine gracie penit⁹
aſſcribatᷣ. Nam omne datū op
timū et omne donum pfectū de
ſurſū eſt. Si qͣd vͦo fuerit indi
gnū in eo repertū inſufficiencie
deputetur humane Et qᷓ ſub li
ma correctiōis pͥmo ſancte ma
tris eccleſie et ſanctiſſimi pr̄is
et dn̄i noſtri dn̄i vrbani diuina
ꝓuidencia pape ſexti eiuſdē ſcē
romane eccleſie veri ſponſi que
omniū fideliū mater eſt et etiā
ciū magiſtri necnō alioꝝ meli⁹
me ſencientiū et maxie venera
bilis dn̄i dn̄i angeli de caſtellio
ne aretinī archiepi paduani v
triuſq; iuris doctoris metuendi
magiſtri mei ſubmitto. q̄a nic
hil aliud ſentio in predictis niſi
qᷓ ille ſentit docet et predicat.
hanc ſolū apud legētes merce
dem expectās ut apud miſcordiſ
ſimū iudicem ꝓ peccatis meis
deuotas oraciones effundant.
§ Datum auerſe ꝓpe neapolim
die penultimo menſis octobris
indictiōi vi. anno dn̄i M ccc
lxxxiij. pontificatus ſanctiſſimi
in xpō patris et dn̄i noſtri dn̄i
vrbani ſacroſcē ac vniūſalis ec
cleſie pape ſexti āno quinto. et
etatis mee āno triceſimo tcio.
que etas in hoīe ſemꝑ peccatrix
habetur et peccatoꝝ plena licet
peccanti in eadē etate ꝛ penitē
ti ꝙs libenci⁹ ꝑcat dicēte ꝓpha
delicta iuuentutis mee ꝛ ignorā
cias meas ne memineris dn̄e.
Peccata vͦo ſenectutis ſūt peſ
ſima q̄a in hijs gaudēt demoīa
et peccatorē pſequuntur in hijs
crudelitᷣ dicente eodē ꝓpha. ne
ꝓiciās me in tēpore ſenectutis.
quia dixerūt īimici mei ideſt di
aboli mala michi et q̄ cuſtodiūt
aīam meā ꝯſiliū fecerūt in vnū
dicentes deus dereliquit eū pſe
quimini et ꝯprehendite q̄a non
eſt qui eripiat eū. tamen orans
dicit in penitēcia. deus ne elon
geris a me et uſq; in ſenectā et
ſenium de⁹ ne derelinquas me.
Propterea tā iuuenes q̄ꝫ ſenes
meditenᷣ in hoc opuſculo et ꝑ
pendant magnam dei miſericor
diam peccatoribꝫ adeſſe. et ideo
opuſculū iſtud inter eoſdē noīe
tur peccatoꝝ conſolacio quia cū
legeritis dicatis deo. multiplica
ſti magnificenciam tuam et con
uerſus cōſolatus es me ad vitā
perhennem. Amen ...

.Verſus.

Vt gaudere ſolꝫ feſſus iam nau
ta labōre. Deſiderata diu litora
tuta vidēs. Haud aliter preſſor
huius iam fine libelli. Exultat
viſo laſſus ꝛ ipſe quidem. Laus
cristo detur fluit a quo quicq̄d
habetur....

Cologne
Nov. 1471

GOISWIN GOPS?

JACOBUS DE THERAMO. Belial. 1473?

B.M.C. I, 233.

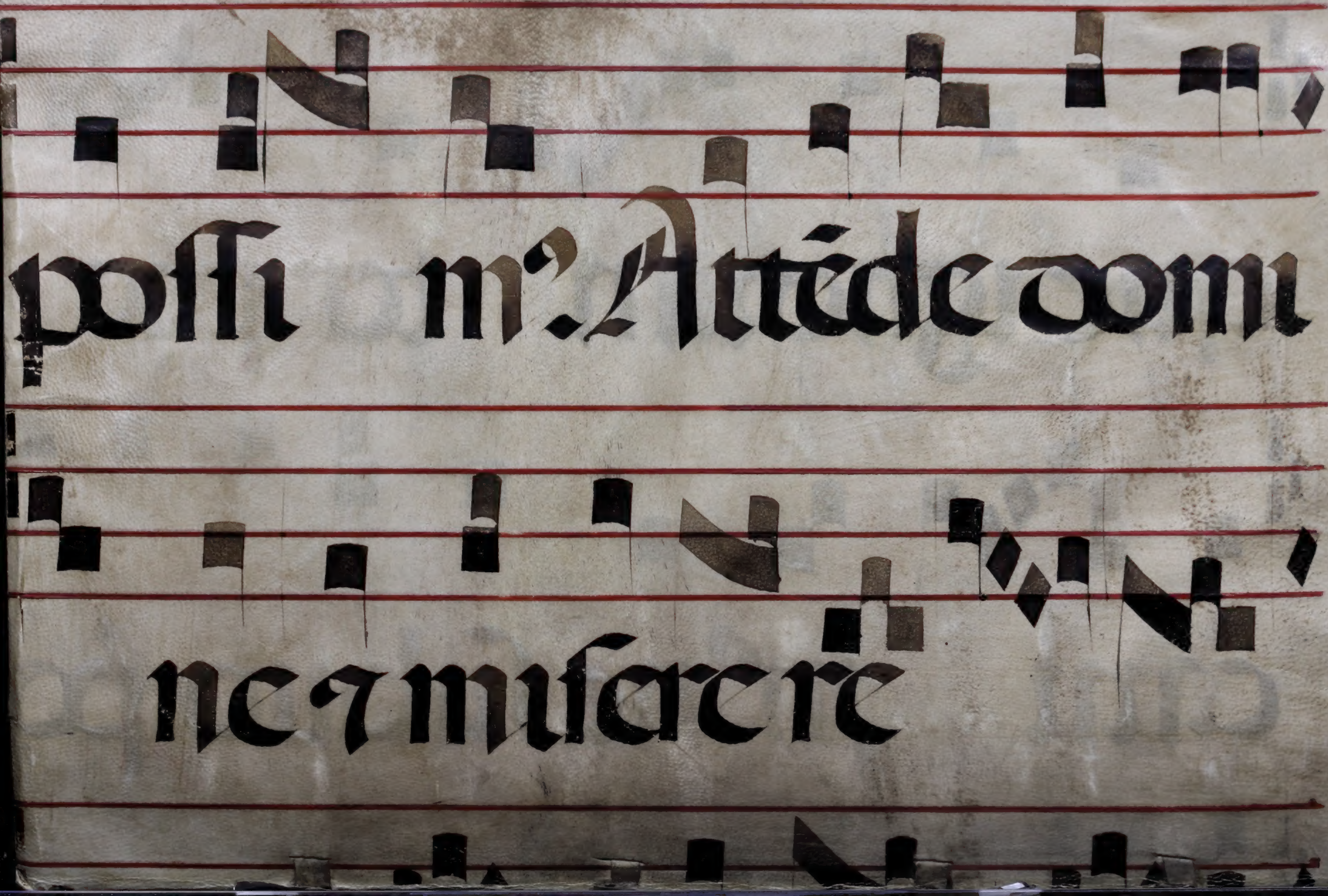
Printed in gothic types, in folio form, in two columns, 36 lines to a column. It has 96 leaves. The size of a leaf is 288 × 206 mm., and the printed text in a column measures 190 × 57 mm. Some marginal notes.

TRIALS of Satan, conducted in a legal form, were a favorite literary genre of the Middle Ages. They were not merely literature either, but were connected with the dogmatic traditions of the Church. Some of the Fathers taught that God had consigned mankind to the devil; "thou shalt not eat of that tree," He said to Adam and Eve, "for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die." The redemption of mankind was therefore presented as a legal process, in which the devil was circumvented by God's help. Popular imagination quickly got hold of the fruitful subject and, as an introduction to the Passion plays, the *Processus Sathanae* developed, in which Christ acts as judge, while the Blessed Virgin serves as "advocata generis humani." She protests that the sins of mankind have been redeemed through Christ's sufferings, while Satan argues that as a woman and the judge's near relation she cannot represent the case. At the end, Satan's claim is thrown out of court.

The Belial story, the full title of which is *Lis Christi et Belial judicialiter coram Solomone,* differs from the *Processus.* In it the devil's accusation is directed not against mankind but against Christ, because He has saved mankind. Belial is the devil's advocate, appearing before God and asking for a hearing. God appoints King Solomon judge, and the latter issues the writs in the customary manner. Christ is represented by Moses; and when he fails to appear at the trial, Belial quickly raises the issue of contempt of court. However, a new trial is granted. Belial complains that Christ has taken possession of hell, the earth, and the sea. Many briefs are exchanged. At last, Solomon pronounces judgment against Belial. The latter then carries his suit before a court of appeal, presided over by Joseph, the son of Jacob and viceroy of Egypt. As members of the court, the contending parties elect the Emperor Octavian, St. Jerome, Aristotle, and the Prophet Isaiah. After endless arguments, the judges reach their decision. Belial's plea is rejected, but he is promised that on the Day of Judgment the unjust will be thrown into the pit of hell.

Jacobus de Theramo, the author of *Belial,* was a learned theologian and jurist. He wrote his work in 1382, undoubtedly inspired by the *Processus Sathanae.* Born in 1350, he studied and taught canon law at Padua; later he became bishop of Florence and Spoleto, and finally archbishop of Taranto. He died in 1417.

Bought in March 1937, from the Whitney Fund.

poſſi m⁹. Attēde domi
ne ⁊ miſerere